

Handwritten text at the top of the page, possibly a title or header, written in a cursive script. The text is partially obscured by a blue repair strip on the left edge.

~~Handwritten text, possibly a signature or name, written in blue ink and crossed out with a horizontal line.~~

Handwritten text in blue ink, possibly a signature or name, located below the crossed-out text.

135

Large, stylized handwritten signature or initials in blue ink, occupying the lower half of the page. The signature is highly cursive and includes a long, sweeping underline that extends across the bottom of the page.

ՔՐԻՍՏՈՍ

ԻԼՄԻ ԻԼԱՅԻ

ՔՐԻՍՏՈՍ ԳՐԱԳՐԱԿԱՆ ԹԱՎԱԿԱՆ ԹԵՄԵՐԻՆԻ ՀԱՎԻ

ՄԻՒՆՎԵՐՍԻՏԵՏԻ ԳՐԱԳՐԱԿԱՆ ԹԵՄԵՐԻՆԻ

ԹԵՄԵՐԻՆԻ ԳՐԱԳՐԱԿԱՆ

Ինկիլիզատեն թիւրքէ և
արաբական

ՍՏԵՄՊՈԼՆ

Յ. ՄԻՆԱՍԵԱՆԸՆ ՊԱՄՄԱՌԱՆԵՍԻՍԻՆԻ
ԹԱՊ՝ ՕԼՈՒՆՏՈՒ

1861

Chippa 1654/1655

No 38

ՖԻՅՐԻՍԹ

ՍԱՀԻՓԻ

ՊԱՊ 1.	Հագի (Թ)աս'լանըն զարլըղընըն զէ սը- ֆալի +ե-օլէլէրէնին հե՛՛մ ինսանըն պի-շէն-ն հա- լինին Վ օնա ֆարիզէյի շի՛՛միլի օլան շէյլէրէն +եայինալի ու ժը՛՛ճո-պալիպան օղէյան օլրոս-ղի .	1
ՊԱՊ 2.	Սո-գարարեա Վիլիապլար	6
ՊԱՊ 3.	Լ'շէշ Վիլիապար օլրանան իլհամարան էօյ- րէնարիյիօղլէլլահըն կերե+ լիապիլի' զէ կերե+ ախ- լադի սըֆալիլ մախոս-սէլէրի	24
ՊԱՊ 4.	Թեւլիա . (Երրորդո-լիւն)	33
ՊԱՊ 5.	Լլլահըն լիադարալիլ	47
ՊԱՊ 6.	Եարարըլ	57
ՊԱՊ 7.	Սո-գարարի (Սախախնամո-լիւն)	62
ՊԱՊ 8.	Սիլայիե	67
ՊԱՊ 9.	Լարիօն Եարարըլըլ զէ իպիլիպատի հալի .	77
ՊԱՊ 10.	Ինսանըն' իպիլիպատի հալինար օնա զէ- րիլն իլիա'ալի զէ լիազը ու հարատիլի գանոնո- .	81
ՊԱՊ 11.	Լարիօն իլիլիպարը' գալը ֆեասար զէ պի-շէն-ն հալի	86
ՊԱՊ 12.	Վիլիալիլ	96
ՊԱՊ 13.	Ելինի պօղս-շ	109
ՊԱՊ 14.	Լ'շէշ մո-հապալիլ	119
ՊԱՊ 15.	Թեւլի	122
ՊԱՊ 16.	Իման	128
ՊԱՊ 17.	Սարըլլան մադ	135
ՊԱՊ 18.	Սի-արա զէօղիլ	141
ՊԱՊ 19.	Լշօլի-մ	147
ՊԱՊ 20.	Լիլիլիլ	152
ՊԱՊ 21.	Գըյալիլիլ	156

ՊԱՊ 22.	Ը Էրա՛աբ	463
ՊԱՊ 23.	Լ իբեբարեի սա՛արեբ	470
ՊԱՊ 24.	Լ իբեբարեի Քեֆա	176
ՊԱՊ 25.	Լ աբի Բարեգէրե	487
ՊԱՊ 26.	Լ յարեբ	194
ՊԱՊ 27.	Բ աբի կեհե	203
ՊԱՊ 28.	Վ Ելեա	210
ՊԱՊ 29.	Ս աբի	215
ՊԱՊ 30.	Բ ապա Լ իշա (Ժա՛աբ	234
ՊԱՊ 31.	Վ Ելեա երեի Բ ինիշա	243
ՊԱՊ 32.	Պ ին ելլեբ եյա	255

ԻԼՄԻ ԻԼԱՅԻ

ՊԼԳ 1

Լազարու լուսնուն լարլըղընըն վե աբխալեի խափելեբին-
նին, հե՛ս ինսանըն փի-շկե-ն հալինին վե օնա ֆ-
րիդէի զիսիելի օլան շէյլերին խայինալի ու-
մեզնու-դալեդան պէյան օլարու-ղի :

Սե-աւ . 1 . Ալաճըն վարլըղը նէտէ՞ն մա՛լիւմ
տիր :

Ղե՛կապ . Ասըլ պիզիւմ վար օլտուղումուղտան
վէ էթրաֆըմըղտա օլան շէյլերտէն : (*)

Ս . 2 . Պուսլար Ալաճըն վարլըղընը նի՞ճէ « է-
յան էտէրլէր :

Ղ . Ասըլ վար օլտուղլարընտան , հէմտէ օն-
լարտա իղճար օլան մերամ՝ նիշանէլէրինտէն :

(*) Եբր . Գ . 4 : Ջիրա հէր էվ՝ պիր քիմնէտէն պինա
օլունուր . ամնա հէր շէյի եափան՝ Ալաճ տըր :

Սու՛ր . ԺԹ . 1—4 : Կէօբլէր՝ Ալաճըն ճէլալինի նա՛ղլ
էտէր . վէ սէպաթ՝ օնուն էլլէրինին ա՛մէլինի խապէր
էտէր : Կիւն՝ կիւնէ սէօզ թազրիր էտէր . վէ կէճէ՛
կէճէ՛յէ ի՛լմ՝ կէօսթէրիր : Սէօզ եօգ՝ վէ քէլամլէր եօզ
իքէն , օնլարըն սէսի իշիտիլմէզ իքէն , Օնլարըն սէտա-
սը պիւթիւն էէրէ՛ վէ օնլարըն քէլամլէրի տիւնեանըն
ուճլարընատէք չըգտը :

Հու՛մլ . Ա . 19 , 20 : Ջիրա Ալաճըն հազգընտա մա՛լիւմ
օլաճագ շէյ՝ օնլարըն արասընտա պէյան տըր , Կիրա Ալ-
լաճ օնլարա պէյան էյլէտի : Ջիրա օնուն կէօրիւնմէզ
շէյլերի՛ եա՛նի օնուն էպէտի գուվվէթի վէ Ալաճըղը
տիւնեանըն եարատըլմասընտան պէրու՛ եարատըլմըշ շէյ-
լերին վասիթատի : Իլէ անկլաշըլպ կէօրիւնիւր :

1. Ասրլ վար օլտուգլարընտան : Շ'եմի' քեա-
 յինաթ' տայիմա թէպտիլ օլմագտա տըր , վէ
 պու էճիլտէն , էպէլի տէյիլ տիր , էպէլի օ-
 լան շէյին վարըղը քէնտիլիյինտէն օլմալը տըր .
 վէ քէնտիլիյինտէն վար օլան շէյ' հէր խուսուստա
 թէպտիլաթտան պիւթիւն պիւթիւնէ խալի օլ-
 մալը տըր : Աջլէ իսէ , քեայինաթըն վար օլ-
 մասընըն իպթիտասը օլմալը տըր , վէ իպթիտա-
 սը օլունճա , եա քէնտի քէնտինի խալգ էթ-
 միշ տիր , եա րասթ կէլէ վիճուտէ կէլմիշ տիր ,
 վէ եախօտ պիր ախէր զաթտան խալգ օլուն-
 մուշ տուր : Աքին քէնտի քէնտինի խալգ
 էթմէք' ա'գլա մուխալիֆ տիր . շիւն պէջլէ օ-
 լունճա , պիր զաթ քէնտի մէվճուտ օլմա-
 սընտան էվվէլ հարէքէթ էտէր' եախօտ պիր է-
 սէր քէնտի քէնտինէ սէպէպ օլուր տէյիւ գա-
 պուլ էթմէի : Րասթ կէլէ խալգ օլմագլըգ' պա-
 թըլ պիր խէյալ տըր . զիրա հասլ օլմուշ պիր
 շէյ իչիւն' հասլ օլմասընըն սէպէպի եօգ տուր
 տէմէք , պիր շէյ հասլ օլտու , ամմա հիչ պիր
 շէյտէն հասլ օլունմատը , եա'նի օլ շէյ հիչ հասլ
 օլմատը տէմէք տիր : Րամտի' քեայինաթ պիր ա-
 խէր Օլաթտան խալգ օլունմուշ օլմալը տըր . վէ
 պու քեայինաթը խալգ էտէն Օլաթ' Ալլահ
 տըր : 2. Ալէմտէ պուլունան նիզամ ու թէրթիպ
 վէ իթթիֆագ ու իտարէսինտէ կէօրիւնէն մէրամ
 նիշանէլէրի Ալլահըն վար օլտուղունա իսպաթլար
 տըր : Մէրամ օլան եէրտէ պիր մէրամ էտիճի
 օլմալըտըր , վէ մէրամ էտիճի' մէրամ օլունան շէյ-
 լէրտէն էվվէլ մէվճուտ օլմալը տըր : Պու էճիլ-
 տէն էթրաֆըմըղտա օլան շէյլէրտէ կէօրիւնէն
 մէրամ նիշանէլէրի պիր մէրամ էտիճի կէօսթէ-
 ըրլէր : վէ պու մէրամ էտիճի' Ալլահ տըր :

Ս 3. Ալլահըն սրփաթի քեամիլէլէրինին հագ-
գընտա քեայինաթ ու մէվճուտաթ նէ էջրէտիր :

Ղ . Ալլահըն քէնտինտէն մէվճուտ օլմասընը ,
էլէլիյէթ ու էպէտիյէթինի , թաղլիր օլմամասը-
նը , ճիւմլէյէ գատիր օլմասընը , իսթիգլալիյէթի-
նի , հէր եէրտէ հագըր օլմասընը , հէր շէյի պիլ-
մէսինի , վահտանիյէթինի , էլիլիինի վէ ի'լիինի
էջրէտիր :

Ս . 4 . Քեայինաթ ու մէվճուտաթտէն Ալ-
լահըն ատէմէ օլան մինասիպէթի հագգընտա նէ
էջրէնիրիզ :

Ղ . Ալլահըն խալփ էտիճի' հըֆզ էտիճի , սա-
հիպ' էյլիք էտիճի' շէրիա'թ վէրիճի' հիւքիւմտար
վէ իտարէ էտիճի օլտուղունու էջրէնիրիզ :

Ս . 5 . Ալլահըն վար օլտուղունա իման էթմէք
ասյիմա հէր քէսէ մութլագան ֆա'րզ մը տըր :

Ղ . Ալլահըն քէնտինին վարլըղը հագգըն-
տա օնլարա քեայինաթ ու մէվճուտաթտան վէ-
րիլմիշ օլան իսպաթլար պունու ֆարզ էտէր . պու
էճիլտէն' Ալլահըն վար օլտուղունա իման էթմէ-
մէք , փութիքէսթլէրէ պիլէ զայէթ պէյիւք
գապահաթ տըր . զիրա պէյլէ էթմէք' Ալլահըն
էլլէրինին իշլէրինտէն կէօրիւնէն թա'լիմի րէտա
էտիպ' օնուն քէնտի հագգընտա վէրտիյի շէհա-
տէթինէ ինանմամագ տըր : (Բ)

Ս . 6 . Հէփ ատէմլէր' Ալլահըն վար օլմասը
հագգընտա օլան շէհատէթլէրի րէտա էթմէյէ
թապիա'թճա մէյիլի' մի տիրլէր :

(Բ) Հոմ. Ա . 20 , 21 : Շէյլէ քի' օնլար է'օղիւր-
սիւզ գալալար : Ձիրա օնլար Ալլահը պիլմիշլէր իքէն ,
Ալլահ կիպի օնա ի'գգէթ վէրմէտիլէր , վէ շիւքր էթմէ-
տիլէր . իլլա քէնտի էֆքեարլէրինտէ պաթըլ օլտու-
լար , վէ օնլարըն ֆէհմիլիզ եիւրէյի գարարտը :

Ղ . 1, վկայեթ . թէճրիւպէ վէ տիգգաթտան
էջլէ կէօրիւնիւր : (4)

Ս . 7 . Պու մէյիլ նէտէ՞ն իլէրի կէլիւր :

Ղ . Ինսան եիւրէյինին պօզուզլուղունտան :
Փութփէրէսթ՝ Սիւսլիւման վէ Վրիսթիան պէլ-
տէլէրինտէ միւլճիտլէր պուլունմասընըն եալընըզ
սէպէպի պու տուր : (7)

Ս . 8 . Լլաճըն վար օլտուղունա ինանմագ՝
տինին պիր թէմէլլի թա՛լիմաթը՞ մը տըր :

Ղ . Սասիճ տինին էն էվվէլ-բի վէ թէմէլլի
թա՛լիմաթը տըր : (8)

Ս . 9 . Լլասճըն ճագգընտա տօղրու Փիբիրլէր
էտինմէսի միւլճիմմ մի տիր :

Ղ . Ղայէթլէ միւլճիմմ տիր . չիւն քի Լլաճըն
ճագգընտա էֆբեարըմըզ տօղրու օլմատըգճա ,
տինէ տայիր օլան ճիւմլէ Փիբիրլէր վէ ճարաքէթ-

(4) Հուլ . Ե . 28 : Վէ Ալաճը պիլմէյի բէտտ էթ-
տիբլէրի միսիլիւ՝ Ալաճ տախի օնլարը նամա՛գուլ ա՛-
գըլա թէսլիմ էթտի , քի լայըզ օլմայան շէյլէրի էշ-
լէյէլէր :

Սուլ . 28 . 5 : Օնլար պիլմէլլէր , վէ անկլամազար .
գարանլըգտա կէզէրլէր :

Յօթ . ԻԱ . 14 , 15 : Վէ Ալաճա տերլէր քի՝ Պիգ-
տէն վար կիթ . զիրա սէնին եօլլարընըն պիլ կիսինտէն
խօշլանմազըզ : Ճիւմլէյէ գատիր նէ՞ տիր քի՝ օնա ի՛-
պատէթ էտէճէյիզ . վէ օնա նիյազ էտէր իսէք , նէ՞
Փայիտէմիզ օլուր :

(7) Սուլ . ԺԴ . 1 : Տիվանէ քէնտի գալպինտէ՝ Ալ-
լաճ եօգ տուր տէտի :

Սուլ . Ժ . 4 : Փասրգ՝ Եիւզիւնին թէքէպպիւրի իւզրէ
Ալաճը արամազ . ճիւմլէ էֆբեարը պու քի՝ Ալաճ եօգ
տուր :

(8) Եբր . ԺԱ . 6 : Լաքին պիլա իման մագպուլ օլմագ
միւմբինսիզ տիր . զիրա Ալաճա եաղլաշանա ինանմագ
կէրէք տիր քի՝ օ մէվճուտ տուր , վէ օնու արայանլարա
ի՛վազ վէրիճի տիր :

լէրիմիղ հալի իլէ մութլագան եանղըլըր : (2)

Ս . 10 . Քեայինաթըն էջրէթտիյի շէյլէրտէն՝
ատէմէ ֆարղ օլան նէ՞ պօրճլար պէյան օլունուր :

Ղ . Ալլահը սէվմէք՝ օնա իթա՛աթ՝ խըղմէթ
վէ ի՛ պատէթ էթմէք վէ օնտա մէսրուր օլմագ :
Ս է մախլուգլարա օլան պօրճլարը տախի օնտան
պէյան օլունուր : (է)

Ս . 11 . Ատէմլէրին կիւնահ, քեար օլտուղու քեա-
յինաթըն էջրէթտիյի շէյլէրտէն պէյան օլունումու :

Ղ . Այվլէթ . ատէմին հարաքէթի՛ խիլգաթըն
վէ Ալլահըն մուգատտէրինին էջրէթտիյի շէյ-
լէրտէն պէյան օլան պօրճլարը իլէ բուպար օլուն-
տուղու հալտէ , զամիր օնուն թէճավուղ էթտիյի
շէյլէրի պէյան էտէր : (է)

(2) Յ . 6 . Դ . 24 : Ալլահ բուհ տուր , վէ կերէք տիր
քի՛ օնա սէճտէ գըլանլար բուհ իլէ վէ կերէքլէք իլէ
սէճտէ գըլսընլար :

Հ . 1 . Ա . 22—25 : Ալիմլէր իզ տերլէքէն՝ տիվանէ
օլտուլար . վէ պօղուլմագտան պէրի օլան Ալլահըն ի՛ղ-
ղէթինի՛ չիւրիւր օլան ատէմ վէ գուչլար վէ տէօրթ
այազլար վէ սիւրթիւնէն հայվանլար սիւրէթի միսլինէ
թէպտիլ էթտիլէր : Պունուն իչիւն տախի Ալլահ օն-
լարը՝ թէնլէրինի արալարընտա բէղիլէթմէք իչիւն՝ եիւ-
րէքլէրինին շէհվէթլէրինտէ մուրտարըղա թէսլիմ էյ-
լէտի . քի օնլար Ալլահըն կերչէքլէրինի եալանա թէպ-
տիլ էթտիլէր , վէ եարատըմը շէյէ՛ Եարատանտան
ղիյատէ բաղպէթ վէ ի՛ պատէթ էթտիլէր , քի օ՛՝ է-
պէտէն միւթէպարէք տիր . ամին :

Սալ . Ծ . 21 : Չանն էթտին քի՛ ա՛յնի սէնին կիպի
օլտում :

(է) Հ . 1 . Բ . 14 , 15 : Չիրա նօմսու օլմայան
թայիֆէլէր թապիա՛թտան նօմս միւճիպինճէ ա՛մէլ
էթտիքլէրի թագաիրտէ՛ օնլարըն նօմսու եօղ իսէ տէ՛
քէնտիլէրի քէնտիլէրինէ նօմս տուրլար . քի օնլար
նօմսուն ա՛մէլինի քէնտի եիւրէքլէրինտէ եազըլ կէօս-
թէրիլէր . չիւն քի օնլարըն զամիրի պէրապէր շէհա-
տէթ էտէր , վէ պիրի պիրի արտըրա ֆիքըլէր թա՛-
ղիր էտէրլէր , եախօտ է՛օղը տախի տիլէրլէր :

ՊԼԳ 2

Մոտեմոտեմ Վիճակար :

Ս . 1 . Մուգատտէս քիթապլար աէմէք նէ տէմէք տիր :

Ղ . Պիրիպիրի արտըսըրա եազըլըպ տտէմէրէ վէրիլմիշ օլան Ալլահըն իլհամլարը , եա'նի' Ա'զեղ Րուհուն վասիթասի իլէ Ալլահըն իլհամ էյլէտիյի Ա'զեղ Վիթապ' քի Լյաքի վէ Եէնի Ա'հտըն քիթապլարընտան ի'պարէթ տիր : (Է)

Ս . 2 . Լյաքի Ա'հտտա նէ քիթապլար միւնտէրիճ տիր :

Ղ . Թէվէլլիւտաթ , Խուրուճ , Ղ Լիլիլէր , Սյըլար , Իքինճի Թէվրաթ , Յեսու , Գատըլար , Հուլթ , 1 Փատիշահլար , 2 Փատիշահլար , 3 Փատիշահլար , 4 Փատիշահլար , 1 Թէվարիս , 2 Թէվարիս , Եզրաս , Եէեմիա , Եսթեր , Յոբ , Մէզամիր , Լյանալ , Ալաի'զ , Սողմոնուն իլահիլէրի , Եսայի , Երեմիա , Երեմիանըն Ֆիզանլէրի , Եզեկիէլ , Գանիէլ , Ովսէ , Յովէլ , Ամովս , Եբդիա , Յովնան , Մաքիա , Եաւուճ , Ամբակուճ , Սոփոնիա , Անգէ , Օլաքարիա վէ Մազաքիա :

Ս . 3 . Եէնի Ա'հտտա նէ քիթապլար միւնտէրիճ տիր :

Ղ . Մատթէոս , Մարկոս , Ղուկաս , Յով-

(Է) Բ ՏԻ՛ . Գ . 16 : Պիլթիւն քիթապ' Ալլահ իլհամը իլէ տիր :

Ե՛ր . Ա . 1 , 2 : Ալլահ զէմանի դատիմտէ պապալարա չօգ եերլէրտէ վէ չօգ թարղտա փէյղամպէրլէր վասիթասի իլէ սէօյլէյիպ' պու սօնկ կիւնլէրտէ պիզէ Օղու վասիթասի իլէ սէօյլէտի :

Հաննէս, Բէսուլէրին Լ'մէլէրի, Բօմալըլար, 1 Կորնթոսլուլար, 2 Կորնթոսլուլար, Վաղատալըլար, Եփեսոսլուլար, Փիլիպպէլիլէր, Կողոսլուլար, 1 Թեսաղոնիկէլիլէր, 2 Թեսաղոնիկէլիլէր, 1 Տիմոթէոս, 2 Տիմոթէոս, Տիտոս, Փիլիմոն, Ի'պրանիլէր, Յակոբոս, 1 Պետրոս, 2 Պետրոս, 1 Յովհաննէս, 2 Յովհաննէս, 3 Յովհաննէս, Յուդա, Յայտնութիւն :

Ս . 4 . Պա'ղէն Լյսքի Լ'հտա ի'լալէ խարիճէլ գատտիս (անկանոն) տէնիլէն քիթապլար Լլլահտան իլհամ օլունմոլշմու տուր, եախօտ Լ'ղիղ Վիթապլար կիպի գապուլ օլունապիլի'ր մի :

Ճ' . Վապուլ օլունմաղա լայրգ տըր տէյիւ հիչ պիր իսպաթ օլմայրպ' լայրգ օլմատըղնա չօգ իսպաթլար վար տըր : 1 . Պու քիթապլարն միւէլլիֆլէրի' քէնտիլէրինէ կէօյա իլհամ օլունմոլշ տըր կիպի կէօսթէրմէղէր : 2 . Պու քիթապլար նէ պիրի պիրինէ մուվաֆրգ տըրլար, նէ տէ Լ'ղիղ Վիթապլարա : 3 . Պու քիթապլար իլհամի իլահիտէն տիր տէյիւ Եէհուտիլէր ասլա գապուլ էթմէմիլլէր տիր, չիւնքի պունլար Սաղսքիա փէյղամպէրին կիւնլէրինտէն սօնկրա եաղըլմըշտըրլար, վէ Եէհուտիլէրին ի'միւմիւ ի'թիգատչարնա նապարէն' փէյղամպէրիք բուհու մէգքիւր փէյղամպէրտէ խիթամ պուլտու : 4 . Կէրէք Վրիստոս վէ կէրէք քէնտի Բէսուլէրի օնլարտան հիչ պիր այէթ կէթիրմէմիշ տիրլէր : 5 . Վրիսթիան քիլիսասընըն իլք տէհրլէրինտէ պունլար ասլա իլհամի իլահի տէյիւ գապուլ օլունմամըշ տըրլար :

Ս . 5 . Խարիճ էլ գատտիս թէսմիյէ օլունան քիթապլէրի նէ տէյիւ թուլթմալը :

Ճ' . Պիլինմէյէ շայէսթէ օլան պա'ղը կէրչէքլիքլէր վէ վուգուա'թլար օնլարտա մուհարրէր

օլմուշ ամէթա ինսան թէլիֆաթլարը միսլլիւ
թութմալը :

Ս . 6 . Ը՛ղեղ Վիթապլար եվէլա Տա՛նկը
լիսանտա եազըլտըլար :

Տ՛ . Լ՛սքի Ը՛Տորն փէք չօղու Ի՛պրանի լիսանըն-
տա վէ Ե՛նի Ը՛Տա Ե՛ունանիճէտէ :

Ս . 7 . Եթմիշէրին թէրճիւմէսի նէ տէմէք
տիր :

Տ՛ . Օ՛անն օլունտուղունա կէօրէ՛ Իսկէնտէ-
րիյէտէ իւշ եիւզ սէնէ գատար թարիխի Ի՛սաաէն
էվէլէ Եթմիշ իքի ատէմլէրին վասիթասի իլէ Լ՛ս-
քի Ը՛Տորն Ե՛ունանի լիսանընա օլունան թէրճիւ-
մէ տէմէք տիր : Պունլար ամէսսէվի «Եթմիշ-
լէր» թէսմիյէ օլունուր :

Ս . 8 . Ը՛ղեղ Վիթապլար՝ Ի՛պրանի վէ Ե՛ու-
նանի լիսանլարընտան մա՛տա սայըր լիսանլարտա
տախի նէշր օլունմուշ մու տուր :

Տ՛ . Լ՛վէթ . կէրէք էսքի զէման լիսանլարըն-
տա վէ կէրէք շիմտիքի չօգ լիսանլարտա օլուն-
մուշ տուր : Պախուսուս ցու կիւնլէրտէ Ը՛ղեղ
Վիթապ շիրքէթլէրինին զայրէթի իլէ Ը՛ղեղ
Վիթապլար եիւզ ալթմիշտան զիյատէ լիսանլարա
թէրճիւմէ օլունուպ նէշր օլունմուշտուրլար , վէ
Ը՛լասըն եարտըմը իլէ շիւպհէսիզ պիր ազ վա-
գըթտան սօնկրա հէր պիր լիսանա թէրճիւմէ օ-
լունուպ՝ ճիւմլէ գավմլարա տաղըլաճագ տըր :

Ս . 9 . Ը՛լասըն Ը՛ղեղ Վիթապլարտա էյլէ-
տիյի իլճամ ինսանա արգուլէնէճէք պիր շէ՛յ մի
խտի :

Տ՛ . Լ՛վէթ . թաքի ախրէթ հագընտա օն-
լարա պիլտիրէ , վէ թէքմիլ՝ աշըգ վէ թէսիրաթ-
ը թարղ իւզրէ քէնտի սըֆաթը քեամիլէլէրինի
վէ օնլարըն պօրճլարընը պէյան էտէ , հէմ տէ

քէնտինէ ի թաա' թ է թտիրմէք ի չիւն օլան էն թէ-
սիր էտիճի սէպէպլէրի կէօսթէրէ , վէ պախուսուս
Յիսուս Վրիստոսուն վասիթասի իլէ օլան խէլաս-
տա քէնտի ի'նայէթինին զանիմէթինի պէյան
էյլէյէ : (Բ)

Ս . 10 . Ա' զիզ Վրիթապլար իլհամ իլէ վէ-
րիլմիշ տիր տէմէքտէն մէրամ նէ՞ տիր :

Ղ' . Տէմէք տիր քի , Ա' զիզ Վրիթապլարը եա-
զանլարը՝ նասըլ վէ նէ զէման եազարնլար տէյիւ
Ալլահ թասրիք էտիպ գուլաղուզայարազ օնլարա
եարտրմ էյլէտի , շէօյլէ քի՝ հէր պիր խուսուստա
Ա' զիզ Ռուհտան թասրիք օլունտուզլարը պիա'յնի-
հի եազտրլար :

Ս . 11 . Ա' զիզ Վրիթապլարը եազանլարըն՝ պու

(Բ) Բ Տէ՛ . Ա . 10 : Վէ շիմտի խէլաս էտիճիմիզ
Յիսուս Քրիստոսուն զուհր էթմէսի իլէ աշիքեար օլ-
տու , քի օ՛ էօլիւմիւ պաթթալ էյլէտի , վէ հայաթ
հէմ էօլիւմնիւլիւք զահիրէ կէթիրաի՝ աւետարանըն
վասիթասի իլէ :

Բ Տէ՛ . Գ . 16 , 17 : Պիւթիւն քիթապ Ալլահ իլ-
համը իլէ տիր , վէ թա'լիմ իչիւն՝ թա'ղիր իչիւն՝ իսլահ
իչիւն՝ սատագաթ խուսուսունտա օլան թէտիպ իչիւն
ֆայիտէլի տիր . թա քի Ալլահըն ատէմի թամ՝ հէր
էյի ա'մէլէ հազըրլանմըշ օլա :

Բ Վր'ն . Ե . 14 , 15 : Ձիւն քի Քրիստոսուն մուհապ-
պէթի պիզէ զօր էտէր . զիրա պէօյլէ գըյաս էտէրիզ
քի՝ էյէր պիրի հէփիսի իչիւն էօլտիւ իսէ , օլմուշ օլ-
տու քի՝ հէփիսի էօլտիւլէր . Վէ հէփիսինին ուղուրունա
էօլտիւ , թա քի արթըզ եաշայանլար քէնտիլէրի իչիւն
եաշամայալար , իլլա քէնտիլէրին ուղուրունա էօլէն հէմ
տիրիլէն իչիւն :

Ե՛ր . ԺԱ . 26 : Ձիրա Քրիստոսուն սիթէմինի՝ Վըսը-
րըն խազինէլէրինտէն տահա պէօյիւք զէնկինլիք սայ-
ար . զիրա ի'վազը կէօզէտիր իտի :

Ղա'ի . Բ . 10 , 11 : Վէ մէլէք օնլարա տէտի . Գօրգ-
ման , զիրա իլթէ սիզէ՝ պիւթիւն գալմա օլաճազ պիր
պէօյիւք շազըզ միւժտէ էտէրիմ . Ձիրա սիզէ պու
կիւն Դաւիթ շէհրինտէ պիր խէլաս էտիճի տօղտու ,
քի օ՛ Բապպ Քրիստոս տուր :

Թա՛րիֆ օլունան իլհամ ըուհունա մալիք օլուուգ-
լարը նէտէն մա՛լիւմ տիր :

Ղ . Շ ունտան մա՛լիւմ տիր քի քէնտիլէրինէ
իլհամ օլունմուշ օլուուղունու տույմայրնճա իլհա-
մի իլահի միսիլլիւ տիւնեայա թէսլիմ էթտիքլէրի
պու քիթապլարը սէրպէսթլիք վէ էմինլիք իլէ
թէսլիմ էտէմէզլէր իտի . վէ քէնտիլէրինէ իլհամ
օլունմուշ օլմայրնճա , իլհամ օլունմուշ տըր տէ-
յիւ տույամաղլարըտը . հէմ տախի քէնտիլէրինէ
իլհամ օլունմուշ օլմայրնճա , Ալլահ վէ Յիսուս
Քրիստոս՝ մէլէքլէր վէ ատէմլէր՝ զէման վէ էպէ-
տիլիք՝ կէշք վէ ճէհէննէմ հագգընտա եազտըգ-
լարընը եազամաղլարըտը : Շ ունտան տախի մա՛-
լիւմ տիր քի՝ քէնտիլէրի քէնտի հագգլարընտա՝
իլհամ օլունմուշար տըր տէյիւ թագրիւր էտէր-
լէր : (Ժ)

(Ժ) Բ Տէ՛ . Գ . 16 : Պիւթիւն՝ քիթապ Ալլահ իլամը
իլէ տիր :

Բ Պէ՛ . Ա . 20 , 21 : Էվվէլա պունու պիլմէյիլէ քի՝
քիթապըն հիչ պիր փէյլամպէրլիյի՝ քէնտիլիյինտէն
թէֆսիրի եօզ : Ձիրա ատէմ իրատէթի իլէ հիչ պիր
զէման փէյլամպէրլիք կէլմէտի , իլա Ալլահըն ա՛ղիզ չա-
տէմլէրի՝ Ա՛ղիզ ըուհուն թահրիք օլարագ սէօյլէտիլէր :

Ա Կ՛րն՛ . Բ . 13 : Քի օնլարը հէմ սէօյլէրիզ տէյիլ
ատէմ ի՛լմինին էօյրէթտիյի սէօյլէր իլէ՝ իլա Ա՛ղիզ
ըուհուն էօյրէթտիյի սէօյլէր իլէ :

Գաղ . Ա . 11 , 12 : Վէ սիղէ՝ եա՛ գարընտաշար՝ պիլ-
տիրիլիմ՝ , քի պէնտէն վա՛ղ օլունան աւետարան ատէ-
մէ կէօրէ տէյիլ տիր : Ձիրա պէն տախի օնու ատէմ-
տէն ալմաղըմ՝ , վէ թա՛լիմ օլունմաղըմ՝ , իլա Յիսուս
Քրիստոսուն իլհամը վասիթասի իլէ ալտըմ :

Յայր . Ա . 1 , 2 : Յիսուս Քրիստոսուն վահիսի տիր ,
քի օնու Ալլահ օնա վէրտի քի՝ թէզ օլմազ կէրէք օլան
շէյլէրի գուլարընա կէօսթէրէ . վէ քէնտի մէլէյի իլէ
կէօնտերիպ պէյան էյլէտի գուլու Յովհաննէսէ , քի օ՝
Ալլահըն սէօզիւնէ վէ Յիսուս Քրիստոսուն շէհատէթի-
նէ՝ հէփ կէօրաիյիւ շէյլէրէ շէհատէթ էյլէտի :

Ս . 12 . Լ՛ղիղ Վրիժապարտ իլհամի իլահի
 իլէ վէրիւմիշ տիր տէնտիյինտէ , օնլարտա հէփ
 վասֆ օլունան շէյլէրի Լլահճ մը սէօյլէմիշ վէ էթ-
 միշ , եախօտ հէփ օնլարտա եազըլանլար թահ-
 գիֆ տիր մի անկլաշըր :

Ճ . Խայր . Լ՛ղիղ Վրիժապարտա վասֆ օ-
 լունան չօգ սէօյլէր վէ ա՛մէլէր՝ շէյթանըն եա-
 խօտ ֆէնա ատէմլէրին սէօյլէտիքլէրի վէ էթտիք-
 լէրի տիր . իլք աթալարըմըը թէճրիւպէ էտէն
 երլան օնլարա եալան սէօյլէտի , վէ չոբուն իւչ
 տօսթլարը Լլահըն հագգընտա կէրչէք օլմայան
 շէյլէրի սէօյլէտիլէր : Լ՛ղիղ Վրիժապարտա չօգ
 տէֆա՛ սալիհ ատէմլէրին եանղըշ էֆքեարլէրի
 վէ նօգսանիյէթլէրի տախի զիքր օլունուր . լաքին
 Լլահ պիլէ թա՛լիմ վէ էօյիւթ վէրմէք իչիւն
 Լ՛ղիղ Վրիժապարտա պուլունան շէյլէրի դայա
 էթմէյէ մուգատտէս միւէլլիֆլէրի՝ թահրիք էյ-
 լէտի : (է)

(է) Ծննդ . Գ . 2 . 5 : Վէ գարբ երլանա տէտի . ճէն-
 նէթին աղաճլարընըն մէյվէսինտէն եերիգ . Ամնա ճէն-
 նէթին օրթասընտա օլան աղաճըն մէյվէսինտէն՝ Ալահ
 տէտի . Օնտան եէմէն , վէ օնա տօգանման , քի էօլմէ-
 յէսինիլ : Երլան գարբյա տէտի . Ելպէթթէ էօլմէզաի-
 նիլ : Զիրա Ալահ պիլիք քի՛ օնտան եէտիյինիլ կիւն-
 տէ՝ հէման կէօզլէրինիլ աչըլաճագ , վէ ալահլար կիպի
 օլուպ՝ Խայր ու շէրրի պիլիք օլաճագսընըլ :

ՅԻՔ . ԽԲ . 8 , 9 : Իմօի հալա քէնտինիլէ եէտի պու-
 ղա իլէ եէտի գօչ ալըն , վէ գուլում Յորա կիտին , վէ
 սիզտէն էթիւրիւ պիւթիւնեանմա սունուն , վէ գու-
 լում Յոր սիզտէն էթիւրիւ նիյաղ էտէ , քի օնուն
 եիւզիւնիւ գապուլ էտիպ՝ գուլում Յոր կիպի հագգը-
 մա տօղրուսունու սէօյլէմէտիյինիլ իչիւն՝ տիվանէլէյինի-
 զէ կէօրէ սիզէ էթմէյիմ : Վէ Թեմանը Եզիֆագ վէ
 Սօքլու Բաղդատ հէմ՝ Նասամը Սոֆար կիտիպ՝ Բապպըն
 օնլարա տէտիյի կիպի էթտիլէր . վէ Բապպ Յորուն
 նիյազընը գապուլ էյլէտի :

Ս. 13. Ա՛ղիզ Վիթապըն Ալահտան իշամ
 օլտուղունա նէ՞ իսպաթլար վար :

Ճ՛. Թեւարիսլէրտէն իսպաթ վար տըր ,
 միւթէպէր շահիտլէրին հուզուրունտա իճրա օ-
 լունուպ՛ Ա՛ղիզ Վիթապտա գայտ օլունան միւ-
 ճիզաթլարտան տախի իսպաթ վար տըր , հէմ
 տէ օնտա պուլունան փէյլամպէրլիքլէրտէն վէ օն-
 լարըն թէքմիլ օլմալարընտան , քէլամընըն պիէմ-
 սալ Փէսահաթընտան , թա՛լիմաթլարընըն թար-
 դընտան վէ օնլարըն պիրիպիրինէ ույկուն օլ-
 մալարընտան , թէնպիհլէրինին թէքմիլ փաքլըղըն-
 տան , չօգլարըն եիւրէքլէրինտէ վէ հարաքէթ-
 լէրինտէ հասլ էթտիյի ա՛ղիմ թէսիրաթտան
 իսպաթ վար տըր , միւէլիֆլէրինին մուգատտէս
 ախլէագ ու մէշրէպինտէն , քրիսթիանլըղըն տիւն-
 եատա զաֆէր պուլմասընտան , վէ տինի թա՛պի-
 նին իլէ տինի իլհամինին մապէյնինտէ օլան միւ-
 շապէհէթտէն իսպաթ վար տըր :

1. Թեւարիսլէրտէն իսպաթ : Տիւնեանըն
 հէփ թեւարիսլէրի պու քիթապլարըն զեքրի-
 նի էթտիքճէ շէհատէթ էտէրլէր քի՛ օնլարըն
 հէր պիր զըսմը մէյտանա կէլէլի , Ալահըն իլ-
 համը օլտուղունու կէօսթէրիլլէր . վէ տայիմա
 հագգ տինին զալիպ օլտուղու եերլէրին գավմա-
 րընտան պէօլլէ իգրար օլունմուշ տուր : Տիւն-
 եանըն իլք տէհրլէրինտէ օլան վուգուա՛թլէրտէն
 էօթիւրիւ Ա՛ղիզ Վիթապըր եազանլարըն նագ-
 լիյէթլէրի՛ չօգ խուսուսլարտա էն միւթէպէր վէ
 գատիմ փութիէրէսթ միւէրրիսլէրտէն թասհիհ
 ու թաստիգ օլունուր . Ա՛ղիզ Վիթապըն թե-
 վարիսլէրի իլէ տիւնեավի թեւարիսլէրին մապէյ-
 նինտէ օլան իթթիֆագ՛ Ա՛ղիզ Վիթապլարըն
 կէրչէքլիյինէ՛ վէ պունտան պէօլլէ իլհամի իլա-
 հի օլտուղլարընա իսպաթ տըր :

2. Միւճիզաթլարտան իսպաթ: Ի՛լմի իլահի գայտէսինճէ անկլայարագ, միւճիզաթ՝ քեայինաթըն ատէթա թարզ ու նիզամաթընա մուղայիր պիր էսէր տիր, քի ալլահանի կերչէքլիքլէրէ պիր շէհատէթ իչիւն, վէ եախօտ ալլահանի Բէսուլէրին եախօտ միւէլլիմլէրին մէմուրիյէթի իսպաթը իչիւն Ալլահ քէնտիսի իճրա էտէր: Պէջլէճէ՝ Մովսէսին վէ սայրը փէյղամպէրլէրին, Քրիստոսուն վէ Բէսուլէրինին իճրա էթաթլէրի միւճիզաթլար՝ ինքեար օլունմազ պիր իսպաթ տըր քի, Ալլահըն էլի օնլար իլէ օլուպ՝ օնլարըն իլահամ տէյիւ եաղտըզլարը քիթապլար Ալլահտան իտի: (Լ)

(Լ) ԵԼԵՅ ԺԴ . 16 . 21 : Վէ սէն ա՛սանը գալտըր, վէ էլինի տէնիզին իւզէրինէ ուզաթըպ՝ օնու եար. վէ Իսրայէլ օղուլարը՝ տէնիզին օրթատընտա գարատան եիւրիւսիննլէր :

Վէ Մովսէս տէնիզին իւզէրինէ էլինի ուզաթտըր, վէ Բապպ տէնիզի պիւթիւն կէճէ՝ շէտիտ կիւնտօղուսու եէլի իլէ եիւրիւթաիւ, վէ տէնիզի գարայա տէօնտէրտի, վէ սուլար եարըտըլար :

Դ թաթ . Բ . 8 : Վէ Եղիա Փէրաճէսինի այլպ տիւրտիւ, վէ սուլարա փուրտու, վէ պիր եանա հէմ՝ օ պիր եանա պէօլիւնտիլէր. վէ իքիսի գարատան կէշտիլէր :

Մաթ . Դ . 23, 24 : Վէ Յիսուս պիւթիւն Գայիլէայը տօլաշըպ՝ օնլարըն ճէմիյէթ եէրլէրինտէ էօրէտիր իտի, վէ փատիշահլըզըն միւթտէսինի վա՛ղ էտէր իտի, հէմ խալգտա հէր խասթալըզը վէ հէր զայի՛Փլիլի սաղալտըր ըտը : Վէ օնուն խապէրի պիւթիւն Սիւրիայա եալլար. վէ օնա կէօնակէօն խասթալըզլար վէ իսքէնճէլէր իլէ թութուլմուշարը վէ ճիննլիլէրի վէ թութաբըզլարը վէ քէօթըրիւմլէրի՝ հէփ ի՛լլէթլի օլանլարը կէթիւրիլէր իտի, վէ օնլարա շիֆա վէրիւր իտի :

Գործ . Ե . 12 : Վէ առաքեալարըն էլլէրի իլէ գավմտա չօգ միւճիզաթլար վէ հլըմէթլէր օլտու :

ԵՔր . Բ . 4 : Զիւն քի Ալլահ տախի ա՛լամէթլէր վէ հիքմէթլէր վէ տիւրլիւ տիւրլիւ գուվլէթլի իլլէր վէ Ա՛ղիզ Բուհ թադսիմլէրի վասիթասի իլէ քէնտի իրատէթիւնէ կէօրէ շէհատէթ էյլէտի :

3. Փէյղամպէրլիքլէրտէն իսպաթ: Պիր շէյի զուհուրինտէն էվվէլ պիլմէք՝ եալընըղ Ալլահա մախսուս տուր. իմոի վուզուսթլարը զուհուրլէրինտէն էվվէլ պիլէն եախօտ իսպպէր վէրէն զաթ՝ եա Ալլահ օլմալը տըր, եա Ալլահտան իլհամ գապուլ էթմիշ պիր զաթ օլմալը տըր. պուլնտան պէշլէ պու քիթապլարտա պուլունան փէյղամպէրլիքլէր պա՛ղըսը պիլնլէր սէնէ մուգատտէմ սէշլէնմիշ վէ եաղըլմըշ օլուպ՝ հարֆ պէ հարֆ թէքմիլ օլմուշ, վէ հալա թէքմիլ օլմագտա օլմալարը գարշը գօնուլմաղ պիր իսպաթ տըր քի պու քիթապլար Հազգ թմա՛ալատան իլհամ օլուպ ինսանա միւթտէ օլունմուշար տըր: (Ի)

Դ թափ. Բ. 14: Աէ Եղիանըն իւզէրինտէն տիւշէն Ֆէրաճէսինի պըպ՝ սուլարա վուրտու, վէ տէտի քի՝ Եղիանըն Ալլահը Բապպ նէրէտէ տիր. հէմ տախի սուլարա վուրտու, վէ պիր եանա վէ օ պիր եանա պէօլիւնտիւլէր, վէ Եղիսէ կէշտի:

Դ. 24: Աէ եանընա վաբըպ՝ օնու ույանտըրարըլար, վէ տէտիլէր. Եա՛ խօճա՛ եա՛ խօճա՛ հէլար օլույօրուղ. վէ օ գալգըպ՝ բիւզկեարը վէ սույուն տալգալարընը ա՛գարլատը. վէ տինտիլէր, վէ լիմանըգ օլտու:

Յ. 43, 44: Աէ պու շէյլէրի սէշլէտիքտէն թօնկրա, պէշիւք սէս իլէ չաղըրտը. Եա՛ Ղաղարոս՝ տիշարը կէլ: Աէ օ էօլմիւշ քիմնէ՝ այաղարը վէ էլլէրի սարղըլար իլէ պաղըր օլարագ՝ չըգտը, վէ էիւզիւ մաղրամա իլէ սարըլմըշ իտի. Յիսուս օնլարա տէտի. Օնու չէօղիւն, վէ դօյ վէրին կիթսին:

Գ. 15, 16: Շէյլէ քի՛ խասթալարը մէյտանլարա չըգարըրլար իտի, վէ եաթագլար հէմ տէօշէքլէր իւզէրինէ գօրլար իտի, քի Պետրոս կէլիբէն՝ պարի օնուն քէօլիկսի օնլարըն պիրի իւզէրինէ տիւշէ: Հէմ էթրաֆտա օլան շէհրլէրտէն չօգ խազգ տախի՝ խասթալար վէ նափաք բուհարտան ա՛ղապ շէքէնլէր կէթիբէրէք՝ Երուսաղէմէ ճէմ՝ օլուրլար իտի, վէ օնլարըն հէփիսի սաղալըրլար իտի:

(Ի) Ծանոթ. Ժ. 12: Աէ օ՛ եապանի ատէմ օլմաճագ. օնուն էլի հէրքէսին իւզէրինէ՝ վէ հէրքէսին էլի օնուն

իւզերինէ օլաճագ . վէ ճիւմէլէ գարընտաշարընըն էօնիւն .
տէ սաքին օլաճագ տրր :

Ուէ . Գ . 4 : Ձիրա Իսրայէլ օղուլարը չօգ կիւնլէք
փատիշահօրզ վէ սէրվէրսիզ վէ գուրպանսրզ վէ փութ-
սուզ՝ վէ եփուտ հէմ թերափիմնիզ օթուրաճագլար :

Բ Օրէն . ԻԸ . 37 : Աէ Բապարն սէնի օլ կէօթիւրէ-
ճէյի ճիւմէլէ գալմլարտա հայրէթ՝ մէսէլ վէ րէզայէթ
իչիւն օլաճագսրն :

Եսայ . ԾԳ . 7—9 : Օ մազոււմ օլտու , վէ օ ճէֆա
չէքտի . ամմա պօզազանմազա կէօթիւրիւլէն գօյուն կի-
պի աղզընը աչմատը , վէ գրրգրճըլարըն էօնիւնտէ տիշի
գօյուն լալ օլտուղու կիպի՝ աղզընը աչմատը : Միհնէթ-
տէն վէ շերասթտան ալընտը , վէ օնուն սիլսիլէսինի
քի՞մ նազէ էտէ պիլիք . զիրա օ՝ եաշայանլարըն եէրին-
տէն քէսիլտի օ՝ գազմլմըն գապահաճթը իչիւն եարա-
լանտը : Աէ մէզարը գապահաճթըլար իլէ գօնտու , ամ-
մա էօլիւմիւնտէ գէնկիւն իլէ օլտու . չիւն օ՝ զուլմ էթ-
մէտի , վէ աղզընտա հիլէ օլմատը :

Մարի . ԺԵ . 3 . 20 . 27 . 42 . 43 . 46 : Աէ պաշքեա-
հինլէր օնտան չօգ շէքեայէթ էտերլէր իտի :

Աէ օնու զէվզլէնտիքտէն սօնկրա , իւզերինտէն իս-
քէրլէթի չըզարըպ՝ օնա քէնտի էսվապլարընը կիյտիր-
տիլէր . վէ օնու տիշարը չըգարտըլար քի՝ խաչա չըգա-
րալար :

Աէ պիլէսինճէ՝ պիրինի սաղընտա վէ օպիրինի սօլուն-
տա իքի իրրօրզ խաչա չըգարտըլար :

Աէ արթըզ ախշամ օլունճա , ճուճա՝ եանի շարաթ-
տան էվվէլ օլան կիւն օլմաղըլա , Արիմաթիատան օլան
միւթէպէր մէշվէրէթճի Յոպսէփ կէլտի . քի օ՝ քէնտի-
սի տախի Ալահըն փատիշահըղընը պէքլէր իտի . պու
քիմնէ ճէսարէթ էտիպ Պիղատոսա կիրտի , վէ Յիսու-
սուն թէնիւնի տիլէտի :

Աէ օ՝ պիր չարշաֆ սաթուն ալտը , վէ օնու էնտի-
րիպ չարշաֆա սարտը . վէ օնու պիր մէզարա գօտու ,
քի գայատա գաղըլմըշ իտի . վէ մէզարըն գափուսունա
պիր թաշ եուվարլատը :

Մարի . ԻԳ . 1 , 2 : Աէ Յիսուս հէյքէլտէն չըգըպ
կիտեր իքէն , շայիրտլէրի եանընա կէլտիլէր քի՝ օնա
հէյքէլին պինալարընը կէօսթէրէլէր : Աէ Յիսուս օնլա-
րա տէտի . Պուսլարըն ճիւմիէսինի կէօրմէ՞զ մի սինիզ .
կէրչէք տէրիմ սիզէ , պուրատա ապա թաշ թաշ իւ-
զէրինտէ գալմնյաճագ տրր՝ քի երգըլմայա :

Երէ՛ . ԻԸ . 9 : Սէլամէթ փէյղամպէրլիք էտէն փէյ-
ղամպէր՝ օլ փէյղամպէրին սէօղիւ վագի՝ օլուրաս , կէր-
չէքտէն Բապպտան կէօնաէրիլիշ փէյղամպէր օլտուղու
պիլինիր :

4. Վերամրնրն պիէմնալ Ֆէսահատնտան և՛
 իսպաթ : Ա՛ղիզ Վիթապլար Ֆէսահատ խուսու-
 սունտա ճիւմլէ սայրը քիթապլարտան իւսթիւն տիր-
 լէր : Ալլահ վէ Վրիստոս , Սէլէքլէր վէ ատէմլէր ,
 զէման վէ էպէտիլիքտէն էօթիւրիւ օլ քիթապլարըն
 վէրտիյի թա՛լիմաթլարը՝ Ալլահտան ղայրի զաթ
 թա՛լիմ էտէմէղ : Է՛մ տախի Ա՛ղիզ Վիթապլար
 էյէրչի 1500 սէնէ միւտտէթիւնտէ վէ օթուզ գատար
 միւէլիֆ էլի իլէ սէօլ պիր էթմէքսիզին օթուզ
 այրը այրը վագըթլարտա եազըլմըշլար իսէ տէ ,
 օնլարըն հէր պիր գըսմլարընրն պիրիպիրինէ օ-
 լան իթթիֆագը թէքմիլ տիր : Վէզալիք Ալ-
 լահ վէ ինսանա տօղրու պօրճ օլան մուհապ-
 պէթ հագգընտա՝ օնլարըն ա՛ղիզ մաթլուպաթ-
 լարը պիլա գուսուր վէ հագգ իւզըէ տիր . շէօլէ
 քի պիր ֆասըգ ատէմին թապիա՛թընտան էօլէ պիր
 շէյ հասըլ օլամալ : Սօգրաթըն , Լֆլաթունուն ,
 Չիչերօնուն վէ Սէնէգանրն քիթապլարը Ա՛ղիզ
 Վիթապ իլէ բուպար օլունտուգտա , փէք էտնա
 կէօրիւնիւրլէր : Պունտան շու նէթիճէյի չըգարա-
 պիլերիզ քի , պու Վիթապլար իլհամ բուհու-
 նա մալիք օլմայան ատէմլէր իշի տէյիլ , իլլա Ա՛-
 զիզ Րուհտան թա՛լիմ օլունմուշ ատէմլէր իշի
 տիր : (Ժ)

(Ժ) Ծննդ . Ա . 3 : Վէ Ալլահ տէտի . Այտընլըզ օլ-
 սուն . վէ այտընլըզ օլտու :

Մարթ . ԻԲ . 37—40 : Վէ Յիսուս օնա տէտի . Ալլա-
 հըն Բապաը պիւթիւն եիւրէյինտէն վէ պիւթիւն ճա-
 նընտան վէ պիւթիւն ֆիբրինտէն սէվէսին : Իլք վէ պէօ-
 յիւք թէնպիհ պու տուր : Վէ պունուն միսալի իքինճի .
 Գօնշունու քէնտին կիպի սէվէսին : Պիւթիւն նօմօս
 հէմ փէյղամպէրլէր պու իքի թէնպիհտէն ասըլըր :

Սալմ . ԺԲ . 6 : Բապաըն սէօլլէրի թօփրագ փօթատա
 գալլ օլուպ՝ եէտի քէրքէ թէմիզլէնմիշ կիւմիւշ կիպի
 փաք սէօլլէր տիր :

5. Ա՛ղիզ Քիթապլարն տիւնեատա հասըլ էթ-
տիյի թէսիրաթտան իսպաթ: Պունլար ճէլիլ վէ լա-
թիֆ տիր: Պու քիթապլարտա թա՛լիմ՝ օլունան
տին՝ միւլհիտէրի, պիր Ալլահ վար օլտուղունու ի-
նանըպ Փագաթ իլհամա ինանմայան տինսիղէրի,
փութփէրէսթէրտէն՝ Ֆէյլէսօֆլարը վէ սայրօլարը,
Եէհու տիլէրտէն օլան տինսիղէրի վէ քրիսթիան-
լարտան քէնտի էյի ամէլլէրինէ կիւվէնէնլէրի
թէպտիլ էյլէմիշ տիր: Ա՛լիմլէրէ վէ ճահիլլէրէ
թալիմ՝ վէրմիշ տիր, տիւշմիւշլ րի գալտըմըշ
տըր, եաս չէքէնլէրէ թէսէլլի վէրմիշ տիր վէ
զայէթ չօդ քիմսէլէրի քէսթիւլիւբլէրտէն վէ պի-
նամուսղուգտան տէօնտէրիպ օնլարը ճէննէթէ հա-
զըրլամըշ տըր: Այլէր հէփատէմլէր պու քիթա-
պա ի՛թիգատ էտիպ՝ օնուն թէնպիհլէրինի իճրա
էթսէլլէր իտի, ճէննէթ թէքրար եէրէ տէօնմիւշ
օլուրուտու: Այլէ իսէ, էլպէթթէ պու քիթապ
Ալլահտան օլմալը տըր: (4)

6. Ա՛ղիզ քիթապլարն միւլէլիֆլէրինին էյի
մէշրէպինտէն խսպաթ: Պունլար մուգատտէս առէմ-
լէր օլմաղըլա՝ եազտըզլարընը՝ օնուն սահիհլիյինի
պիլմէսէ իտիլէր եազմազլարըտը: Ա՛ղիզ Քիթապլ

(1) Սա՛ւ՛. ԺԹ. 7: Բապպըն նօմսու քեամիլ տիր, ճա-
նը թաղէլէր. Բապպըն շէհատէթի հագգ տըր, ճահիլի
ա՛լիմ էտէր:

Ա Կորնթ. Ա. 21: Զիրա Ալլահըն ի՛լմինտէ՝ տիւնեա՝
ի՛լմին վասիթասի իլէ Ալլահը պիլմէտիյի սէպէպտէն՝ Ալ-
լահա խօշ կէօրիւնտիւ քի՛ վա՛զըն տիվանէլիյի վասի-
թասի իլէ ինանանլարը խէլաս էտէ:

Հու՛մ. ԺԵ. 4: Զիրա էվվէրտէն հէփ եազըլան շէյ-
լէր՝ պիղիմ թա՛լիմիմիզ իչիւն եազըլտըլար. շէօյլէ քի
սապր իլէ վէ քիթապլարըն թէսէլլիսի վասիթասի իլէ
իւմիտէ մայիբ օլալըմ:

Գորնթ. Բ. 41: Իմտի օնուն սէօղիւնիւ սէվինճ իլէ
գապուլ էտէնլէր վաֆթիզ օլտուլար. վէ օլ կիւն օն-
լարա իւչ պին ճան գատար զամմ՝ օլտու:

եարամազ ատէմէր եազարար տէյիւ սանսազ
պիր պաթըլ խէյալտըր . չիւնքի պու քիթապ սա
էօյլէ ատէմէրին հէփ եարամազ արգուլարը վէ ամէլ
ու հարաքէթլէրի հիւքմ օլունմուշտուր . պունտան
շու նէթիճէյի չըգարըըզ քի , Ա'զիզ Վիթապ
իլհամի իլահի իլէ տիր : (5)

7. Վրիսթիանյըղըն տիւնեատա զաֆէր պուլ
մասընտան իսպաթ : Ա'տէմէրին շէհվէթի վէ եա
րամազ արգուլարը Վրիսթիան տինինէ զըտ
տըր : Ֆերասէթ , ի'լմ վէ դըլըճ « իլ իթթիֆազ
օնա գարշը չըգարըլար տըր : Վրիսթիան քիլի
սասընըն իլք իւչ տէհրինտէ օնա գարշը օն սէ
ֆա շիտտէթլու գօվալայըլ զուհուր էթտի : Պու
ճիւմլէ իլէ տէվամ էտէր , վէ վագաա հէր շէ
յէ գատիր Ալլահըն գուվլէթինտէն զուհուր օլ
մուշ կիզլի պիր թէսիրաթ իլէ եայըլմագտա տըր :
Վրիսթիանյըղա գարշը տուրան նէսնէլէրէ պա
գարագ' օնուն հալա մէվճուտ օլմասը Րուհ էլ
Վուտսուն իլհամը իլէ վէրիլմիշ օլտուղունա իս
պաթ տըր . էօյլէ իսէ պու Ալլահտան տըր : (3)

8. Տինի թապիի իլէ տինի իլհամինին մա
պէյնինտէ օլան միւշապէհէթտէն իսպաթ : Տինի
թապիինին թալիմաթը պիլ քիւլէյէ Ա'զիզ
Վիթապըն իլհամընա միւթապըգ տըր . պու իքի
նէվ թալիմաթըն մապէյնինտէ օլան միւշապէ-

(5) Բ Գրք . Ա . 21 : Ձիրա ատէմ իրատէթի իլէ հիշ
պիր զէման փէյլամպէրլիք կէլմէտի , իլլա Ալլահըն ա'
զիզ ատէմէրի' Ա'զիզ Րուհտան թահրիգ օլմարագ սէօյ
էտիլէր :

(3) Գրք . Բ . 47 : վէ Բապպ հէր կիւն գուրթուլան
քիմնէլէրի' քիլեսայէ զամմ էտէր իտի :

Բ Գրք . Ժ . 4 : Ձիւնքի ճէնկիմիզին սիլահլարը ճիս
մանի տէյիլէր , լաքին հիսարլար երգմագ իչիւն' Ալլահ
իլէ գուվլէթլի տիրլէր :

հէթ, իբիսինին հէման պիր զաթտան օլտուղունա
խսպաթտըր. վէ մատէմ քի տինի թապիի Մլաճ-
տան տըր՝ Մ'զիզ Վիթապ տախի օնտան օլմալը
տըր :

Մ'զիզ Վիթապարըն Մլաճըն իշամը իլէ օլ-
տուղարընա օլան իսպաթլար պունլար տըր. վէ
վագաա զայէթ աջոգ՝ միւթէնէվի՝ զանի վէ ասլա
չիւպհէ պրագմազ իսպաթլար տըր : Ալէ հէփ
Մ'զիզ Րուհտան տէրունէրինէ թա՛լիմ գապուլ էթ-
միշ օլանլար պէօյլէ օլտուղունու տույարլար : Հագի-
գէթ պու քիթապ Մլաճըն քէլամը օլմալը տըր :

Ս. 14. Մ'զիզ Վիթապ իման վէ ամէլու հարաքէ-
թին թէքմիլ վէ եանղըմազ գանունո՞ւ մու տուր :

Ղ. 1. Վիվէթ. պիր շէյ նէ օնա զամմ՝ նէ տէ
օնտան թէնզիլ օլունմալը տըր. իմանա վէ ամէ-
լէ տայիր օլան հէր լալըմը շէյ Մլաճանի քէ-
մալիյէթ, եանղըմազըզ վէ հիւքմ իլէ պունտա
թա՛լիմ օլունուր : Տին հագգընտա հէփ միւ-
ճատէլէր, մէճլիպէրին տին հագգընտա քէս-
տիքլէրի ճիւմլէ սիճիլէր, միւթէգատտիմ վէ միւ-
թէախըր միւէլիֆլէրին զիւիւմլէրի, վա՛զ օլու-
նան թա՛լիմլէր, վա՛զճըլարըն վէ ճէմա՛աթլարըն
թիթիգատլարը պու քիթապ իլէ ըուպար օլունուպ
սընանըմալըտըր : Պու քիթապ՝ տինէ տայիր ճիւմլէ
շէյլէրին հագգընտա հաքիմի միւթազիլ տիր :
Պունուն հիւքմիւնէ գայիլ օլմայրպ ինսանըն
ա՛գլ ու իտրաքինէ տանըմազ ճայիզ տէյիլ տիր .
չիւնքի պէօյլէ էթմէք ատէմի Մլաճտան իւթիւն
սայմազ օլուր : Փրօթէսթանթլարըն պու ա՛գլիմ
գանունու տայմա գապուլ օլունուպ սագլան-
մալը տըր : (Գ)

(Գ) Յայր . ԻԲ . 18, 19 : Պէն պու քիթապըն փէյլամ-
պէրիսինին սէօզլէրինի հէր իշիտէնէ շէհատէթ էտէ-

Ս. 15. Քրիստոսի ան քիլիսասընտա Լյսքի Լ'Տա՝
Եկնի Լ'Տա կիպի իման վէ ամէլ ու հարաքէթ
գանունու տուր տէյու գապուլ օլունմալը՝ մը տըր :

Ճ. Լյտէպ ու էրքեանա տայիր օլան պօրճլա-
րըն հագգընտա ԼլաՏըն իրատէթինի պէյան է-
տէն եէրլէր, վէ Խնճիլէ մուվաֆըզ թա՛լիմ վէ-
րէն, հէմ փէյղամպերլիյէ վէ իպատէթէ տայիր
օլան զըսմլար պու վէճճ իւզրէ գապուլ օլուն-
մագ կէրէք տիր. ամմա Եէհուտի մէզհէպինին այն
ու ատէթլէրինէ մախսուս օլան շէյլէր, էյէրշի
ատէմին խէլաս վէ աղիզլէնմէսինին թէմսիլի վէ
պէյանը իշիւն Փայտէլի իսէ տէ, քրիստիանլըզ
ղուհուր էթտիյինտէ իպթալ օլունտուղլարը սէպէպ-
տէն՝ իճրասը քրիստիանլարա Փարզ տէյիլ տիր :
Կէրէք Եկնի վէ կէրէք Լյսքի Լ'Տալարտա թա՛-
լիմ օլունան ա՛ղիմ կէրէքլիլլէր հէման պիր
տիր. եա՛նի՝ հէման պիր ԼլաՏ, պիր Խէլաս է-
տիճի, պիր ինայէթ եօլու, պիր թէվպէ վէ իման

րիմ քի՛ էյ՛ր պիր քիմնէ պունյարըն իւզէրինէ զամմ
էտէրսէ, ԼլաՏ օլ քիմնէնին իւզէրինէ՝ պու քիթապտա
եազըլը օլան պէլալարը զամմ էտէճէք : Վէ էյէր պիր
քիմնէ՝ պու փէյղամպերլիյին քիթապընըն սէօզլէրին-
տէն իխրաճ էտէրսէ, ԼլաՏ օնուն հիսսէսինի հայաթ
աղաճընտան վէ ա՛ղիզ շէհրտէն՝ եանի պու քիթապտա
եազըլը օլան շէյլէրտէն իխրաճ էտէճէք տիր :

Ե. Բ. 20 : Նօմնա վէ շէհատէթէ տանը շարնլար,
էյէր պու սէօզէ կէօրէ սէօյլէմէյլէրսէ, օնլարըն հիշ ը-
շըղը եօզ տուր :

Գ. Բ. 8 : Լաքին էյէր պիզ պիլէ՝ եախօտ կէօք-
տէն պիր մէլէք՝ պիզիմ սիզէ միւժտէ էթտիյիմիզան
ղայրի սիզէ միւժտէ էտէրսէ, լանէթ օլուն :

Բ. Գ. Բ. 19 : Վէ պիզտէ՝ տահա սահիհ օլան փէյ-
ղամպերլիք քէլամը վար. քի օնա՝ գարանլըզ եէրտէ ը-
շըզ վէրէն գանտիլէ կիպի տիզգաթ էթսէնիզ, էլի
էտէրսինիզ, թա եիւրէքլիլլէրինիզտէ կիւն աղարընճա՝ վէ
սապահ երլարըլը տօզընճայատէք :

վէ պիր կէլէճէք էճր ու ճէզա : (5)

Ս . 16 . Ա՛ղիզ Քիթապար հէփ ասեմլերին
էլինտէ պուլունմագ կերէք մի տիր :

Ղ՛ . Ա՛վլէթ կերէք տիր . Ա՛ղիզ Քիթապարը
օգումագա եալընըզ փափազարա բուխսաթ վէրիպ
ճէմա՛աթա եասագ էթմէք պէօյիւք գապահասթ
տրր :

Ս . 17 . Ա՛ղլ ու իտրաբըն Ա՛ղիզ Քիթապարը
հագգընտա նէ՞ խըզմէթի վար տրր :

Ղ՛ . Պու քիթապ Ալլահըն քէլամը՞ մը տրր ,
իչինտէ մէվճուտ օլան թալիմլէր նէ՞ , եախօտ սա-
հիհ մանասը նէ՞ տիր՝ պուլմագ տրր :

Ս . 18 . Ա՛ղիզ Քիթապտա օլան շէյլերին
ճիւմլէսի հէման պիր տերէճէտէ աչըզ վէ անկ-
լաշըլմասը գօլայ՞ մը տրր :

Ղ՛ . Ասայրը . վէ լաքին օնուն ա՛ղիմ վէ էլ-
ղէմ կերէքլէքլէրի օլ գատար աչըզ թա՛լիմ օ-
լունուր քի , սաֆ եիւրէք վէ միւտավէմէթ իլէ
թէֆթիշ էտէն քիմնէ օնլարը պուլմագտան մահ-
րում գալմաղ : կերէք իման վէ կերէք ամէլէ տա-
յիր օլան պու էլղէմ թա՛լիմաթլէր ճիւմլէ ա-
տեմլերէ քիֆայէթ միգտարը աչըզ վէ անկլաշըլ-
մասը գօլայ տրր : (5)

(5) Հ . 1 . Գ . 31 : իմոի իման իլէ նօմօու իպթա՞լ
մը էտերիզ . հաշա , իլլա նօմօու սապիթ էտերիզ :

Բ 81՛ . Գ . 16 , 17 : Պիւթիւն քիթապ Ալլահ իլ-
համը իլէ տիր , վէ թա՛լիմ իչիւն՝ թա՛ղիր իչիւն՝ իալահ
իչիւն՝ սատագաթ իուսուսունտա օլան թէ՛տիպ իչիւն
ֆայտէլի տիր . Թա քի Ալլահըն ասեմի թամ՝ հէր էյի
ամէլէ հազըրլանմըշ օլա :

(5) Ե . 1 . Ե . 8 : վէ օրատա սլու էօլ վէ թարիզ
օլաճագ , քի օնա մուգատտէս էօլ տէնիլէճէք , օնտան
նա փաք կէլմէյէճէք , իլլա օ՝ օնլար իչիւն օլաճագ . էօլ-
տա էիւրիւյէն տիվանէլէր պիլէ էօլու շաշըլմայաճագլար :

Յ . 15 . Ե . 17 : Եյեր պիր քիմնէ օնուն իրատէթիսի

Ս. 19. Ըտէմին տին հագգընտա նէյէ ինան-
աըղը միւհիմմ պիր շէյ մի տիր :

Ճ. Ղ այեթ միւհիմմ տիր : Եիւրեքլէրիմիլ վէ
էօմրլէրիմիլ ինանաըղըմըլ շէյլէրտէն չօգ թէսիր
գապուլ էտէրլէր : Էէմ տախի պիր ատէմ սաֆ
եիւրէք իլէ պէօյիւք վէ պէլքի հէլաք էտիճի պիր
եանղլ շըղա ինանապիլիր : Պօղոս Բէսուլ քէն-
տիսի պիր վագըթ սաֆ եիւրեքտէն Վրիստոսա
վէ ծնուն իշինէ գարշը չալըշտը , ամմա հէման
պու հարաքէթի իշին քէնտինի քիւֆր էտիճի ,
գօվալայըճը վէ սէօյիւճիլ թէսմիյէ էյլէտի : Սաֆ-
տէրունլուղու քէնտինի հագգ չըգարմատը , նէ տէ
գապահաթընը մահվ էթտի : Սաֆտէրունլուղու
իլէ հէլաքըն կէնիշ եօլունտա իտի : (յ)

էթմէք իսթէրսէ , պու թա'իմտէն էօթիւրիւ անկայա-
ճագ քի' Ալլահտան մը' եօխսա պէն քէնտիլիյիմտէն մի
սէօյլէրիմ' :

(յ) Յ. Բ. 24 : Իմոի սիզէ տէտիմ' քի' կիւնահ-
լարընըղտա էօլէճէք սինիլ . զիրա' էյէք իման էթմէզ-
սէնիլ քի պէն իմ' , կիւնահլարընըղտա էօլէճէք սինիլ :

Գ. Բ. 9 : Կէրչի պէն քէնտիմտէ' Նազարէթի
Յիսուսուն աար իշին չօգ զրտտ շէյլէք պանա եափ-
մագ կէրէք տիր զանն էթտիմ' :

Ա Տէ. Ա. 13 : քի մուգատտէմա քիւֆր էտիճի վէ
գօվալայըճը վէ սէօյիւճիլ իտիմ' . ամմա մէրհամէթ պուլ-
տում , զիրա իմանսըղըղտա պիլմէյէրէք իշէտիմ' :

Ա. Բ. 25 : Եօլ վար քի' ատէմէ տօղրու կէօ-
րիւնիւր , ամմա սօնու' էօլիւմ' եօլարը տրը :

Բ Պե. Բ. 1, 2 : Վէ գալմտա եալան փէյղամպէր-
լէր տախի օլտուլար , նիճէ քի սիզտէ տախի եալան խօ-
ճալար օլաճագլար , քի ծնլար կիլի իճէ' հէլաքըլգ պէտա-
ա'թիլէրի իճատ էտէճէքլէր , վէ ծնլարը սաթուն ալան
Սահիպի ինքեար էտիպ' քէնտիլէրին իւզէրինէ թէյ հէ-
լաքըլգ կէթիլէճէքլէր : Վէ ծնլարըն էտէպսիլիլիինէ չօգ
քիմնէլէր թապի օլաճագլար , քի ծնլարըն սէպէպի իլէ
կէրչէքլիլին եօլունա քիւֆր օլունահագ :

Բ Յ. Բ. 10, 11 : Էյէր սիզէ պիր քիմնէ կէլիր տէ'
պու թալիմի կէթիլմէզսէ , ծնու էվինիզէ գապուլ էթ-
մէն , վէ ծնա սէլամ վէրմէն : Զիրա ծնա սէլամ վէրէն'
ծնուն եարամագ ա'մէլէրինէ իլհագ օլուր :

Ս. 20. Ազգամագ վէ սէօյլէ շմէքտէ, Ա՛ղիղ Վրի-
թապըն սէօյլէրի նէ՞ թարզ իլէ գուլանըլմալը տըր :

Ղ. Հէր տայիմ թա զիմ վէ թէքրիմ իլէ
գուլանըլմալը . լաթիֆէ թարզընտա եախօտ պօշ
մատտէլէրին հազգընտա ասլա գուլանըլմամալը
տըր . Բապպ, Ալլահ, Վրիստոս, իման, կէօք, ճէ-
հէննէմ, հէլաք վէ պուճուճն կիպի սէօյլէրի պօշ
եէրէ վէ լաթիֆէ իշիւն գուլանմագ՝ տէյիլ եա-
լընըլ միւնասիպէթսիլ տիր, իլլա քիւֆր օլուպ
Ալլահա զայէթ մէքրուհ տուր : (2)

Ս. 21. Ա՛ղիղ Վրիթապա նի՞ճէ իթիպար էթ-
մէլի վէ օնու նի՞ճէ գուլանմալը տըր :

Ղ. Հէր շէյտէն զիյգըյմէթ սայըլմալը . հա-
լիմիք իլէ, պիւթիւն գուլվէթ իլէ վէ սաֆիլիք
իլէ գապուլ օլունմալը . հիւրմէթ վէ մէմնունիյէթ
իլէ, միւտավէմէթ վէ տիգգաթ իլէ, իման վէ
տուա՝ իլէ օգուճուպ մէշգ օլունարագ թէնպիհէրի
տիգգաթ իլէ իճրա օլունմալը : Ա՛ղիղ Վրիթապա
կէրէյի կիպի րաղպէթ էթմէյիպ օնու իհմալ էթ-
մէք, Ալլահըն միւթտէսիւնի խօր կէօրմէք, վէ օնուն
թէքլիֆ էթտիյի մէրհամէթիւնի թահգիր էթմէք,
հէմ տէ ճանըն մէնֆա՛աթընը վէ էպէտիլիյէ տա-
յիր օլան հիյպէթլի շէյլէրի զէվլէնմէք տիր : (2)

(1) Եւեյ . Ի . 7 : Սէնին Ալլահըն Բապպըն իսմինի պօշ
եէրէ աղզընա ալմայաթըն . զիրա Բապպ՝ օնուն իսմինի
պօշ եէրէ աղզընա ալանը փաք թու թմալ :

(2) Սալ՝ . ԺԹ . 8-10 : Բապպըն թէնպիհէրի տօղրու
տուր, էիւրէյի շաղ էտէր . Բապպըն էմիլէրի փաք տըր,
կէօյլէրէ զիյա վէրիւր . Բապպըն զօրգուսու թէմիլ տիր,
էպէտէն տուրուր . Բապպըն շէրիաթլէրի հազգ՝ պիլ
քիւլիյէ սատըգ տըր . Օնլար ալթունտան վէ շօգ խասս
ալթունտան արզուլու՝ վէ պալտան հէմ տամլա կէօմէ-
ճինտէն թաթլը տըր :

Եվեյ . Բ . 20 : Չիւնքի առաքեալարըն վէ փէյլամպէր-
լէրին թէմլի իւգէրինէ պինա օլունատունուլ, քի Յի-

ՊԼՊ 3

Եւ շէշ Քիթապոս օլտանան իլհամբան էօյրէնդիյի-
 թիշ Եւլլահըն կերէ+ Բասպիէ վէ կերէ+ ախ-
 րէն սըֆաթը մահաւանէրի :

Ս. 1. Եւլլահ նէ թապիի վէ ախլագի քէմա-
 լիյէթլէր սահիպի տիր :

Ճ. Սաֆի բուհ, եա'նի' ճէսէտսիզ օլան Եւլ-
 լահ քէնտիլիյինտէն մէվճուտ օլմագ, եզէլիյէթ
 ու էպէտիյէթ, զայրը թէպէտսիւլլաթ, հեր եեր-
 տէ հազըր օլմագ, հեր շէյի պիլմէք, ճիւմէ-
 յէ գատիր օլմագ, իսթիզլալիյէթ, վահտանիյէթ,
 էյլէք, հիքմէթ, ազիզլիք, ատալէթ, մէրհամէթ
 վէ կերէքլէք քէմալիյէթլէրինին սահիպի տիր :

Ս. 2. Եւլլահըն թապիի քէմալիյէթլէրի տէ-
 մէքտէն նէ անկլաշըլըր, վէ ախլագիտէ'ն նէ անկ-
 լաշըլըր :

Ճ. Օնուն թապիի քէմալիյէթլէրի տէմէք-
 տէն' ախլագի սըֆաթլարը օլմայան քէմալիյէթ-
 լէր անկլաշըլըր. վէ օնուն ախլագի քէմալիյէթ-
 լէրի տէմէքտէն, օնա' պիր ախլագի զաթ կիպի
 սըֆաթ վէրէն քէմալիյէթլէր անկլաշըլըր :

Ս. 3. Եւլլահըն թապիի քէմալիյէթլէրի հա'ն-
 կըսը տըր :

սուս քրիստոս քէնտիսի քէօշէ պաշը քիւրսիւսիւ տիր :
 Յ. Բ. 24 : Իմաի սիզէ աէտիմ' քի' կիւնահլարը-
 նըզտա էօլէճէք սինիզ, զիրա' էյեր իման էթմէզտէնիզ
 քի պէն իմ, կիւնահլարընըզտա էօլէճէք սինիզ :

Յ. Բ. Ե. 39 : Քիթապլարը թէֆթիշ էտին. զիրա սիզ
 զանն էտէրսինիզ քի' օնլար իլէ էպէտի հայաթամալիք
 օլլըրսունուզ, վէ պէնիմիշիւն շէհատէթ էտէն օնլար տըր :

Մարթի. ԻԲ. 29 : Վէ Յիսուս ճէվապ վէրիպ' օնլարա
 տէտի. Քիթապլարը վէ Եւլլահըն գուտրէթինի պիլմէ-
 տիյինիզտէն' ալտանըյօր սունուզ :

Ղ'. Վէնտիլիյինտէն մէվճուտ օլմագ, էղէլի-
յէթ ու էպ տիյէթ, պի թէպէտտիւլաթ, հէր
նէրտէ հաղոր օլմագ, հէր շէյի պիլմէք, ճիւմլէյէ
գատիր օլմագ, խթիգլալիյէթ վէ վահտանիյէթ :

Ս. 4. Ալլահըն ախլագի քէմալիյէթլէրի
հա՞նկըսը տըր

Ղ'. Այլիք, հիքմէթ, աղիզլիք, աապլէթ, մէր-
համէթ վէ կերչէքլիք :

Ս. 5. Ալլահըն քէնտիլիյինտէն վար օլմագ-
լըղը նէ՞ տէմէք տիր, վէ նէտէ՞ն իսպաթ օլուր :

Ղ'. Վէնտիլիյինտէն մէվճուտ օլմագ՝ տէմէք
տիր քի, քէնտիլիյինտէն խարիճ կախօտ պիր րասթ
կէլէ սէպէպտէն վարլըղա կէլմէյիպ՝ քէնտիլիյին-
տէն մէվճուտ տըր : Վէնտիլիյինտէն խարիճ պիր սէ-
պէպտէն վարլըղա կէլմիշ օլմասընը իսպաթ էտէր
պիր էսաս եօգ տուր : Ալլահըն վարլըղընըն քէնտի-
լիյինտէն օլմասը շու քէյֆիյէթտէն աշիքեար
տըր քի՝ քէնտիսի ճիւմլէ նէսն՝ լէրին խալգ էտիճիսի
տիր . իմտի պիր պաշգա զաթ տա օնու խալգ
էթմիշ օլմագ . իլա քէնտիսի վասիթասըղ վէ
էպէլտէն օլմալը տըր . հէմ տախի շունտան աշի-
քեար տըր քի՝ Ա՛ղիզ Վիթապտա «Ա՛էհօվա»,
«վար օլան» վէ «մէվճուտ տըր վէ մէվճուտ իտի
վէ կէլէճէք տիր», խթիլահը իլէ պէյան օլունու-
յօր : Պու իւնվանլար քէնտիլիյինտէն վարլըգ
կէօսթէրիլէր : (*)

(*) Մա՛ւ. 29. 18 : վէ պիլէճէքլէր, քի սէն էալը-
նըղ քի իմին Եհօվա տըր՝ ճիւմլէ եէրին իւղէրինտէ
թաա՛լա սըն :

ԵԼԵՅ. 9. 14 : վէ Ալլահ Մովսէսէ տէտի . Պէն վԱՐ
ՕԼԱՆ ԻՄ . հէմ տէտի քի՝ Իորայէլ օղուլարընա պէօյլէ
տէյէտին . Պէնի սիղէ՝ վԱՐ ՕԼԱՆ կէօնտէրտի :

Յայր. Ա. 4 : Յովհաննէս՝ Ասիատա օլան եէտի քի-
լիսալէրէ, սիղէ ինայէթ վէ սէլամէթ օլուըն՝ օնտան քի

Ս. 6. Ալլահըն էզէլիյէթ ու էպէտիյէթի նէ տէմէք տիր վէ նէտէն իսպաթ օլուր :

Ղ. Ազէլիյէթ ու էպէտիյէթի՝ պիլա իպթիտա վէ պիլա նիհայէ վարըղը տէմէք տիր . մէվճուտ օլմատըղը վագթ հիչ օլմամը տըր , հէմտէ մէվճուտ օլմայաճաղը վագթ հիչ օլմայաճագ տըր : Ալլահըն պու քէմալիյէթին սահիպի օլտուղու քէնտիլիյինտէն վար օլմատընտան հէմ տախի Ա՛ղիզ Վիթապըն մախսուս թագրիրլէրինտէն պէյան տըր : (2)

Ս. 7. Ալլահըն պի թէպէտտիւլաթը նէ տէմէք տիր վէ նէտէն սապիթ օլուր :

Ղ. Ալլահըն պի թէպէտտիւլաթը՝ տէմէք տիր քի , քէնտի ասընտա , քէմալիյէթինտէ , նիյէթինտէ , վա՛տընտա վէ թէհտիտլէրինտէ թէպտիլաթը օլմաղ : Ալլահըն պու քէմալիյէթի՝ քէնտիլիյինտէն վար օլմատընտան վէ էզէլիյէթ ու էպէտիյէթինտէն , հէմ քեայինաթտա վէ օնուն իւզէրինէ օլան Ալլահըն թագտիր ու թէտպիրինտէ կէօրիւնէն թէպտիլ օլունմաղ նիզամտան , հէմ տէ Ա՛ղիզ Վիթապտան պէյան տըր : (3) .

Ս. 8. Ալլահըն հէր եէրտէ հազըր նազըր օլմագըղը նէ տէմէք տիր վէ նէտէն սապիթ օլուր :

մէվճիււա տիւր , վէ մէվճիււա իտի , վէ կէլէճէք տիր , վէ օնուն թախթընըն էօնիւնտէ օլան եէտի րուհտան :

(2) Բ Օրին . ԼԳ . 27 : էզէլի Ալլահ փէնապէհաս տըր , վէ աշաղատան էպէտի փագուլար վար :

Սուրճ . 2 . 2 : Տաղար տողմաղտան էվվէլ՝ վէ եէրի հէմ տիւնեայը եափմազտան՝ եանի էզէլտէն թա էպէտէտէք սէն Ալլահ սըն :

(3) Յ-ի . Ա . 17 : Հէր էյի աթիյէ վէ հէր թէքօլ պախշիչ եօզարըտան՝ բըրգլարըն Փէտէրինտէն էնէր , քի օնտա թէպտիլիք եա տէօնմէ քէօլկէսի եօզ տուր :

Սուրճ . ԼԳ . 11 : Բապպըն մէշվէրէթի էպէտէն՝ օնուն էիւրէյինին նիյէթլէրի տէվը պէ տէվը տուրուր :

Ղ. Պիւթիւն ճիհանըն հեր պիր մահալինատ հեր տայիմ մեվճուա պուլունմասը տեմէք տիր : Զիչ պիր եերէ մահաուա օլմայրպ' պուլունմատը զը մահալ եօգ տուր : Պու քեմալիյէթ տախի' օ պիր քեմալիյէթլէրինտէն , պիւթիւն ճիհանըն հեր պիր մահալինատ տայիմա իճրա էյլէտիյի ամէլլէրինտէն , հէմ տախի Մ'գիզ Քիթապլարտան իսպաթ օլունուր : (Զ)

Ս . 9 . Զէր շէյի պիլմէսի նէ՞ տեմէք տիր վէ նէտէն իսպաթ օլուր :

Ղ . Ղիւմլէ նէանէլէրէ պիլա հիւտիւա մալիւմաթը տեմէք տիր : Մլլահըն մալիւմաթը՝ կէշմիշ , հազըր վէ կէլէճէք վազըթլարըն հէփիսինէ , հէմ տէ ճիւմլէ մահալէրէ , մախլուգաթլարա վէ վուգուաթլարա՝ աշիքիար'ն , եանղըմայարագ վէ ալէտտեվամ եթիիշիր : Մլլահըն պու քեմալիյէթին սահիպի օլտուղը՝ քէնտի՛ մերամ ու նիյէթլէրինտէն , ճիւմլէ շէյլէրին իսալգ , հըֆզ վէ իտարէ էտիճիսի օլտուղունտան վէ Մ'գիզ Քիթապըն մահաուա սէօզլէրինտէն պէյան տըր : (-)

(Զ) Սալ . ՃԼԹ . 7—10 . Սէնին բուհունտան նէրէյէ կիտէյիմ , վէ սէնին հուզուրունտան նէրէյէ գաշալըմ : Էյէր կէօյէ չըգսամ , սէն օրատարըն . վէ ճէհէն . նէմի տէօշէք էթսէմ , իշթէ հազըրըն . Սէհէրին գանատլարընը ալսամ , տէնիգին ուճլարընտա սաքին օլսամ , Օրատա աախի պէնի սէնին էլին գուլաղուղար , վէ սուղ էլին պէնի թութար :

(-) Սալ . ՂԴ . 9 , 10 : Գուլաղը տիքէն՝ իշիթմէ՞զ մի , եախօտ կէօգիւ եափան՝ կէօրմէ՞զմի . Թայիֆէլէրի թէաիպ էտէն՝ թէքաիր էթմէ՞զմի , ատէմէ պիլկի էօյրէտէն պիլմէ՞զ մի :

Գորէ . ԺԵ . 18 : Ալլահա էգէլտէն պերու հէփ քէնտի ա՛մէլլէրի մալիւմա՛ աիւր :

Ա Մաշ . ԻԸ . 9 : Բապպ՝ ճիւմլէ եիւրէքլէրի թէֆ . թիշ էաէր , վէ ճիւմլէ էֆքեարըն մուլահազալարընը պիլիր :

Ս. 10. Ալլահըն ճիւմլէյէ գատիր օլմասը նէ՝ տէմէք տիր վէ նէտէ՞ն իսպաթ օլուր :

Ղ. ()նուն ճիւմլէյէ գատիր օլմասը՝ ազլա զըտտ օլմայան վէ նէսնէլէրին թապիաթընտան միւմքին սիզ օլմայան հէր շէյի իճրա էթմէյէ գուտրէթի քեամիլէսի տէմէք տիր : Ալլահըն պէշլէ գուտրէթ սահիպի օլտուղու՝ պիւթիւն ճիհանը խալգ , հըֆզ վէ իտարէ էթտիյինտէն վէ Ա՛ղիզ Վիթապլարըն շէհատէթինտէն պէլի տիր : (*)

Ս. 11. Ալլահըն իսթիգլալիյէթի նէ՞ տէմէք տիր վէ նէտէ՞ն իսպաթ օլուր :

Ղ. ()նուն իսթիգլալիյէթի տէմէք իլէ , վարլըզը , քէմալիյէթլէրի վէ միւպարէքլիյի իչիւն սալըր զաթա միւհճաճ օլմատըղը անկլաշըլըր : Ալլահըն պու քէմալիյէթին սահիպի օլտուղու՝ օպիր քէմալիյէթլէրինտէն պէյան տըր : Էմտէ քէնտիսի հէփ շէյլէրտէն իւսթիւն օլուպ՝ հէր շէյ պիլքիւլիյէ օնա մէրպութ վէ պու էճիլտէն քէնտիսի օնլարա մէրպութ օլմատըղընտան վէ Ա՛ղիզ Վիթապ Ալլահըն պու քէմալիյէթինի թալիմ էթտիյինտէն տախի մալիւմ տիր : (Է)

Ս. 12. Ալլահըն վահտանիյէթի նէ՞ տէմէք տիր վէ նի՞ճէ իսպաթ օլունուր :

Ղ. ()նուն վահտանիյէթի տէմէք իլէ , տսլ

(*) Յայր . ժԹ . 6 : Վէ չօգ գալապալըղըն սէսի կիպի՝ վէ չօգ սուլարըն սէսի կիպի՝ վէ գուվզէթլի կիւրիւլէթիւլէրին սէսի կիպի իշիթաիմ , քի տերլէր իտի . Ալլուիա . զիրա ճիւմլէյէ գատիր Րապպ Ալլահըմըզ փատիշահըզ սիւրտիւ :

Մարթ . ժԹ . 26 : Պու՝ տտէմլէրին ինտինտէ միւմքինսիզ տիր , լաքին Ալլահըն ինտինտէ հէր շէյ միւմքին տիր :

(Է) Նէի . Դ . 6 : Հէփիսինին Ալլահը վէ Փէտերի՝ հէփիսինին իւզէրինտէ վէ հէփիսինին արաօընտա վէ հէփինիզտէ օլան՝ պիր տիր :

եախօտ զամ քեսրէթինին զըտտը օլարագ, ասէն
 եախօտ զամէն օլան օնուն պիրլիյի անկլաշլըր:
 Ալլահ պիր տիր տէմէնին մա՛նասը շու տըր քի,
 քէնտիլիյինտէն մէվճուտ օլան եալընը պիր զամ
 վարտըր: Ալլահըն վահտանիյէթի՝ քէնտի քէմա-
 լիյէթը զամիյէսինտէն, խիլգամ ու թագտիր ու
 թէտպիրինին Ֆիյլամթընտա եէք մէրամ ու նիյէթ
 պուլունուր օլտուղունտան, պիրտէն զիյատէ Ալլահ
 օլմագ լուզումի օլմատըղընտան վէ Ա՛ղիզ Քի-
 թապլարըն աշիքեար սէջլէմէսինտէն իսպամ օլու-
 նուր: (ա)

Ս. 13. Ալլահըն էյլիյի նէ՞ տէմէք տիր վէ
 նիճէ իսպամ օլունուր:

Ղ. Օնուն էյլիյի տէմէքլէ՛ ճիւմլէ մախլու-
 գամլարընտ, կէրէք պը տիւնետատա վէ կէրէք
 ախրէթտէ, օնլարա միւնասիպ վէ էյի վէ ալէմին
 Ֆայասինէ նաղարէն վէրմէսի քէնտինէ եագըջըր
 հէր պիր պերէքէթի պաղըշլամաղա մայիլ օլմա-
 սը անկլաշլըր: Ալլահըն պու քէմալիյէթի՝ խիլ-
 գամ ու թագտիր ու թէտպիրինին Ֆիյլամթընտան,
 վէ Ա՛ղիզ Քիթապտան իսպամ օլունուր: (բ)

Ս. 14. Ալլահըն հիքմէթի նէ՞ տէմէք տիր, վէ
 նէտէ՞ն սապիթ օլունուր:

Ղ. Հիքմէթուլլահ՝ պիր թարաֆտան թապիի
 վէ պիր թարաֆտան ախլագի պիր քէմալիյէթ
 տիր. ալէմին էն ա՛ղիմ մէնֆա՛ամթընը իճրա էթ-
 մէքտէ՛ Ալլահըն հէր շէյի պիլմէսինի վէ էյլիյի-
 նի պիրլէշտիրիր. եախօտ էն էյի նէթիճէլէրի պի-
 լիպ սէչէր՝ վէ պու նէթիճէլէրի իճրա էթմէք ի-
 չիւն էն էյի թէտպիրլէրի պիլիպ սէշմէյիլէ օնլա-

(ա) Բ Օրէ՛ 2. 4. Տինկլէ եա՛ Իսրայէլ, Ալլահը-
 մըզ Բապոյ՝ Բապոյ պիր տիր:

(բ) Սա՛ւ. Ճժ.Ք. 68: Սէն էյի սին, վէ էյլիք էտի-
 ճիսին, պանա գանուշլարընը էզրէթ:

ըր գուլլանըր : Ալլահըն պու քէմալիյէթի՝ հէր շէյի պիլմէսինտէն վէ էյլլիյինտէն , խիլգաթ ու թագտիր ու թէտպիրտէն վէ էթտիյի քէֆարէթտէն հէմ տախի Ա՛ղիզ Քիթապըն մախսուս թագրիր-լէրինտէն իսպաթ օլունուր : (3)

Ս . 15 . Ալլահըն ա՛ղիզլիյի նէ՞ տէմէք տիր վէ նէտէ՞ն իսպաթ օլունուր :

Ղ . () նուն ա՛ղիզլիյի տէմէքլէ՛ կիւնահտան թէքմիլէն արի վէ պէրի օլմասը՝ եա՛նի՛ զաթընըն ասըլ թէքմիլ փաբըղը վէ տօղրուլուղու անլաշըլըր : Ալլահ պու քէմալիյէթին սահիպի օլտուղու՝ խիլգաթ ու թագտիր ու թէտպիրին Փիյլաթընտան , ախլագի զաթլարա տօղրու Ալլահըն տավրանըլնաան , վէ Քէլամընըն թալիմինտէն պէլլի տիր : (-)

Ս . 16 . Ալլահըն ատալէթի նէ՞ տէմէք տիր վէ նէտէ՞ն սապիթ օլունուր :

Ղ : () նուն ատալէթի՛ հիչ պիր քիմնէյէ նահագըղգ էթմէյիպ՝ հէր քէսէ հագգ իւղրէ հարաքէթ էթմէյէ եախօտ հէր քէսէ հագգընը էտա էթմէյէ մայիլ օլմասը տէմէք տիր : Պու քէմալիյէթ հէմ էճր հէմ ճէզա վէրիճի տիր , վէ կէրէք պու տիւննատա վէ կէրէք կէլէճէք տիւննատա ա՛ղիզլէրէ էճր վէրմէք իլէ , հէմ տախի Փասըղլարա ճէզա վէրմէք իլէ իճրա օլունուր : Ալլահ պու քէմալիյէթին սահիպի օլտուղու՝ պաշգա քէ-

(3) Հ-ւ-վ . Ճ . 2 . 27 : Եալընըղ ա՛լիմ Ալլահա Յիտուս ֆրիսատուսն վասիթասի իլէ էպէտէն համա օլունն . ամին :

(-) Ե . 4 : Բապըլ թէրք էթտի , Իսրայէլին Մուգատտէսինի զազապլանարըրլար , կէրիյէ այրլէարլար :

Ղ . 2 . Ժ . 2 : Իսրայէլ օղրուլարընըն ճիւմլէ ճէմա ա՛թընա սէյլէյիպ՝ օնլարա տէյէսին . Մուգատտէսլէլ օլունն . զիրա պէն Ալլահընըղ Բապըլ մուգատտէս իմ :

մալիյէթէրինտէն, աիւննաւա պտայէթ պէյան էթտիյինտէն հէմ Վ'զիզ Վ'իթտպաան իսպաթ օլունապիլիր: (†)

Ս. 17. Մլահըն մերհամէթի նէ՞ տէմէք տիր, վէ նէտէ՞ն իսպաթ օլունուր:

Ղ'. Մլահըն մերհամէթի սէֆիլէրի ածըմաղա վէ ճէզայա միւսթահագ օլանլարա էյլիք իհասն էթմէյէ մայիլ օլմասը տէմէք տիր: Մլահ պուքէմալիյէթին սահիպի օլտուղունա՝ քէնտի Օղլունու վէրմէսինտէ, կիւնահքեարլարա թէհամ միւլ էթմէսինտէ, խէլաս չարէլէրինի թէտարիք էթմէսինտէ, էպէտի խէլասըն թէքլիֆլէրինտէ հէմ տախի Վ'էլամընըն մախսուս թագրիրլէրինտէ ղայէթ չօգ իսպաթըմըլ վար տրո: (+)

Ս. 18. Մլահըն կերչէքլիյի նէ՞ տէմէք տիր, վէ նէտէ՞ն իսպաթ օլունուր:

Ղ'. Մլահըն կերչէքլիյի տէմէքլէ՞ զաթընըն թէքմիլ աղըուլըու, նէսնէլէրին սահիհ հալի-նէ քէնտի թագրիրլէրինին թաթպըգ կէլմէսի վէ վա՛տլարընը թէքմիլ էթմէքտէ՞ թէհտիտլէրինի իճրա էթմէքտէ վէ փէյղամպերլիքլէրինի աօլտուրմագտա օնուն էմիյէթի անկլաշըր: Պուալլահանի քէմալիյէթ տախի օնուն սայըր ախլագի քէմալիյէթլէրինտէն, տավրանըշընտան վէ Վ'էլամընտան իսպաթ օլունապիլիր: (o)

(†) Սաւ. ՃժԹ. 137: Սատըգ սըն էա՛ Բապպ, վէ սէ-նին շէրիաթլէրին աօղըու տուր:

(+) Եփե. Բ. 4, 5: Ամմա Մլահ՝ մերհամէթտէ գա-նի օլմաղըլա, պիզի սէվաիյի քէնտինին ա՛ղիմ մուհապպէթի էչիւն, պիզ սուլլարաա էօլիւլէր իքէն տախի՝ պիզի քրիստոսուն պիլէսինճէ տիրիլթաի:

(o) Թոսոյ ԻԳ. 19: Մլահ՝ ասէմ տէյիլ քի՛ ետլան սէզլէյէ, նէ տէ ասէմ օղլու՛ քի փիշման օլա, օ տէտի տէ՛ իճրա էթմէյէճէքմի, էախոս օ սէզլէտի տէ՛ երբինէ կէթի՛րմէյէճէքմի:

Ս. 19. Այլա՛հ Ֆիբրէ սրղմազ պի՛ր զա՞թ տրո՛ւ :

Ճ՛. Վէնտիսի քէնտի զաթընտա պէօյլէ տէ՛ն յիլ վէ լաքին պիղճէ Ֆիբրէ սրղմազ տրո՛ւ : () նու՛ն Ֆիբրէ սրղմազ օլտուղու պիղիմ՝ օնու Ֆիբրի միզէ սրղտըրմազա գատիր օլմատըղըմըզտան տրո՛ւ : Այլա՛հ պիհուտուտ տրո՛ւ, պիղ իսէ մահտուտ զաթ լաբըզ . պիհուտուտ Այլահը Ֆիբրէ սրղտըրմազ մահտուտ զաթլարա միւնքիւնսիւղ տիւր : Պու էճիլ տէն օ պիզէ պիլ իզթիզա՝ զաթընտա, թագտիրաթ վէ ամէլէրինտէ Ֆիբրէ սրղմազ օլմալը տրո՛ւ : (§)

Ս. 20. Այլահըն էքպէրլիյի նէտէ՞ մէվճուտ տրո՛ւ :

Ճ՛. Վէմալիյէթլէրինին նիհայէթսիզլիյինտէ :

Ս. 21. Այլահըն ճէլալի նէտէ՞ մէվճուտ տրո՛ւ :

Ճ՛. Աիլագի քէմալիյէթլէրինտէ տիր : (Թ) ապիի քէմալիյէթլէրի՝ աիլագի քէմալիյէթլէրին իզթիզասընա կէօրէ ամէլ էտէրէք քէնտիլէրին ասըլ ճէլալինի օնլարտան ախզ էտէրլէր : (ա)

(§) Յոթ . ժԱ . 7 : Այլահըն սրբըրնը պուլա պիլի՛ր միսին . ճիւմլէյէ գատիրի թէքմիլէն պուլա պիլի՛ր միսին :

(ա) Յէնչ ԼԳ . 18-19 : Վէ օ տէտի . քէրէմ էյլէ՛ ճէլալինի պանա կէօսթէր : Վէ Բապպ տէտի քի Պէն ճիւմլէ էյլիյիմի սէնին էօնիւնտէն կէչիքէճէյիմ վէ սէնին էօնիւնտէ Բապպըն իսմինի չաղըրաճաղըմ՝ վէ Ինայէթ էտէճէյիմ քիմսէյէ ինայէթ էտէճէյիմ վէ մէրհամէթ էտէճէյիմէ մէրհամէթ էտէճէյիմ :

ՊԼՊ 4

ԹԻՒՆԻ . (ՆԵՐՐԵԴՈՒՆԻՆ)

Ս . 1 . Ուրուհիյէթտէ իւչ իւգնիւմ օլտուղունուն թալիմաթընը Ա'զիզ Քիթապլար էջրէտիւր մի :

Ճ' Պիր Ալլահ ասլէն սայրտա պիր օլտուղունու՝ վէ պու պիր Ալլահտա իւչ իւգնիւմ, Եանի՛ փէտէր, ()ղոււ վէ Ա'զիզ Րուհ, հէման պիր վարլըգ վէ պիր քէմալիյէթ սահիպի օլարագ՝ մէվճուա օլտուղունու՝ Ա'զիզ Քիթապլար թա'րիֆ էտէր : Պու թարղ մէվճուտիյէթ հագգ լմաա՝լայա մախսուս տուր : Պու քէնտիլիյինտէն մէվճուտ օլան պիր զաթտա պիր շէյ վար քի՛ վահտանիյէթտէ իւչիւք մէվճուտ օլմասընըն էասըարըր : (Բ)

Բ Մարի . ԻԸ . 19 : Իմտի վարըպ՝ հէփ թայիֆէլէրէ թա'լիմ էտին, օնլարը փէտէրին վէ Օղուլուն վէ Ա'զիզ Րուհուն ատընա վաֆթիզ էտին :

Բ Կորնի . ԺԳ . 13 : Բագգ Յիսուս քրիստոսուն ինայէթի վէ Ալլահըն մուհապէթի վէ Ա'զիզ Րուհուն իլհազլըզը ճիւմլէնիզ իլէ օլուն . ամին :

Ա Յուհ . Ե . 7 : Վէ կտօքտէ շէհատէթ էտէնյէր՝ իւչ տիւր, Եանի փէտէր՝ քէլամ՝ վէ Ա'զիզ Րուհ . վէ պունլարըն իւչիւ՝ պիր տիր :

Բ ԹԻՒՆ Գ . 5 : Վէ Բագգ սիզին էիւրէքլէրինիզ Ալլահըն մուհապէթինէ վէ քրիստոսուն սապընա աօղրուլտա :

Ծննդ . Ա . 26 : Անտէն Ալլահ տէտի . Սուրէթիմիզտէ՝ պէնկզէյիշիմիզ կիպի ատէմ՝ Եափալըմ :

Ծննդ . Գ . 22 : Վէ Բագգ Ալլահ տէտի . Իշթէ Ագամ խայր ու շէրրի պիլմէքտէ պիզտէն պիրի կիպի օլաու :

Ծննդ . Ե . 7 : Վէլ էնէլիմ, վէ օնլարըն լիսանընը օ .

Ս. 2. Ուլուհիյեթտէ օլան լձէսլիսին հագգըն տա իւգնիւմ լուղէթի նէ՞ մինասիպէթ իլէ գուլ լանըլըր :

Ղ. Փէտէրէ, Օղուլս վէ Մ'ղիզ Մուհա ալ ըր պըր՝ շախարա միւթալիգ սիֆաթ՝ եա խօտ մախսուսիյէթ վէ հարաքէթլէր վէրիլըր. հէմ տախի Մ'ղիզ Վիթապլարտա օնլարըն հագգընաա, պէն՝ սէն վէ օ՝ քէլիմաթը իսթիմալ օլունուր: Պու սէ պէպտէն իւգնիւմ, եա՛նի շախս՝ Մ'ղիզ լձէսլիսէ տէնիլըր: Պու իւնվան իսէ ինսանլարըն հագգընտա գուլանըլտըղընտա պիր պաշգա մանասը վար, ամմա Մլլահըն հագգընտա գուլանըլտըղընտա պաշգա մանասը վար ալըր: Ապին իւչիւք Փիքրինի պէյան էթմէք իչիւն պունտան մինասիպ պիր իսթիլահ պուլունմաարղընտան, իւգնիւմ լուղէթի գուլանըլըր:

Ս. 3. լձէսլիսին թալիմաթը եալընըզ Մ'ղիզ Վիթապլարտա՞ն մը էօյրէնիլըր:

Ղ. Այվէթ. եալընըզ Մ'ղիզ Վիթապլարտա իլհամ օլունմուշ տուր:

Ս. 4. Փէտէր, Օղուլ վէ Մ'ղիզ Մուհուն հէր

բաաա գարըշաբըրալմ, քի՛պերիպիրինին լիսանընը անկ լամայալար :

Եւայ. 2. 8: Անտէն բապպըն սէսինի իչիթտիմ, քի տէտի. քիմի՞ կէօնտէրէյիմ, զէ պիղիմ իչիւն քի՛մ կիտէր:

Եւայ. Խը. 16: Ղէ շիմտի պէնի բապպ Ալլահ՝ հէմ օնուն բուհու կէօնտէրտի:

Գու. Ա. 3: Սիզէ Փէտէր Ալլահտան զէ բապպըմըզ Յիսուս քրիստոստան ինայէթ զէ սէլամէթ օլուն:

Ա. Գիտ. Ա. 2: Փէտէր Ալլահըն թագտիրինէ կէօրէ՛ բուհուն ա՛ղիզլիյի իլէ՛ իթաաթ իչիւն զէ Յիսուս քրիստոսուն գանընըն սերփիլիչի իչիւն սէչիլիչսինիզ. օիղէ՛ ինայէթ զէ սէլամէթ չօզալա:

պիրիսի՝ Ֆիլ հագիգաթ վէ զաթընտա Ալլահ
մը տըր :

Ղ՛. Ալլահ տըր : Ա՛ղիլ Վիթապլարտա հեր
պիր իւգնիւմէ ալլահանի իսիմլեր վէ իւնվանլար,
ալլահանի սիֆաթլար, իմթիյաղաթ վէ ամէլեր,
ալլահանի մէսնէտ վէ մէմուրիյէթլեր վէրիլիր. հէմ
տախի իպատէթ վէ ի՛զզէթ արղ ու թագախիմ օ-
լունուր : Այլէ իսէ, պիլա շիւպհէ կեր՛ք Փէ-
տեր, կերէք () ղուլ վէ կերէք Ա՛ղիլ Ռուհ Ալ-
լահ օլմալը տըր : 4)

(4 Յ--դ. 1 : Յուդա՝ Յիսուս քրիստոսուն գուլու
վէ Յակոբոսուն գարընտաշը՝ Ալլահ Փէտերտէ ա՛ղիլէն-
փշ՝ վէ Յիսուս քրիստոստա հըֆղ օլունմուշ տա՛վէթ-
լիերէ :

Յ-Ա. Դ. 23 : Լաքին սաա՛թ կելեր, վէ հալա հազըր
տըր, քի կերչէք սէճտէ գըլանլար՝ Փէտերէ բուհ իլէ
վէ կերչէքլիք իլէ սէճտէ գըլաճագլար. զիրա Փէտեր
տախի՝ օնա սէճտէ գըլանլարը պէօյլէ իսթեր :

Ե--յ. Թ. 5 : Չիրա պիզէ էվլատ տօղտու, պիզէ օ-
գուլ վէրիլտի. վէ օնուն հիւքիւմէթի ումուզունտա
տըր, վէ օնուն ատը՝ Ա՛ճայրպ՝ Միւշիր՝ Գատիր Ալլահ՝
Էպէտի «ապա» Սէլամէթ Սէրվերի շաղըրլաճագ :

Յ-Ա. Ա. 1 : Իպթիտատէ իտի քէլամ, վէ քէլամ՝
Ալլահըն գըթընտա իտի, վէ քէլամ՝ Ալլահ իտի :

Յ-Ա. Ժ. 30 : Պէն վէ Փէտեր պիր իզ :

Յ-Ա. Ի. 28 : Թոլմաս ճէվապ վէրիպ՝ օնա տէտի .
Պէնիմ Բապարմ վէ պէնիմ Ալլահըմ :

Եքր. Ա. 8 : Ամմա Օղուլուն հագգընա՝ Սէնին թախ-
թըն եա՛ Ալլահ՝ էպէտ իւլ ապատ սապիթ տիր. սէնին
փատիշահըղընըն ա՛սապը՝ տօղուլուզ ա՛սապը տըր :

Ա Յ-Ա. Ե. 20 : Հէմ պիլիրիզ քի՛ Ալլահըն Օղու
կելտի, վէ պիզէ՛ ա՛ղլ վէրտի, թա քի կերչէք օլանը
պիլէլիմ. վէ պիզ կերչէք օլանտա՛ եա՛նի օնուն Օղու
Յիսուս քրիստոստա իզ. հագգ Ալլահ վէ էպէտի հայաթ
պու տուր :

Հ--վ. Թ. 5 : Քի պապալար օնլարըն տըր, հէմ քի
քրիստոս թէնճէ օնլարտան տըր, օ քի ճիւմլէնին իւ-
ղերինէ էպէտէն միւթէպարէք Ալլահ տըր. ապին :

ՅԷ. Բ. 13 : Վէ օլ միւպարէք իւփտի՝ հէմ ա՛ղիմ

Ալահըն վէ խելաս էտիճիմիզ Յիսուս քրիստոսուն ճիւղ զուհրինի պէքլէյէլիմ:

Յայր . Ա . 8: Պէն Ալֆա վէ Օմէղա՝ իւք վէ սոն իմ՝ տէյօր Բապպ Ալահ, օլ քիմ՝ մէվճիւտ տիւր, վէ մէվճիւտ խտի, վէ կէլէճէք տիր, օլ ճիւմլէյէ գատիր:

Յայր . ԺԷ . 14: Պունյար Գուզու իլէ ճէնկ էտէճէքլէր, վէ Գուզու օնյարը եէնէճէք տիր. զիրա օ՝ սահիպլէրին Սահիպի վէ փատիշահարըն Փատիշահը տըր:

Եբր . ԻԳ . 6: Վէ օնուն շաղրըլաճագ աւը՝ Բապպ աստագաթըմըզ՝ օլաճագ:

Եբր . ԺԳ . 8: Յիսուս քրիստոս՝ տիւն վէ պու կիւն վէ էպէտէն հէմանն օ տուր:

Մարթ . ԻԸ . 18: Վէ Յիսուս եագըն կէլտի. վէ օնյարա սէօյլէյիպ տէտի. կէգրտէ վէ եէրտէ ճիւմլէ հիւքիւմլէթ պանա վէրիլտի:

Մարթ . ԺԸ . 20: Ձիրա պէնիմ՝ իմիմ՝ իլէ իքի եա իւշ քիշի հէր նէրէտէ ճէմ՝ օլմուշլար իսէ, օրատա օնյարըն օրթասընտա իմ:

Յօճ . ԻԱ . 17: Օնա տէտի. Եա՝ Բապպ՝ սէն հէփիսինի պիլիբսին, սէն պիլիբսին քի՝ սէնի սէվէրիմ:

Եբր . Գ . 4: Ձիրա հէր էվ՝ պիր քիմսէտէն պինտ օլունուր, ամմա հէր շէյի էափան՝ Ալահ տըր:

Կու . Ա . 16, 17: Ձիրա հէփիսի՝ կէօքլէրտէ օլան վէ եէր իւզէրինտէ օլան՝ կէօքիւնէն վէ կէօքիւնմէյէն շէյլէր՝ կէրէք թախթլար կէրէք սալթանաթլար կէրէք քիաւթլէր կէրէք հիւքիւմլէթլէր օնուն իլէ էարատըլտը, ճիւմլէսի օնուն վասիթասի իլէ վէ օնուն իշիւն էարատըլմըշ տըր. Վէ օ՝ հէփիսինտէն իլէրի տիր. վէ հէփիսի օնուն իլէ մէվճուտ տուր:

Եփե . Ա . 22: Վէ հէր շէյի օնուն պյագլարըր ալթընա գօտու, վէ օնու հէփ շէյլէրին իւզէրինէ քիլիսայէ պաշ էյլէտի:

Կորն . Ժ . 42: Վէ պիզէ թէնպիհ էթտի քի՝ գալմա վազ էտիպ շէհատէթ էտէլիմ, քի էօլիւլէրին վէ տիրիլէրին Ալահտան թալին օլունմուշ հաքիմի օ տուր:

Յօճ . Ե . 23. Թա քի ճիւմլէսի Փէտէրէ ի՛գղէթ էթտէքլէրի կիպի՝ Օզուլա տախի ի՛գղէթ էտէլէր:

Եբր . Ա . 6: Վէ եինէ՝ իւք տօղմուշու տիւնէայա իտխալ էթտիյի զէման տէր. Վէ օնա Ալահըն հէփ մէլէքլէրի սէճտէ էթտիւյէր:

Յայր . Ե . 13: Վէ կէօքտէ հէմ եէրտէ վէ եէրին, այթընտա օլան հէր մախուզու՝ վէ տէնիզտէ օլանյարը հէմ օնյարտա օլան ճիւմլէսինի իշիթտիմ, քի տէրլէր իտի. Թախթըն իւզէրինտէ օթուրանա վէ Գուզույա

մախառուս տուր պերէքէթ վէ ի'զգէթ վէ համտ վէ գոււ-
րէթ' էպէտլէր էպէտլէրինձէ :

Գործ . Ե . 58 : Վէ Ստեփաննոսու թաշարլարբար , քի
նիտա էտիպ տէր իտի . Եա' Բապպ Յիսուս' րուհուսու
գապուլ էյլէ :

Գործ . Ե . 3 , 4 : Պետրոս տէտի . Եա' Անանիա' նի՞
չիւն շէյթան սէնին գալպինի տօրտուրտու , քի Ա'զիզ
Բուհա եալան սէոյլէյէսին . ատեմլէրէ տէյիլ , իլա Ալ-
լահա եալան սէոյլէտին :

Յ-Է . Գ . 5 : Յիսուս ճէվապ վերտի . Կերչէք' կեր-
չէք տէրիմ սանա , էյէր պիր քիմսէ սուտան վէ Բուհ-
տան տօգմազա , Ալահըն փատիշահալըզնա կիրէմէզ :

Յ-Է . Ա . 13 : Օնլար քի' գանտան տէյիլ' վէ թէն
իրատէթինտէն տէյիլ' հէմ ատեմ իրատէթինտէն տէ-
յիլ' իլա Ալահտան տօրտուլար :

Բ Տէ՛ . Գ . 16 : Պիլթիւն քիլթապ' Ալահ իլհամը
իլէ տիր :

Բ Պէ . Ա . 21 : Չիրա ատեմ իրատէթի իլէ հիչպիր
զէման փէյղամպէրիք կէլթի , իլա Ալահըն ա'զիզ
ատեմլէրի' Ա'զիզ Բուհտան թահրիք օլարազ սէոյլէ-
տիլէր :

Ա Կորնթ . Գ . 16 : Պիլմէ՞զմիսինիզ քի' սիզ Ալահըն
հէյթէլի սինիզ , վէ սիզտէ Ալահըն Բուհու սաքին օլուր :

Ա Կորնթ . Զ . 19 : Եօխաս պիլմէ՞զմիսինիզ քի թէնի-
նիզ' Ալահտան մալիք օլաուղունուզ սիզտէ օլան Ա'զիզ
Բուհուն հէյթէլի տիր , վէ քէնտիլէրինիզին տէյիլ
սինիզ :

Յ-Է . ԺԶ . 13 : Ամիս օլ կերչէքիք Բուհու կէլտի-
յի զէման , սիզի ճիւմլէ կերչէքիյէ գուլաղուլալաճազ .
զիրա քէնտիլիյինտէն սէոյլէմէյէձէք , իլա հէփ իշիթ-
տիյի շէյլէրի սէոյլէյէձէք , վէ օլաճազ նէսնէլէրի սիզէ
խապէր վէրէձէք տիր :

Ղ-՛ . ԺԲ . 12 : Չիրա Ա'զիզ րուհ սիզէ օ սաա'թտա
սէոյլէմէյէ լաղրմ' օլանլարբ էոյրէտէձէք տիր :

Ղ-՛ . Գ . 22 : Վէ Ա'զիզ Բուհ օնուն իւզէրինէ՛ ճէ-
սէտի շէքիլտէ՛ կէոյէրձին կիպի կնտի :

Եբբ . Թ . 14 : Քրիստոսուն գանը քի' օ քէնտինի է-
պէտի Բուհ իլէ Ալահա լէքէսիզ սունտու՛ սիզին գա-
միրինիզի էօլիւ ա'մէլլէրտէն նէ գատար տահա զիյատէ
փաքլէյէձէք տիր , քի տիրի Ալահա ի'պատէթ էտէ-
սինիզ :

Ա Կորնթ . Բ . 10 : Չիրա Բուհ հէր շէյի' Ալահըն
տէրինիլէրինի տախի թէֆթիշ էտէր :

Սաղմ . ՃԼԹ . 7 : Սկնին Բուհունտան նէրէյէ կիտէ-

Ս. 5. Ալաճըն պիր վէ իւչ օլմասը հէման պիր մանատա մը տըր :

Ճ. Խայըր . Ալաճըն իւչ իւյիւ իւզնիւմ ի՛թիւ պարը իլէ , լաքին պիրլիյի՛ ասըլ եախօտ ճէվհէր ի՛թիպարը իլէ տէնիլըր : Պիր խուսուստա իւչիւ յիւ վէ պիր սայըր խուսուստա պիրլիյի վար : Ու լուհիյէթտէ մէվճուտ օլան իւչ իւզնիւմ պիր իւզնիւմ օլմազ , նէ տէ պիր Ալաճ իւչ Ալաճ օլուր : Իլլա պիր Ալաճտա իւչ իւզնիւմ մէվճուտ տուր . վէ պու պիր Ալաճ իւչ իւզնիւմ օլարագ՝ մէվճուտ տուր . Ալաճըն՝ կէրէք իամէն վէ րէսմէն վէ կէրէք Փիլհագիգաթ իւզնիւմ խուսուսունտա իւչիւյիւ վար . լաքին զաթտա պիր օլտուղունա մուղայիր պիր Փիքը իլէ տէյիլ : (Դ)

Ս. 6. Ինսան իւչ գըսըմտան՝ եանի՛ թօփրագտան հասիլ օլան ճիւմ՝ պէշ հասսէլէրէ մալիք օլան ճան , վէ նաթըգի վէ էպէտի օլան բուհտան ի՛պարէթ պիր զաթ սայըլտըղը միսիլիւ՝ Ալ

յիմ , վէ սէնին հուզուրունտան նէրէյէ գաչայըմ :

Յ. Բ. Ի. 2. 13 : Բուհու իլէ կէօքլէրի տօնաթար :

Յ. Բ. Լ. Գ. 4 : Պէնի Ալաճըն բուհու եախար :

Բ. Կ. Բ. Ժ. Գ. 13 : Բապպ Յիսուս Քրիստոսուն ինայէթի վէ Ալաճըն մուհապպէթի վէ Ա՛ղիզ բուհուն իլհագլըղը ճիւմլէնիզ իլէ օլուն . ամին :

Յայր . Ա . 4 , 5 : Յովհաննէս՝ Ասիատա օլան եէտի քիլիսայէրէ սիգէ ինայէթ վէ սէլամէթ օլուն՝ օնտան քի մէվճիւտ տիւր , վէ մէվճիւտ իտի , վէ կէլէճէք տիր , վէ օնուն թախթընըն էօնիւնտէ օլան եէտի բուհտան , վէ Յիսուս Քրիստոստան քի էմին շահիտ՝ էօլիլէրաէն իլք տօղան՝ վէ եէրին փատիշահլարընըն պալը տըր :

(Դ) Ա Յ. Բ. Ե . 7 : վէ կէօքտէ շէհատէթ էտէնլէր իւչ տիւր , եանի Փէտեր՝ քէլամ՝ վէ Ա՛ղիզ բուհ . վէ պունլարըն իւչիւ՝ պիր տիր :

Բ. Կ. Բ. Ժ. Գ. 13 : Բապպ Յիսուս Քրիստոսուն ինայէթի վէ Ալաճըն մուհապպէթի վէ Ա՛ղիզ բուհուն իլհագլըղը ճիւմլէնիզ իլէ օլուն . ամին :

լաճըգտա օլան իւչիւք պունա թէմսիլ ու թէչ-
պիճ օլունամագմը :

Ղ. Խայրը . Չիւնքի ինսանըն պու իւչ գըս-
մը՝ հէման պիր շախս օլուպ՝ վէ պու պիր շախս
քէնտինին հագգընտա անճագ պէն լուղէթինի
իսթի՛մալ էտէպիլիր :

Ս. 7. Լաճ պիր զաթ օլուպ՝ իւչ այրը մէ-
մուրիյէթտէ ա՛մէլ էտիճի՛ եա՛նի խալգ էտիճի՛
խէլաս էտիճի վէ ա՛ղեղէյիճի պիր զաթ սայրը-
տըգտա , պու թէսլիս թա՛լիմսթը պէօյլէճէ թէֆ-
սիր օլունամագմը :

Ղ. Պու թէֆսիր տախի գապուլ օլունմաղ .
զիրա պէօյլէճէ՝ Օաթը իլահիտէ օլան միւֆա-
րագաթ ֆիի՛լէն օլմայուպ՝ անճագ իսմ ու բէսմէն
օլուր , վէ պու պէօյլէ օլտուղը հալտէ՝ Լա-
լաճ քէնտի հագգընտա պէն՝ սէն՝ օ՛ լուղէթլէ-
րինի իսթի՛մալ էտէմէղ : Երին Լ՛ղեղ Քիթապ-
տա Փէտէր՝ Օղուլ վէ Լ՛ղեղ Բուճ՝ այրը իւգ-
նիւմ տէյիւ պիրի պիրինի զեբը էտէրլէր , հէմ
տէ ֆէհմ ու իրատէ վէ ա՛մէլ էթմէյէ գուտ-
րէթլէրի օլուպ՝ այրը ա՛մէլ էտէն շախս կիպի
պէյան օլունուրլար : (Ե)

Ս. 8. Իւլուհիյէթտէ օլան իւչ իւգնիւմ՝ պի-
րի պիրինտէն միւթէֆարիգ հէմ պիրի պիրին-
տէն այրը՞ մը տըր :

Ղ. Խայրը . Պիրի պիրինտէն ֆարգը օլան շէյլէր
հէր հալտէ միւճէրրէտ պիրի պիրինտէն այրը տէյիլ
տիր : Ինսան պու տիւնեատէ սաղ գալտըգճա՛

(Ե) Ա ՊԵՊ . Ա . 2 : քի Փէտէր Ալաճըն թագտիրի-
նէ կէօրէ՛ բուհուն ա՛ղեղլի իլէ՛ իթաա՛թ իչիւն վէ
Յիսուս քրիստոսուն գանընըն սերփիլիշի իչիւն սէչիլֆշ
սինիլ :

Ճան ու թէնին հալի պու տուր . ա՛գլըն գուտ .
 րէթլէրի խուսուսունտա տախի հալ պու տուր .
 պիրի պիրինտէն ֆարգլը տըրլար , լաքին պիրի պի-
 րինտէն այրը տէյիլ տիրլէր . Իւլուհիյէթտէ օլան
 իւչ իւզնիւմ խուսուսունտա տախի պէօյլէ տիր :

Ս . 9 . Իւլուհիյէթտէ օլան իւչ իւզնիւմ՝ դա-
 թէն պիրի պիրինէ միւսավի՛մի տիր :

Ղ . Լ, վլէթ . Օլաթտա պիր՝ վէ հէր ալա .
 հանի քէմալիյէթտէ միւսավի տիրլէր : (Դ վէ շ)

Ս . 10 . Թէսլիսին իւզնիւմիւնտէ թապի՛ օլ-
 մագլըգ քէյֆիյէթի վա՛մը տըր :

Ղ . Լ, վլէթ . Լ՛ղիզ Բուհուն Փէտէրէ վէ
 Օղուլա՛ վէ Օղուլուն Փէտէրէ թապի՛ օլաուղու Լ՛-
 զիզ քիթապտէ զիքր օլունմուշ տուր , ֆագաթ պու
 թապի՛ օլմագլըգ՝ ինսանըն խէլասը խուսուսուն-
 տա իճրա գըտըգլարը այրը այրը խըզմէթէ մէպ .
 նի՛ մէմուրիյէթ թապի՛լէյի տիր : Մէմուրիյէթ-
 ճէ Օղուլ Փէտէրէ վէ Լ՛ղիզ Բուհ Փէտէրէ վէ
 Օղուլա միւթի՛ տիր : Լ՛ղիզ Վիթապլարտա Լ՛-
 զիզ Բուհուն Փէտէրէ միւսավի օլմամասընըն հագ-
 գընտա սէօյլէնիլէն շէյլէրին հէփիսի , վէ Օղուլուն
 տախի միւսավի օլմամասընըն հագգընտա սէօյլէնի-
 լէն շէյլէրին չօղու պունտան նէշաթ էտեր (է)

Ղ) Փէլէպ . Բ . 6 : Քի օ՛ Ալահ սուրէթինտէ իքէն ,
 Ալահ իլէ պերապէր օլմայը շէքեար սայմատը :

(է) Յ՛ւհ . ԺԴ . 26 : Լաքին Թէսէլլիճի՛ Փէտէրին
 պէնիմ աաըմտա կէօնտէրէճէյի Ա՛ղիզ Բուհ՛ սիղէ հէ-
 փիսինի օ էօյրէտէճէք , վէ սիղէ ճիւմլէ սէօյլէտիյիմ՝
 շէյլէրի՛ խաթրընըգա կէթիւրէճէք :

Յ՛ւհ . ԺԵ . 26 : Լաքին պէնիմ՝ Փէտէրին թարաֆըն-
 տան կէօնտէրէճէյիմ Թէսէլլիճի՛ Փէտէրտէն խուրուճ
 էտէն կերշէքլիք Բուհու՛ կէլտիյի զէման , պէնիմ իչին
 օ շէհատէթ էտէճէք :

Ա Յ՛ւհ . Դ . 4 : Ալահըն մուհապպէթի պիղէ պու-
 նուն իլէ պէյան օլունտու քի՛ Ալահ պիրիճիք Օղուլ-

Ս. 11. Թեպիսին իբինճի Իւզնիւմիւ օլան Օղոււ-
տա հէմ Ալլահըդ հէմ ինսանըդ վար մը տըր :

Ղ. 1. Վվէթ. Հէմ Ալլահըդ վար, հէմ
կերչէքտէն ինսան ճէսէտի վէ բուհու վար տըր :
Միւրէքքէպ օլմուշ պիր զաթ օլարագ՝ քէնտիսին-
տէ Իւլուհիյէթ վէ ինսանիյէթ պիրլէշմիշ տիր,
չէջլէ քի՝ պիթթէմամ այրը ա՛միլ օլմագ իչիւն
միւֆարագաթը միւմքին տէյիլ տիր. լաքին Իւլուհի-
յէթին վէ ինսանիյէթին պիր շախս օլմագըդը՝ օն-
լարըն թէպտիլ օլմագըդ եախօտ պիրի պիրի-
նէ գարըշմագըդ իլէ տէյիլ տիր : Վրիստոսուն
Իւլուհիյէթ ու ինսանիյէթինին պիրլիյի պէջլէ պիր
չէյ տիր քի, իքիսինին տէ մախսուսիյէթլէրի
թէմամէն քէնտիստէ մէվճուտ գալըր. վէ լաքին

նու տիւնեայա կէօնտէրտի, քի պիզ օնուն վասիթասի
իլէ եաշայալամ :

Յուհ. Ա. 1. 14 : Իպթիտատէ իտի քէլամ, վէ քէ-
լամ Ալլահըն գըթընսա իտի, վէ քէլամ Ալլահ իտի :

Վէ քէլամ թէն օլտու, վէ լութֆ հէմ կերչէքիք ի-
լէ տօլու օլարագ՝ պիզտէ սաքին օլտու, վէ օնուն ճէ-
լալինի Փէտէրտէն տօլմուշ պիրիճիք Օղոււ ճէլալի կի-
պի կէօրտիւք :

Փէլէպ. Բ. 6, 7 : քի օ՝ Ալլահ սուրէթինտէ իքէն,
Ալլահ իլէ պերապեր օլմայը շիքեար սայմատը, լաքին
քէնտիսի էտնա էտիպ գուլ սուրէթինի ալարագ՝ ա-
տէմլէր շէքլինէ կիրտի :

Գուլ. Բ. 9 : Ջիբա Ալլահըդըն ճիւմլէ քէմալիյէթի՝
թէնճէ օնտա սաքին օլուր :

Մարի. Ա. 23 : Իշթէ պիքրէ համիլէ օլուպ՝ օղուլ
տօղուրաճագ, վէ ատընը էմմանուէլ գօյաճագլար, քի
պու թէրճիւմէ օլունուր, Ալլահ պիզիմ իլէ տիր :

Ա Տի՛. Գ. 16 : Ալլահ թէնտէ աշիքեար օլտու,
բուհտա սատըզլանտը, մէլէքլէրէ կէօրիւնտիւ, թայի-
ֆէլէրտէ վա՛ղ օլունտու, տիւնեատա ինանըլտը, ճէլալ
իլէ եօգարը ալնտը :

Յուհ. Ժ. 33 : Սէնի էյի իշ իչիւն թաշլամագըդ, իլ-
լա քիւֆը իչիւն, հէմ սէն ատէմ իքէն՝ քէնտիսի Ալ-
լահ էթտիյին իչիւն : Յիսուս օնլարա ճէվապ վէրտի :

պու իքիսինին պիրլէշմէսի իլէ Վրիստոսուն շախ-
սը թէրքիպ օլունմուշ տուր . նիճէ քի պիզ ա-
տէմին հազգրնտա պա՛ղէն րուհունուզ խուսու-
սունտա՛ պա՛ղէն ճէսէտիմիզ խուսուսունտա՛ պա՛-
ղէն տախի պու իքիսինին խուսուսունտա պիրլէշմիշ
կիպի սէօյլէրսէք, էօյլէ տախի Մ՛զիզ Վիթապ-
լար Վրիստոսուն Իւլուհիյէթի վէ օնուն ինսա-
նիյէթի, վէ պու իքիսինտէն թ՛րքիպ գըլնմըշ
հալին խուսուսունտա սէօյլէրլէր . վէ պա՛ղէն պի-
րինէ միւթա՛լիզ օլանը օպիրինէ վէրիլէր : Վրիս-
տոսուն շախսը կերչէք Մլա՛հ վէ կերչէք ինսան տրր :
Մ՛զիզ Վիթապլարտա օնա վէրիլէն ալահանի ի՛ւն-
վանլէրի Իւլուհիյէթինէ նազարէն տիր, վէ օնա
վէրիլէն ինսանի ի՛ւնվանլար ինսանիյէթինէ նազա-
րէն տիր : Եւյէր Վրիստոսուն Իւլուհիյէթի վէ
ինսանիյէթի եօղ իսէ, Մ՛զիզ Վիթապլարը անկ-
լամասը միւմքին օլմայրպ՛ պիզի հիյպէթլու վէ
մուխաթարալը եանկըշըզլարա տիւշար էտէր :

Ս . 12 . Վրիստոսուն հազգան ինսան օլտուղու
նէտէ՞ն սապիթ օլունուր :

Ճ՛ . Մթիտէ պուլունան սէպէպլէրտէն :

(1) Գարըտան տօղտու :

(2) Ինսանի ճէսէտ վէ ճանը վար իտի, վէ եա-
լննըզ կիւնահը օլմայրպ հէր ախէր խուսուսլար-
տա սայիր ատէմլէր կիպի իտի :

(3) Կերէք այն ու ա՛տէթլէրին վէ կերէք էտէպ
ու երքեան շէրիա՛թընըն հիւքմիւ ալթընտա օ-
լուպ՛ օնա թէքմիլէն իթա՛աթ էտէր իտի :

(4) Ի՛լմտէ վէ պօյտա վէ լութֆտա Մլահճըն
հէմ՛ ատէմլէրին ի՛նտինտէ իլէրի կիտէր իտի :

(5) Սայիր ատէմլէր կիպի աճըգըրըտը, սուսա-
րըտը, եէր՛ իչէր վէ սէօհպէթ էտէր իտի :

(6) Մ՛զըրյա՛ եօրղունլուղա վէ էօլիւմէ միւպ-

Թէլա օլուպ՝ էնճամ վէֆաթ էթտի :

(7) Ա՛ղեղ Միւէլիֆէր չօգ տէֆա՛ օնա աչըզ աչըզա ատէմ՝ վէ ատէմ օլու իւնվանը վէրիւ-
լէր : (Ը)

(Ը) Գալ. Դ. 4 : Ամնի թէմամ վազըթ կէլտիքտէ, Ալլահ քէնտի Օղլունու կէճնտերտի, քի դարբասն աօ-
զուպ՝ նօմօս այթընա կիրտի :

Եֆ. Է. 26 : Ձիրա պիզէ պէօյլէ պաշքեասին եազը-
չըր իտի, քի ա՛ղեղ՝ քէմլիք պիլմէղ՝ լէքէսիզ՝ կիւնաս-
քեարլարասն այրլըլը՝ վէ կէօքլէրտէն եիւքսէք օլա :

Փիւլէղ. Բ. 6, 7 : Քի օ՛ Ալլահ սուրէթինտէ իքէն, Ալլահ իլէ պէրապէր օլմայը շիքեար սայմատը, լպքին քէնտինի էճնա էտիպ գաւլ սուրէթինի ալարագ՝ ատէմ-
լէր շէքլինէ կիրտի :

Ղաւ. Բ. 52 : Աէ Յիսուս՝ իլմտէ վէ պօյտա վէ
լութֆտա՛ Ալլահն ճէմ՝ ատէմլէրին ի՛նտինտէ իլէրի կի
տէր իտի :

Մաթթ. Դ. 2 : Աէ գըրզ կիւն ճէմ՝ գըրզ կէճէ օրուճ
թութուպ՝ սօնկրա աճըդտը :

Յալէ. ԺԹ. 28 : Պունտան սօնկրա Յիսուս արթըզ
ճէր շէլին թէմամ օլառլըլունու պիլմէլիլէ, եազը թէք-
միլ օլմագ իչիւն՝ տէտի. Սուսայօրում :

Մաթթ. Բ. 16 : Աէ քեաթիպլէր ճէմ Փարիսեցիլէր՝ օ-
նուն կէօմրիւքճիլլէր վէ կիւնասքեարլար իլէ պէրապէր
եէտիլինի կէօրաիւքլէրինտէ, շայիրալէրինէ տէտիլլէր.
Նի՛չիւն պէօյլէ՛ կէօմրիւքճիլլէր վէ կիւնասքեարլար իլէ
պէրապէր եէր վէ իչէր :

Յալէ. Դ. 7 : Սամարիատան սու չէքմէլէ պիր գարը
կէլտի. Յիսուս օնա տէտի. Պանա իչմէլէ աւ՝ վէր :

Ղաւ. ԻԴ. 32 : Աէ պիրի պիրինէ տէտիլլէր. Եօլտա
պիզէ սէօյլէր վէ քիթապլարը պիզէ թէֆտիր էտէր ի-
քէն՝ եիւրէլիմիզ իչիմիզտէ եանմա՞ղ մը իտի :

Յալէ. Դ. 6 : Աէ օրատա Յակոբուն պիր գուլուսու
վար իտի. իմտի Յիսուս եօլտան եօրղուն օլմաղ իլէ՛
պէօյլէճէ գուլունուն եանընտա օթուրուր իտի. Վէ սա-
աթ այթը սուլարընտա իտի :

Մաթթ. ԺԵ. 37 : Աէ Յիսուս պէօյիւք պիր սէս սա-
լը վէրիպ՝ բուհու թէպիմ՝ էթտի :

Ա ՏԻՄ. Բ. 5 : Ձիրա Ալլահ պիր տիր. Ալլահն վէ
աւտէմլէրին միյանճըսը տախի պիր տիր, աւտէմ՝ Քրիստոս
Յիսուս :

Ս. 13, Վրիստոս էպէտէտէք Իւլուհիյէթի վէ
ինսանիյէթի պիր շախս օլարագ գալաճա՞գ մը :

Ղ. Լ, վիլէթ. Լաքին օնուն ինսանիյէթի ճէ-
լիլ պիր հալտէ օլաճագ տըր : (Ե)

Ս. 14. Թէտլիս Թա՛լիմաթը՝ պա՛ղը խուսուս-
լարտա Թէֆսիր օլունմազ վէ անկաշըլմազ սա-
յըլմալը՞մը տըր :

Ղ. () տերին պիր սըրը վէ ա՛գըլտան իւս-
թիւն սայըլմալը. ամմա ա՛գլա մուղայիր եախօտ
պի մա՛նա տէյիլ տիր. հէմտէ Ալահըն հէման
ասը վէ զաթը վէ քէմալիյէթլէրինտէն զիյատէ
սըրրանի եախօտ ա՛գըլտան իւսթիւն տէյիլ տիր.
պունլարըն ճիւմլէսի մահտուտ Փիքիրլէրէ Թէֆ-
սիր օլունմազ վէ անկաշըլմազ տըրլար : Ալ-
լահըն վար օլմասընըն Թարըլ՝ մահտուտ ա՛գըլ-
լարըն էրիշէճէյի շէյ օլմասը մէմուլ օլունմամա-
լը : (Ժ)

Ս. 15. Թէտլիս Թա՛լիմաթընըն սըրըր նէ՞րէ-
սինտէ տիր :

Ղ. Ալահտա իւչ իւգնիւմի իլահի վար օլմա-

Յ. 13. Գ. 13 : վէ կէօյէ հիչ քիմնէ չըգմամըչ, իւ-
լա կէօքտէն էնէն Ատէմ Օղու քի՛ կէօքտէ տիր :

(Բ) Փէլէպ. Գ. 20, 21 : Ամմա պիզիմ՝ վէթանըմըզ
կէօքտէ տիր, քի օնտան խէլաս էտիճի տախի՛ Բապոյ
Յիսուս Գրիստոսու պէքլէրիզ. Քի օ՛ պիզիմ ալագ Թէ-
նիմիզի քէնտի ճէլիլ Թէնի սուրէթինէ կիրմէյէ Թէպ-
տիլ էտէճէք, շօլ ա՛մուլ ու իճըպայ կէօրէ քի՛ օնուն
իլէ հէր շէյի քէնտինէ Թա՛պի էթմէյէ տախի գատիր
տիր :

(Ժ) Ա Տե՛. Գ. 16 : վէ մուգարրէր տիր քի՛ տին-
տարըղըն սըրըր պէօյիւք տիւր. Ալահ Թէնտէ աշիքեար
օլաու, բուհտա սատըզլանտը, մէլէքլէրէ կէօրիւնտիւ,
Թայիֆէլէրտէ վա՛զ օլունտու, տիւնեատա ինանըլտը,
ճէլալ իլէ հօգարը ալընտը :

Յ. 7. ՓԱ. 7 : Ալահըն սըրըրը պուլա պիլի՞րմիսին.
ճիւմլէյէ գատիրի Թէքմիլէն պուլա պիլի՞րմիսին :

որ քէյֆիյէթինտէ տէյիլ տիր, զիրա պու՝ աշիքեարէ իլհամ օլունմուշ տուր. իլա Ալլահա պու իւշ իւգնիւմի իլահինին վար օլմասրնն թարզընտա տրր:

Ս. 16. Իւշ պիրլիյին սրր օլմագլղը՝ պու թա՛լիմաթըն րէտտ օլունմասրնա քեաֆի սէպէպ մի տիր:

Ղ. Խայրթ. Ալլահն հագգընտա ֆէհմ էտէմէտիյիմիզ պիր շէյե ի՛թիգատ էթմէյէճէք օլուրսագ՝ օնուն վարլղընա եախօտ քէմալիյէթլերինէ եախօտ ա՛մէլ ու մուգատտերլէրինէ ի՛թիգաթ էտէմէզիզ. զիրա պունլարըն ճիւմլէսինին անկլաշըլմասը՝ պիզէ միւմքինսիզ տիր: Պիզ մահտուտ՝ եանկրլըր վէ կինահըն գարանլղընտա զարգ օլմուշ զաթլարա՝ Ալլահն իլհամընա գուլագ վուրուպ ինանմագ եագըրըր: Պէջլէ էթմէզ իսէք՝ իմանսըզարըն ճէզասրնա տիւշար օլուրուզ:

Ս. 17. Այյեր Վրիստոս Ալլահ տէյիլ իսէ, օնա ի՛պատէթ գըլանլար փութփերէսթ մի տիրլէր:

Ղ. Իշպէթտէ. Պիքիր Մարիամա վէ ա՛ղիզլերէ ի՛պատէթ գըլանլար՝ օյուլմուշ թաշարա վէ տուրէթլերէ ի՛պատէթ գըլան փութփերէսթլէր մերթէպէսինտէ փութփերէսթ տիրլէր: Սէճտէ վէ ի՛պատէթէ լայրգ՝ Ալլահտան զայրի պիր զաթ եօգ տուր, վէ օլամազ: (է)

(է) Եւէջ Ի. 3—5: Ձէնիմ հուզուրումտա՝ սէնին զայրը ալլահլարըն օլմասրն: Քէնաինէ օյուլմուշ փութ՝ եօգարրտա կէօքտէ՝ եա աշաղատա եէրտէ՝ եա եէրին ալթընտաքի սուլարտա օլան շէյլերին հիշ պիր պէնգէյիշինի եափմայասըն. Օնլարա սէճտէ գըլմայասըն, վէ օնլարա իպատէթ էթմէյէսին:

Մարթի. Դ. 10: Ալլահն Բապպա սէճտէ գըլասըն, վէ եալընըզ օնա ի՛պատէթ էտէսին:

Ս. 18. Իւլուհիյէթտէ օլան իւչ իւգնիւմ,
այրը այրը սէճտէ ու ի'պատէթ գըլմագ ճայի'զ մի.

Ղ. Ի՛վէթ. Պու՛ էվէլա հէր պիր իւգնիւմ
կէրչէքտէն Լլահանի օլաուղունտան, վէ սա-
նիյէն Լ'զիզ Վիթապլարտա օնլարա ի'պատէթ
սոււուլուր տէյիւ աշիքեարէ պէյան օլաուղուն-
տան մա'լիւմ տիր. Լլահա թէսլիստէ մէվ-
ճուտ օլան պիր զաթ կիպի սէճտէ ու ի'պատէթ
գըլմագ Փարզ տըր: Օիրա քէնտի ի'ղղէթի աս-
լիյէ վէ մախսուսէսինին չօղու՛ վար օլմասընըն
պու թարզընտա տըր. չիւնքի պու խուսուստա
հէփ սայըր զաթլարտան Փարզը օլուպ՝ օնլար-
տան իւսթիւն տիր. վէ չիւնքի ինսանըն խէ-
լասը իչիւն իճրա էյլէտիբլէրի խրզմէթ ու ա՛-
մէլէր սէպէպինտէն՝ հէր պիր իւգնիւմէ այրը այ-
րը պօրճլույուզ: (Լ)

Ս. 19. Թէսլիս թա'լիմաթը միւհիմմ պիր նէս-
նէ՞ մի տիր:

Ղ. Ի՛վէթ. զիրա խէլասըն թէտպիրինէ միւ-
հիմմ վէ միւգթապի տիր, վէ Լ'նճիլ պիլ քիւլլիւ-
յէ պու թա'լիմաթըն իւգէրինէ պինա օլունմուշ
տուր: Իմտի պու՛ քրիսթիան տինինին թէմէլի
վէ ասըլ պիր պէնտի տիր:

(Լ) Բ Կրնի. ԺԳ. 13: Բապզ Յիսուս Քրիստոսուն
ինայէթի վէ Ալլահըն մուհապպէթի վէ Ա'զիզ Բուհուն
իչհապըղը ճիւմլէնիզ իլէ օլոււն. ամին:

Ա ՊԵՊ. Ա. 2: Քի Փէտեր Ալլահըն թագտիրինէ
կէօրէ՛ Բուհուն ա'զիզլիյի իլէ՛ իթաա'թ իչիւն վէ Յի-
սուս Քրիստոսուն գանընըն սերփիլիշի իչիւն սէչիլիշ
օինիզ:

ԸՆԼՈՒՆԸ ԼԵՊԻՏԻՄԵ:

Ս. 1. Ըլլահն թագտիրաթը նէ՞ տեմէք տիր:

Ղ. Ըլլահն թագտիրաթը ճիւմլէ մախլուգաթ
Տեմ վուգուա'թ հագգընտա՝ եախօտ կէրէք զէման
վէ կէրէք եզէլիյէթ ու էպէտիլիբտէ վուգու՝ պուլ-
մուշ վէ պուլաճագ նէսնէլէրին հագգընտա օնուն
էպէտի վէ թէպտիլ օլունմաղ խօշանտըղը՝ իրա-
տէթ էթտիյի վէ սէչտիյի շէյլէր տեմէք տիր:

Ս. 2. Ըլլահն թագտիրաթը՝ պու ճիւմլէ նէս-
նէլէրին հէր պիրինէ այրը այրը՞ մը պագար, եօխ-
սա հէման պիրի պիրինէ պաղը՞ նաղարը իլէ մի
պագար:

Ղ. Ըյրը այրը տէյիլ. Ըլլահ՞ վէսիլէ օլմա-
յընճա էսէր թագտիր էթմէղ. նէ տէ վասիթա
օլմայընճա հիմայէթ, վէ սէպէպ օլմայընճա իրատէթ
էտէր: Ըմմա՝ օնուն թագտիրաթը՝ կէրէք թապիի՝
վէ կէրէք ախլագի եարատըլըշտա պուլունան ճէ-
մի՝ շէյլէրին իւզէրինէ պիրի պիրինէ միւթթէֆիպ
ա՛ղիմ պիր քիւլիյէթ իւզէրինէ կիպի վարը

Ս. 3. Ըլէսսէվի սէչիլմէք թա՛պիր օլունան
մաստէ խոսոսուսունտա Ըլլահն թագտիրաթը նէ՞
տեմէք տիր:

Ղ. Սատէճէ Բուհուն ա՛ղիլէմէսի վէ կէր-
չէքլիյին իմանը վասիթասի իլէ ինսանըն պիր գըս-
մընըն էպէտի խէլասը խոսոսուսունտա Ըլլահն մէ-
րամ՝ իրատէթ վէ սէչմէսի տեմէք տիր: Պագի
գալան գըսմը իսէ քէնտի սէչտիլէրի կիւնահ
եօլունտա տէվամ էթտիլէրի սէպէպտէն, վէ ին-
ճիլտէ օնլարա ճապա վէ սահիհան թէքլիֆ օլու-

նան խելասը իրատեթլէրի իլէ րէտտ էթտիբլէրի սէ-
 պէպտէն, հագգ իւզրէ հէլաք օլաճագլար տըր : Խէ-
 լաս օլանլար՝ ա՛ղիզիք վէ իման վասիթասի իլէ
 խելաս օլուրլար, վէ հէլաք օլանլար՝ կիւնաս վէ
 իմանսրզլըգ սէպէպինտէն հէլաք օլուրլար : Էիչ
 պիրի սալթ սէչիլմիշ օլտուղունտան խելաս օլմազ,
 իլլա Վուրթարըճըլը գապուլ էթտիյի վէ Խնճիլի
 շէրիֆին թէնպիհլէրինէ իթա՛աթ էթտիյի սէպէպ-
 տէն խելաս օլուր, վէ հիչ պիր քիմսէ սալթ սէ-
 չիլմիշ օլմատըղընտան հէլաք օլմազ, իլլա օնուն
 կիւնաստա ի՛նատ իւզրէ գալտըղը՝ վէ Վուրթարը-
 ճըլը րէտտ էթտիյի սէպէպտէն հէլաք օլուր :
 Կիւնասքեարլար քէնտիլէրինի ճէգայա միւսթա-
 հագգ էտէն կիւնասլարը սէպէպինտէն թէքտիր օ-
 լունաճագլար :

Ս. 4. Ըտէմին խելասը հագգընտա օլան Ըլ-
 լահըն թագտիրաթը շա՛րթ իլէ մի տիր, եօխա
 շարթսրզ վէ մութլագ, Վրիստոսուն քէֆարէ-
 թինէ վէ ատէմլէրին էյի ա՛մէլէրինէ՞ նազարէն
 մի տիր :

Ճ. Պիր Փիբրտէ շարթ իլէ տիր. լաբին Ըլ-
 լահըն՝ խելաս օլունանլարըն էյի ա՛մէլէրինի փէ-
 շին պիլտիյինէ պինայէն Փիբր իլէ տէյիլ, իլլա
 Վրիստոսուն միանճըլըգ վէ քէֆարէթինէ պինա-
 յէն վէ օնտա՝ խելասա մալիք օլաճագ օլանլարըն
 թէվպէ՝ իման վէ իթա՛աթը տախիլ էթմէք Փիբ-
 րի իլէ տիր : Ըտէմին թարաֆընտան իճրա օլու-
 նան շարթլար հիչ պիր վէճհ իլէ սէվապ կիպի
 սայըմալը տէյիլ տիր : Ս է պու էճիլտէն օնլա-
 րըն իճրասը՝ ինսան խելասը հագգընտա օլան ի՛-
 նայէթի իլահիյէնին զանիմէթինտէն պիր շէյ
 թէնզիլ էթմէզ : Ըլլահըն թագտիրաթը՝ իման է-
 տէնլէրին խայըր ա՛մէլէրի իւզէրինէ պինա օլուն-

մազ, իլլա խայրը ա՛մէլէրէ թէմէլ գուրար:

Ս. 5. Հէփ մախլուգաթ հէմ վուգու՛աթ՝ վէ պախուսուս ատէմին կէլէճէք տիւննատէքի հալի հագգընտա Ալլահըն թագաիրաթը վար իտիյի նէտէ՞ն մա՛լիւմ տիր:

Ճ. Աթիտէ պուլունան սէպէպլէրտէն մա՛լիւմ տիր:

(1) Ալլահ՝ ծիւմլէ շէյլերին խայր էտիճի՝ հըֆզ ու իտարէ էտիճի վէ թէրթիպ ու թէտպիր էտիճիսի օլտուղու իշլեն, քէնտի ա՛մէլէրի հագգընտա էզէլտէն պիր մերամ ու նիյէթի օլմագ լազըմ կէլիր:

(2) Վէնտի էլէրինին ճէմի՛ իշլերի հագգընտա պիր մերամը (նէթիճէսի օլմագ կերէք օլտուղու սուրէթտէ, լազըմ կէլիր քի՛ օ մերամա կէօրէ պու հէփ իշլերինին հագգընտա պիր թէրթիպ ու նիզամը օլա:

(3) Ալլահըն էվվէլտէն պիլմէսի ծիւմլէ նէսնէլերէ էրէր. լաքին շիւպհէտէն խարիճ օլմայան նէսնէ փէշին պիլինմիշ օլամազ. վէ քէնտի մերամ՝ իրատէ վէ իսթիարընա միւվաֆըզ օլմայան նէսնէ շիւպհէտէն խարիճ օլամազ:

(4) Ա՛ղիզ Վիթապլարտան մա՛լիւմ տիր: (Խ)

(Խ) Գործ. ԺԵ. 18: Ալլահա էզէլտէն պերու հէփ քէնտի ա՛մէլէրի մա՛լիւմ տիր:

Եսայ. ԺԳ. 24, 26, 27: Ասքերլերին Բապար էէմին էտիպ տէտի. էլպէթթէ գաստ էթտիլիմ կիպի՛ հէման էօյլէ օլաճազ, վէ թագաիր էթտիլիմ կիպի՛ հէման էօյլէ վազի՛ օլաճազ տըր:

Ճիւմլէ էէրին հագգընա թագաիր օլան մուգատտէք պու տուր. վէ հէփ թայիֆէլերին իւզէրինէ ուզանմըշ էլ պու տուր: Ջիրա ա՛սքերլերին Բապար թագաիր էյլէտի, վէ քի՛մ իպթալ էտէպիլիր. վէ օնուն էլի ուզանմըշ, վէ օնու քի՛մ չէվիբէ պիլիր:

Եսայ. ԽԶ. 10: Սօնկու իլէրտէն՝ վէ օլմամըշը գաաիմտէն խապէր էտէն. թէտպիրիմ սապիթ օլաճազ,

վէ հէփ միւրատըմը իճրա կտեճէ, յիմ տէյէն :

Առաջ. ԺԲ. 21 : Քիշինին եիւրէյինտէ չօգ էֆքեար
օլուր . ամմա րապպըն թէտպիրի՝ օ սապիթ օլուր :

ՅԲ. ԺԳ. 5 : Չիւնքի կիւնլէրի մուգատտէր տիր. վէ
այրորնըն սայըը սէնտէ տիր, հատալարընը սէն գօտուն
վէ օ աշամաղ :

Գործ. ԺԷ. 26 : Աէ եէրին պիւթիւն եիւղիւ իւղէ-
րինէ սաքին օլմաղա՝ պիր զանտան ատէմլէրին հէր միւ-
լէթինի եարաթար, վէ մուա՛յին վաղըթլարա հէմ օն-
լարըն մէքեանլարընըն սինօրլարընա հուտուտ գօտու :
Սաղ. 1Գ. 11 : Բապպըն մէշվէրէթի էպէտէն՝ օնուն
եիւրէյինին նիյէթլէրի տէվը պէ տէվը տուրուր :

Գործ. Բ. 23 : Ալլահըն թագտիր օլունմուշ թէտպի-
րի վէ էվվէյտէն պիլմէսի իլէ պուսու էլէ վէրբլիշ օ-
լարազ ալտընըզ, վէ պինամուտլարըն էլլէրի իլէ մըխլա-
յարազ էօլտիւրաիւնիւզ :

Գործ. ԺԳ. 48 : Աէ թայիֆէլէր իշիտիպ սէվինիր-
լէր իտի, վէ րապպըն քէյամընա իճգէթ վէրբլէր ի-
տի վէ հէփ էպէտի հայաթա թա՛յին օլունմուշլար ի-
նանտըլար :

Եֆե. Ա. 4, 5. 9. 11 : Նիճէ քի պիղի տիւննա
զուրուլմաղտան էվվէլ՝ օնունյա սէչտի, քի քէնտի հու-
զուրունտա մուհապպէթ իլէ ա՛ղիզ վէ գուսուրաուզ օ-
լարմ. Աէ պիղի՝ քէնտի իրատէթինին իօշուտարուզու-
նա կէօրէ՝ Յիսուս Քրիստոսուն վատթատի իլէ քէն-
տիսի իչիւն օլուլ օլմաղըղա թագտիր էյլէտի. Աէ
պիղէ քէնտինտէ նիյէթ էյլէտիյի քէնտի ըրիզաքնա
կէօրէ՝ քէնտի իրատէթինին սըրբընը պիլտիրտի. Օն-
տա քի օնուն իլէ ինթիսապ օլաուզ քի՝ քէնտի իրա-
տէթինին միւրատընա կէօրէ հէր շէյի իճրա կտէնին
թէտպիրինէ կէօրէ թագտիր օլունմաղըլա :

Եֆե. Բ. 10 : Չիրա օնուն ա՛մէլի իզ. քի Քրիստոս
Յիսուստա՝ Ալլահըն փէշին հազըրլատըրը էյի ա՛մէլէր
իչիւն եարատըլարզ :

Եֆե. Գ. 11 : Բապպըմըզ Քրիստոս Յիսուստա էթ-
տիյի էղէլի թագտիրէ կէօրէ :

Հաւ. Ը. 28—30 : Աէ պիլիթիզ քի Ալլահը սէվէնլէ-
րէ՝ մուգատտէր իւղրէ տա՛վէթ օլմուշլարա՝ հէր շէյ էյ-
լիյէ եարտըմ էտէր : Չիրա փէշին պիլտիյի քիմնէլէրի
քէնտի Օղունուն սուրէթինէ պէնկզէր օլմաղա թագ-
տիր էյլէտի, շէօյլէ քի՝ չօգ զարընտաշլար արատընտա
օ իլք տօղուշ օլա : Աէ թագտիր էթտիյի քիմնէլէրի
հէման օնլարը տա՛վէթ էյլէտի. վէ տա՛վէթ էթտիյի
քիմնէլէրի՝ հէման օնլարը սատըղլատը. վէ սատըղլատը-

ղը քիմնէլերի՝ հեման օնլարը ի՛ղղէթլէտի :

Հ—ով. Թ. 11—16 : Տահա տողմամըչլար եքէն , վէ պիր էյի եա քէօթիւ շէյ էթմէմըչլեր եքէն , Ալլահըն սէչմէ իւզրէ օլան թաղտիրի՛ ա՛մէլլերտէն տէյիլ ելլա տա՛վէթ էտէնտէն իտիյի սապիթ օլմադ իչիւն , օնա տէնիլտի քի՛ Պէօյիւյիւ քիւչիւյիւնէ գուլլուդ էտէճէք : Նիճէ քի եազըյմը տըր . Յակըռու սէվտիմ՝ Յսաւտան իսէ կըրահ էթտիմ :

Իմտի նէ՞ տէյէլիմ . Ալլահըն ի՛նտիստէ նահազըյմը մը վար . հաշա : Չիւնքի Մովսէսէ տէր . Մէրհամէթ էթտիյիմէ մէրհամէթ էտէճէյիմ՝ վէ աճըտըղըմա աճըյաւճաղըմ : Իմտի էօյլէ իսէ . իսթէյէնին եախօտ սէյիրտէնին էյիստէ տէյիլ , ելլա մէրհամէթ էտէն Ալլահըն էլիստէ տիր :

Հ—ով. ԺԱ. 5. 7 : Իմտի շիմտիքի վազըթտէ տախի պէօյլէ ի՛նայէթ սէչմէթինէ կէօրէ՛ պիր պաղիյէ օլտու : Իմտի նէ՞ օլտու . Իսպայէլ աբասըլլը շէյէ էրմտի . ամմա սէչիլմիչլեր էրտիլլեր , պաղիլլեր իսէ գաթըլանտըլար :

Բ Տէ՛ . Ա. 9 : Քի օ պիղի իսէլաա էյլէտի , վէ ա՛ղիզ տա՛վէթ իլէ տա՛վէթ էլլէտի , ա՛մէլլերիմիլլէ կէօրէ տէյիլ ելլա քէնտիսին թաղտիրինէ վէ ի՛նայէթինէ կէօրէ , քի քրիստոս Յիսուստա պիղէ էղլի զէմանտան վէրիտի :

Բ Տէ՛ . Բ. 19 : Ամմա Ալլահըն գամի թէմէլի տաւրուր , վէ օնուն պու միւչիւրի վար . Բապպ քէնտիսին օլան քիմնէլերի պիլիր :

Ա Թե՛ . Ե. 9 : Չիրա Ալլահ պիղի զազապ իչիւն թա՛յին էթմէտի , ելլա քի Բապպըմըզ Յիսուս քրիստոսուն վասիթասի իլէ գուրթուլուշա նայիլ օլալըմ :

Բ Թե՛ . Բ. 12 : Պիզ իսէ Ալլահա տայիմա սիզին իչիւն շիւքը էթմէյէ պօրճույուդ էա՛ Բապպտան սէվիլմիշ գարրնտաշլար , քի Ալլահ սիզի իպթիտատէն Բուհուն ա՛ղիզիլի վէ կէրչէքիլին իմանը իլէ՛ իսէլաա իչիւն սէչտի :

Ա Պե՛ . Ա. 2 : Փէտէր Ալլահըն թաղտիրինէ կէօրէ՛ Բուհուն ա՛ղիզիլի իլէ՛ իթաա՛թ իչիւն վէ Յիսուս քրիստոսուն գանընըն սէրփիլիչի իչիւն սէչիլմիշսինիլ :

Ա Պե՛ . Բ. 8 : Թէօրէզ թաշը վէ սիւրչմէք գայար տըր , օնլար քի՛ ինանմայըպ սէօլտէ թէօրէզերլէր , քի օնա թա՛յին տախի օլտուլար :

Բ Պե՛ . Ա. 10 : Օնուն իչիւն էա՛ գարընտաշլար՝ պախուսուս ճէհա էտին , քի տա՛վէթինիլի վէ սէչիլմէնիլի թաահիճ էտէսինիլ . զիրա պու շէյլերի էթմէնիլ իլէ՛ հիչ ապրա եանըլմայարնը :

Ս . 6 . Ըլա՛հ թագտիրաթընը նա՛սըլ իճրա է տէր :

Ղ . Ղիւմէ շէյլերի վիճիւտէ կէթիրմէյիլէ վէ Տըֆզ ու խտարէ էտիպ իւզէրինէ հիւքիւմէթ սիւրմէյիլէ : Պիւթիւն մախլուգաթ՝ հէր շէյ վէ հէփ վուգուա՛թլար՝ ճիւմէ շէյլեր հիսապա ալընարագ պիթթէմամ Ըլա՛հըն մէրամ՝ խտարէ վէ իխթիարընա կէօրէ օլարագ մէլճուտ տուր : (Ճ)

Յ . 15 . ԺԳ . 18 : Հէփինիզ իչիւն տէմէյօրում . պէն սէչտիքլէրիփ պիլիբիմ . իլլա քի պու եազը թէքմիլ օլլա . Պիլէմճէ էքմէք եէյէն՝ էօքչէսինի իւզէրիմէ գալարար :

Յ . 15 . ԺԵ . 16 . 19 : Սիզ պէնի սէչմէտինիզ , լաքին պէն սիզի սէչտիմ , վէ սիզի թալին էթտիմ , քի կիտիպ՝ մէյվէ կէթիրէսինիզ , վէ մէյվէնիզ գալա . թա քի ատըմ իլէ Փէտէրաէն նէ քի տիլէրօէնիզ , սիզէ վէրէ : Էյէր տիւնեատան օլլայըտընըզ , տիւնեա՝ քէնտինին օլան շէյի սէվէր իտի . լաքին սիզ տիւնեատան օլմատըլընըզ՝ իլլա պէն սիզի տիւնեատան սէչտիյիմ իչիւն , պու սէպէպտէն տիւնեա սիզտէն իքրա՛հ էտէր :

(Ճ) Գ . 27 , 28 : Զիրա հազգան՝ պու շէհրաէ մէս էթտիյին ա՛ղիզ Օղլուն Յիսուսա գարշը՝ կէրէք շէրովգէս կէրէք Պոնտսուր . Պիզատոս՝ թայիֆէլէր վէ Իօրայէլ գալմիլէրի իլէ ճէմ՝ օլտուլար , քի սէնին էլինին վէ թէտպիրինին իճրա օլմաղա հէփ թագտիր էյլէտիյի շէյլերի էտէլէր :

Ղ . 15 . ԻԲ . 22 : Վէ կէրչի առէմ Օղլու թագտիր օլտուղու իւզըէ կիտէր . լաքին վա՛յ օ առէմէ քի՝ օնուն վասիթասի իլէ էլէ վէրիլի :

Յ . 15 . ԺԷ . 2 . 6 . 9 : Նիճէ քի օնա հէր թէնին իւզէրինէ հիւքիւմէթ վէրտին , թա քի հէփ օնա վէրտիյին քիմնէլէրէ՝ էպէտի հայաթ վէրէ :

Սէնին ատընը՝ տիւնեատան պանա վէրտիյին առէմլէրէ պէյան էյլէտիմ . սէնին իտիլէր , վէ օնլարը պանա վէրտին , վէ սէնին սէօղիւնիւ Տըֆզ էյլէտիլէր : Պէն օնլար իչիւն եալվարըրըմ . տիւնեա իչիւն եալվարմամ , իլլա պանա վէրտիյին քիմնէլէր իչիւն . զիրա օնլար սէնին տիր :

Ե . 24 . 27 : Մաքրլէրին Բապալը եէփին էտիպ աէտի . Էլպէթտէ գաստ էթտիյիմ կիպի՝ հէման էօյլէ

Ս. 7. Այլա՛հըն թագա՛տիրաթը՛ ատէ՛մին ազատ
իրատէ՛թինէ գարշը տուրուր՛ եամանի՛ օլը՛ւրմու , վէ
օնու մահվ էտէ՛ր մի . վէ եախօտ ատէ՛մին ճէվապ
վէրմէյէ պօրճըւ օլմասընը վէ մէտ՛հ ու զէմմէ
չայէսթէ օլմասընը ըէ՛Ք՛ էտէ՛ր մի :

Ղ. Այլա էթմէզ : Ատէմալէթ կիպի տէյիլտիր :
Ատէմին իրատէթ ազատըղը՛ էօնիւնէ գօնուլան սէ-
պէպլէրէ պագարագ իսթէտիյի կիպի հարաքէթ
էթմէքտէն ի պարէթ պիր շէյ տիր : Պիր ազատ իրա-
տէթլի զաթա՛ պոււնտան մմտէ սայրը պիր ազատըղա
մալիք օլմագ զայրը միւմքին տիր : Հագգ թաաա՛-
լանըն պոււնտան մատա պիր ազատըղը եօգ տուր :
Հէր քէս տէրու՛նինտէն սոյար քի՛ Այլա՛հըն
թագա՛տիրաթը՛ քէնտի գուտրէթլէրինի գուլանմագ
հագգընտա օնլարըն ազատըղընա ասլա զրտաղըգ
կէօսթէրմէզ . հէմտէ մէն էթմէզ : Վզէրինէ ճէպր
օլմայարագ՛ հէման իսթէտիյի կիպի հարաքէթ է-
տէր : Սէտ՛հ ու զէմմ՛ ազատ իրատէթ հարա-
քէթլէրինին թապիսա՛թընա մէպնի տիր : Օլ հա-
րաքէթլէր էյի օլտուգտա մէտհէ լայրգ՛ վէ քէօթիւ
օլտուգտա զէմմէ միւսթահագգ տրըլար : (1)

օլաճագ , վէ թագա՛տիր էթտիյիմ՛ կիպի՛ հէման էօյլէ
վագի՛ օլաճագ տրը . զիրա ա՛քքէրլէրին Բապպը թագա՛տիր
էյլէտի . վէ քի՛մ իպթալ էտէպիլը . վէ օնուէ էլի
ուլանմըչ , վէ օնու քի՛մ չէվիրէպիլը :

Սուր՛ ճԺԵ . 3 : Այլա՛հըմը իսէ կէօքտէ տիր . հէփ
հագգ էթտիյի շէյի էյլէտի :

(1) Ղ. 1 . ԻԲ . 22 : Աէ կէրչի ատէմ Օղլու թագա՛տիր
օլտուղու իւզրէ կիտէր . լաքին վայ օ ատէմէ քի՛ օ-
նուէ վասիթասի իլէ էլէ վէրիլը :

Գոր՛ Ք . 23 : Այլա՛հըն թագա՛տիր օլու՛նմուչ թէտպի-
րի , վէ էվվէլաէն պիլմէսի իլէ պոււնու էլէ վէրիլիչ օ-
լարագ ալարընը , վէ պինամուսլարը էլլէրի իլէ մըլա-
յարագ էօլաիւրտիւնիւզ :

Եսայ . 42 . 3 : Հագգան օնլար քէնտի եօլարընը սէչտի-
լէր , վէ ճանլարը՛ իբրահիյէթլէրինաէն հագգ էտէր :

Ս. 8. Թագափրաթը իլահիյէ թա'լիմաթը՝ Կն. ճիլտէ պէյանն օլունան թարղ իւզըէ խէլաս պուլ մաղա ճէհտ էթմէյի մէն՝ էտէ'ր մի :

Ճ. Հիչ պիր վէճհ իլէ էթմէղ : Կնէլաս օլաճաղ խէմ, քէնտի խէլասըմա չալըշամ տա՝ չալըշմաղ սամ տա խէլաս օլմամ մուգարրէր տիր. Եախտ հէլաք օլաճաղ խէմ, հէր նէ իշէրսէմ իշէյիմ, հէլաք օլմագլըղմ մուգարրէր տիր տէմէսի ա'գլա մուղայիր վէ կէրչէքլիյին ա'քօսի վէ կիւնահ տրո : Ա'գլա մուղայր տրո. չիւնքի նէթիճէլէր հասըլ էտէն վասիթալարը պաթըլ սայմագ տրո. չիւնքի վասիթալար օլմայընճա նէթիճէլէրին հասըլ օլմալարը միււրին օլմաղ : Աէրչ'քլիյին ա'քօսի տիր, չիւնքի թապիա'թա վէ Ալասըն միւրատընա վէ Ա'գիղ Քիթապըն պիւթիւն թա'լիմինէ զրտտ վէ մուլսալիֆ տիր : Աիւնահ տրո, չիւնքի գապահաթը կիւնահքեարըն իւզէրինտէն ըէֆ՝ էտիպ՝ մուգատտէս Ալասը գապահաթը չըգարմագ տէմէք օլուր : Իմտի հիչ քիմնէ պու միսիլիւ զիւր'ամէ ինանըպ՝ օնա կէօրէ հարաքէթ էթմէսին : Պիլա'քս՝ թագափրաթը իլահիյէ թա'լիմաթը՝ խէլաս իչիւն ճահտ ու զայրէթ էթմէնին պիր սէպէպի սայըլմայը տրո :

Ս. 9. Ալասըն թագափրաթը խէլաս իչիւն չալըշմաղա նիճէ զայրէթ վէրիր :

Ճ. Ա'էօյլէ. Եա'նի Ալասըն թագափրաթըն. տա հէմ վասիթա հէմ նէթիճէ վար տրո : Ալաս նէթիճէյի չէօղիւլմէղ պիր պաղ իլէ վասիթայէ պէնտ էթմիշ տիր : Հիչ պիր նէթիճէ՝ վասիթա գուլանըլմայընճա հասըլէ կէլմէսի միււրին տէյիլ տիր. ամմա վասիթա գուլանըլրոսա՝ նէթիճէսի հասըլ օլուր : Պու կէրչէքլիք՝ չիֆթճիլէր՝ էհլի սէնա'աթլար վէ մէքթէպ շայիրտէրի

հազգընտա սահիճ օլտուղու կիպի՛ Քրիսթիան-
լարըն հազգընտա տախի սահիճ տիր : Իմախի է-
յէր պիր քիմսէ թէվպէ էտիպ իման կէթիրէ-
րէք մուգատտէս պիր է'օմր սիւրէրսէ, Ալա-
հըն թագտիրաթը վար իտիյի շիւպճէտիզ օլ-
տուղու կիպի՛ օնուն խէլասը տախի օլ գատար
շիւպճէտիզ տիր. վէ պաշգա պիր թարիգ իլէ խէ-
լաս օլունմաղ : Թէվպէ էտիպ իման կէթիրմէյէ
վէ մուգատտէս է'օմր սիւրմէյէ զայրէթ՝ պունտան
հասըլ օլուր, շու պահս իլէ, եա'նի՛ նիճէ քի Ալ-
լահ թէրթիպ էյլէմիշ տիր քի, վասիթասը գուլ-
լանըմայրնճա մահսուլ օլմայա վէ պու սէպէպ-
տէն շիֆթճի եերի՛ իշէր, էյլէ տախի Ալլահ
մերամ՝ էյլէմիշ տիր քի, թէվպէ՛ իման վէ է'օմր
ա'զիլլիյի օլմայրնճա՝ գուրթուլուշ օլմայա. օլ
սէպէպտէն թէվպէ էտիպ իման կէթիրէրէք ի-
թա'աթ էթմէք կէրէք տիր : (6)

Ս. 10. Ալլահըն թագտիրաթը պիղիմ՝ ա'մէլ ու
հարաքէթիմիղէ գանճուն մու տուր :

Ճ. Խայրը տէյիլ տիր. Ալլահըն՝ Ա'զիլ Քի-
թապլարտա իլհամ՝ օլունան նօմօսու ա'մէլ ու հա-
րաքէթիմիղին եալընըղ գանունու տուր : Օնուն
թագտիրաթը ատէմէ տէյիլ, ամմա քէնտի ա'մէլ
ու հարաքէթինին գանունու տուր : Պիղ՝ Ալլահըն
թագտիրաթընա տէյիլ՝ իլա թէնպիհէրինէ պաղա-

(6) Գործ. Իէ. 23, 24. 31 : Զիրա պու կէճէ պէ-
նիմ՝ շօլ օլտուղում՝ վէ ի'պատէթ էթտիյիմ Ալլահըն
մէլէյի եանըմա կէլիպ՝ տէտի. Գօրգմա՝ եա՛ Պօղոս, սա-
նա կայսերին հուզուրունտա տուրմնագ կէրէք տիր, վէ
իշթէ Ալլահ՝ սէնին իլէ պերապեր կէմիտէ հէփ օլանլա-
րը սանա պաղըլլամըշ տըր : Պօղոս եիւզպաշըյա վէ ա՛ս-
քերիլէրէ տէտի. Եյէր պունլար կէմիտէ գալմապարսա,
սիզ գուրթուլամազընըղ :

Բագ ա՛մէլ էթմէլի իզ: (3)

Ս. 11. Ալլահն թագտիրաթընա նէ՞ նազար
իլէ պագմալը, վէ օնլար նի՞ճէ դապուլ օլունմալը:

Ճ. Այօրֆի ճէպրի՛ վէ պիթէրթիպ ի-
թիպար օլունմալը տէյիլ տիր, իլլա հէր վէճհ
իլէ ա՛գլա մութապըզ վէ մինասիպ՝ վէ Ալլահն
հիւսնի իրատէթինէ մուվաֆըզ վէ օնուն հիւքիւ-
մէթի վէ քէրէմինին հասլլաթը տէյի ի՛թի-
պար օլունմալը: Օնլարտա գուսուր վէ գապա-
հաթ պուլարագ տէյիլ՝ իլլա հիւրմէթ վէ ի-
թաա՛թ վէ թէվազիւ՝ վէ խիւլիւսի փաք րուհ
իլէ գապուլ օլունմալը:

Ս. 12. Թագտիրաթը իլլահիյէ թա՛լիմաթը եէ-
նի՞ պիր թա՛լիմաթ մը տըր:

Ճ. Խսյըր տէյիլ տիր. Ա՛ղիզ Վիթապլար նէ
գատար գատիմ իսէ, պու թա՛լիմաթ օլ գատար գա-
տիմ տիր: Հէմ տէ ալէսսէվի փրօթէսթանդ Վիլի-
սալէրինին իման իգրարլարընտա միւնտէրիճ տիր:

Ս. 13. Թագտիրաթը իլլահիյէնին թա՛լիմա-
թընըն ինանըլմասը վէ հէմ վա՛ղ օլունմասը միւ-
հիմմ մի տիր:

Ճ. Այվիլէթ միւհիմմ տիր. չիւնքի գապուլ օ-
լունուպ ինանըլմասը լազըմ օլան՝ Ալլահն իլհամ
էթտիյի պիր կէրչէբլիք տիր. վէ կիւնահրեարըն
էպէտի էօ՛մրէ իւմիտ էթմէսինին եալընըլ թէմէլի
տիր. զիրա Ալլահ Յիսուս Վրիստոսուն վասիթասի
իլէ խէլաս թագտիր էթմէսէ իտի, հիչ քիմսէ ա-
լա խէլաս օլմայաճաղըտը: (2)

(3) Բ Օրէն. Իթ. 29: Կիզի շէյլէր Ալլահըմըզ Բապպա
մախսուս տուր. վէ աչիքեարէ օլանլար՝ էպէտէն պիզէ
վէ օղուլարըմըզա մախսուս տուր. քի պու թէվրաթըն
ճիւմէ սէօզէրի իլէ ա՛մէլ էտէլիմ:

(2) Երե՛. ԻԶ. 2: Բապպ պէօյլէ տէր. Բապպ էվինին

ՊԼՊ 6

Երարարը :

Ս . 1 . Երարարը նե՞ տեմէք տիր :

Ճ . Ս իճիւտե կէթիրմէք ա՛մէլի տեմէք տիր :
Երարարը իբի թարղ օլուր , պիլա վասիթա վէ
վասիթա իլէ : Պիլա վասիթա օլան եարարարը
Տիչտէն՝ եախօտ եվվէլճէ պիր շէյ մեվճուտ օլմա-
յան եէրտէն պիր շէյ հարդա կէթիրմէք տիր :
Ս ասիթա իլէ օլան եարարարը , պիր շէյի եէնի
պիր շէքիլտէ վիճիւտե կէթիրմէք տիր : եախօտ
եվվէլճէ մեվճուտ օլան ճիսմէրտէն պիր շէյ հա-
արը կէթմէք տիր : Պու տիվնեանըն եվվէլա նի-
ղամարղ հալտէ հարը օլունմար՝ պիլա վասիթա
օլան եարարարը իտի Վտէմին՝ եէրին թօիրաղըն-
տան քէնտի գաթը ճիսմանիլիյինտէ հարը օլուն-

հալիխսինտէ տուր , վէ Բապոյ եվինէ սէճտէ գըլմաղա կէ-
լէն ճէմի՝ Եէհուտա շէհրէրինէ՝ օնլարա սէօյլէմէյէ սա-
նա էմր էթտիյիմ ճիւմլէ սէօյլէրի՝ սէօյլէ , պիր սէօյ
կէրի գօմա :

Երէ՛ . ԻԳ . 28 : Տիւշիւ օլան փէյղամպեր՝ տիւշիւ-
նիւ նազլ էթսին , վէ ի՛նտինտէ սէօյլում՝ օլան՝ կէր-
չէքիլք իլէ սէօյլումիւ սէօյլէսին . սաման՝ պուղտայըն եա-
նընտա նե՞ տիր տէյօր Բապոյ :

Երայ . Լ . 9 . 10 : Ձիրա պու՝ ա՛սը գալմ տըր , եա-
լանճը օլուլար տըր . Բապոյըն թէվրաթընը իշիթմէյէ
իսթէմէզ օլուլար տըր , քի իլհամ՝ կէօրէնլէրէ՝ կէօր-
մէն , վէ վահի պագանլարա՝ Պիլիմ՝ իշիւն տօղրու նէա-
նէլէր պագման , պիղէ լաթիֆէլէր սէօյլէյին , եալան
վահիլէրի պաղըն :

Բ Տէ՛ . Դ . 3 : Ձիրա վաղըթ օլաճագ քի՝ սաղ թա՝
լիմի թէհամիւլ էթմէյէճէքլէր . իլա գուլագլարը կի-
ճիշէրէք՝ քէնտի արգուլարընա կէօրէ քէնտիլէրինէ էօ-
ճալար պիրիքտիրէճէքլէր :

մասը՝ վասիթա իլէ օլան եարատը իտի: Պու
 իքինձի զիբր օլունան եարաթմազ թարզը՝ պա՛ղը
 տէֆա՛ թէշքիլ էթմէք՝ թէրթիպ էթմէք վէ եափ-
 մազ թա՛պիր օլունուք: (Գ)

Ս. 2. Եարատը ա՛մէլէրի նէյի՞ շամիլ տիր:

Ղ. Կէօքլէր վէ եէր վէ օնլարտա պուլունան
 հէփ շէյլէր՝ ճիւմիէ միւթէնասի մէվճուտաթ ճան-
 լը վէ ճանսրզ, նաթըգի վէ դայրի նաթըգի, կէօ-
 բիւնէն վէ կէօրիւնմէյէն: (Ծ)

Ս. 3. Էէր շէյի քի՞մ եարաթտը:

Ղ. Ղիւմիէյէ գատիր Ալլահ: (յ)

Ս. 4. Էէր շէյի նի՞ճէ եարաթտը:

Ղ. Քէնտի գուտր՝ թինին քէլամը իլէ: Պու-
 նու տէմէք իլէ եալընըզ շու անկլաշըրք քի՞ օ
 միւրատ էթտի, եախօտ իրատէթինի պէյան էթ-
 տի, վէ եարատը վուգու՛ պուլու: (Ն)ուն գուտ-
 րէթի վէ քէլամը մաա՛ն պէրապէր իտի: (ն)

(Գ) Ծննդ. Ա. 1: Իպթիտատէ Ալլահ կէօյիւ վէ եէ-
 րի եարաթտը:

Ծննդ. Բ. 7: Վէ Բապպ Ալլահ աստմի եէրին թօփ-
 րազընտան եափտը, վէ պուրնունուն տէլիքլէրինէ հայաթ
 նէֆէսի իւֆիւրտիւ, վէ ատէմ հայաթա մալիք զաթ
 օլու:

(Ծ) Կող. Ա. 16: Ձիրա հէփիսի՛ կէօքլէրտէ օլան վէ
 եէր իւզէրինատ օլան՝ կէօրիւնէն վէ կէօրիւնմէյէն շէյ-
 լէր՝ կէրէք թախթըր կէրէք սալթանաթըր կէրէք բի-
 ապէթլէր կէրէք հիւքիւմիթլէր օնուն իլէ եարատըրը,
 ճիւմիէսի օնուն վասիթասի իլէ՛ վէ օնուն իչիւն եարա-
 տըրըրը տրը:

(յ) Ծննդ. Ա. 1: Իպթիտատէ Ալլահ կէօյիւ վէ եէ-
 րի եարաթտը:

(ն) Եէր. ԺԵ. 3: Իման իլէ անկլարըզ քի՛ Ալլահըն
 սէօզիւ իլէ տէվրէք իհտաա օլունտուլար, շէօյլէ քի
 կէօրիւնէն շէյլէր՝ կէօրիւննէլէրտէն օլմատըլար:

Սալ. 1Գ. 6. 9: Կէօքլէր Բապպըն սէօզիւ իլէ՛ վէ
 օնլարըն ճիւմիէ ճիւմիլէրիւ օնուն աղզընըն բուհու իլէ
 եափըրը: Ձիրա օ տէաի, վէ օլուու. օ էմը էթտի,
 վէ գայիմ օլու:

Ս. 5. Ալլահ հէր շէյի նէ՞ գատար վազըթ-
տա խալգ էթտի:

Ղ. Ալթը կիւնտէ խալգ էթտի. վազա՛ է-
յէր մինասիպ կէօրսէ իտի օնլարը անի վահտ-
տէ խալգ էտէ պիլիբ իտի: Եարատըզ գըսվա-
րընտա պիբի պիբի արտընձա՞ օլուա՛ թէտրիձ իլէ
օլտու: հէր պիբ գըսմը իսէ, վուգու՛ պուլտու-
ղընտա անի վահտտէ օլտու: (2)

Ս. 6. Տիւնեանըն եարատըլըշընտան պէրու
նէ՞ գատար գէման օլտու:

Ղ. Ի՛լմի թէվարիխ միւճիպինձէ՛ տիւնեա
Քրիստոստան 4000 սէնէ մուգատտէմ խալգ օ-
լունտու:

Ս. 7. Տիւնեա՛ խալգ օլունտուղու գէմանտան
էվվէլ խալգ օլունտա իտի՛ ա՛լէմտէ զիյատէ ա՛-
զիզիբ վէ սաա՛տէթ հասըլ օլո՛ւրմույուտու. եա-
խօս տահա էվվիլ եարատըլմասընտան պիբ մէն-
Փա՛աթ օլո՛ւր մի իտի:

(2) Ծանոթ. Ա. Յ. 11. 21. 25. 27: Վէ Ալլահ տէտի.
Այտընլըզ օլտուն. վէ այտընլըզ օլտու: Անտէն Ալլահ
տէտի. Ենթ՛ եէշիլ օթ պիթիբսին, թօխում վերէն օթ
հէմ ճինսին կէօրէ մէյվէ վերէն մէյվէտար աղամ քի՛
եէրին իւզէրինտէ թօխումն քէնտինտէ օլա. վէ պէօյ-
լէ օլտու:

Իմտի Ալլահ պէօյիւք ստա պարզլարընը՛ վէ սուլա-
րըն պիբ չօղ չըգարտըղը՛ ճինսին կէօրէ ճիւմլէ թէփ-
րէնէն ճանլու հայվանը՛ հէմ՛ ճինսին կէօրէ ճիւմլէ գա-
նատը գուշու եարաթտը:

Իմտի Ալլահ՛ ճինսպերինէ կէօրէ եէրին ճանսպարար-
նը՛ վէ ճինսպերինէ կէօրէ տավարլարը՛ վէ ճինսպերինէ
կէօրէ եէրին ճիւմլէ սիւրթիւնէնլէրինի եափար:

Վէ Ալլահ քէնտի սիւրթիւնտէ ատէմի եարաթտը.
օնու Ալլահըն սուրթիւնտէ եարաթտը. օնլարը էրքէք
վէ տիշի եարաթտը:

Եւէյ. Ի. 11: Զիրա բապ պէօյիւ վէ եէրի՛ տէնի-
ղի՛ վէ օնլարտա հէփ օլանլարը ալթը կիւնտէ եափար,
վէ եէտինձի կիւնտէ բահաթլանտը:

Ղ. Խայրը . խալգ օլունտուղու զէմանտան 10,000 սէնէ էվվէլ եարատըմասընա օլան սէպէպլէր՝ օլ էվվէլքի վագըթտան 10,000 սէնէ տաճա էվվէլ եարատըմասընա տախի սէպէպ օլուրուտու . վէ պէօլէ՝ թա էզէլէտէյին : Տիւնեայը եարաթտըղը վագըթտա , վէ օնու էվվէլ եա սօնկրա եարաթմատըղընա , հէր նէ գատար օնլարը պիպէ պիլտիրմէտի իսէ տէ՝ Ալլահըն ի՛նտինտէ շիւպհէսիղ՝ էյի վէ քեաֆի սէպէպլէր վար իտի :

Ս. 8 . Տիւնեա՝ սէնէնին հա՞նկի մէվսիմինտէ վիճիւտէ կէլմէյէ պաշատը :

Ղ. Չօգ իճթիմալ տըր քի՝ սօն պահարտա օլմալը : Պունուն պէօյլէ օլտուղու՝ (1) ի՛լմի հիյէթ հիսապարընտան , վէ (2) հէր շէյ քէմալընը պուլմուշ տերէճէտէ եարատըլտըղը քէյֆիյէթտէն կէօրիւնիւր : Աէրին իլք մէյվէլէրի օլկուն հալտէ , հէմտէ ատէմին վէ հայվանըն գուլլանմասը իշիւն հաղըր խալգ օլունտու : (*)

Ս. 9 . Ալլահ հէր շէյի նէ՞ հալտէ եարաթտը :

Ղ. Տերէճէյի քէմալտէ . նէ թապի՛յի ա՛լէմտէ՝ նէտէ ախլէագիտէ գուտուր վար իտի : Հէր շէյ Աւալիգին էլինտէն ճինսինտէ թէքմիլ չըգաը . վէ հասըլ օլունմալարը՝ պէօյիյէրէք տէյիլ , իլլա վասիթա իլէ օլան եարատըլ օլուպ՝ քէնտի ճինսինի թէվլիտ էթմէյէ եախօտ թիւրէթմէյէ գուտրէթի օլարագ վիճիւտէ կէլտի (Ն)

(*) Ծննդ . Բ . 5 : Սահրանըն ճիւմլէ Փիտանլարընը՝ հէմ պիթմէղտէն էվվէլ սահրանըն ճիւմլէ օթունու եափտը . զերա Բապպ Ալլահ էէրին իւզէրինէ տաճա եաղմուր եաղտըրմամըլ իտի , վէ եէրի իշլէմէյէ ատէմ եօղ իտի :

(Ն) Ծննդ . Ա . 31 : Իմտի Ալլահ հէր եափտըղընը կէօրտիւ , վէ իշթէ զայէթ էյի իտի :

Ծննդ . Ա . 11 : Անտէն Ալլահ տէտի . Եէր՝ եէշիլ

Ս. 10. Ալահըն՝ պու շէյլերին ճիւղէսինի
եարաթմագտա մերամը նէ՞ իտի :

Ղ. Ա՛ղիզլիք վէ սաա՛տէթ հասըլ էթմէքտէ՛
քէնտինին ճէլիլ քէմալիյէթլէրինի պէյան էթ-
մէյիլէ խայրոխահըղընըն եէրինէ վարտըմասը
իտի : Ա՛ղիզլիք վէ սա՛ատէթ պախշ էթմէքտէ՛
Ալահ էլպէթտէ քէնտի քէմալիյէթլէրինի պէ-
յան ու իզհար էտէր . հէմ տէ քէնտի քէմալի-
յէթլէրինի պէյան ու իհլար էթմէքտէ՛ էլպէթ-
տէ ա՛ղիզլիք վէ սա՛ատէթ իհսան էտէր : Ալա-
հըն՝ մէլէքլէրի, պտէմլէրի վէ էլինին ճիւղէ իշ-
լէրինի եարաթմագտա օյան մերամընտա պու նէ-
թիճէլէրին իքիսի վար իտի . Ալահըն էն ա՛ղիմ՝
ճէլպիլի էլէ ալէմին էն ջօղ էյիլիյի մապէյնինտէ
միւսթագիլ վէ թէթրիզ օլունմազ պիր պաղ վար
տըր : (Կ)

օթ պիթիրսին , թօխում վէրէն օթ , հէմ ճինսինէ
կէօրէ մէյվէ վէրէն մէյվէտար աղաճ քի՛ եէրին իւզէ-
րինտէ թօխումն քէնտինտէ օլա :

(Կ) Հասվ. ԺԱ. 36 : Ջիրա ճիւղէսի օնտան՝ վէ օ-
նուն վատիթասի իլէ՛ վէ օնուն իչիւն տիւր . օնա էպէ-
տէն համո օյսուն . ամին :

Յայր . Դ . 11 : Եա՛ Բապպ՝ համոը վէ ի՛ղգէթի վէ
գուտրէթի ալմաղա լայըզ սըն . զիրա հէր շէյի սէն եա-
րաթտըն , վէ սէնին իրատէթին իլէ մէվճիւտ տիւրլէր
վէ եարատըլտըլար :

Ա Կարնի . Ժ . 31 : Իմտի կերէք եէրսէնիզ , վէ կերէք
իչէրսէնիզ , վէ կերէք պիր շէյ էտէրսէնիզ հէր շէյի
Ալահըն ի՛ղգէթի իչիւն էյիլին :

Ատի . ԺԶ . 4 : Բապպ՝ ճիւղէյի քէնտիսի իչիւն եափ-
տը , հէմ Փատըղը տախի՛ պէլա կիւնիւ իչիւն :

ՊԼՊ 7

Մոգատուներ : (Նախախնամոտ-խնամ)

Ս . 1 . Մուգատուներ նէ՞ տէմէք տիր :

Ճ . Այլահըն՝ քէնտի իրատէթինէ կէօրէ ճիւմլէ նէսնէլէրի հըֆղ էթմէսի՝ հիւքմ վէ իտարէ էթմէսի վէ ճիւմլէ վուգուև՝ թլարա նաղարէթ էտիպ օնլարը թէրթիպ էթմէսի տէմէք տիր :

Ս . 2 . Այլահըն պիւթիւն ա՛լէմ իւղէրինտէ պէջլէ պիր մուգատուէր իճրա էթմէքտէ օլտուղու նէտէ՞ն պէլի տիր :

Ճ . (1) Ա՛լէմտէ իզհար օլունան նիղամու իթթիֆագ՝ հիքմէթ վէ էյլիք իլէ ճիւմլէ շէյլէրի հըֆղ էտիպ հիւքմ վէ իտարէ էթմէյէ՝ օնլարըն խալիգինտէն զայրի պիր զաթ գատիր օլմատրղընտան պէլի տիր : Օլորա իտարէ ու հըֆղ էթմէք իչիւն աշիքեար տըր քի՝ ճիւմլէյէ գատիր օլմագ լազըմտըր . խալգ օլունմուշ զաթ հագգընտա իսթիգլալիէթ՝ եախօտ քէնտիլիյինտէն մէվճուտ օլմագլըգ մէմուլ էթմէք , ագլա մուխալիֆ պաթըլ պիր խէյալտըր : Չիւն պու իսթիգլալիէթ մախլուգա պախշ օլունմագ պիր սիֆաթ տըր :

(2) Մուգատուէր թա՛լիմաթը հէփ տէվրէրտէ վէ տիւնեանըն ճիւմլէ պէլտէլէրինտէ իւմումէն ատէմլէրտէն գապուլ օլունմուշ օլմասը , օնուն սահիհլիյինէ պիր իսպաթ տըր :

(3) Պու թա՛լիմաթ Ա՛ղիզ Վիթապլարտա աշիքեարէն թա՛լիմ օլունուր (2) :

(1) ԵՔր . Ա . 3 : Քի օ՝ օնուն ճէլալինին գիյասը վէ զաթընըն սիքքէսի օլուպ՝ հէր շէյի գուտրէթինին սէօ

Ս. 3. Ըլլա՛հ՝ պու մուգատտերինի մախլուգաթ
իւղէրինէ նի՛ճէ իճրա էտէր :

Ղ. Եա պիլա վասիթա եախօտ վասիթա իլէ :
Պիլա վասիթա՝ եա՛նի քէնտի տօղրուտան տօղրու՝ վէ
վասիթասրղ օլան ա՛մէլի իլէ մուգատտերինի իճրա
էտէր : Ս վասիթա իլէ՝ եա՛նի վէսիլէլէրին եախօտ
իքինճի սէպէպլէրին վասիթասի իլէ մուգատտերինի
իճրա էտէր : Ըլլա՛հ ա՛լէմին ճիւլէլէ նէսնէլէրինի
վէ վուգու՛աթլարընը՝ եա վասիթասրղ եախօտ վա-
սիթա իլէ թանղըմ ու իտարէ էթմէյէ գատիր
տիր :

Ս. 4. Մուգատտէր մախսո՛ւս մը՝ եա՛նի հէր
պիր շէյէ այրը այրը՝ մը պագար , եօխսա ի՛ւ-
մումի մի տիր :

Ղ. Կէրէք մախսուս վէ կէրէք այրը այրը : Մու-
գատտէր էն ա՛ղլմ մէլէյէ եէթիշտիլի կիպի՝ հէման

ղիւ իլէ զապթ էտէրէք՝ քէնտիսինին վասիթասի իլէ
կիւնահլարըմըգա քէֆարէթ էթաիքտէն սօնկրա՝ եիւ-
ճէլէրտէ ա՛գամէթին սաղընտա օթուրտու :

Կալ. Ա. 17 : Վէ օ հէֆիսինտէն իլէրի տիր . վէ
հէֆիսի օնուն իլէ մէվճուտ տուր :

Սալ՝. ՃԳ. 19 : Բապպ թախթընը կէօքտէ գայիմ
էյլէտի , վէ օնուն փատիշահլըղը ճիւմլէյէ հիւքիւմէթ
սիւրէր :

Դան. Դ. 34, 35 : Վէ կիւնլէրին սօնունտա՝ պէն
Նաջուգոդօնտօք կէօղլէրիմի կէօյէ գալարըտըմ՝ վէ պա-
նա ա՛ղլմ կէրի կէլտի , վէ թաա՛լայը միւպարէքլէտիմ՝
վէ էպէտ իւլ ապատ եաշայրպ՝ սալթանաթը էպէտի
սալթանաթ՝ վէ փատիշահլըղը տէվրտէն տէվրէտէք օլա-
նա շիւքը էտէրէք ի՛ղլէթ վէրտիմ : Չիւն եէրին ճիւմ-
լէ սաքինլէրի հիչ կիպի սայըլըր , վէ օ կէգլիւն ա՛գքէ-
րինտէ վէ եէրին սաքինլէրինտէ իսթէտիլինի իլէր .
վէ օնուն էլինի մէն՝ էտէճէք՝ եախօտ օնա՝ Նէ՞ իլլէ-
յօրտուն տէյէճէք եօգ տուր :

Սալ՝. ՃԼԵ. 6 : Բապպ կէօքլէրտէ վէ եէրտէ՝ տէնիգ-
լէրտէ վէ ճիւմլէ տէրինլէրլէրտէ հէր նէ իսթէտի իսէ
էյլէտի :

էն քիւչիւք պէօճէյէ տախի եէթիշիր . իւմումէն ճիւմէսինէ եախօտ պիւթիւն ճինսէ եէթիշտիյի կիպի՝ հէման պէօյլէ օ ճինսին հէր պիրիսինէ տախի եէթիշիր . տէվէթլէր վէ սէյարէլէրին տէվրլէրինէ եէթիշտիյի կիպի , հէման պէօյլէ սէրչէնին տիւշմէսինէ վէ պաշարըմըզն գըլարընըն սայըլմասընա եէթիշիր . էհլի իտրաք օլան մախլուգաթլարըն զահիրի հարէքէթլէրինէ եէթիշտիյի կիպի , գալպին էֆքեար վէ էհսասընա տախի եէթիշիր , կէրէք վասիթա իլէ վէ կէրէք պիլա վասիթա իճրա օլունան ճիւմէ պու մախլուգաթլարա՝ նէսնէլէրէ վէ վուգո՛ւաթլարա եէթիշիր : Ալլահըն պիւթիւն ճիհանընտա հիչ պիր շէյ րասթ կէլէ վիճուտէ կէլմէզ : (—)

(—) Մատթ . ժ . 28—31 : Իքի սէրչէ պիր փուլա սաթըլմա՞զմը . վէ օնլարըն պիրիսի Փէտէրինիգտէն իզնսիզ եէրէ տիւշմէզ : Սիզին իսէ պաշընըզն հէփ գըլարը պիլէ սայըլմըշ աըր : Իմաի գօրգման . սիզ չօգ սէրչէլէրտէն Փարզը սընըզ :

Եւայ . խե . 7 : Ըջըզը թէրթիպ էտէն վէ դարանըզը եարատան՝ սէլամէթի եափան վէ պէլայը եարատան՝ պունլարըն ճիւմէսինի եափան պէն Բապպ իմ :

Աւու . ԻԱ . 1 : Փատիշահըն եիւրէյի Բապպըն էլինտէ սուլար թագսիմի կիպի տիր . օնու հէր նէրէյէ իսթէրսէ տէօնտէրիր :

Տանդ . խե . 7 : Աէ Ալլահ պէնի եէրտէ սիզի պագիյէ աըր գօմազ վէ պէօյիւք խէլաս իլէ սիզի սաղ սագլամազ իչիւն էօնիւնիւգճէ կէօնտէրտի :

Երեմ . ԻԱ . 35 : Կիւնտիւզ ըջըզը իչիւն կիւնէշի՝ վէ կէճէ ըջըզը իչիւն այ իլէ երտըզարըն զանոււնուու թային էտէն՝ տէնիզի չալգատան վէ օնուն տալղալարը շամթա էտէր՝ աաը ա՛պէրլէրին Բապպը օլան Բապպ պէօյլէ տէշ :

Աւու . թ . 9 : Ձիրա իշթէ պէն էմր էտիպ՝ Իսրայէլ էվինի ճիւմէ թայիֆէլէրսէ՝ գալպուրտա չալգատըղլարը կիպի՝ չալգայաճաղըմ՝ վէ եէրէ թաշճըղազ տիւշմէյէճէք :

Յոթ . է . 6 , 7 , 17 , 18 : Ձիրա պէլա թօփրադտան ըլլալ վէ վիհնէթ եէրտէն պիթմէզ . լաքին ատէմ

Ս. 5. Եւ քիւչիւք մախլուգաթլար վէ նէս-
նէլէրին Տրֆղ ու իտարէսի Ալլահըն տիգգաթընա
լայըգ մը տըր :

Ղ. Մութլագա լայըգ տըր : Եւ յէր եարաթ-
մագ իչիւն տիգգաթընա լայըգ իտի իսէ , իտարէ-
սինէ եախստ մուգատտէրինին տիգգաթընա լայըգ
տըր : ()նլարըն խալգ օլունմասը միւհիմմ նէթիճէ-
լէրէ պաղլը օլտուղու կիպի՝ Տրֆղ օլունմալարը
տախի պիլա շիւպէ պաղլը տըր :

Ս. 6. Մուգատտէր՝ պու էօ՛մրիւն քիւչիւք
նէսնէլէրինէ տայիր տիր տէյու մէմուլ էթմէք՝
Հագգ թաա՛լանըն իսմինէ զիւլ կէթիրմէ՞ղ մի :

Ղ. Խայըր , իլլա մուգատտէր Ալլահըն պինի-
հայէ հիւքիւմէթինին էն ա՛ղիմ վուգուա՛թլարա
տայիր օլտուղու կիպի , հէման պէօլէ տախի էն
քիւչիւք վուգուա՛թլարա տայիր տիր տէյու մէմուլ
էթմէք ալլահանի ա՛ղամէթ՝ էյլիք վէ հիքմէթի
թա՛ղիմ էտիպ՝ եիւճէլտիր : Չօգ տէֆա՛ վուգու՛
պուլտուղլարը վագթտա խաֆիֆ կէօրիւնէն վու-
գուա՛թլար՝ սնկրա էն ա՛ղիմ վուգուա՛թլար օլ-
տուղլարը աշիքեար օլմուլ տուր :

Ս. 7. Ալլահըն՝ մախսուս վէ ի՛ւմումի մու-
գատտէրինի ինքեար էթմէք՝ եախստ օնա ինան-
մամանըն հասըլաթը նէ՞ տիր :

Ղ. Իթա՛աթ՝ իման՝ իւմիտ վէ տուանըն թէ-

մհնէթ իչիւն տօղար , վէ ալէվ գըղըճըմլարը եիւքսէ-
յէ ուչար :

Իշթէ նէ մութլու օլ ատէմէ քի՛ Բապպ օնու թէտիպ
էտէր . իմտի ճիւմլէյէ գատիրին թէտիպինի թահգիր
էթմէ : Զիրա օ՛ եարալար , վէ սարար . վուրուր , վէ
օնուն էլի սաղալարը :

Բ Մնայ . ԺՁ . 9 : Զիրա Բապպըն կէօղէրի ճիւմլէ
էէրի տօլաչըր քի օնուն ինտինտէ եիւրէքլէրի սալիմ
օլանլարտան էօթիւրիւ քէնտինի գուվլէթլի կէօսթէրէ :

մէլինի տէՖ' ուրէՖ' էտիպ' պու միւհիմմ' պօրձ-
լարըն իհմալընա սէպէպ օլուր :

Ս. 8. Ալլահըն' մախսուս վէ իւմնումի մու-
գատտէրինէ ինանմանըն հասըլաթը նէ՞ տիր :

Ղ'. (1) Հէր շէյտէ Հագգ թա'ալայը կէօ-
րիւպ օնու իգրար էթմէք . (2) տօղրուտան տօղրու
հէր տայիմ վէ միւսթագիլ Ալլահ միւհթաճ օլ-
տուղումնուղու վէ օնա պօրձլու օլտուղումնուղու
թանըմագ . (3) օնտան գօրգմագ' օնա կիւվէն-
մէք' օնա մէմնուն օլմագ' օնա իւմիտ էթմէք վէ
օնա ի'պատէթ էթմէք պունտան նէշաթ էտէր :

Ս. 9. Ալլահըն' քէնտի էլէրինին իշէրի իւ-
ղէրինէ մուգատտէրինի իճրա էթմէյէ հագգը վա՞ր
մը տըր :

Ղ'. Այվէթ . եարատըշ հուգուգու իլէ ճիւմ-
լէ մախլուգաթլար վէ նէսնէլէր քէնտինին տիր .
պու սէպէպտէն քէնտի պինիհայէ հէքմէթ վէ էյ-
լիյինին մաթլուպաթընա կէօրէ' օնլարըն իւղէրի-
նէ մուգատտէրինի իճրա էթմէյէ շիւպհէ օլուն-
մաղ վէ պօղուլմաղ հագգը վար տըր :

Ս. 10. Սուգատտէրէ թէվէքքիւլ էթմէք հէր
հայտէ Ֆարղ մը տըր :

Ղ'. Ֆարղ տըր : Պու պօրձ պունտան նէշաթ
էտէր : (1) Ղիւմլէ մախլուգաթլարը իւղէրինէ մու-
գատտէրինի իճրա էթմէյէ Ալլահըն հագգը վար
տըր : (2) Ալլահըն մուգատտէրի ագիլանէ' ալիլ' ա-
տիլ վէ էյի տիր : Այէր պիր վուգուաթըն Ալ-
լահըն մուգատտէրինտէն իլէրի կէլմէմէսի միւմքին
օլայիտի' օնա թէվէքքիւլ էթմէք պօրձ օլմաղը-
տը . հէմ տախի վուգուաթլէրէ Ալլահըն էթ-
տիյի թագսիմ ու թէվլիյէսինէ րազի օլմամըզ-
տա' օնլարը այրը այրը տէյիլ, իլլա պերիպերինէ
միւթթէՖիք տիւշիւնմէլիյիլ, վէ օնլարըն թար-

զընը տիւշիւնտիւյիւմիւզ կիպի՝ մախսուսիյէ-
թինի վէ կէրէք մերամ ու նէթիճէլէրինի տախի
տիւշիւնէրէք ըսողի օլմալը իզ : (*)

ՊԼԳ 8

Մեկնայիտ :

Ս. 1. Մէլէքէրին վար իտիյինէ նէ իսպաթ վար :
Ղ. Բեայինաթ ու մէվճուտաթտան էօյրէնտի-
յիմիզ շէյլէր օնու իշարէթ էտէր : (1) Արատըլըշ-
տա ճանսըզ վէ նիզամսըզ ճիսմտէն պաշայարագ՝
տէրէճէ իլէ ա՛լէմին միւթէսարիֆի՝ օլան ինսանա
վասլ օլուրուզ՝ միւշապէհէթ վէ ինսանըն թա-
պիաթը պիզէ շու գըյասը էթտիլիլի, քի մէվճուտ
օլան շէյլէրին տէրէճէ տէրէճէ օլմասը՝ ինսանտան
տահա ալա պիլ մէրթէպէյէ վասլ օլուր : Ղէ-
սէտ հիսապընճա ինսան՝ հէլք օլան հայվանաթա
միւթապըգաթը վար իսէ տէ, ճան հիսապընճա՝
բուհանի վէ էօլմէզ զաթլարա միւթապըգաթը վար
կիպի կէօրիւնիւր : Պոււնա պինաէն պէօյլէ զաթլէր
վար իտիյի զանն օլունուր : Բեայինաթտա մա՛լիւմա-
թըմըզ եէթիշտիյի մէրթէպէտէ մախսուզաթլարըն

(*) Սուր. Ճիսե. 47 : Բապպ ճիւմիէ էօլարընտա սա-
թըզ՝ վէ հէփ ա՛մէլէրինտէ ի՛նայէթլի տիլ :

Եսայ. ԻԸ. 28 : Պու տախի թէտպիլի ա՛ճայրպ գը-
լան՝ ի՛լմի ճէլիլ էտէն ա՛քէրլէրին Բապպընտան չըգար :

Հուս. Ը. 28 : Վէ պիլիլիզ քի Ալահը սէվէնլէրէ՝
մուզատտէր իւզըէ տա՛վէթ օլունմուշարա հէր շէյ էյ-
լիյէ եարտըմ՝ էտէր :

Սուր. ԼԹ. 9 : Սիւքիւթ էթտիմ, աղզըմը աշմամ,
զիրա սէն էյլէտին :

Մարթ. Զ. 10 : Փատիշահլըղըն կէլին. իրատէթին
օլուուն, նիճէ կէօքտէ՝ եէր իւզէրինտէ տախի :

Մարթ. ԻԶ. 39 : Լաքին պէնիմ իսթէտիյիմ կիպի
տէյիլ՝ իլլա սէնին իսթէտիյին կիպի օլուուն :

տէրէճէ տէրէճէ օլտուղունու կէօրիւրիւղ . վէ միւշապէհէթ նիզամը միւճիպինճէ՝ պու տէրէճէ տէրէճէ չըգմասը տէվամ իւղոէ օլուպ՝ սայըը վէ տասա աղիմ գուտրէթլէրէ մալիք օլան պաշգա զաթլար վար իտիյինէ տէլալէթ էտէր :

Ղիւմլէ տէվըլէր՝ գալմլէր վէ մէզհէպլէրտէն օլան առէմլէր՝ ինսանտան տասա ալա գուլվլէթ վէ ուլուղա մալիք օլան բուհլարըն վար իտիյինէ ի՛թիգաթ էթմիշլէր : Պու իւ՛մումի ի՛թիգատ կէրէք ա՛գըլտան հասլ օլմուշ օլտուն՝ կէրէք իպթիտատէ իլհամ իլէ օլուպ՝ վէ սանկրա ըիվայէթ իլէ իշիտիլմիշ օլտուն , վէ կէրէք միւշապէհէթտէն վէ կէրէք զայրի մէնպա՛տան հասըլ օլմուշ օլտուն , մէլէքլէրին վար իտիյինէ պիր պիւրհան տըր :

(2) Ը՛ղեղ Քիթապ բիւղտէն զիյատէ մահալլէրտէ մէլ՛քլէրի զիքը էտիպ՝ վար օլտուղլարընը պիլքիւլլէյէ պիղէ թաստիգ էտէր :

Ս . 2 . Ըլլահ մէլէքլէրի նէ՞ թապիա՛թտա խալգ էյլէտի :

Ղ՛ . () նլարը՝ բուհանի՛ էօլմէզ՝ ա՛ղեղ՝ ի՛մուտէ Էֆղալ՝ գուտրէթտէ քիւլլիյէթլու՝ ա՛միլ վէ ա՛գլ ու իտրաքէ մալիք զաթլարըն արասընտա էն շէրիֆ վէ ճէլիլ պիր թապիա՛թտա խալգ էյլէտի : (Վ)

(Վ) Սաղ՛ . ՃԻ . 4 : Մէլէքլէրինի բուհար՝ խըզէթճիլէրինի աթէշ ալէվի էտէն սին :

Գր՛ւ . Ի . 36 : Զիրա արթըզ էօլմէյէ տախի գատիք տէյիլէր . չիւնքի մէլէքլէրէ միւսապի տիրլէր . վէ գըյամէթին օղուլարը օլմալէրի իլէ՝ Ալլահըն օղուլարը տըրլար :

Մաթի . Իե . 31 : Վէ առէմ՝ Օղլու՝ ճէլալի իլէ հէփ ա՛ղեղ մէլէքլէր պիլէսինճէ օլարագ՝ կէլտիյինտէ , օղէման ճէլալինին թախթը իւղէրինէ օթուրաճագ :

Բ թա՛ . ԺԻ . 20 : Ամմա էֆէնտիմ էէրտէ հէֆ օլանը պիլմէքտէ՝ Ալլահըն պիր մէլէյինին ի՛լմինէ կէօրէ ալլամ տիր :

Ս. 3. Այլա՛հ մէլէքլէրէ մէսքեան իչիւն նէ՞
մահալ թախտիս էյլէտի :

Ճ'. Կէօքլէրին կէօքլէրինի : (Կ)

Ս. 4. ()նլար Այլահըն ախլէագի հիւքիւմէթ-
լէրինին ալթընտա՞ մը տըլար :

Ճ'. Լչլպէթտէ : ()նուն նօմօսլարընա թապի՛
օլուպ՝ հարաքէթլէրի իչիւն ճէվապ վէրէճէք տիր-
լէր : Այլէ մէլէքլէրէ վէրիլէն հարաքէթ գանու-
նու, ինսանըն կիւնահ պիլմէտիյի վագթընտա օ-
նա վէրիլէն գանուն իլէ պիլա շիւպհէ մէֆհումու
պիր օլմալը իտի : (Ը)

Ս. 5. Մէլէքլէր եարապըլթըզլարը կիպի թէճ-
րիւպէ թահթընա վագ՝ օլունտուլար՞ մը :

Ճ'. Լչվլէթ . ճիւմլէտի իչիւն պիր միւտտէթ
թէճրիւպէ վագթը գօնուլտու . հէր պիրի քէն-

Սաղ. ճԳ. 20 : Բապպա պերէքէթ օգույուն՝ էյ օ-
նուն գուվլէթտէ գօրլու մէլէքլէրի , քի սէօգիւնիւն սէ-
սինի տինկլէմէք իլէ՝ օնուն էմրինի իճրա էտէքսինիլ :

Եֆր. Ա. 14 : Օնլարըն ճիւմլէտի՛ խէլասա վարիս օ-
լաճագ օլան քիմնէլէր իչիւն խըզմէթէ կէճնտէրիլը
խըզմէթ էտէն բուհլար աէյիլէ՞րմի :

(Կ) Յայ. Է. 11 : Վէ հէֆ մէլէքլէր թախթըն վէ
իսթիարլարըն վէ տէօրթ հայվանըն էթրաֆընտա տու-
րուրլար իտի , վէ թախթըն էօնիւնտէ եիւզլէրի իւզէ-
րինէ աիւշտիւլէր , վէ Այլահ սէճտէ գըլուպ տէ-
աիլէր :

(Ը) Մարտ. ժԲ. 30 , 31 : Վէ Այլահըն Բապպը պիւ-
թիւն եիւրէյինտէն վէ պիւթիւն ճանընտան վէ պիւ-
թիւն ֆիքրինտէն վէ պիւթիւն գուվլէթիւն իլէ սէվէ-
սին իլք թէնպիհ պու տուր : Վէ պունա պէնկլէր ի-
քինճի՛ Գօնշունու քէնտին կիպի սէվէսին պունլար-
տան պէյիւք զայրի թէնպիհ էօգ տուր :

Սաղ. ճԳ. 19 : Բապպ թախթընը կէօքտէ գայիմ
էյլէտի , վէ օնուն փատիշահլըզը ճիւմլէյէ հիւքիւմէթ
պիւրէր :

Գալ. ժԱ. 2 : Փատիշահլըզըն կէլսին . իրատէթիւն
օլտուն , նիճէ կէօքտէ՛ եէր իւզէրինտէ տախի :

տիտի իչիւն եւա իթա՛աթըը եւա իթա՛աթսըզ օլա
պիլեր իտի: (9)

Ս. 6. Թէճրիւպէ ալթընտա օլմալարընըն նի-
հայէթի նէ՞յէ վարտը :

Ղ. Պա՛ղսը միւտտէթի թէճրիւպէլէրինտէ
տօղըուլուգտա տէվամ էտիպ՝ ա՛ղիլլիքտէ վէ սաւա-
տէթտէ գայիմ օլունտուլար, զայրիլէրի իտէ, (իհ-
թիմալ տըր մաղըուրլուգ սէպէպինտէն) Ալլահա
անը օլուպ՝ քէնտի քէնտիլէրինի հէլաք էթտի-
լէր: (9)

Ս. 7. Ա՛ղիլլ մէլէքլէրին սայսը հազընտա
Ա՛ղիլլ Քիթապլար նէ՞ խապէր վէրիր:

Ղ. Հատտէն զիյատէ չօգ օլուպ՝ սայսը հի-
սապա կէլմէզ օլտուղունու խապէր վէրիր: (-)

Ս. 8. Ա՛ղիլլ Քիթապտա մէլէքլէրէ նէ՞ ի՛ւն-
վանլար վէրիլմիշ տիր:

(9) Ա ՏԻ՛. Ե . 21 : Ալլահըն վէ Քրիստոս Յիսուսուն
վէ սէչիլմիշ մէլէքլէրին հուզուրունտա շէհատէթ էտէ-
բիմ, քի պու շէյլէրի հըֆզ էտիպ՝ փէշին հիւքմ էթ-
մէյէսին, վէ հիչ պիր շէյի պիր թարաֆա մէյլ էտէ-
բէք իճրա էթմէյէսին:

Բ ՊԵ՛. Բ . 4 : Ձիրա էյէր Ալլահ՝ մէլէքլէր կիւնահ
իչէտիքլէրինտէ էսիրկէմտի, իլլա գարանլըզ զէնճիր-
լէրի իլէ ճէհէննէմէ աթըպ՝ մուհաքէմէ իչիւն սազլան-
մաղա թէսլիմ էյլէտի իտէ:

(-) ԵՔԵ՛. ԺԲ . 22 : Ամմա սիզ Սիօն տաղընա՝ վէ տի-
րի Ալլահըն շէհրի օլան սէմափի Երուսաղէմէ՝ վէ օնպին-
լէրճէ մէլէքլէր ճէմիյէթինէ:

Գ՝՝ . Է . 10 : Օնուն էօնիւնտէն աթէշ ըրմաղը չը-
զըպ ազարտը. օնա պին քէրրէ պինլէր խըզմէթ է-
տէրլէրիտի. վէ օնպին քէրրէ օն պինլէր հուզուրուն-
տա տուրուրլարտը:

Մ՝՝՝ . ԻԶ . 53 : Եօխսա գատիր տէյի՞լ մի իմ զանն
էտէրսին քի՛ շիմտի Փէտէրիմէ եալվարայըմ տա՛ օ պա-
նա օն իքի ալայտան զիյատէ մէլէքլէր եէթիշտիրէ:

Ղ՝՝՝ . Բ . 13 : Վէ ափանսըզ մէլէք իլէ պէրապէր
կէօք ա՛պէրինին պիր ճէմաաթը օլտու, քի Ալլահ
թէսպիհ էտիպ տէրլէր իտի:

Ղ'. ()Նյարա՛ր ըուհլար՛ մէլէքլէր՛ քերուպին՛
էսրաֆին՛ սապահնն՛ երլտրղլարը՛ Ալլահնն՛ օղուլ-
լարը՛ թախթլար՛ սալթանաթլար՛ ըրասէթլէր վէ
հիւքիւմէթլէր տէնիլիը : (†)

Ս. 9. Ս՛էլէքլէրէ պու միւսթէլիֆ ատլար նի՛-
չիւնն իսթի՛մալ օղունուը :

Ղ'. Րուհանի՛ ճիամսիզ վէ կէօրիւնմէզ օլ-
տուգլարընտան՛ օնյարա ըուհլար տէնիլիը . Հազզ
թա՛ալանընն ըէսուլէրի օլտուգլարընտան՛ մէլէքլէր
տէնիլիը . վաֆիր մա՛լիւմաթլարընտան՛ քերու-
պին տէնիլիը . ա՛ղիզ զայրէթ ու մուհապ-
պէթլէրինտէն՛ էսրաֆին տէնիլիը . եարատըլը-
շըն իպթիտասընտա խալզ օլտուգլարը վէ ճէ-
լիլ թապիա՛թլարը սէպէպինտէն՛ սապահնն՛ երլ-

(†) Եբր. Ա. 14 : Օնյարըն ճիւմլէսի՛ խէլասէ վարիս
օլաճագ օլան քիմսէլէր իչիւնն խըզմէթէ կէօնտերիլիը
խըզմէթէ կտէն ըուհլար իւէյիլէր մի :

Եբր. Ա. 6 : Վէ էիսէ՛ իլք ատղմուշու տիւնեայտ
իտխալ էթաիյի զէման տէր . Վէ օնա Ալլահնն հէֆ
մէլէքլէրի սէճտէ էթսիլէր :

Եբր. Ժ. 19 : Վէ կէօղլէրիմին էօնիւնտէ քերու-
պիմլէր չըգտրղլարընտա գանատլարընը գալարըլպ՛ եէր-
տէնն եիւճէլտիլէր :

Եպոյ. Զ. 2 : Օնուն իւզէրինտէն սէրաֆիմլէր աու-
րուը իտի , հէր պիրինին ալթըշար գանատը վարըտը ,
իքիսի իլէ եիւզէրինի էօրթէրլէրիտի , վէ իքիսի իլէ
այագլարընը էօրթէրլէրիտի , վէ իքիսի իլէ ուշարըլարըտը :

Գոն. Գ. 17 : Պու մատտէ մէլէքլէր թագտիբի իլէ
վէ մաթլուպ մուգատտէպլէր սէօղիւ վասիթասի իլէ տիր :

Յոբ. ԼԸ. 7 : Սապահնն երլտրղլարը պիրլէրտէ թէս-
պիհաթ էթտիբլէրինտէ , վէ Ալլահնն հէֆ օղուլլարը
կիւլպեանք չէքտիբլէրինտէ :

Կոլ. Ա. 16 : Զիրա հէֆիսի՛ կէօքլէրտէ օլան վէ եէր
իւզէրինտէ օլան՛ կէօրիւնէն վէ կէօրիւնմէյէն շէյլէր՛
կէրէք թախթլար կէրէք սալթանաթլար կէրէք ըրա-
սէթլէր կէրէք հիւքիւմէթլէր օնունն իլէ եարատըլար ,
ճիւմլէսի օնունն վասիթասի իլէ վէ օնունն իչիւնն եարա-
տըլմըշ տըր :

տըզլարը տէնիլիր . Ալլահըն սուրէթինտէ եարա-
տըլարըզլարը իչիւն՝ Ալլահըն օղուլլարը տէնիլիր .
Թապիա՛թլարընըն ուլուլուղունտան՝ ախլէագը շէ-
րիֆլէրինտէն վէ մանսուպու ճէլիլէրինտէն՝ օնլա-
րա թախթլար՝ սալթանաթլար՝ բիասէթլէր վէ հիւ-
քիւմէթլէր տէնիլիր :

Ս . 10 . Ա՛ղիզ մէլայիբէնին մէշղուլիյէթի նէ՛
տիր :

Ճ . Ա՛լէմին մասլահաթլարընըն իտարէսինտէ
վէ խէլասա վարիս օլաճագ օլան քիմնէլէրէ խըզ-
մէթ էթմէբտէ , Ալլահտան իսթիլստամ օլունուր-
լար : Շէրա՛աթ կիւնիւնիւն ա՛ղիմ մուա՛մէլէ-
լէրինտէ Վրիստոսա խըզմէթ էտէճէբլէր . վէ շիմ-
տի էթտիրլէրի կիպի՛ էպէտէն կէօյիւն ի՛պատէթին-
տէ թէքմիլ օլմուշ սատըզլարըն բուհլարընա իլ-
հագ օլուրլար : Աքբին ա՛ղիզլէր իլէ հէր խուսուս-
տա վէ հէման պիր տերէճէտէ Սոփսէսին վէ Գու-
ղունուն թէսպիհինի օգոււմաղա իլհագ օլամագ-
լար , զիրա քէնտի թէճրիւպէլէրինտէ կիւնահ վէ
սուշղուլուղուն աճըլըղընը տույմայըպ՝ ա՛ֆվ վէ խէ-
լաս էտէն մէրհամէթին լէզլէթինի ալմամըշ տըր-
լար : (+)

(+) Սուր . 17 . 7 : Բապըն մէլէյի՛ օնտան գօրգան-
լարըն էթրաֆընա գօնար . վէ օնլարը գուրթարըր :

Եբր . Ա . 14 : Օնլարըն ճիւմլէսի՛ խէլասէ վարիս օ-
լաճագ օլան քիմնէլէր իչիւն խըզմէթէ կէօնտերիլը
խըզմէթ էտէն բուհլար տէյիլլէ՛րմի :

Մարթ . 19 . 31 : վէ օ՛ մէլէբլէրինի էիւքսէք սէտա-
լը պօրու իլէ կէօնտերէճէք , վէ քէնտի սէչիլմիշլէրինի
կէզբլէրին ուճլարընտան թա օպիր ուճլարընատէք՝ տէօրթ
բիւզկեարտան տէվլիբէճէբլէր :

Յար . Է . 11 : վէ հէփ մէլէբլէր թախթըն վէ իխ-
թիարլարըն վէ տէօրթ հայվանըն էթրաֆընտա տու-
րուրլար իտի , վէ թախթըն էօնիւնտէ էիւզլէրի իւզէ-
րինէ տիւշաիւլէր :

Ս. 11. Ը՛ղեղ մէլէքլէրէ նի՞ճէ ի՛թիպար էթ-
մէլէ իղ :

Ճ. ()նլարը ֆազիլէթլէրի իչիւն սէվիպ՝ պիղէ
օլան խայրօխաս հարէքէթլէրի իչիւն օնլարտան
մէմնուն օլմալըյըղ . վէ ա՛լէա մէրթէպէլէրի հէմ
լայըզըզլարը իչիւն օնլարա հիւրմէթ էտիպ՝ ույապի-
լտիյիմիզ խուսուսլարտա իպրէթլէրինէ ույմալըյըղ :

Ս. 12. Մուրթատ մէլէքլէր իչիւն պիր խէլաս
էտիճի թէտարիք օլունտո՞ւ մու :

Ճ. Խայր . վէ պու էճիլտէն՝ էպէտէն հէլաք
օլմալը տըրլար : ()նլար պէօյիւք կիւնիւն մուհաքէ-
մէսի իչիւն էպէտի պէնտլէր իլէ գարանլըզ ալ-
թընտա սազլանմըշ օլուպ՝ հալա քիւլլի ահվալը
փէրուշանիյէթ վէ նաիւմիտ հալինտէ պուլու-
նուրլար : (օ)

Ս. 13. Ը՛ղեղ Վիթապտա մուրթատ մէլէք-
լէր նէ՞ նամ իլէ թէսմիյէ օլունուրլար :

Ճ. Լքսէրի Շ էյթան եախօտ Իպլիս թէսմիյէ
օլունուրլար : Իպթիտա էֆզալ մէրթէպէտէ օլուպ՝
սօնկրա ա՛սիլիքտէ էր պաշը վէ շիմտի միւրթատ
մէլէքլէրին սէրտարը թա՛պիր օլունան մէլէք ,
տիկէր ի՛ւնվանլար իլէ թէսմիյէ օլունուր . մէսէ-

(օ) Յոգ . 6 : Հէմ քէնտիլէրին ապընը հըֆզ էթ-
մէյէն՝ իլա քէնտի մէքեանլարընը թէրք էտէն մէլէքլէ-
րի՝ պէօյիւք կիւնիւն մուհաքէմէսի իչիւն էպէտի պէնտ-
լէր իլէ գարանլըզ ալթընտա սազլանմըշ տըր :

Մոգի . ԻԵ . 41 : Օլ զէման սօլ եանընտա օլանլարա
տախի տէյէճէք . Պէնտէն կիտին՝ էյ մէր՛ւնլէր՝ շէյ-
թանա վէ օնուն մէլէքլէրինէ հազըրլանմըշ շօլ էպէտի
աթէլէ :

Բ Պեդ . Բ . 4 : Ձիրա էյէր Ալլահ՝ մէլէքլէր կիւնահ
իլլէտիլէրինտէ էսիրկէմէտի , իլա գարանլըզ զէնճիր-
լէրի իլէ ճէհէննէմէ աթըպ՝ մուհաքէմէ իչիւն սազլան-
մաղա թէսլիմ՝ էյլէտի իսէ :

լա, Ա՛ժտէրհա՛ Տիպտիզիւիին մէլէյի՛ Աբադոն՛ Ա՛պողղիոն՛ Գարընտաշարըմըզըն շիքեսայէթճիսի՛ Սապահ երլտըզը՛ Բէեզզէբուղ՛ Ղիհնկերին ուլուսու՛ Հավանըն հիւքիւմէթինին հիւքիւմտարը վէ Պուտիւնեանըն ալահը: (§)

Ս. 14. Ա՛ղիզ Քիթապլարտա մուրթատ մէ-

(§) Յ. Բ. 19: Սէն ինանըրըն քի՛ Ալահ պիր տիր. էյի էտերսին. շէյթանլար տախի ինանըրլար՛, վէ տիթրերլէր:

Յ. Բ. 12: Վէ Բապպ շէյթանա տէտի քի՛ Իշթէ հէր նէսի վար իսէ, սէնին էլինտէ տիր. անճագ օնա էլինի սալմայադըն. իմտի շէյթան Բապպըն հուզուրունտան չըգտը:

Յ. Բ. 9: Վէ օլ պէոյիւք աժտէրհա աթըլտը՛ օլ գատիմ երլան՛ օլ իպլիս տէնիլէն՛ վէ օլ շէյթան քի պիւթիւն տիւնեայը ալտատըր՛ եէրէ աթըլտը, հէմ օնուն մէլէրլէրի պիլէսինճէ աթըլտըլար:

Յ. Բ. 11: Վէ իւզէրլէրինտէ օլան օնլարըն փատիշահը՛ տիպտիզիւիին մէլէյի իտի. օնուն աար Բ՛պրանիճէ Աբադոն վէ Եունան տիլինտէ Ապողղիոն էանի հէլաք էտիճի տիր:

Յ. Բ. 10: Վէ կէօրտէ պիր պէոյիւք սէս իշթտիմ, քի տէր իտի. Շիմտի՛ խելաս վէ գուվվէթ վէ Ալահըմըզըն փատիշահըզը վէ օնուն Քրիստոսունուն հիւքիւմէթի կէլտի. զիրա դարընտաշարըմըզըն շիքեսայէթճիսի՛ Ալահըմըզըն հուզուրունտա կիւնտիւզ վէ կէճէ օնլարտան շիքեսայէթ էտէն՛ աշադա աթըլտը:

Ե. Բ. 12: Եա՛ սէհէր օղու սապահ երլտըզը՛ կէօրլէրտէն նի՞ճէ տիւշիւպ՛ եէրէտէք երզըլտըն, սէն քի՛ թայիֆէլէր իւզէրինէ զալիպ կէլտին:

Մ. Բ. 24: Ամմա Փարիսեցիլէր իշիտինճէ՛ տէրլէր իտի. Պու քիմնէ ճիհնկերի չըգարմազ, իլլա ճիհնկերին ուլուսու Բէեզզէբուղ վասիթասի իլէ:

Ե. Բ. 2: Օնլարտա քի պիր զէման՛ պու տիւնեանըն ա՛սրինէ կէօրէ՛ հավանըն հիւքիւմէթինին հիւքիւմտարընա՛ Ե. Բ. իթաաթըզըզըն օղուլարընտա իշլէյէն րուհա կէօրէ եիւրիւտիւնիւզ:

Բ. Գ. 4: Քի օնլարտա պու տիւնեանըն ալահը՛ իմանարզարըն ա՛ղընը քէօր էթտի:

էքըլէրին պու տիւննեատա պիր իշէրի վար կիպի
 թա՛րիՖ օրունո՛ւր մու :

Ճ՝ 15. Վ՛վէթ . կէօրիւնմէզէր իսէ տէ, ղայէթ-
 լէ ճէհա ու ղայրէթ էտէրէր քի ինսանը կիւ-
 նահա ճէլպ էթմէյիլէ չօգ զիյան էտէլէր : Շէյ-
 թան՝ Աւայը վէ Վրիստոսու թէճրիւպէ էթտի ,
 վէ Րապպընը էլէ վէրմէյէ Յուդայը թահրիք
 էյլէտի : Ֆէնտպաղըգտա վէ էարամազ ա՛մէլ-
 լէրտէ տայիմա մէշղուլ օլուպ՝ Փէտէրուլահ վէ
 Վուրթարըճըմըզ վէ Ա՛զիզ Րուհտան ղայրի պիր
 ա՛մէլ էտիճի՞ Ա՛զիզ Վրիթապաա օնուն զիքր օ-
 լունտուղու գատար զիքր օրունմայօր : (*)

Ս . 15 . Սուրթատ մէլէքըլէրին սայըսը նէ՞
 գատար տըր :

Ճ՝ . Օրիյատէսի իլէ՛ չօգ տուր : (Բ)

Ս . 16 . Շէյթանյարըն հագգընտա Ա՛զիզ
 Վրիթապարտա օլան թա՛րիՖլէրէ ինանմագ Փա՛րզ
 մը տըր :

Ճ՝ . Պիլա շիւպհէ : (1) Պու թա՛լիմաթտա

(*) Ծննդ . Գ . 13 . Վէ Րապպ Ալահ գարըյա տէ-
 տի . նէ՞ տիր պու էթտիյին . վէ գարը տէտի . Եը-
 լան պէնի ալտաթտը , վէ էէտիմ :

Մարթ . Գ . 1 : Օլ զէման Յիսուս Րուհտան չէօլէ
 կէօթիւրիւլտիւ , քի շէյթանտան թէճրիւպէ օլունա :
 Յօ՛ւ ժԳ . 2 : Վէ աիշամ թաա՛մը օլմազ իլէ , շէյ-
 թան հալա Սիմնն օղու իսկարիովտու Յուդանըն էիւ-
 րէյինէ օնու էլէ վէրմէսինի գօտուղունտան :

Ա Պեդ . Ե . 8 : Այրգ օլուն , ույանըգ տուրուն . զի-
 րա սիզին խատինիզ շէյթան պէօյիւրէն արսլան կիպի
 կէզիպ՝ քիմի եուտա տէյիւ արար :

Ղա՛ւ . ԻԲ . 31 : Վէ Րապպ տէտի . Եա՛ Սիմնն՝ Սի-
 մնն՝ իշթէ շէյթան սիզի պուղտայ կիպի էլէմէք իսթէտի :

(Բ) Մարթ . Ե . 9 : Վէ օնա սիւալ էթտի . Ատըն նէ՞
 տիր . վէ օնա տէտի . Ատըմ՝ Աէգէոն տուր , զիրա չօգ-
 լուղուզ :

ա՛գլա մուղայիր պիր շէյ եօգ տուր . ա՛ղիզ մէ-
 Լէքլէրի եախօտ սայիր կէօրիւնմէզ զաթլարը խա-
 յալ էտէ պիլտիյիմիզ մերթէպէտէ շէյթանլարը
 տախի խայալ էտէ պիլլիրիզ : (2) Ելլահըն պա իլ-
 համ իհսան պույուրտուղու թա՛րիֆ տիր : (3)
 Ե՛ղիզ մէլէքլէրին հագգընտա օլան ըրվայէթէ
 ի՛թիգատ էթմէյէ սէպէպլէր օլտուղու դատար ,
 հէման պունա ինանմաղա տախի օլ դատար սէ-
 պէպլէր վար տրր : (4) Յիսուս Վրիստոսուն
 էօ՛մրիւ ըրվայէթինտէ օնլարըն զիքրի զայէթ չօգ
 զուհուր էտէր : Ե՛յլէ իսէ պու թա՛լիմաթը ըհտտ
 էթմէքտէն իսէ , օնա ինանմաղա հէր եիւզտէն սէ-
 պէպ վար տրր :

Ս . 17 . Մուրթատ մէլէքլէրին հագգընտա օ-
 լան թա՛լիմաթը ըհտտ էթմէքտէն նէ՞ հասըլաթ
 օլուր :

Ղ . Իմանսրզըզ , եա՛նի՛ Ինճիլին պաշլըճա
 կերչէքլէքլէրինին ըհտտ օլունմասը . մէսէլա , ա-
 տէմին կիւնահա տիւշմէսի , Յիսուս Վրիստոսուն
 Փիտասը իլէ թաա՛տիլ օլունմասը՝ շէրաա՛թ կիւ-
 նիւ վէ ախրէթտէ օլան էճր ու ի՛վազ թա՛լիմաթ-
 լարընըն ըհտտ օլունմասը : Ե՛ղիզ Վիթապլարա
 պիր նէ՛վի թէֆսիր վերմէյիլէ պունլարըն վար օլ-
 տուգլարը պէյլէճէ ինքեար օլունապիլիր իսէ ,
 ա՛ղիզ մէլէքլէրին՝ էօլմիւշէրին ըուհլարընըն՝ Պետ-
 րոսուն՝ Պօղոսուն վէ Յովհաննէսին՝ Վրիստո-
 սուն վէ Ելլահըն վար օլտուղու տախի ինքեար օ-
 լունապիլիր :

Ս . 18 . Մուրթատ մէլէքլէրէ նի՞ ճէ ի՛թիպար
 օլունմալը տրր :

Ղ . Թապի՛աթլարընտան իքրահ էտիպ՝ ճիւմ-
 Լէ հարեքէթլէրի եարամազ տրր տէյիւ հիւքմ՝
 էթմէլի իզ . վէ եարամազ Փիթնէլիքլէրինտէն

խավֆ էտիպ՝ իղլալարընա գարշը տուրարագ նա-
փաք ի՛պրէթլէրինտէն գաչմալըյըլ :

ՊԼՊ 9

Երեֆն եարարըլըլը վէ իպնիպատէ հալէ :

Ս. 1. Ալլահ ատէմի նէ՞ զէման խալգ էյ-
լէտի :

Ղ. Թարիխի Իսատան 400½ սէնէ մնուգատ-
տէմ. տիննեանըն խալգ օլունտուղունուն իպթի-
տասընտան հիսապ էտէրէք ալթընճը կիւնիւն սօ-
նունտա եարաթտը : Ալլահըն մախլուգլարընըն
ախըրը օ իտի : (Գ)

Ս. 2. Ալլահ ինսան ճինսինի նէ՞ հալտէ խալգ
էթտի :

Ղ. Օնլարը էրքէք վէ տիշի՝ վէ ասըլ քէն-
տի սուրէթինտէ՝ եա՛նի՝ ա՛գլ ու իտրաքա մալիք
վէ ա՛ղիգ՝ վէ պէյլէճէ թապի՛ի վէ ախլէագի քէ-
մալիյէթլէրտէ քէնտինէ պիր մէրթէպէ պէնզէր
խալգ էթտի : Օնլարը ա՛գլէ պալիղ պիր հալտէ՝
Փիքը վէ ճէսէտին գուվվէթի քեամիլէսի իլէ՝
թէքքիլ սասա՛տէթտէ՝ վէ թապի՛աթ ու ըիւթ-
պէճէ մէլէքլէրտէն պիր ազ աշաղա եարատըպ՝
օնլարը մախլուգաթա հիւքմտար՝ վէ ի՛լմ՝ ա՛-
զիզլիք վէ սասա՛տէթտէ միւտէմ իլէրի կիթմէյէ
միւգթէտիր էյլէտի : (Դ)

(Գ) Եննդ . Ա . 27 . 31 : Վէ Ալլահ քէնտի սուրէ-
թինտէ ատէմի եարաթտը . օնու Ալլահըն սուրէթինտէ
եարաթտը : Իմտի Ալլահ հէք եափտըղընը կէօրտիւ , վէ
իլթէ զայլէթ էյի իտի : Վէ ախշամ ու սապահ օլուն-
ճա՝ ալթընճը կիւն օլտու :

(Դ) Եննդ . Ա . 27 : Վէ Ալլահ քէնտի սուրէթինտէ

Ս. 8. Ըտեմ՝ սատէ՞ մի եօխսա միւրէքքէպ պիր զաթ մը տրո :

Ղ՛. Ղէսէտ վէ ճանտան ի՛ պարէթ պիր միւրէքքէպ զաթ տրո. գուվվէթի լամիսէ , զա՛իգա , շամմէ , սամէ՛ա վէ պասրրայա , եա՛նի՛ տօգանմագ , թաթմագ , գօղլամագ , իշիթմէք վէ կէօրմէք գուվվէթլէրինէ մալիք՝ եէրին թօփրաղընտան եափրլու պթէքմիլէն թանպիմ օլունմուշ պիր ճէսէտի՛ հէմ տախի նաթրգ ճանը , եա՛նի՛ իտրաք՝ հիսս վէ իրատէթէ մալիք պիր սատէ վէ զայրի միւրէքքէպ բուհու վար տրո : (Ե)

Ս. 4. Ինսանըն էօ՛մրիւնիւն միւտտէթի նէ՞ գատար տրո :

Ղ՛. Ղէսէտի էօլիւր , վէ գըսսա միւտտէթի

ատէմի եարաթտը. օնու Ալլահըն սուրէթինտէ եարաթտը . օնլարը էքքէք վէ տիշի եարաթտը :

Ժ՞Ղ. Ե. 29 : Իշթէ հէման պունու պուլտոււմ , քի Ալլահ ատէմի տօղրու եարաթտը , ամմա օնլար չօգ հիսսապար արատըլար :

ԵԻ՞ . Դ . 24 : Վէ սատագաթ վէ կէրչէքլիյին ա՛զիզլիյի իլէ Ալլահա կէօրէ եարատըլան եէնի ատէմի կիյէսինիզ :

Ծ՞ն՞ք . Ա . 28 : Վէ Ալլահ օնլարը պէրէքէթլէտի , վէ Ալլահ օնլարա տէտի . Մէյվէտար օլուն , վէ չօղալըն , վէ եէրի տօլտուբուն , վէ օնու զապթ էտին . վէ տէնիզին պալլալարընա , հէմ կէօյիւն գուշարընա՝ վէ եէրին իւզէրինտէ տէփրէնէն հէր հայվանա հիւքիւմէթ սիւրիւն :

Սաղ . Ը . 5 . Սէն իսէ օնու՝ մէլէրլէրտէն պիրազ էտնա գըլտըն . վէ օնու ճէլալ ու ի՛զգէթ իլէ թաճլատըն :

(Ե) Ծ՞ն՞ք . Բ . 7 : Վէ Բապպ Ալլահ ատէմի եէրին թօփրաղընտան եափտը , վէ պուրնունուն տէլիքլէրինէ հայաթ նէֆէսի իւֆիւրաիւ , վէ ատէմ հայաթա մալիք զաթ օլտու :

Ժ՞Ղ . ԺԲ . 7 : Օլտէմ թօփրագ՝ իտիյի կիպի՝ եէրէ տէօնէճէք , վէ բուհ՝ օնու վէրէն Ալլահա տէօնէճէք :

վար իսէ տէ, ճանը էօլմէզ վէ վար օլմագտա պի-
լա նիհայէ տիր: (շ)

Ս. 5. Ատեմ պու էտնա տիւնեանըն նէսի՞
տիր:

Ղ. Ատեմ տիւնեանըն իւզէրինէ նասպ օլուն-
մուշ պաշ վէ սահիպ տիր: (է)

Ս. 6. Ագամ վէ Աւանըն մէսքեանը, վէ հա-
լի նա՞սըլ իտի:

Ղ. ()նլար Ատին պաղէսինէ՝ եախօտ պու
տիւնեանըն ճէննէթինէ գօնուլուպ, հէր տիւն-
եալի էյլիյին սէֆասընը սիւրէրլէր իտի: (ը)

Ս. 7. Ատեմին իպթիտաքի հայինտէ օնուն

(շ) Սաղ. 2, 10: Երբարբարըն կիւնլէրի եէթմիշ
երլ արր, վէ էյէր գուվվէթ հաստպի իլէ սէքսէն երլ
օլուր իսէ, էինէ օնլարըն էն էյիսի՞ դասմէթ վէ ազրը
արր. զիրա թէզ կէչէրլէր, վէ պիզ աշարբզ:

Կաթ. Ժ. 28: Վէ թէնի էօլտիւրէնլէրտէն՝ ամմա
ճանը էօլտիւրմէյէ գատիր օլմայանլարտան գօրգման.
լաքին խուսուսա հէմ ճանը հէմ թէնի ճէհէննէմտէ
հէլաք էթմէյէ գատիր օլանտան գօրգուն:

Ժող. ԺԲ, 7: Օլտեմ թօփրազ՝ իտիյի կիպի՞ եերէ
տէօնէճէք, վէ բուհ՝ օնու վէրէն Ալահա տէօնէճէք:

Ղ. 1. Ի. 36: Զիրա արթըզ էօլմէյէ տախի գատիր
տէյիլէր. չիւքի մէլէրլէրէ միւսալի տիրլէր. վէ դըյա-
մէթին օղուլարը օլմայլէրի իլէ՝ Ալահըն օղուլարը արը-
լար:

(է) Ծննդ. Ա. 28: Վէ էերի աօլաուրուն, վէ օնու
գապթ էտին. վէ տէնիգին պալըզլարընա հէմ կէօյիւն գուշ-
լարընա՝ վէ եէրին իւզէրինտէ տէփրէնէն հէր հայվանա
հիւքիւմէթ սիւրիւն:

Սաղ. Ը. 6: Օնա էլլէրինին ա՛մէլլէրի իւզէրինէ հիւ-
քիւմէթ վէրտին, հէր շէյի օնուն պաղը ալթընա գօ-
տուն:

(ը) Ծննդ. Բ. 8, 9: Վէ բապպ Ալահ կիւնաօղու-
սու թարաֆընապ Եգեմտէ ճէննէթ տիրտի, վէ եափ
արղը ատէմի օրայա գօտու: Վէ բապպ Ալահ եերտէն՝
կէօլէ խօշ վէ եէմէյէ էյի հէր աղաճը՝ հէմ ճէննէթին
օրթաքընտա հայաթ աղաճընը՝ վէ խայր ու շէրրի պիւ-
մէնին աղաճընը պիթիրտի:

պաշլըճա սա՛ատէթի նէտէ՞ գարար գըլար խտի :
 Ղ՛ . Խօսիլդի՛ ՀաՖըզը վէ Ա էլիհ'նի՛մէթի օլան
 Ալլահը թանըմագ , սէվմէք , օնա խըզմէթ էթմէք
 վէ օնուն հիւսնի ըիզասընըն սէֆասընը սիւրմէք-
 տէ գարար գըլար խտի :

Ս . 8 . Իւք աթալարըմըզ եարատըլտըգտան
 սօնկրա ա՛գապինճէ՛ ախլադի թավը ու հարէքէթ-
 լէրի հագգընտա՛ թէճըիւպէ ալթընա գօնուլտու-
 լա՞ր մը :

Ղ՛ . Իշվվէթ . եաշամաղա պաշլատըզլարը կի-
 պի , թէճըիւպէլէրի տախի պաշլատը : (Բ)

Ս . 9 . Իւք պապամըզ Ադամըն՛ զիւրրիյէթի-
 նէ մինասիպէթի վար տըր :

Ղ՛ . Ա՛տէթա տօղուշ իլէ օնտան զուհուր էթ-
 տիքլէրի իչիւն՛ Ադամ՝ օնլարըն թա՛պիի պաշլ
 մէգամընտա օլտուգտան պաշլա՛ օնլարըն բուհանի
 հալինէ նազարէն տախի իթթիֆագէն եախօտ վէ-
 քեալէթէն օնլարըն պաշլ մէգամընտա խտի : (Ժ)

(Բ) Ծննդ . Բ . 15—17 : վէ Բապպ Ալլահ՝ ատէմի ա-
 լըպ՛ Եդէմ՝ ճէննէթինէ գօտու , քի օնու իշլէյէ , վէ
 օնու պէքլէյէ : Իմտի Բապպ Ալլահ՝ ատէմէ թէնպիհ՝ է-
 տիպ տէտի . ճէննէթին հէր աղաճընտան՛ իսթէտիյին
 կիպի եէ . ամմա խայր ու շէրրի պիլմէնին աղաճընտան՛
 սագըն եէմէ . զիրա օնտան եէտիյին կիւնտէ մութլագան
 էօլէճէքսին :

(Ժ) Հուլիս . Ե . 18, 19 : Իմտի պու թագաթիրտէ նի-
 ճէ քի պիրինին սուչու վասիթասի իլէ հէփ ատէմիլէ-
 րէ հիւքմի ա՛ղապ օլունմագ իչիւն հիւսն օլտու իսէ ,
 պէօյլէճէ պիրինին սատագաթը իլէ տախի հէփ ատէմ-
 լէրէ հայաթ վերէն սատագաթ իչիւն պարշէլ օլմուշ տուր :
 Չիրա նիճէ քի պիր ատէմին իթաա՛թսըզըզը վասի-
 թասի իլէ չօղլարը կիւնահաքեար օլտուլար իսէ , պուն-
 ճիլէյին պիրինին իթաա՛թը իլէ տախի չօղլարը սատըզ
 օլաճագլար :

ՊԼՊ 10

Ինսանը՝ ի պիեիդատի հալինայէ օնա վերելէն ի նաա'ր
վէ ինչը ու հարէ+էն գանոանոս :

Ս. 1. Իւք ատալարըմըզն եարատըւորգլարը
վագըթ պուլունտուգլարը հալէրինտէ՝ Ելլահ օն-
լարա իթաա'թ վէ թավը ու հարէքէթ իչիւն նէ
գանուն վերտի :

Ղ. Ելլա ու իտրաքէ մալիք զատլարն թա-
պի'աթ վէ մինասիպէթլէրինտէ միւէսսէս օլան ,
վէ ա'լէսսէվիէ ախլագի շէրիա'թ տէնիլէն գանու-
նու օնլարա վերտի : Իչպու շէրիա'թ՝ եալընըզ
Ելլահըն վէ ինսան գըմընըն թապի'աթընտան ,
վէ ինսանլարըն Ելլահա վէ պիրի պիրլէրինէ օլան
մինասիպէթինտէն նէշաթ էտէր :

Ս. 2. Պու շէրիա'թ նէ՞ կէօնէ տիր :

Ղ. Բուհանի վէ գուսուրսուզ տուր . ինսա-
նըն ճէմի՝ էֆրեարը , տույուշարը՝ արզուլէրի՝
մերամլարը՝ սէօղլէրի վէ ա'մէլէրինէ բաճի տիր .
ասլա թէնգիլ՝ թէպտիլ եախօտ լաղվ օլունմազ .
հաթթա թէպտիլաթտան պիւթիւն պիւթիւն պէ-
րի օլուպ՝ Ելլահըն վէ ինսանըն վարլըզը կիպի
տայիմ տիր : (է)

Ս. 3. Ելլազի շէրիա'թ իպթիտա ինսանա
նա'սըլ վերիլտի :

(է) Սադ . ՃԹԹ . 96 : Հէր քէմալին սօնու օլտուղու-
նու կէօրտիւմ . ամմա սէնին էմրին զայէթ կէնիշ տիր :
Հասվ . է . 12 : Շէօյլէ քի նօմնա ա'զիլ ճէմ թէն-
պիհ ա'զիլ վէ հագգ վէ էյի տիր :

Մասի . է . 17 : Չանն էթմէն քի նօմնու եա փէյ-
ղամպէրլէրի պօզմաղա կէլտիմ . օնլարը պօզմաղա կէլմէ-
տիմ , իլլա թէքվիլ էտէյիմ :

Ղ'. Գալլիէրինէ եազըլըպ՝ զամիրլէրինէ թապ՝
օլունտու, շէյլէ քի նաթըգի վէ ախլագի գուտ-
րէթլէրինին լայըբը վէճճ իւզըէ գուլանըմասը ի-
լէ պօրճլարընը թանըյա պիլիլըլէր իտի: Ալլաճըն
իւք աթալարըմըղա պու պապտէ մախսուս թա-
լիմ վէրմիշ օլտուզու տախի միւմքին տիւր: (Լ)

Ս. 4. Ալլաճ պու շէրիա՛թա նէ՞ թարղ ի-
թաա՛թ թալապ էտէր:

Ղ'. Ո՛ւմնումի՛ թէքմիլ՝ միւտէմ վէ հէր քէս-
տէն մախսուս իթաա՛թ թալապ էտէր: (Խ)

Ս. 5. Պու շէրիա՛թըն աճքեամը նէ՞ տիր:

Ղ'. Իթաա՛թ էտէնլէրէ էպէտի սաա՛տէթ՝
վէ իթաա՛թ էթմէյէնլէրէ՝ էպէտի սէֆալէթ: Պու
շէրիա՛թըն մէֆճումու տախի շու տուր քի՛ իթաա՛թ
էտէրսէն եաշարսըն, էթմէզսէն էօլիւրսիւն: Պու
շէրիա՛թա գուվվէթ վէ թէէսիր վէրմէք ի-
չիւն պու աճքեամ լազըմ իտի: (Ճ)

(Լ) Հասկ. Բ. 14, 15: Ձիրա նօմսու օլմայան թա-
յիֆէլէր թապիա՛թտան նօմսու միւճիպինճէ ա՛մէլ էթ-
աիքլէրի թապտիրտէ՝ օնլարըն նօմսու եօղ իսէ տէ՛
քէնաիլէրի քէնտիլէրինէ նօմսու տուրլար. քի օնլար՝
նօմսուն ա՛մէլինի քէնտի եիւրէրլէրինտէ եազըլը կէօս-
թէրիլէր. չիւնքի օնլարըն զամիրի պերապէր շէճատէթ
էտէր, վէ պիրի պիրի արտըսըրա ֆիքրլէր թա՛զիր է-
տէրլէր, եախօտ էօ՛ղը տախի տիլէրլէր:

(Խ) Գալ. Գ. 10: Ձիրա նօմսուն ա՛մէլլէրինտէն հէփ
օլանլար՝ պէտտուա՛ պթընտա տըրլար. չիւնքի եազըլ-
մըշ տըր. նօմսուն քիթապընտա հէփ եազըլմըշ օլան
շէյլէրէ՝ օնլարը իճրա էթմէք իչիւն՝ հէր տէվամ էթ-
մէյէն քիմսէ մէր՛ւն օլտուն:

Եզէ. ԺԸ. 4: Հէման կիւնաճը էտէն ճան՝ օ էօլէճէք:

(Ճ) Հասկ. Զ. 23: Ձիրա կիւնաճըն իւճրէթի՛ էօ-
լիւմ տիւր:

Մաթի. ԻԵ. 46: Վէ պունլար էպէտի ա՛ղապա՛ սա-
արգըր իսէ էպէտի հայաթա կիտէճէքլէր:

Ղև. ԺԸ. 5: Իմտի դանունլարըմը վէ հիւքմլէրիսի
ուազըլայարընը, քի օնլարը իճրա էտէն ատէմ՝ օնլար
իլէ եաշայաճագ տըր. Բապպ պէն իմ:

Ս. 6. Պու իթաա'թ գանունունտան հէր նէ. վի սափմագ կիւնաս՝ վէ պու էճիլտէն թէհլիբէ- լի պիր շէյ մի տիր :

Ղ. Լ;վլէթ. կերէք էֆբերաբ՝ կերէք սէօզ վէ կերէք ա'մէլտէ հէր նէ քի պու շերիա'թը պօզար իսէ, կիւնաս տրը, վէ օնու պօզանը ճէզայա միւսթասագգ էտէր : (1)

Ս. 7. Կիւնաս՝ զասիր օլան ա'մէլտէ՞ մի եօխ- սա ա'մէլի զուհուրա կէթիրէն եիւրէյին հալինտէ մի տիր :

Ղ. Հէր կիւնաս եիւրէքտէն հասըլ օլուր . պիր ատէմ եիւրէյինէ կէօրէ էյի եախօտ ֆէնա տրը. շէյթանլարըն վէ ֆասըգ ատէմլէրին քէն- տի ա'մէլէրինտէ, միւճրիւմ օլտուզլարընըն սէպէ- պի՝ օլ ա'մէլէրին եարամազ եիւրէքտէն զուհու- րա կէլմէսի տիր : (2)

Ս. 8. Հէփ կիւնասլարըն քէօթիւլիլիւ պիր տէրէճէ՞ մի տիր :

Ղ. Խայրը. պա'զը կիւնասլար սայիրլէրտէն աղըր տրը : (1) Կիւնասըն թարզընտան : (2) Խա- թա էտէնին վէ եախօտ խաթա գապուլ էտէնին թիւթպէսինտէն . վէ (3) սայիր խուսուսլարտան :

(1) Ա Յ. 4 : Հէր քիմ քի կիւնաս իշլէրսէ, պինամնուրուգ տախի իշլէր, վէ կիւնաս՝ պինամնուրուգ տուր :

Եգի. ԺԸ. 4 : Հէման կիւնասը էտէն ճան՝ օ էօլէճէք : Յ. 15 : Անտէն արդու կէպէ գալըպ՝ կիւնաս տօղուրուր, վէ կիւնաս իճրա օլունտուգտա՝ էօլիւմ տօղուրուր :

(2) Ա Թ. 7 : Զիրա ատէմ՝ զասիրէ պազար, ամմա րապպ գալպէ պազար :

Մ. 19 : Զիրա եիւրէքտէն՝ եարամազ ֆիբը՝ լէր՝ գաթլէր՝ զինալար՝ ֆահիշլիբէլէր՝ խըսըզլըզլար՝ եա- լան շահիտլիբէլէր՝ քիւֆըլէր չըգար :

Ս. 9. Եւսլագի շէրիա՛թ նէ՞րէտէ խիւլասա
օլմուշ տուր :

Ճ'. Ալլահըն փարմաղը իլէ իքի թաշ լէվհա-
լար իւզէրինէ եազըլըպ' Սինա տաղընտա Մով-
սէս փէյղամուկէրէ հիյպէթ' ա'զամէթ վէ ճէլալ
իլէ վէրիլէն օն թէնպիհտէ մուսթասար մէվճուս
տուր : (3)

(3) Եւեյ ժԹ . 18, 19 : Աէ Սինա տաղը՝ Բապպ օնուն
իւզէրինէ աթէշ իլէ էնտիյի էճիլտէն պիլքիւլլիյէ տիւ-
թէր իտի . վէ թիւթիւնիւ քիւլհան թիւթիւնիւ կի-
պի չըդար իտի , վէ պիւթիւն տաղ զայէթ իլէ տիթ-
րէր իտի : Աէ վազըթ օլտու քի՝ պօրունուն սէտաղը
կիթտիքճէ զայէթ իլէ գուվլէթլէնտիքտէ , Մովսէս
սէօյլէտի , վէ Ալլահ օնա պիր սէտա իլէ ճէվապ վէրտի :

Եւեյ ԱՅ . 18 : Իմտի Մովսէսէ Սինա տաղընտա սէօյ-
լէմէյի թէքմիլ էտինճէ , օնա շէհատէթին իքի լէվ-
հալարընը Ալլահըն փարմաղը իլէ եազըլըթ թաշ լէվհա-
լարը վէրտի :

Եւեյ Ի . 3—17 : Պէնիմ հուզուրումմա՝ սէնին զայ-
րը ալլահլարըն օլմասըն : Քէնտինէ օյուլմուշ փութ՝ եօ-
գարրտա կէօքտէ՝ եա աշաղատա եէրտէ՝ եա եէրին ալ-
թընտաքի սուլարտա օլան շէյլէրին հիչ պիր պէնզէյի-
շինի ետիմայասըն : Օնլարա սէճտէ գըլմայասըն , վէ օն-
լարա իպատէթ էթմէյէտին . զիրա պէն Ալլահըն Բապպ՝
պէնտէն իքրահ էտէնլէրէ պապալար կիւնահընը օղուլ-
լարըն իւզէրինէ իւչիւնճիւ վէ տէօրտիւնճիւ սիլսիլէյէ-
տէք եօզլայան զայուր Ալլահ ըմ . Աէ պէնի սէվէնլէրէ
վէ թէնպիհիլէրիմի սազլայանլարա պին սիլսիլէյէտէք իհ-
սան էտէրիմ : Սէնին Ալլահըն Բապպըն իսմինի պօշ եէ-
րէ ազղընա ալմայասըն . զիրա Բապպ՝ օնուն իսմինի պօշ
եէրէ ազղընա ալանը փաք թուլթմաղ :

Հաբաթ կիւնիւնիւ ֆիքրինտէ թուլթ , քի օնու ա-
ղիզլէյէտին : Ալթը կիւն չալըշըպ՝ հէր իշինի իշլէ . ամ-
մա եէտինճի կիւն՝ Ալլահըն Բապպըն շաբաթը տըր .
հիչ իշ իշլէմէյէտին , կէրէք սէն՝ կէրէք օղուն՝ կէրէք
գըզըն՝ քէօլէն վէ խալայըզըն՝ կէրէք տավարըն՝ կէրէք
գափուլարընտա օլան զարիպին : Չիրա Բապպ կէօյիւ վէ
եէրի՝ տէնիզի՝ վէ օնլարտա հէփ օլանլարը ալթը կիւն-
տէ ետիտը , վէ եէտինճի կիւնտէ բահաթլանտը . պու-
խուսուստան Բապպ շաբաթ կիւնիւնիւ միւպարէքլէտի ,
վէ օնու աղիզլէտի : Պապանա վէ անանա ի՛զլէթ էյ-

Ս. 10. Պու շէրիա՛ծըն իքի լէվհալարընըն պի-
րի պիրինտէն նէ՞ Փարգը վար տըր :

Ղ. Լ,վվէլքինտէ իլք տէօրթ թէնպիհ հաղը-
լը տըր , քի օնտա Լլահա օլան պօրճուճուղ
պէյան օլունուր : Իքինճի լէվհատա իսէ՛ սօն ալթը
թէնպիհ հաղըլը տըր , քի օնտա քէնտիմիղէ վէ
ախէրլէրէ օլան պօրճուճուղ պէյան տըր :

Ս. 11. Պու օն թէնպիհին խիւլասասը նէ՞
տիր :

Ղ. Լլահա՛ քէմալի մէրթէպէ մուհապ-
պէթ , վէ ատէմլէրէ՛ պիթարաֆ մուհապպէթ :
Պիւթիւն ախլագի շէրիա՛ծըն մուսթասար մէֆ-
հուճու պու կէօրիւնիւր . վէ սաֆի վէ պիղարաղ
մուհապպէթտէ իճրա օլունուր : (Ղ)

Ս. 12. Լլահ իլք աթալարըմըլա ախլագի շէ-
րիա՛ծտան պաշգա , օնլարըն իթաա՛ծընը թէճ-
րիւպէ էթմէք իշիւն պիր շէյ տահա վէրտի՞ մի :

Ղ. Լ,վվէթ . օնլարա պիր մախսուս գայիտէ
եախօտ թէնպիհ վէրտի . եա՛նի՛ Լ,գին պաղէ-
սինին օրթասընտա օլան խայր ու շէրրի պիլմէք

լէ . թա քի Լլահըն Բապպ սանա վէրտիյի եերին իւզերին-
տէ սէնին էօմրիւն ուզուն օլա : Գաթլ էթմէյէսին :
Ջինա էթմէյէսին : Խրրսըղըրգ էթմէյէսին : Գօնշունա
գարշը եալան շէհատէթ էթմէյէսին : Գօնշունուն էվինէ
արզու էթմէյէսին . գօնշունուն գարըսընա եա գուլունա
եա խալայրընա եա էօքիւզիւնէ եա էշէյինէ՛ վէ գօն-
շունուն հիշ պիր շէյինէ արզու էթմէյէսին :

(Ղ) Մարթ . ԻԲ . 37—40 : վէ Յիսուս օնա տէտի .
Լլահըն Բապպը պիւթիւն եիւրէյինտէն վէ պիւթիւն
ճանընտան վէ պիւթիւն ֆիքրինտէն սէվէսին : Իլք վէ
պէօյիւք թէնպիհ պու տուր : վէ պունուն միսալի ի-
քինճի . Գօնշունու քէնտին կիպի սէվէսին : Պիւթիւն
նօմօս հէմ փէյղամպէրլէր պու իքի թէնպիհտէն ասը-
լըր :

աղաճընըն մէյլէսինտէն եէմէյի օնլարա հասագ
էթտի : (ճ)

Ս . 13 . Պու եասագտան մէրամ ու նիյէթ
նէ՞ իտի :

Ղ . Սէրամ՝ օնլարըն էպէտի հալինին մէր-
պութ պուլունտուղու թավը ու հարաքէթլէրինի
տէնէմէք իտի : (ճ)

ՊԸՊ 11

Լրեֆն երէհարը՝ քալա ֆէտարը վէ տի-չ-
լին հալէ :

Ս . 1 . Իւք աթալարըմըզն իրթիտատը տէ-
մէքլէ նէ՞ անկաշըլըր :

Ղ . Օնլարըն՝ իպթիտաքի հալէրինտէ մալիք
օլտուգլարը ախլագի տօղրուլուգտան տիւշմէսի
անկաշըլըր : (յ)

Ս . 2 . Իւք աթալարըմըզ նէ՞ թարիգ իլէ իր-
թիտատ էթտիլէր :

(ճ) Ծննդ . Բ . 16 , 17 : Իմտի Բապպ Ալլահ ատէմէ
թէնպիհ էտիպ տէտի : Ճէննէթին հէր աղաճընտան՝ իս-
թէտիյին կիպի եէ . Ամնա խայր ու շէրբի պիլմէնին
աղաճընտան՝ սագըն եէմէ . զիրա օնտան եէտիյին կիւն-
տէ մութլագան էօլէճէքսին :

(յ) Ծննդ . Բ . 17 : Զիրա օնտան եէտիյին կիւնտէ
մութլագան էօլէճէքսին :

Հրու՛վ . Զ . 23 : Զիրա կիւնահըն իւճրէթի՝ էօլիւմ
տիւր :

Եֆի . ԺԸ . 4 : Հէման կիւնահըն էտէն ճան՝ օ էօլէ-
ճէք :

(յ) Ժող . Է . 29 : Իշթէ հէման պունու պուլտում՝
քի Ալլահ ատէմի տօղրու եարաթտը , ամնա օնլար չօդ
հիսապլար աշատըլար :

Ճ'. Եսասագ օլան մէյվէյի եէյիպ' Լ.լլահնն
 թէնպիհինի պօզմաղ իլէ: (ն)

Ս. 3. Եսասագ օլունան մէյվէյի եէտիքլերի
 պիր պէջիւք կիւնաճ մը խտի:

Ճ'. Լչվվէթ, պէջիւք կիւնաճ խտի. զիրա պու-
 նու էթմէք իլէ էն պէրրաճ ըջըղա, վէ էն գուվ-
 վէթլի սէպէպլէրէ մուղայիր հարէքէթ իշլէտիլէր .
 մատէմ քի նամքէօր վէ խօշնուտուզ պուլու-
 նուպ, Լ.լլահտան զիյատէ՝ իղվա վէրիճիյէ ինան-
 տըլար . վէ պէջլէճէ իւզէրլէրինէ էն պէջիւք
 Ֆէլաքէթի ճէլպ էյլէտիլէր:

Ս. 4. Իլք աթալարըմըղ եարատըտըզլարը
 հալլէրինտէ նէ՞ գատար վագըթ տէվամ էյլէտի-
 լէր:

Ճ'. Պունուն սահիհինի պիլմէք միւմքին տէյիլ
 տիր: Իհթիմալարը քի՝ պիր զըսսա վագըթ խտի:

Ս. 5. Լ.դամըն իրթիտատընըն քէնտի զիւրրիյէ-
 թինէ նէ՞ թէէսիրի օլտու, եախօտ քէնտիսի իլէ
 Օնլարըն պէյնինտէ նէ՞ պաղ վար խտի:

Ճ'. Լ.լլահնն թէրթիպի իլէ Լ.դամ՝ Օնլարըն
 իթթիֆագէն եախօտ վէքեալէթէն պաշը խտի:
 Լչկեր օ՝ իթաա՛թտէ պուլունսա խտի, Օնուն
 զիւրրիյէթի ա՛ղիզ վէ ախլագճա սալիհ օլաճաղ
 խտի. էյէր իթաա՛թտէ պուլունմասա խտի, Օնլար
 կիւնաճքեար վէ ախլագճա պօզուգ վէ Փասիտ օ-
 լաճագլար խտի: (շ)

(ն) Ծանոթ. Գ. 6. Վէ գարը աղաճըն եէմէյէ էյի՝ վէ կէօզ-
 լերէ խօշ՝ վէ ա՛գըլլը էթմէյէ արգուլու աղաճ օլտուղունու
 կէօրտիւքտէ, Օնուն մէյվէսինտէն ալլպ եէտի. հէմ՝ քէն-
 տիսի իլէ պէրապէր դօճասընա տա վէրտի, վէ եէտի:

(շ) Հրոմ. Ե. 12: Օնուն իչիւն նիճէ պիր ատէմին
 վասիթասի իլէ տիւնեայա կիւնաճ՝ վէ կիւնաճըն սէ-
 պէպինտէն էօլիւմ՝ կիրտի իսէ, պու վէճճ իլէ տախի

Ս. 6. Ազամ քէնտի զիւրրիյէթինին պօզուգլուզունուն եախօտ կիւնաճքեարըզընըն սէպէպի՞ մի օլտու :

Ղ. Խայրո. քէնտիսի եալընըզ պունուն պէջլէ օլմասընա վէսիլէ օլտու :

Ս. 7. Ազամըն զիւրրիյէթի՞ օնուն եասագ օլան մէյվէյի եէմէքլէ իշլէտիյի կիւնաճըն գապաճաթըսը՞ մը տըր :

Ղ. Պունու տէմէքլէ, Ազամըն զիւրրիյէթի՞ օնուն եասագ օլան մէյվէյի եէտիյի իշիւն սուչլու տուր անկլաշըլըր իսէ, վագաա՛ էջլէ տէյիլ տիր : Աիլագի ա՛մէլէր՝ ա՛ղիղլիք վէ կիւնաճ զաթի տիրլէր, վէ պաշգասընա կէչմէզլէր : Ազամըն վէ օնուն զիւրրիյէթինին կիւնաճլարը պիրիպիրինտէն պիւս պիւթիւն այրը տըր. վէ ճալի իլէ պէջլէ օլմալը տըր, նիճէ քի՛ օնուն միւրատ էթմէսի իլէ՛ պունլարըն միւրատ էթմէսի այրը տըր :

Ս. 8. Ինսան ճինսինին ճէփ կիւնաճլարը Ազամըն իւզէրինէ ճամլ օլունսա կէրէք տիր տէմէք ճա՞գ մը տըր :

Ղ. Լչպէթ տէյիլ տիր : Ազամ լւայըզը իւզըրէ քէնտի կիւնաճլարընտան պաշգա կիւնաճլար իշիւն սուչլու տէյիլ տիր : Օնուն զիւրրիյէթինին կիւնաճլարը եալընըզ քէնտիլէրին տիր : Իմտի քէնտի կիւնաճլարըմըզըն գապաճաթընը Ազամըն իւզէրինէ աթըպ՝ քէնտիմիլի սուչսուզ չըզարմագ, կիւնաճ վէ ինսաֆսըզըզ տըր, ճէմ

էօ իւմ ճէփ ատէմլէրէ կէչտի, չիւնքի ճէփիսի կիւնաճ իշլէտիլէր :

— 19. Զիրա նիճէ քի պիր ատէմին իթաա՛թսըզըզը վասիթասի իլէ չօզլարը կիւնաճքեար օլտուլար իսէ :

պէջիւք պինամուսլուգ նիշանէսի տիր : (ս)

Ս. 9. Խաթմայր ասլիյէ (սիլքնայան կէնահ) նէ՞ տէմէք տիր :

Ճ. Ի՛լի իլահի միւկէլիֆլէրինին ա՛տէթա լիսանընտա՝ սողուչտան պողուղլուգ, եախօտ ինսան եիւրէյինին ճիպիլէթտէն կիւնահքերարըղը տէմէք տիր. պա՛ղէն Մ.դամըն եասագ օլմո՛ւչ մէյվէյի եէմէքլէ իշէտիյի կիւնահ տա անկլաշօլըր. զերա Մլահըն թէրթիպի իւղըէ, պու կիւնահ օնուն պիւթիւն զիւրրիյէթինն՝ ախլագի թապիա՛թընը պօզտու, եախօտ օնլարըն սողուչտան պողուղլուղունա սէպէպ օլտու :

Ս. 10. Մ.զիզ Քիթապ՝ ինսանըն սողուչտան պողուղլուղունու վէ եախօտ ինսան պիր ախլագի զաթ կիպի ա՛մէլ էթմէյէ պաշատըղը պիրլէ կիւնահ իշէր տէյիւ էօյրէտիր մի :

Ճ. Լ՛վվէթ, շու պիր դաչ վէճճ իլէ էօյրէտիր, (1) Մ.զիզ Քիթապ ճիւմլէ պէնի աստէմին պողուղլուղունու էօյրէթմէքլէ, սողուչտան պողուղլուգ թա՛լիմաթընը էօյրէտիր : Ինսանըն՝ ալլահանի լութֆ իլէ թէճտիտ օլունմատըգճա

(*) Եզէլ. ժԸ. 2, 3. 20 : 'Նէ՞ պու սիզին Իսրայէլ թօփրաղընըն իւղէրինէ սէօյլէյիպ՝ Պապալար զօրուգ եէտի, վէ օղուլլարըն տիշէրի գամաշտը. տէտիյինիզ մէսէլ : Պէն ոաղ իմ՝ տէյօր Բապպ Ալահ քի՛ Իսրայէլ տէ պու մէսէլինիզ արթըգ սէօյլէնմէյէճէք տիր : Կիւնահ էտէն ճան՝ հէման օ էօյլէճէք. օղուլ պապալարընըն եարամաղըրընը չէքմէզ, վէ պապա օղունուն եարամաղըրընը չէքմէզ. սատըղըն իւղէրինտէ քէնտի սատագաթը օլաճագ, վէ Փասըղըն իւղէրինտէ քէնտի Փըսգը օլաճագ :

Բ Օրէն. ԻԳ. 16 : Օղուլլար իչիւն պապալար էօլտիւրիւմէյէ, վէ պապալար իչիւն օղուլլար էօլտիւրիւմէյէ. հէր քէն քէնտի գապահաթը իչիւն էօլտիւրիւլէ :

Ո՛ւ. ԺԳ. 9 : քէնտինի հէլք էթտին՝ եա՛ Իսրայէլ :

կիւնաստան կէրի տուրմազ օլտուղու՝ օնուն պիթ-
թապիի էյլիյէ գարչը՝ եալընըզ քէօթիւլիւյէ մէյ-
յալ օլտուղունա պիր սասիհ իսպաթ տրը : (Է)

(2) Ա՛ղիզ Քիթապ՝ մա՛սուվարըն պիր Գուր-
թարըճըյա միւհթաճ օլտուղունու էօյրէթմէքլէ
տախի տօղուչտան պօղուզլուղու էօյրէտիր : Աէ-
րէք մա՛սուվար վէ կէրէք սայիրլէրտէն ճիւմլէ
ճէննէթէ գապուլ օլունան պէնի ատէմին գուր-
թուլուղու Քրիստոս իլէ օլաճագ տրը : Աքին
էյեր օնլար կիւնաս վէ հիւքմի ա՛ղապ ալթընտա
օլմուշ օլմասալար իտի, գուրթուլուչարը օնուն
իլէ օլմուշ օլմազ իտի : Իմտի մա՛սուվար տախի
պօղուզ տուրլար : (Կ)

(3) Ա՛ղիզ Քիթապ մա՛սուվարըն վաֆթիզ
օլմասընը էօյրէթմէքլէ տախի տօղուչտան պօղուզ-
լուղու էօյրէտիր : Ա՛ղիզ Քիթապ Ռուհուն

(Է) Հոով. Ե. 12 : Օնուն իչին նիճէ պիր ատէմին
վաթթաթի իլէ տիւնեայա կիւնաս՝ վէ կիւնասըն սէպե-
պինտէն էօլիւմ կիրտի իսէ, պու վէճհ իլէ տախի էօ-
լիւմ հէփ ատէմլէրէ կէչտի, չիւքի հէփիսի կիւնաս
իլէտիլէր :

Հոով. Գ. 10—12 : Նիճէ եաղըմըշ տրը քի՝ Հիչ
պիր սատըզ եօզ՝ պիր պիլէ եօզ տուր, Ֆէհմ էտէն
եօզ՝ Ալասը արայան եօզ տուր, ճիւմլէսի սափտըլար .
պիրտէն քէօթիւլ օլտուլար, էյլիք իլէյէն եօզ տուր,
պիրէ վարանատէք եօզ տուր :

Ժող. Ե. 20 : Հազգան եէրտէ սատըզ (ատէմ եօզ
տուր, քի էյլիք էտիպ կիւնաս էթմէյէ :

(Կ) Մադի. Թ. 12 : Աէ Յիսուս իլիաինճէ՝ օնլարա
տէտի. Սաղլար հէքիմէ միւհթաճ տէյիլէր, իլա էէ-
լէթլի օլանլար :

Ղուկ. ԹԲ. 10 : Զիրա ատէմ Օղլու՝ զայ՝ օլմուշու
արամազա վէ գուրթարմազա կէլտի :

Յայր. Ա. 5, 6 : Պիզի սէվէնէ՝ վէ պիզի գանը իլէ
կիւնասլարըմըգտան եայգայըպ՝ Ալաս վէ Փէտէրինէ պի-
զի փատիշասլար վէ քեհհինլէր էտէնէ՝ էպէա իւլ ա-
պատ ի՛զգէթ վէ գուտրէթ օլուն. Յմին :

քէնտի փաքէյիճի թէէսիրի , վէ Վրիստոսուն գանընըն վասիթասի իլէ ճանը կիւնաստան վէ մուրտարըզտան փաքէյիյինի պէյան էտէր : Իմ տի էյէր մա՛սումլար պողուգ տէյիլէր իսէ , օնլարըն վաֆթիդ օլմալարը պիմա՛նա պիր ա՛տէթ օլուր : (Զ)

(Է) Ը՛ղիզ Վիթապ ճէմի՛ ինսանլարըն , մա՛սում վէ սայրէ կէօյէ գապուլ օլունմասը իչիւն Բու՛ճ իլէ եէնիտէն տողմագ կէրէք իտիյինի էօյրէթմէքլէ՛ տողուշտան պողուգլուղու էօյրէտիր : Իմտի Տէր քէս թապիա՛թտան նափաք տրր : (Պ)

(Տ) Ը՛ղիզ Վիթապ կիւնասըն՝ պու էօ՛մրիւն Տէփ թապի՛ի Փէլաքէթլէրինին վէ էօլիւմին պիլէ փուկարը օլտուղունու էօյրէթմէքլէ տէ եինէտողուշտան պողուգլուղու էօյրէտիր . պու Փէլաքէթլէր , չօճուգ վէ եէթիք՝ Տէփ ատէմլէրին իւղէրինէ կէլիր : Իմտի Տէր քէս ախլագի քէօթիւլիյէ կիրիթթար օլմուշ տուր : (Ր)

(Զ) Գործ . ԺԶ . 15 . 33 : Վէ քէնտիսի Տէմ էվի վաֆթիդ օլմաղ իլէ , եալվարըպ տէտի . էյէր պէնի Բապպա էմին սայտընըզ իսէ , էվիմէ կիրիպ դալըն . վէ օնլարը կէճէնին Տէման օ սաա՛թընտա ալըպ՝ եարալարընը եայգատը . վէ տէր ա՛գապ քէնտիսի՛ վէ Տէփ օնա միւթա՛լիդ օլմալար վաֆթիդ օլտուլար :

(Պ) Յու՛ճ . Գ . 5 , 6 : Յիսուս ճէվապ վէրտի . Կերչէք՝ կերչէք տէրիմ սանա , էյէր պիր քիմէ սուտան վէ Բու՛ճտան տողմագա , Ալլա՛ճըն փատիշասըզընա կիրէմէդ : Թէնտէն տողան՝ թէն տիր . վէ Բու՛ճտան տողան՝ Բու՛ճ տուր :

(Ր) Ծ՛նդ . Գ . 16 , 17 : Վէ գարըյա տէտի . Անին գաճմէթլէրինի վէ կէպէլէք աղըրլարընը դայէթլէ չօղալտայրմ , աղըր իլէ էվլատ տողուրասըն , վէ արզուն դօճանըն էլինտէ օլա , վէ սանա Տիւքիմ էտէ : Անտէն Ադամա տէտի . Ան գարընըն սէօզիւնիւ տինկլէտիյին իչիւն վէ սանա օնտան եէմէյէսին տէյիւ թէնպի՛ճ էթտիյիմ՝ աղաճտան եէտիյին էչիւն՝ եէր սէնին սէպէպինտէն մէյո՛ւն օլտուն . էօ՛մրիւնիւն ճիւմլէ էյամընտա օնտան գաճմէթ իլէ եէյէսին :

(6) Ա՛ղիղ Վիթապ աչրգ սէօղլէր իլէ սօզուշտան պօղուղլուղու էօյրէտիր: (Է)

Ս. 11. Ինսանըն սօղուշտան պօղուղլուղու, օնուն ախլազի ամէլ էտէն զաթ օլտուղունու մահվ էտէ՞ր մի:

Ղ. Խայրը: Աղամ՝ տիւշմէզտէն հէր նէ ֆիքր գուտրէթլէրինէ մալիք իտի իսէ, օնլարըն ճիւմլէսինէ հէր ատէմ՝ մալիք տիր. պունուն իչիւն տախի Ալլահը պիւթիւն եիւրէքտէն, վէ գօնշուսունու քէնտիսի կիպի սէվմէյէ, Աղամ տիւշմէզտէն պօրճլու օլտուղու գատար հէր ատէմ պօրճլու տուր:

Ս. 12. Ինսանըն ֆէսատ ու պօղուղլուղու նէ՞ տէրէճէ տիր:

Հօւմլ. Ե. 12: Օնուն իչիւն նիճէ պիր ատէմին վապիթախի իլէ տիւնէայա կիւնահ՛ վէ կիւնահըն սէպէպինտէն էօլիւմ կիրտի իսէ, պու վէճհ իլէ տախի էօլիւմ հէփ ատէմլէրէ կէչտի. չիւնքի հէփսի կիւնահ էշէտիլէր:

(Է) Սօւլ. ԾԱ. 5: Իշթէ եարամաղլըգատ սօղաուամ, վէ անամ պանա կիւնահատ համիլէ օլտու:

Յօփ. ԺԳ. 4: Նափաքտէն փաք՝ քի՞մ չըգարապիլիր. հիչ քիմնէ:

Յօփ. ԺԵ. 14. Ատէմ՝ նէ՞ տիր քի փաք օլա, վէ գաբլտան սօղան՝ քի սատըգ օլա:

ՅօԼ. Գ. 6: Թէնտէն սօղան՝ թէն տիր. վէ բուհտան սօղան՝ բուհ տուր:

Սօւլ. ԾԸ. 3: Ֆասըգլար անա բահմինտէն պէրու աղտըլար. գարընտան պէրու սափրայ՝ եալան սէօլլէրլէր:

Աօսի. ԻԲ. 15: Կէնճին եիւրէյինտէ՛ տէլիլէք պաղլը տըր:

Ծննդ. Ը. 21: Ատէմին եիւրէյինին միւլահազասը՝ չօճուղլուղունտան եարամաղ տըր:

Եօայ. ԽԸ. 8: Զիրա պիլտիմ՝ քի՛ սէն հէր վէճհ իլէ իըյանէթլիք էտէճէք սին, հէմ սանա՛ բահմտէն գապահաթլը չաղըրլուր:

Հօւմլ. Ը. 7: Զիրա թէնին ֆիքրի Ալլահա տիւշմէլիք տիր. չիւնքի Ալլահըն նօմօսունա իթասթ էթմէգ. գիրա էթմէյէ տախի գատիր տէյիլ տիր:

Ղ'. Պիւսպիւթիւն վէ քիւլի տիր: Ա. Պուն տան անկլաշըմազ քի, (1) ատէմէր էթմէյէ գատիր օլտուգլարը գատար քէօթիւլիք էտէրլէր. զիրա զայէթ զապթ ալթընտա տրըլար: Աստուտ (2) Տէփիսի պիր տէրէճէտէ Փէնա տրը. չիւնքի պ'զը քիմսէլէր ախէրլէրտէն քէօթիւտիր. եստուտ (3) ինսանա Փայտէլի վէ մագպուլ շէյլէրտէն՝ քիւլիյէն պէրի տիրլէր, մատէմ քի չագ ատէմէր պէյլէ մագպուլ վէ մէնֆատ'թը թապի'ի Փապիլէթմէրէ մալիք տիրլէր: Աստուտ (4) օնլարըն: թապի'ի եա ա'զլի գուտրէթլէրի մաճվ օլմուշ տուր. զիրա պու գուտրէթլէր մէվճուտ տուրլար: Աստուտ (5) մէմնունիյէթ ըրգգաթ՝ մէրճամէթ՝ ինսանիյէթ վէ պու միսիլլիւ թապի'ի արղուլէր ինսանլարտա պուլունմազ. զիրա փաք վէ նափաք՝ պիւթիւն ինսանլար ա'լէսսէվիյէ պունլարա մալիք տիրլէր: Ապքին Բ. անկլաշըրը քի ինսան պիթթապի'ի ա'զիլլիքտէն վէ ախլագի էյլիքտէն պէրի տիր. վէ ախլագի թապիա'թա միւթա'լիգ արղուլէրի վէ ա'մէլլէրի միւթի'նի մէրթէպէ կիւնաճա կիրիֆթար օլմուշ տուր: Այլէր ճագիգաթ պէյլէ տէյիլ իսէ, ա'զիլլիլէ կիւնաճքեարըն արասընտա օլան Փարգը կէօսթէրմէք փէք միւշքիւլ օլուր, չիւնքի ճիւլի ա'զիլլիգ պիլէ ինսանը ա'զիլլ ըիւթպէսինէ նայիլ էտէր:

Ս. 13. Ղ'իւմլէ ատէմլէրին պէյլէ պօղուգ օլտուղու նէտէ՞ն մա'լիւմ տիր:

Ղ'. Ինսանըն քէնտի թէճրիւպէսինտէն, պաշգալարըն իւղէրինտէ էթտիյի տիգգաթտան, թէվարիխտէն վէ Ալլաճըն Վէլամընտան մա'լիւմ տիր:

(1) Վէնտիմիլի տիգգաթլէ թէֆթիշ էթ-

տիյիմիզ հալտէ, հէփիմիզ տույարըզ քի, եիւ-
րէքլէրիմիզ թապիա'թտան Ալլահըն հուզուրուն-
տա սօղըու տէյիլ տիր, իլլա կէրէք օնա, կէրէք
հէր էյի շէյէ գարշը տըր: (2) Թէճտիտ օլուն-
մամըշ ատէմլէր իւզէրինտէ վագըթ վագըթ կէօր-
տիյիւմիւզ հարաքէթլէր՝ օնլարըն պիւս պիւ-
թիւն պօղուզլուղունու իսպաթ էտէր: (3) Տիւն-
եանըն թէվարիիի հէման պիւս պիւթիւն Փասիտ
հիլէքեարըզլար վէ գապահաթլարտան ի'պարէթ
պիր թէվարիս տիր: (4) Ա'զիզ Քիթապլար ին-
սանըն քիւլլի պօղուզլուղունու չօգ եէրլէրտէ աչըզ
վէ աշիքեար էօյրէտիր: (*)

Ս. 14. Ինսանըն Փէսատ ու պօղուզլուղուն-
տան հուսուլէ կէլէն նէթիճէլէր նէ՞ տիր:

Ղ. (1) Ալլահ իլէ օլան իլհագըղըն զայ՝ օլ-
տուղու տուր:

(2) Պու էօ'մրիւն տէրտ ու միհնէթլէրի:

(3) Թէնին էօլմէտի:

(*) Ծննդ. 2. 5: Վէ Բապպ ատէմին եարամաղըղը
եէրտէ չօղալըզընը՝ վէ եիւրէյի էֆքեարլէրինին ճիւմ-
լէ միւլահազալէրի հէր կիւն սալթ ֆէնա օլտուղունու
կէօրաիւքտէ:

Հուլ. 2. 7, 8: Ջիրա թէնին ֆիքրի Ալլահա տիւշ-
մէնլէք տիր. չիւնքի Ալլահըն նօմօսունա իթաա'թ էթ-
մէզ, զիրա էթմէյէ տախի գատիր տէյիլ տիր: Իմտի
թէնտէ օլանլար՝ Ալլահա մագպուլ օլմաղա գատիր տէ-
յիլէր:

Յուլ. Ե. 42: Լաքին սիզի պիլմիշիմ՝ քի՝ Ալլահըն
մուհապպէթի քէնտինիզտէ եօզ տուր:

Հուլ. Է. 18: Ջիրա պիլիւրիմ՝ քի տէրունիմօտէ՝
եանի թէնիմօտէ էյի շէյ սաքին տէյիլ տիր. զիրա
պէնտէ՝ իսթէմէք հազըր տըր, ամմա էյի շէյի իճրա
էթմէյի պուլմայօրում:

Ա. Կորնթ. Բ. 14: Լաքին նէֆտանի ատէմ՝ Ալլահըն
Բուհունուն շէյլէրինի գապուլ էթմէզ. զիրա օնա տի-
վանէլէք կէօրիւնիւք, վէ անկյամաղա գատիր տէյիլ
տիր. չիւնքի բուհանիճէ թէֆթիշ օլուր:

(4) Ղ'էմի' ինսանլարըն էպէտէն ճէհէննէմին
ա'ղապլարընա մաղհար օլտուղու :

Ս. է (5) Լնճամընտա թէվպէսիղ գալանլարըն
պու ա'ղապլարա Ֆի'իլէն տիւչար օլմասը : (բ)

Ս. 15. Ինսանըն իրթիտատընը գալպինին Ֆէ-
սատընը վէ տիւչիլին հալինի վասֆ էտէն թա'-
լիմաթլարըն նէ՞ էհէմիյէթի վար տըր :

Ղ'. Օնլար Լ'զիղ Վիթապլարըն էջրէթտիյի
տինին ասըլ թէմէլէրի տիր . պու ճիհէթտէն
էյիճէ անկլաշըլըպ' գավիէն ինանըլմասը կէրէք
տիր :

(բ) Ծննդ . Գ . 14. 16, 17 : Իմտի Ագամը գօլտու .
վէ Եզեմ ճէննէթինին կիւն տօղուտու թարաֆընտան
քէրովրէլէրի վէ տէօնէն ա'լէվ գըլըճընը' հայաթ ա-
ղաճընըն եօլունու պէքլէմէյէ գօտու : Վէ գարըյա տէ-
տի . Սէնին զահէթլէրինի վէ կէպէլիք աղըրլարընը զա-
յէթլէ չօղալտայըմ' աղըր իլէ էվլատ տօղուրասըն . վէ
արղուն գօճանըն էլինտէ օլա , վէ օ սանա հիւքմ է-
տէ : Անտէն Ագամա տէտի . Սէն գարընըն սէօղիւնիւ
տինկլէտիյին իչիւն' վէ սանա օնտան եէմէյէսին տէ-
յիւ թէնպիհ էթտիյիմ' աղաճտան եէտիյին իչիւն'
եէր սէնին սէպէպինտէն մէլո'ն օլտուն . էօմրիւնիւն
ճիւմլէ էյամընտա օնտան զահէթլէ եէյէսին :

Ծննդ . Բ . 17 : Ամմա խայր ու շէրրի պիլմէնին ա-
ղաճընտան' սագըն եէմէ . զիրա օնտան եէտիյին կիւն-
տէ մութլազան էօլէճէքսին :

Ծննդ . Գ . 19 : Զիրա թօփրազ սըն , վէ թօփրազա
տէօնէճէքսին :

Գ. ա. Գ . 10 : Զիրա նօմօսուն ա'մէլլէրինտէն հէփ
օլանլար' պէտտուա' այթընտա տըրլար . չիւնքի եազըլ-
մըշ տըր . Նօմօսուն Քիթապընտա հէփ եազըլմըշ օլան
շէյլէրէ' օնլարը իճրա էթմէք իչիւն' հէր տէվամ էթ-
մէյէն քիմնէ մէլո'ն օլտուն :

Բ թե . Ա . 9 : Քի օնլարըն ա'ղապը' Բապըն եիւ-
զիւնտէն վէ օնուն գուվլէթինին ճէլպլինտէն էպէտի
հէլաքըլզ օլաճազ :

Մարթ . ԻԵ . 41 : Օլ զէման ոօլ եանընտա օլանլա-
րա աախի տէյէճէք . Պէնտէն կիտին' էյ մէլունլէր'
շէյթանա վէ օնուն մէլլէքլէրինէ հազըրլանմըշ շօլ է-
պէտի աթէշէ :

ՊԼՊ 12

Վեճարեի :

Ս. 1. Վեճարեթ տեմբրտէն նէ՞ անկլաշըլոր :

Ճ'. Ինսան ճինսինտէն օլան կիւնասքեարլա-
րըն գուրթուլուշու իչին Յիսուս Վրիստոսուն
սիյասեթլէրի վէ էօլիւմիւ իլէ օլունան թէտա-
րիք անկլաշըլոր :

Ս. 2. Պու թէտարիք նէ՞ տիր :

Ճ'. Պու՝ (1) Ինսանըն Լլաճա օլան կիւնաս
պօրճունու ազչէ պօրճու թէտիյէսի մա՞նասընտա
Վրիստոսուն այնէն էտա էթմէսի տէյիլ տիր, զիրա
կիւնաս սահիհէն պիր պօրճ կիպի տէյիլ, իլա պիր
ճիւրմ կիպի սայըլմալը տրը : Պիր պօրճ տուր տէտի-
յիմիլ ճալտէ, թէմսիլէն սէօյլէնմիշ օլուր : Պուն-
տան գաթի նազար էյէր կիւնաս պիր ազչէ պօր-
ճու կիպի սայըլըր իսէ, վէ պու պօրճ տալի է-
տա օլունմուշ օլուր իսէ, պու պապտէ կիւնաս-
քեարըն, ճէմ շիմտիքի վէ ճէմ կէլէճէք էօ-
միւրտէ, կիւնասըն մազարդաթլարընտան ազատ
օլմաղա շիւպհէսիլ ճազզը օլուր. վէ եիւրէյի
Լլաճըն ի՞նտինտէ տօղրու օլսա տա՞ օլմասա տա՞
օլ կիւնասըն մազարդաթընտան ազատ օլմայը ճազ-
զը կիպի թալապ էտէպիլիւր : Աքին քիմնէ պէօյ-
լէ գըյաս էթմէլ :

(2) Ինսանըն գուրթուլուշու իչին օլունան պու
թէտարիք, ինսանըն կիւնասլարընըն՝ այնէն Վրիս-
տոսա, եախօտ Վրիստոսուն սատագաթընըն՝ ին-
սանա կէչմէսի տալի տէյիլ տիր : Օիրա էյէր
ատէմլէրին կիւնասլարը պէօյլէճէ Վրիստոսա կէչ-

միշ օլուր իսէ, օլմուշ օլուր քի օ՝ կիւնահաքեար տրր, վէ ատեմէր կիւնահատան ազատ տրր. եա- խօտ էյէր Վրիստոսուն սատագաթը պու վէճճ իլէ ատեմէրէ ինթիգալ օլուր իսէ, օլմուշ օլուր քի օն- լար ա՛ղիզ տիր, վէ Վրիստոս ա՛ղիզլէքսէն խա- լի տիր: Զալ պու քի Վրիստոս, էօլմէմիշ կի- պի՝ կիւնահաքեար եինէ սուչու վէ ճէզայա միւս- թահազգ տրր: Ա ագա՛ կիւնահ վէ ա՛ղիզլիք՝ զաթի տիր, վէ օլ սէպէպտէն պաշգասընա կէչէմէզ. պօրճ պաշգասընա կէչէպիլիր, լաքին կիւնահըն վէ ճիւրմին պաշգասընա Ֆի՛իլէն կէ- չէմէզ օլտուղու թապիա՛թը հալտէն տիր:

Աքին (3) ինսանըն գուրթուլուչու իչիւն օ- լունան պու թէտարիք՝ Վրիստոսուն պիղիմ եէ- րիմիդէ էօլիւպ՝ վէ պունունլա Ալլահըն ա՛տալէ- թինի խօշնուտ էտիպ՝ օնուն սատագաթընը իլան էթմէսի տիր. շէօյէ քի՛ Ալլահ ճիւմէ ինսան- լարա ա՛ֆվըդ վէ խէլաս պաղըշատըղընտա ա՛տիլ օլուր: (ց)

(ց) Հ. Գ. 25, 26: քի Ալլահ օնու քէֆարէթ թագտիր էյլէտի քի՛ օնուն դանընա օլան իմանըն վա- սիթասի իլէ քէնտի ա՛տալէթինի կէօսթէրէ, Ալլահըն թէհամիլիւ իլէ էվլէլտէն օլմուշ կիւնահալարըն ա՛ֆվ- լըղը իչիւն՝ շիմտիքի զէմանտէ քէնտի ա՛տալէթինի կէօսթէրէ, շէօյէ քի՛ քէնտիսի սատրդ օլա, վէ Յի- սուսա իման կէթիբէնի սատրդ չըգարա:

Եբր. Բ. 10: Զիրա օնա՛ եա՛նի հէր շէյ օնուն ի- չիւն վէ հէր շէյ օնուն վասիթասի իլէ օլանա կերէք իտի քի՛ չօդ օղուլար ի՛ղգէթէ կէթիբէնի՛ եա՛նի օն- լարըն խէլասընըն սէրվէրինի էլէմէր վասիթասի իլէ թէքմիլ էտէ:

Եսայ. ԾԳ. 5. 10, 11: Օ իսէ գապահաթլարըմըլ ի- չիւն եարալանար, վէ եարամաղլըղլարըմըլ իչիւն տէօ- յիւլիւ. սէլամթիմիղին թէտիպի օնուն իւզէրինտէ օլտու, վէ պիզ եարալարը իլէ շիֆա պուլտուզ:

Ամնա Բապպ օնու տէօյմէքլէ մա՛րազա սալմաղա բազի

Ս. 3. Քրիստոս կիւնահրեարլարը գուրթարմագ իչիւն էօլմէմիշ օլսա իտի, օնլար հէր նէ տիւրլիւ վէ հէր նէ գատար էլէմ չէքէճէքլէր իտի իսէ, Քրիստոս տախի օլ տիւրլիւ վէ օ՛լ գատար մը էլէմ չէքտի :

Ղ. Խօսյըր . օ՛ եիւրէյինտէ Ալլահա գարշը խուսումէթ տույմատը, նէ պիր գապահաթլը զամիր, նէ տէ այգըրը վէ միւսթագիլ ումուսուղլուգ իղթիրապընա տիւչար օլտու : Քրիստոսուն՝ Ալլահանի վէ ինսանի թապիա՛թլարտան ի՛պարէթ օլան պիւթիւն Օլթընա լայըգ պէօյիւքլիլիւ՛ վագարը վէ լիյագաթընա նազարէն, ինսան գըսմընըն՝ քէնտի կիւնահրեարլարնտա հէլաք օլտուղու հալտէ՛ հագգճա չէքմէսի լաղըմ կէլէն էլէմ գատար էլէմ չէքմէք օնա իղթի՛ղա տէյիլ իտի : Քրիստոսուն էօլիւմիւ կիւնահրեարլարըն հագգ ճէզասընըն պէտէլի իտի, չիւնքի պու վէճհ իլէ տէ Ալլահըն ախլագի իրատէսինտէ եինէ օլ

օլտու, օնուն ճանընը սուչ գուրպանը գօտուղուն զէման, զիւրրիյէթ կէօրէճէք, էյամ՝ ուզատաճագ, վէ Ալլահըն միւրատը օնուն էլինտէ միւյէսսէր օլաճագ : Ճանընըն էմէյինի կէօրիւնճէ, տօյաճագ . սատըգ գուլում՝ պիլկիսի էլէ՛ չօգլարընը թատտիգ էտէճէք տիր . զիրա եարամաղըգլարընը օ՛ եիւքլէնէճէք :

Հոււմ . Ե . 10 : Զիրա էյէր տիւշմէնլէր իքէն՝ Օղլունուն էօլիւմիւ վասիթասի իլէ Ալլահ իլէ սուլհ օլտուգ իսէ, սուլհ օլտուգտան սօնկրա օնուն էօ՛մրիւ իլէ տահա զիյատէ իտլաս պուլաճաղըգ :

Փիւ . Բ . 8 : Վէ շէքիլտէ ատէմ կիպի պուլունուպ՝ քէնտիինի ալչագլամաղըլա, թա էօլիւմէ՛ վէ իաշ էօլիւմիւնէտէք միւթի՛ւ օլտու :

ԵՔր . Բ . 14 : Իմտի չիւնքի չօճուգլար թէնտէն վէ գանտան հիսսէտար օլտուլար, քէնտիսի տախի քէզալիք հէման պու շէյլէրտէն հիսսէտար օլտու, թա քէ էօլիւմիւն վասիթասի իլէ՛ էօլիւմիւն հիւքիւմէթիւնէ մալիք օլանը՝ հա՛նի շէյթանը իպթալ էտէ :

ճեզանքն պէօյիւք նէթիճէսինէ վասլ օլունտու :

() Նուն էլէմլէրի՝ կիւնահըն քէօթիւլիւյիւնիւ վէ Ալահըն օնա գարշը ա՛ղիզ իբրահիյէթինի քիֆայէթ միգտարը պէյան էթտի , վէ պէօյլէճէ Վրիստոս նօմօսու իպթալ էթմէտի , իլլա օնու թէքմիլ էթտի : Նօմօս վէրէն Ղէնապը Հագգըն վագարը վէ Տիւքմի եերինէ վարտը , հագգանիյէթ եերինի պուլտու . վէ սուլու վէ ճէզայա միւսթահագգ ատէմէ ճապա վէ մինասիւ պէթլի պիր մերհամէթ թարիգի աշուլտը :

Ս . 4 . Վրիստոս սալթ թէնի՞ իլէ մի՛ եօխսա բուհու իլէ , եախօտ հէմ թէնի հէմ տէ բուհու իլէ տէ մի էլէմ չէքտի :

Ղ . Հէմ թէնի հէմ տէ Փիբրի իլէ . լաքին պաշըճա Փիբրի իլէ , վէ էթտիյի քէֆարէթ խուսուսա պու թարզ էլէմտէ իտի : (-)

Ս . 5 . Վրիստոս՝ սալթ ինսանի եախօտ սալթ

(-) Ա ՊԻ . Գ . 18 : Զիրա Քրիստոս տախի կիւնահըն իլիւն՝ սատըզ օլան՝ նահագգ քիմնէլէրին ուղուն . բունա պիր քէրրէ էլէմ չէքտի , թա քի պիգի Ալահա եագլաշտըրա . վէ կերչի թէնտէ էօլախըրիւլաիւ , ամմա բուհտա հայաթէ կէլտի :

Ե . ԾԳ . 10 : Օնուն ճանընը սուչ գուրպանը գօտուղուն գէման , զիւրրիյէթ կէօրէճէք , էյամ ուզատաճագ , վէ Ալահըն միւրատը օնուն էլինտէ միւյեստէր օլաճագ :

Ղ . ԻԲ . 44 : Վէ օնուն իւզէրինէ սըզլէթ պասըպ տահա զիյատէ հէրարէթ իլէ աուա՝ էտէր իտի . վէ թէրի եերին իւզէրինէ էնէն իրի գան տամլալարը կիպի օլտու :

Մ . ԻԶ . 38 : Օլտէմ օնլարա տէտի . ճանըմ էօլիւմ տերէճէսինտէ փէք գատավէթլի տիր . պուրատա գալըն , վէ պիլէմճէ ույանըզ տուրուն :

Մ . ԻԷ . 46 : Վէ սասթ տօգուզ մէհէլինտէ՝ Յիսուս պէօյիւք սէս իլէ չաղըրըպ տէտի . էլի էլի՝ լամնա սապարթանի , եանի՛ Եա՛ Ալահըմ Ալահըմ՝ պէնի նի՞չիւն թէրք էթտին :

իլահի թապիա՛թընտա՞ մը՝ եօխսա իքիսինտէ տէ մի էլէմ չէքտի :

Ղ՛. Ինսանի թապիա՛թընտա . եալընըզ թէն վէ ճանընտա էլէմ չէքտի . իլահի թապիա՛թը իսէ իւզէրինէ վազ՝ օլունմուշ օլան պէլալարա թէհամիւլ էթմէյէ օնու միւզթէտիր էյլէտի . վէ ինսանի թապիա՛թըյլա պիրլէշմիշ օլտուզու իչիւն , օնուն էլէմլէրինէ թա՛րիֆ օլունմազ լիյագաթ ի՛լավէ էյլէտի , չիւնքի պու էլէմլէր հասսիյէթ վէ գըյմէթլէրինի Վրիստոսուն՝ պիր եէրէ կէլմիշ ալահանի վէ ինսանի օլան շախընտան ալըրլար :

Ս . 6 . Վրիստոսուն չէքտիյի էլէմլէր ա՛ղիմ վէ շէտի՞տ մի իտի :

Ղ՛. Թէնինին չէքտիյի էլէմլէր շիտտէթլի իտի իսէ տէ , բուհունուն իլթիրապը ինսան ա՛գընտան չօգ իւսթիւն իտի :

Ս . 7 . Վրիստոսուն էզիյէթլէրի օնուն իւզէրինէ թէրթիպ օլունմուշ ճէզա՛ կիպի սայըմալը՞ մը տըր :

Ղ՛. Խայր , ասլա . Պիր սուչսուզ զաթ մէշագաթ չէքէպիլիը իսէ տէ , Փիլ վագի՛ ճէզա չէքէմէզ : Ղ՛էզա իչիւն՝ ճիւրմ օլմալը տըր . վէ ճէզա՛ ախլագի քէօթիւլիյէ եախօտ կիւնահա պէտէլ՝ օնու իշլէյէնէ վէրիլէն թապի՛ի քէօթիւլիւք եախօտ ճէֆա տըր : Պու ճիւմլէ իլէ Վրիստոս՝ պիր պագըմա պիզիմ կիւնահալարըմըզն ճէզասընը չէքմիշ սայըլա պիլիը :

Ս . 8 . Վրիստոսուն քէֆարէթի նէտէ՞ն իգթիպա էթտի :

Ղ՛. (1) Ըլահը քէրէմքեանի էթմէք իչիւն իգթիպալը տէյիլ իտի . զիրա օ՛ ճէմի՛ սէֆա վէ ճէֆայա միւսթէլա օլան մախլուգլարընա՛ ա՛ղիլիք ճիհէթիյլէ օնլար նիճէ օլուր իսէ օլտունլար , է-

զէլտէն պէրի քերէմքեանի տիր , վէ իլա էպէտ քերէմքեանի օլաճագ տրր :

(2) Ալքին լազրմ' իտիքի , Ալլահ կիւնահը պուղլ էտիպ ա'ղիլլիյի սէվտիյինի' ի'զլէթլու վէ ա'տիլ վէ լաքին մէրհամէթլի տախի օլտուղունու պէյան վէ աշիքեար էթսին : Ալլահ քէֆարէթսիլ ա'ֆիլ էթսէ իտի , կիւնահը պուղլ էթտիյինի վէ ա'ղիլլիյի սէվտիյինի նա'սըլ պէյան էտէպիլիբ իտի . զիրա օնուն պու թավր ու հարաքէթի ապլա պիր վէճհ իէ պունու աշիքեար էթմէլ իտի : () նուն քէնտի մէրթէպէսինէ' շէրիա'թընա վէ իտարէսինէ մուգայէտ օլտուղու նէրէտէ գալըր իտի . զիրա օլ շէյլէրէ հիշ գայտ էթմէյօր կիպի կէօրիւնիւր իտի : (†)

(3) Քէֆարէթին իգթիլալը օլտուղունա' Քրիստոսուն օնու իճրա էթմէք իչիւն էօլտիյիլ պիր իսպաթ տրր . մութլագա իգթիլալը օլմասա իտի , Փէտէրուլլահըն եախօտ Իպնուլլահըն օնա բազի օլաճաղը իհթիմալ տէյիլ տիր : (†)

(†) Հրոմ' . Գ . 25 , 26 : Քի Ալլահ օնու քէֆարէթ թագաիր էյլէտի քի' օնուն գանընա օլան իմանըն վասիթասի իլէ քէնտի ա'տալէթինի կէօսթէրէ , Ալլահըն թէհամիլիլի իլէ էվիլլէլտէն օլմուշ կիւնահլարըն ա'ֆիլլըղը իչիւն շիմտիքի զէմանտէ քէնտի ա'տալէթինի կէօսթէրէ , շէյլէ քի' քէնտիսի սատրգ օլա , վէ Յիսուսա իման կէթիլէնի սատրգ չըգարա :

(†) Յոմ' . Գ . 16 : Զիրա Ալլահ տիւնեայր պու գատար սէվտի քի' քէնտի պիրիճիք Օղլունու վէրտի , թա քի հէր օնա ինանան' զայ' օլմայա , իլլա էպէտի հայաթա մալիք օլա :

Մարի . ԻԶ . 39 : Ալէ պիր ազ իլէրի վարըպ էիւղիւ գօյուն գափանտը , վէ տուա' էտէրէք տէտի . Եա' Փէտէրիմ' էյէր մուքին իսէ , պու գատէհ պէնտէն կէչսին . լաքին պէնիմ իսթէտիյիմ կիպի տէյիլ իլլա սէնին իսթէտիյին կիպի օլուն :

Եֆր . Բ . 10 : Զիրա օնա' եանի հէր շէյ օնուն ի-

(4) Ա՛ղիզ Վիթապըն մախսուս շահատէթինտէն
օնուն իգթիզասը սապիթ օլունուր : (Լ)

Ս . 9 . Թեվպէ վէ մուախխարէն օլան իթա-
ա՛թ՝ կիւնահա քիֆայէթ միգտարը քէֆարէթ
էթմէ՞զ մի, եախօտ ա՛ֆվլըղա նայիլ օլմաղա քեա-
ֆի օլմա՞ղ մը :

Ղ՛ . Խօսյըր . զերա պու շէյլէր քէֆարէթ է-
տէմէզլէր : Թեվպէ՛ կիւնահըն թապիա՛թընը
թէպտիլ էթմէյէ եա օնու մահվ էթմէյէ՛ եա-
խօտ օնուն էթտիյի մաղարրաթը իսլահ էթմէյէ
գատիր տէյիլ տիր : Աերէք շիմտիքի վէ կերէք
սօնկրա օլաճագ իթաա՛թ՝ կէչմիշ ճիւրմլէրի վէ
մաղարրաթլարը մահվ էտէմէզ . էյէր շիմտիքի
վէ սօղրա օլաճագ իթաա՛թ կէչմիշ կիւնահլարա
քէֆարէթ օլապիսէ, կէչմիշ իթաա՛թ տախի

չիւն վէ հեր շէյ օնուն վաթիթասի իլէ օլանա կերէք
իտի քի՛ չօգ օղուլար ի՛գգէթէ կէթիւրէնի՛ եա՛նի օնլա-
րըն խելասընըն սերվէրինի էլէմլէր վաթիթասի իլէ թէք-
միլ էտէ :

(Լ) Ղևո . Ժ . 11 : Ձիրա թէնին ճանը գանտա տըր,
վէ պէն օնու սիգէ մեղպահըն իւղէրինէ ճանլարընը-
տան էօթիւրիւ քէֆարէթ էթմէք իչիւն վէրտիմ՝ չիւն-
քի ճանա քէֆարէթ էտէն՝ գան տըր :

Ե՛բր . Թ . 22 : Վէ նօմօս միւճիպինճէ՛ հէման հեր շէյ
գան իլէ փաքլէնիր, վէ գան տէգիւլմէյինճէ ա՛ֆվլըզ
օլմաղ :

Յայո . Է . 14 : Վէ պանա տէտի քի՛ Գունլար պէօ-
յիւք սրգլէթտէն կէլէնլէր տիր . վէ էսվապլարընը էայ-
գատըլար, վէ օնլարը Գուլունուն գանընտա աղարթ-
տըլար :

Ե՛էա . Ա . 7 : Քի օնուն իլէ գանընըն վաթիթասի ի-
լէ ֆիտայէ՛ եա՛նի օնուն ի՛նայէթինին գանիմէթինէ
կէօրէ սուչարըն ա՛ֆվլըղընա մալիք իգ :

Յայո . Ե . 9 : Վէ պիր եէնի թէսպիհ օգույուպ տեր-
լէր . Քիթապը ալմաղա վէ օնուն միւհիւրլէրինի ալմա-
ղա լայրգ սըն . չիւնքի պօղաղլանտըն, վէ գանըն իլէ
պիզի Ալահա՛ հեր գապիլէտէն վէ տիլտէն վէ գալմ-
տան վէ թայիֆէտէն սաթուն ալտըն :

չիմտիրի վէ սօնկրա օլաճագ կիւնա՛Նլար իչիւն քէ֊
Փարէթ օլապիլմէլի տիր :

Ս . 10 . Պու քէփարէթ նէ՞ գատար վասի տիր :

Ղ' . Պու քէփարէթ ո՛ւմոմի տիր , վէ քեաֆի
օլմասը ճի՛Տէթի իլէ՛ պիւթիւն ինսան ճինսինէ եէ֊
թիչիւր :

Ս . 11 . Պունուն պէօլէ օլտուղու նէտէ՞ ն
մա՛լիւմ տիր :

Ղ' . (1) Վրիստոսուն ըիւթպէսինտէն : Վուր֊
թարըճըմըզ՝ վագարը վէ գըյմէթի պինի՛Տայէ պիր
զաթ տրը . պու էճիլտէն օնուն էլէմլէրի վէ էօ֊
լիւմիւ նի՛Տայէթսիզ գըյմէթլի վէ թէէսիրլի տիր .
վէ պու սէպէպտէն տախի օնուն քէփարէթի պիւ֊
թիւն ինսան ճինսինէ քեաֆի տիր : Պաշգա
թարզ գըյաս էթմէք՝ Վուրթարըճըմըզն ճէլիլ
րիւթպէսինէ խալէլ կէթիրմէք օլուր :

(2) Պու քէփարէթին թապիա՛թընտան կէօրիւ֊
նիւր քի՛ ինսան գըսմընըն պիր գըթա՛սընա քեաֆի
օլտուղու կիպի՛ ճիւմլէյէ տէ քեաֆի տիր . պունուն
իչիւն տիր քի Մլա՛Տ՝ օլ քէփարէթէ թաթպիգէն
սուչուլարա լութֆ ի՛Տսան էտէպիլեր . վէ ճիւմլէ
իման էտէնլէրի՛ նէ գատար չօգ օլուրլար իսէ օլ֊
սունլար , սատրգ չըգարտըզը Տալտէ տէ եինէա՛֊
տիլ օլապիլեր :

(3) Մ՛զիզ Վրիթապըն թէնպի՛Տի , տա՛վէթի վէ
նասի՛Տաթլարընտան տա պու թա՛լիմաթ իսպաթ օ֊
լունապիլեր : Մլա՛Տ՝ ինսանլարա էյլէտիլի Տէփ
մոա՛մէլէլէրինտէ խալիս տիր . պու պէօլէ օլարագ՝
խէլաս ճիւմլէ իչիւն թէտարիք օլմուչ օլմասս
իտի , օնու գապուլ էթսինլեր տէյիւ ճիւմլէյէ էմը
վէ տա՛վէթ վէ նասի՛Տաթ էթմէզ իտի . իմտի պուն֊
տան մա՛լիւմ տիր քի՛ քէփարէթ ճիւմլէ իչիւն

քեաֆի տիր : (օ)

(4) Ա՛ղիզ քիթապտա հեփ առեմէր իչիւն տուա՛ եթմէյէ թէնպիհ օլունտուղու տախի՛ քեֆարէթին քեաֆի օլտուղունա պիր պաշգա խսպաթ տըր : Խեչաս հեփիսի իչիւն թախսիս օլմուշ օլմասա իտի, Ա՛լլահ՝ հեփիսի իչիւն տուա՛ ետին տէյիւ էմր եթմէզ իտի : (ֆ)

(5) Ա՛ղիզ Վիթապ պու թա՛լիմաթը ա՛յան աշիքեար տախի իգրար էտեր : (ա)

(օ) Մարտ. ԺԶ. 15, 16 : Աէ օնլարա տէտի . Պիւթիւն տիւնեայա վարրպ՝ ճիւմլէ մատլուդա Ինճիլի վա՛զ էտին : Ինանըպ վաֆթիզ օլունան գուրթուլաճագ . վէ ինանմայանըն իւզերինէ հիւքմի ա՛ղազ օլունաճագ :

Գործ. ԺԵ. 30 : Իմտի Ալլահ ճահիլլիյին վազթլարընը կէօրմէզիյէ վուրուպ՝ շիմտի առեմէրին հեփիսինէ հէր եերտէ թէնպիհ էտեր, քի թէվպէ էտէլեր :

Եօայ. ԽԵ. 22 : Էյ եերին ճիւմլէ քէնարլարը՝ պանա տէօնիւն, վէ գուրթուլարընը . զերա Ալլահ պէն իմ՝ վէ պէնտէն զայրի եօզ տուր :

Եօայ. ԾԵ. 1 : Էյ հեփ սուսամըլար՝ սուլարա կէլին, վէ աղչէտի օլմայանլար՝ կէլին, սաթըն ալըն, վէ եէյին, վէ կէլին՝ աղչէտիզ վէ պէհարը շէրապ վէ սիւտ սաթըն ալըն :

Յայր. ԻԲ. 17 : Աէ Բուհ հեմ կէլին տերլեր քի՛ կէլ . վէ իշիտէն՝ կէլ տէտին . վէ սուսայան կէլին, վէ իսթէյէն՝ հայաթ սուլունու ճագա ալըն :

(ֆ) Ա Տէ՛. Բ. 1 : Իմտի հեփիսինտէն էվվէլ էալ վարրըմ, քի ճիւմլէ առեմէր իչիւն նիյազլար՝ տուալար՝ բէճարը՝ շիւքըլեր ա՛րզ օլունա :

(ա) Ա Յօ՛ւհ . Բ. 2 : Աէ պու՛ կիւնահլարըմըզա քեֆարէթ տիր, վէ էալընըզ պիզիմքիլերէ աէյիլ՝ իլլա պիւթիւն տիւնեանընքիլերինէ տախի :

Եֆր. Բ. 9 : Լաքին մէլէքլերտէն պիր ազ էտնա օլան Յիսուսու՛ էօլիւմիւն էլէմի իչիւն ճէլալ ու ի՛զէթ իլէ թաճլանմը կէօրիյօրուզ, շիւնքի Ալլահըն Ի՛նայէթի իլէ՛ հեփիսի իչիւն էօլիւմ՝ սաթտը :

Ա Տէ՛. Բ. 6 : Քի օ՛ քէնտինի չօզլարա պէտէլ Ֆիտա վէրտի :

Բ Կօրնի . Ե. 14, 15 : Չիւնքի քրիստոսուն մուհապ պէթի պիզէ զօր էտեր . զերա պէզլէ զըլաս էտերիզ

Ս . 12 . Պիւթիւն ճիհանտա Ալլահըն Օղ-
լունտան պաշգա՝ քէֆարէթ էթմէյէ գատիր պիր
ղաթ տահա վաճր մի խտի :

Ղ . Աէօլիւնիւր քի եօգ խտի : Ա ագա՛ա պիր
սատէ մախլուգ քէֆարէթ գըլմաղա գատիր տէյիլ
տիր . չիւնքի հէփ էտէպիլտիյի շէյէրի՛ սալթ
քէնտիսի իչիւն էթմէյէ պօրճլու տուր : Ղիհան-
տա օլան տիւրլիւ պէ տիւրլիւ զաթլար իչինտէ՛
ճանընը թէսլիմ էթտիրտէն սօնկրա օնու թէքրար
ալմաղա սալթ Քրիստոսուն գուտրէթի վար տըր :
Պու շէյ տէ օնուն հէմ Ալլահ հէմ ինսան օլ-
տուղունտան նէշաթ էտէր : Ա է եալընըլ պու-
լքի թապիա՛թլարըն պիր եէրէ կէլթիշ օլտուղու-
տուր քի՛ օնու քէֆարէթ գըլմաղա միւգթէտիր էյ-
լէր : Միանճըլըգ էթմէքտէ՛ Քրիստոս պու իքի
թապիա՛թընա կէօրէ ա՛մէլ ու հարաքէթ էտէր .
հէր պիր թապիա՛թը իլէ պէհէրինէ մախսուս օլան
իլէրի իճրա էտէր : (Ք)

Ս . 13 . Քրիստոսուն թէն ալմասը նէտէ՛ն
լաղըմ կէլտի :

Ղ . Շ ու էճիլտէն լաղըմ կէլտի քի՛ կիւնահ
իլէնմիշ օլան թապիա՛թ իլէ սիյասէթ շէքմէյէ

քի՛ էյեր պիրի հէփիսի իչիւն էօլտիւ իսէ , օլմուշ օլ-
տու քի՛ հէփիսի էօլտիւլէր . Ա է հէփիսինին ուղուրու-
նա էօլտիւ , թա քի արթըգ եաշայանլար քէնտիլէրի
իչիւն եաշամայալար , իլլա քէնտիլէրին ուղուրունա էօ-
լէն հէմ տիրիլէն իչիւն :

Յ . 15 . Ա . 29 : Իշթէ տիւնեանըն կիւնահընը գալտը-
րան Ալլահըն Գուղուտու :

(Ք) Յ . 15 . Ժ . 17 , 18 : Փէտէր պէնի պունուն իչիւն
սէվէր քի՛ պէն ճանըմը վէրիբիմ , քի օնու եինէ ալա-
յրմ : Օնու պէնտէն քիմսէ ալմաղ . լաքին օնու պէն
քէնտիլիյիմտէն վէրիբիմ . օնու վէրմէյէ հիւքիւմէթիմ
վար , վէ թէքրար օնու ալմաղա հիւքիւմէթիմ վար :

վէ էօլմէյէ գատիր օլտուն , վէ պէօյլէճէ քէ-
Փարէթ գըլարն : (†)

Ս . 14 . Պու քէՓարէթ՝ պիւթիւն ինսանլա-
րըն գուրթուլուչու իչիւն քեաֆի իսէ , նիչիւն
ճիւմլէսի ֆիլ վադի՝ խէլաս օլմալ :

Ղ . Չիւնքի հէփսի տէ խէլաս իչիւն թէքլիֆ
օլունան շուրութա իմթիսալ էթմէզէր : Պիր
քիմնէնին խէլասընա եալընըզ մանի՝ օլան շէյլէր՝
Լլաճա գըտալըզ՝ թէվպէսիզլիք վէ իմանսըզը-
ղըն եարամաչ եիւրէյի տիր . իմտի՝ կիւնաս-
քեարլար հէլաք օլտուգլարը իչիւն քէնտիլէ-
րինտէն զայրիսինէ գապաճաթ պուլամազլար : (‡)

(†) ԵՔր . Բ . 14 : Իմտի չիւնքի չօճուգլար թէնտէն
վէ գանտան հիսսէտար օլտուլար , քէնտիսի տախի քէ-
զալիք հէման պու շէյլէրտէն հիսսէտար օլտու , թա քի
էօլիւմիւն վասիթասի իլէ՝ էօլիւմիւն հիւքիւմէթինէ մա-
լիք օլանը՝ եանի շէյթանը իպթալ էտէ :

ԵՔր . Թ . 14, 15 : Քրիստոսուն գանը քի՝ օ քէնտի-
նի էպէտի Բուճ իլէ Ալլաճա լէքէսիզ սունտու՝ սիզին
զամիրինիզի էօլիւ ա՛մէլլէրտէն նէ գատար տաճա զիյա-
տէ փաքլէյէճէք տիր , քի տիրի Ալլաճա ի՛պատէթ է-
տէսինիզ :

Վէ պունուն իչիւն օ՝ եէնի ա՛ճտըն միյանճըսը տըր .
թա քի էվվէլքի ա՛ճտա օլան ի՛սեանլարըն ֆիտասը
իչիւն էօլիւմ իճրասը իլէ , աա՛վէթ օլունմուչ քիմնէ-
լէր էպէտի միրասըն վա՛տընը ալալար :

(‡) Հուլ . Գ . 19 : Լաքին պիլիբիզ քի՝ նօմօս հէր
սէօյլէտիյինի՝ նօմօտա օլանլարա սէօյլէր . թա քի հէր
աղըզ թըզանա , վէ ճիւմլէ ա՛լէմ Ալլաճըն ի՛նտինտէ
սուչլու օլա :

Հուլ . ԺԳ . 3 : Եօզ՝ տերիմ սիզէ . ամմա էյէր թէվ-
պէ էթմէզսէնիզ , ճիւմլէնիզ պունճիլէյին հէլաք օլա-
ճազ սընըզ :

Մուլ . ԺԶ . 16 : Ինանըպ վաֆթիզ օլունան գուր-
թուլաճազ . վէ ինանմայանըն իւզէրինէ հիւքմի ա՛գապ
օլունաճազ :

Յուլ . Ե . 40 : Վէ սիզ պանա կէլմէք իսթէմէզ սի-
նիզ քի՝ հայաթընըզ օլա .

Յուլ . Գ . 19 : Վէ հիւքմ պու տուր քի ըջոգ տիւն .

Ս . 15 : Լքսերիյէ գուլանըւան քէֆարէթ վէ գուրթարը լուղէթլէրինին մապէյնինտէ Փարգ վար մը տըր :

Ճ . Լվլէթ վար տըր : Վէֆարէթ կիւնահ իչին տիր : գուրթարը իսէ՝ կիւնահտան վէ ա՛լ զապտան օլուր : Պիղ քէֆարէթ իլէ քէֆարէթին թէէսիրաթընը պիրիպիրինտէն Փարգ էտէրիլ . լաքին գուրթարը իլէ գուրթարընն թէէսիրինի Փարգ էտէմէղիլ : Վուրթուլալըմ տէյիւ տուա՝ էտէ պիլիլիլ , ամմա քէֆարէթ իչին տուա՝ օլունմալ : Լաքին պա՛զը քէրրէ Մ՛ղիլ Վիթապտա գուրթարը լուղէթի հէմ կիւնահ իչին քէֆարէթ հէմ կիւնահտան վէ էլէմտէն խէլաս օլմալ մա՛նասընա գուլանըրը :

Ս . 16 . Վէֆարէթ վէ գուրթարը լուղէթլէրինին ասը մա՛նասընճա , պունլարը պիրիպիրինտէն Փարգ էթմէք միւհիմմ պիր շէյ մի տիր :

Ճ . Լվլէթ զայէթ միւհիմմ տիր . էթմէմէք՝ պէջիլք եանկըշարա միւճիպ օլուր : Պուֆարգը էթտիյիմիլ հալտէ , քիմսէ քէֆարէթին ո՛ւմնումի օլտուղունտան ճիւմլէ ատէմլէր խէլաս օլուր թ՛ալմաթընը պահս էտէմէլ . պիր զիյաֆէթ թէտարիք օլունմասը իլէ օնուն սէֆասընը չըգարմանըն արասընտա ա՛ղիմ Փարգ վար տըր : Պէջլէ տէ քէֆարէթին քեաֆի օլմասը իլէ օնուն թէէսիրի արասընտա խսյըլ Փարգ պուլունուր : Վէֆարէթ պիւթիւն տիւնեայա քեաֆի իսէտէ , եալընըլ թէվպէ էտիպ ինաննլարա գուրթուլուշ ա՛մէլ էտէր : Վեաֆի օլտուղու օնուն թապիա՛թընտան տըր , լաքին թէէսիրի՝ Մլլահըն Մ՛ղիլ Րուհու-

եայա կէլտի , վէ ատէմլէր դարանըղը ըշըգտան տահա զիյատէ սէվտիլէր . զիրա օնլարըն ա՛մէլլէրի եարամալ իտի :

նունն օնու ա՛մէլէ գօմասը իլէ օլասլիլիր :

Ս . 17 . Վէֆարէթ՝ Ինճիլին պիր էսասը
թա՛լիմաթը մը տըր :

Ղ . Լ՛վլէթ . կիւնասիչիւնն պիր քէֆարէթ էտէն
գուրպան տէյիւ՝ նօմսունն ճէզասընը չէքմէյէ
պիզիմ՝ եէրիմիզէ պէտէլ տէյիւ Վրիստոսա ինան-
մագ՝ խէլաս իչիւնն միւսթագիլ պիր շարթ կիպի
Ե՛զիզ Վիթապարտա պիզէ իպրամօլունուր : Աս-
չա չըգարըմը Վրիստոս՝ Ինճիլին ասը մատտէսի
վէ շանը տըր : (է)

Ս . 18 . Վէֆարէթ թա՛լիմաթը եալընըզ իլ-
համ իլէ մի թա՛լիմօ օլունմուշ տուր , եօխսա ա՛գլ
ու խորաքտան եախօտ քեայինաթտան էջրէնտիյի-
միզ շէյլէրտէ՞ն տախի մա՛լիմօ օլունուր :

Ղ . Ե՛գլ ու խորաք եախօտ քեայինաթտան էջ-
րէնտիյիմիզ պու խուսուստա հիչ խապէր վէրէ-
մէզ : Վէֆարէթ թա՛լիմաթը պիւթիւն պիւթիւն

(է) Յ՛ւն . ժԴ . 6 : Յիսուս օնա տէտի . եօլ վէ կեր-
չէքլիք վէ հայաթ պէն իմ . Փէտէրէ քիմնէ կելմէզ իւ-
լա պէնիմ վասիթամ իլէ :

Կ՛որ՝ Դ . 12 : Աէ պաշգա հիչ պիր քիմնէնին վա-
սիթասի իլէ խէլաս եօզ տուր . զիրա կէօք ալթընտա
ատէմլէր արասընտա վէրիմիշ պիր զայրի ատ եօզ տուր
քի՛ պիզ օնուն վասիթասի իլէ խէլաս պուլազ կէրէք
օլա :

Ա Կ՛որ՝ի . Ա . 23, 24 : Պիզ իօէ խաչա չըգարըմը
Քրիստոսու վա՛ղ էտէրիզ , քի եէհուտիլէրէ թէօքէզ
վէ եունանիլէրէ տիվանէլիք տիր , ամմա շօլ տա՛վէթ
օլունմուշ կէրէք եէհուտիլէրէ կէրէք եունանիլէրէ՝ Ալ-
լահըն գուվլէթի վէ Ալլահըն ի՛լմի Քրիստոս տուր :

Ա Կ՛որ՝ի . Բ . 2 : Ձիրա արանըզտա հիչ պիր շէյ պիւ-
մէք միւնասիպ կէօրմէտիմ , իլլա Յիսուս Քրիստոսու՝ օ-
նու տախի խաչա չըգարըմը :

Գ՛ու . Ձ . 14 : Լաքին պէն՝ հաչա քի Բապարմըզ
Յիսուս Քրիստոսուն խաչընտան զայրի պաշգա շէյ իլէ
իֆթիխար էտէյիմ , քի օնուն վասիթասի իլէ տիւն-
էա պանա խաչլանտը , պէն տախի տիւնէայա խաչլան-
տըմ :

Այդից Վրիթապլարտան թաճսիլ օլունուր . վէ պու շէյ տիր քի Վրիսթիանլըղ՝ իլհամա ինանմայըպ եալընըղ Ալլահա ինանմագտան , Սիւսլիւմանլըգտան , Փութփէրէսթլիքտէն վէ սայիր մէզհէպլէրտէն մախսուսէն այլըրըր : Իմտի քէֆարէթի րէտտ էտէն քիմնէ՝ Վրիստոսուն տինինէ ինանան սայըլմամալը տըր :

ՊԼՊ 43

ԵԷՆԻ ԿՕՂՈՂ 2:

Ս . 1 . ԵԷՆԻ տօղուշ նէ տիր :

Ճ . (1) Սու իլէ վաֆթիզ օլմագ տէյիլ տիր , նէ տէ պիր քիմնէնին էթվարը զահիրէսինին թէճտիտի տիր . պիր մէզհէպտէն պիր պաշգա մէզհէպէ սիւլիք էթմէքտէ տէյիլ տիր . Ճանա պիր եէնի թապի'ի գուտրէթ վէրիլմէք՝ եախօտ տիւզիյէ գօրգու եա տիւզիյէ թէսէլլիտէ պուլունմագ՝ եախօտ Ալլահըն խեչաս էթմէյէ նիյէթի օլտուղունուն պիր քիմնէյէ պէյան եա մալիւմ օլունմասը , եախօտ մէզհէպ խուսուսունտա պիր քիմնէնին էֆքեարընըն էյիյէ եիւզ թուլթմասը տա տէյիլ տիր . նիհայէթ՝ կիւնահ իշիւն սալթ զամիրտէ թէքտիր օլունմագ տա տէյիլ տիր : Իլլա (2) գալպին արզուլէրինտէ քէօքտէն պիր ա'զիզ թէպտիլաթ , եախօտ ճանտա ա'զիզլիյին պաշլանմասը տըր : ԵԷՆԻ տօղուշ տէյիլ թապի'ի , իլլա ախլագի թէպտիլաթ տըր : (2)

(2) Ա ՅԷԿ . Դ . 7 : Եա՝ սեվկիւլիւլէր՝ պերի պերիմիզի սեվէլիմ , զիրա մուհասպպէթ Ալլահտան տըր . վէ հէր քիմ քի սեվէր իսէ , Ալլահտան տօղմուշ տուր , վէ Ալլահը թանըր :

Բ ԿԳՆԻ . Ե . 17 : Շէօյէ քի էյեր պիր քիմնէ քրիստոստա իսէ , եէնի մախլուգ տուր . էսքի շէյլէր կէշ-

Ս . 2 . Եկնի տողուշ՝ ճանը թէքմիլէն անդիզ
էտէր մի :

Ղ՛ . Խայրը . ճանըմըզ թէնտէ իքէն պա՛ղը
մերթէպէ ա՛ղիզէնիր , վէ լաքին էօլիւմ սաա՛թընա-
տաք ա՛ղիզլիքտէ թէքմիլ օլմաղ : Ինսան պու էօմրտէ
կիւնահարզ քէմալիյէթէ վասլ օլուր տէյի զանն
էթմէք՝ Ե՛ղիզ Վ՛իթապլարա գարշը տըր : (է)

Ս . 3 . Եկնի տողուշ՝ պիրտէն պիրէ՞ մի , եօսսա
ազար ազար մը օլուր :

Ղ՛ . Պիրտէն պիրէ օլուր : Բու հանիճէ տիւշիւն-
տիւքտէ , հիչ պիր վագըթ օլմաղ քի պիր ատէմ՝ նէ
տիրինէ տէ էօլիւ , նէ անդիզ նէ տէ կիւնահար ,
նէ Վ՛րիստոսա թարաֆնէ տէ օնա զըտտ օլմուշ օլ-
սուն : Ելպէթտէ պիր տագիգէ վար տըր , քի
եիւրէքտէ եէնիլէնմիշ օլան՝ թէպտիլ օլուր : Իմտի՛
եէնի տողուշ եախօտ ճանտա օլան անդիզլիյին
պաշանկըճը ափանսըզըն տըր : Աէօրիւնիւր քի
Ե՛ղիզ Վ՛իթապ պու թէպտիլաթը թա՛րիֆ էթ-

տի , իշթէ հեր շէյ եէնի օլաու :

Եփե՛ . Դ . 22—24 : Քի էվլէլի կէշինմէնիզէ կէօրէ՛
ալտատըշըն շէհլէթլէրինէ կէօրէ ֆէսատէ վարան էօ-
քի ատէմի թէրք էտէսինիզ , վէ ա՛ղընըզըն Բուհուն-
տա եէնիլէնէսինիզ , վէ սատագաթ վէ կէրչէքլիյին ա՛-
ղիզլիյի իլէ Ալահա կէօրէ եարատըլան եէնի ատէմի կի-
յէսինիզ :

(է) Ժ՛ւ . Է . 20 : Հագգան եերտէ սատըգ ատէմ
էօգ տուր , քի էյլէք էտիպ կիւնահ էթմէյէ :

Յ՛ք . Թ . 20 : Էյէր քէնտիմի սատըգ սայար իսէմ՝
ազզըմ՝ պէնի գապահաթլը չըգարըր . քեամիլ իմ տէ-
սէմ՝ , պէնի ֆատըգ չըգարըր :

Հ՛ւմ . Է . 24 : Պէն նէ՞ պիչարէ ատէմ իմ . պէնի
պու էօլիւմիւն թէնիւտէն քի՞մ խէլաս էտէճէք :

Ա Յ՛ւհ . Ա . 8 . 10 : Էյէր տէրսէք քի՛ կիւնահը-
մըզ էօգ տուր , քէնտիմիզի ալտատըրըզ , վէ պիզտէ
կէրչէքլէք էօգ տուր : Էյէր տէրսէք քի՛ կիւնահ իշ-
լէմէմիշ իզ , օնու եալանճը էտէրիզ , վէ օնուն սէօղիւ
պիզտէ տէյիլ տիր :

մէք իջիւն էքսէրի գուլանտըղը սէօղլէր իլէ տախի պու էֆքեարը էօյրէտիր . մէսէլա՝ «էօղլւմնէն էօմրէ կէչմէք» . «Եէնի տօղուչ» . վէ «Եէնի եարատըղը» : Շու շէյլէր՝ եա՛նի հայաթա գըյամ , տօղուչ , եարատըղ , պիրտէն վէ ափանսըղ օլուր : Պու ճիւմլէ իլէ , Ալլահ՝ Րուհունուն ա՛մէլի իլէ ալլահա՛նի էօ՛մր թահսիլի իջիւն պիր ճանը հազըր էթմէքտէ՝ ազ եա չօգ վադթ սարֆ էտէպիլիր : Թէգատտիւս թա՛պիր օլունան շէյ՝ եա՛նի՝ ա՛ղիղլիյին ճանտա արթմասը ազար ազար իլէրի կիտէր : ()նա մազհար օլան՝ Ալլահըն նօմնունա քիւլիյէն միւթապըղ , վէ կէօյ իջիւն թէքքմիլէն հազըր օլունճայատաք , տէրէճէ պէ տէրէճէ լութֆտա իլէրիլէր :

Ս . 4 . Եէնի տօղուչուն վուգո՛ւ պուլտուղու վագըթ՝ օնա մազհար օլանա տայիմա մա՛լիւմ օլո՛ւր մու :

Ղ՝ . Լէքսէրի մա՛լիւմ օլուր , Փագաթ տայիմա տէյիլ : Քրիսթիանլարըն թէճրիւպէսի պու խուսուստա պիրիպիրինտէն Փարգը տըր : (բ)

Ս . 5 . Եէնի տօղուչ՝ խէլաս իջիւն մութլագալազըմ մը տըր :

Ղ՝ . Լէվլէթ , աթի էլպէյան սէպէպլէր իջիւն լազըմ տըր :

(1) շէր շէյ ա՛ղիղլէք օլան կէօքտէ , ա՛ղիղլաթլարտան պաշգասը սա՛ատէթլու օլամազ : Եիւրէյինտէ թէճտիտ օլմայան՝ սէմավի տիւնեա՛նըն մէշղուլիյէթլէրինէ վէ սէֆալէրինէ հիչ պիր վէճհ իլէ մինասիպ վէ միւգթէտիր օլմայաճագարը . չիւնքի օ մագուլէ քիմնէ պիւսպիւթիւն

(բ) Գործ . Բ . 41 : Իմոտի օնուն սէօղլւնիւ սէվինճ իլէ գապուլ էտէնլէր վաֆթիղ օլտուլար . վէ օլ կիւն օնլարա իւչ պին ճան գատար զամմ օլտու :

կիւնաՏքեար տրը , վէ հէր ա'ղիզ շէյտէն թէլէզ-
ղիւզ տույմազ :

(2) Ա'նի տողմամըշ օլանլար կէօյէ գապուլ
օլունսալար իտի պիլէ , Ալլահ օնլարա հիւանի նա-
զար վէ մէսրուրիյէթ իլէ պագամազ իտի : Աքին
Ալլահ քէնտի հուզուրունտա ճիւմլէ սաքին օլան-
լարտան բազի օլուպ' հազղ էթմէլի տիր : Պու է-
ճիլտէն կիւնաՏքեարլար եիւրէքտէ թէպտիլ օլ-
մալը տրուլար , էօյլէ քի կէօյիւն սաքինլէրի օլալար :

(3) Ա'ղիզ Վիթապլար' կերէք աչըգտան աչը-
ղա , կերէք քէլամլարընըն կէլիշաթընտան պէյան
վէ իֆատէ էտերլէր քի , եէնիտէն տողմուշ օլան-
լարտան ղայրի պիր քիմնէ Ալլահըն փատիշահըլը-
ղընը կէօրմէյէճէք տիր : (Բ)

Ս . 6 . Պու թէպտիլաթ' էօլիւմտէն սօնկրա
վուգու պուլըմու :

(Բ) Յ. Կ. Գ. 3. 7 : Յիտու ճէվապ վէրիպ օնա
տէտի . կերէք' կերէք տէրիմ սանա , էյէր պիր քիմ-
սէ թէքրար տողմազա , Ալլահըն փատիշահըլընը կէօ-
րմէզ :

Սանա' Սիղէ թէքրար տողմազ կերէք տիր տէտիյիմէ
թա'ճճիւպ էթմէ :

Եբր . ԺԲ . 14 : Հէփիսի իլէ սէլամէթտէ օլմանըն ար-
տընճա սէյերտին . հէմ ա'ղիզլ իյին արտընճա' քի օն-
սուլ Բապպը հիշ քիմնէ կէօրմէյէճէք :

Գալ . 2 . 15 . Չիրա Գրիստու Յիտուտա' նէ սիւն-
նէթ' նէ տէ սիւննէթսիլիք պիր շէյ տիր , իլլա եէ-
նի եարատըլը :

Հալ . Գ . 7, 8 : Չիրա թէնին Փէքրի Ալլահա տիւշ-
մէնլիք տիր . չիւնքի Ալլահըն նօմսոււնա իթաա'թ էթ-
մէզ , զիրա էթմէյէ տախի գատիր տէյիլ տիր : Իմտի
թէնտէ օլանլար' Ալլահա մագպուլ օլմաղա գատիր տէ-
յիլէր :

Ա . Կրի . Բ . 14 : Աքին նէֆտանի առէմ' Ալլահըն
Բուհունուն շէյլէրինի գապուլ էթմէզ . զիրա օնա տի-
վանէլիք կէօրիւնիւր , վէ անկլամազա գատիր տէյիլ
տիր . չիւնքի Բուհանիճէ թէֆթիշ օլուր :

Ղ' . Խոսյըր : Ինսանա իհսան օլունան լուծֆ ու իմթիհհան վազթը եալընըզ պու էօ՛մր տիր . կէլէճէք էօ՛մր մուգապէլէ վազթը տըր : Եօլիւմաւէն սօնկրա ինսանլարըն ախլագընտա թէպտիլաթ օլմայաճագ տըր : (ժ)

Ս . 7 . Եէնի տօղուշուն սէպէպի էվվէլի քի՛մ տիր :

Ղ' . Ելլահ օլան Ե՛ զիզ Բուհ : Եէնի տօղուշտա պէօյիւք վէ թէէսիրլի իճրա էտէն օ տուր : (Ե)

Ս . 8 . Ինսանլարըն եիւրէյինի թէճտիտ էթմէքտէ՛ Ելլահ պիր միւսթագիլ հիւքիւմտար կիպի ա՛մէլ էտէր մի :

Ղ' . Եվվէթ . իսթէտիյի քիմսէյի , իսթէտիյի վագըթ վէ իսթէտիյի թարիգ իլէ թէճտիտ էտէր : (Լ)

(ժ) Յայր . ԻԲ . 11 : Նահագըզըզ էտէն՝ տահա նահագըզըզ էթսին , վէ մուրտար օլան՝ տահա մուրտարլանսըն , վէ սատրգ՝ տահա սատագաթ իշլէսին , վէ ա՛ղիզ օլան՝ տահա ա՛ղիզլէնսին :

Ժող . Թ . 10 : Իշլէմէյէ էլինին հէր պուլտուզունու գուվվէթին իլէ իշլէ . զիւրա օլ կիթտիյին մէզարտա իշ վէ հիսագ վէ պիլկի վէ ի՛լմ՝ եօզ աուր :

(Ե) Ելլի . ԼՁ . 26 : Վէ սիզէ եէնի եիւրէք վէրէճէյիմ , հէմ տէրունինիզէ եէնի բուհ գօյաճաղըմ , վէ թէնլէրինիզտէն թաշ եիւրէյի կիտէրիպ՝ սիզէ էթտէն եիւրէք վէրէճէյիմ :

Յուհ . Ա . 13 : Օնլար քի՛ դանտան տէյիլ՝ վէ թէն իրատէթինտէն տէյիլ՝ հէմ ատէմ՝ իրատէթինտէն տէյիլ՝ իլլա Ելլահտան տօղտուլար :

Ցիդ . Գ . 5 : Պիզի՛ իշլէտիյիմիզ սատագաթտա օլան ա՛մէլէր իլէ տէյիլ՝ իլլա քէնտի մէրհամէթինէ կէօրէ իւէլաս էյլէտի , թէքրար տօղուշ եայգամասը վէ Ա՛ղիզ Բուհ եէնիլէմէսի վասիթասի իլէ :

(Լ) Հուլ՝ . Թ . 16 : Իմտի էօյլէ իսէ , իսթէյէնին եախօտ սէյիրտէնին էլինտէ տէյիլ , իլլա մէրհամէթ էտէն Ելլահըն էլինտէ տիր :

Ա կարնի . Գ . 6 , 7 : Պէն տիքտիմ , Ապօղոս սուվարտը , լաքին Ելլահ պէօյիւթտիւ : Շէյլէ քի աիքէն պիր

Ս . 9 . Ինսանըն իրատէի ճիւղիյէսի եէնի սօղուշ-
տա մահճվ օլո՞ւր մոու , եախօտ օնա խալէլ կէլի՞ր մի :

Ղ . Խօյըր . նէ մահճվ օլուր , նէ տէ օնա պիր
խալէլ կէլի՞ր : Ալաճ՝ ինսանը պիր ալէթ կիպի
գուլանմազ : Ալաճանի թէսիրաթ ճանըն թա-
պիա՛թընա կէօրէ տիր : Ա՛ղիզ Րուճ՝ ա՛գլէ , ար-
զուլարա վէ իրատէթէ , պունլարըն Տէր պիրինին
զաթի մախսուսիյէթի վէ իսթիտատընա կէօրէ ,
վէ ինսանըն ֆէճմինին վէ ալազգի թապիաթը-
նըն գավպիտինէ ճէպր էթմէյերէք , թէսիր էտէր :
Ալաճանի թէէսիր՝ էկէրչի անկլայըջըմըլտան իւս-
թիւն իսէ տէ , եինէ ֆիլվագի՛ , վէ ինսանըն ի-
րատէի ճիւղիյէսինէ միւթապըգ տըր : Ալունահ-
քեարլար քեամիլէն պիլիլլէր քի , եէնի սօղուշ-
տա վագի՛ օլան թէպտիլաթտա՝ քէնտիլէր պիլա
ճէպր՝ քէմալի մէրթէպէ քէնտի իրատէի ճիւ-
ղիյէլէրինի գուլանըլար :

Ս . 10 . Եէնի սօղուշտա՛ Ա՛ղիզ Րուճուն թէէ-
սիրաթը մախսուս եօխսա ա՛լէսսէվի՞ մի տիր :

Ղ . Մախսուս տուր : Ա՛լէսսէվի օլմատըղը Տէր
կիւնքի թէճրիւպէմիլլէ իսպաթ օլունուր : Այէր
պէօլէ օլսա իտի , Տէփ ատէմլէր եէնիտէն սօղ-
մուշ օլուրլար իտի . պու իսէ վուգո՛ւի Տալտէն
չօգ ուզագ տըր : Մախսուս օլտուղու , պա՛ղը քիմ-
սէլէրէ իՏսան օլունուպ՝ զայրիլէրէ իՏսան օլուն-
մատըղընտան , Տէմ տախի ո՛ւմումէն ինսանլարա
ա՛լէսսէվի օլմայան թէէսիրլէր Տասըլ էթտիյինտէն
պէլի տիր : Այքսէրիէ գարըզ գօնուլմազ տէնիր

չէյ տէյիլ տիր , վէ սուվարան պիր շէյ տէյիլ տիր .
իլա պէօյիւտէն Ալաճ :

8^աի . Ա . 18 : Միւրատ էտիպ՝ պիղի կէրչէքլէք սեօ-
զիւ իլէ սօղուրտու , քի պիղ օնուն մախսուգաթընըն
պիր նէվ թուրֆանտասը օլալմ :

իսէ տէ , քիմնէ գարշը գօմալ տէմէք տէյիլ տիր , իլլա գարշը գօնուլտուղու հալտէ զալիպ օլապիլիւր տէմէք տիր : () նա մալհար օլանլարը Մլլահ գուվլէթինին կիւնիւնտէ էօյլէ էտէր քի իսթէր օլուրլար : Րուհունն ա'լէսսէվի թէէսիրաթընըն միգտարը նէ տերէճէտէ օլսա , եիւրէյի Ինճիլին շուրութուննա կէօրէ խէլասօլմաղա իսթէքսիղ պրագըր լաքին մախսուս թէէսիրաթը հէրնէ գատար աղ օլսա , եինէ եիւրէյէ՝ քէնտի խէլասընը գապուլ էթմէյի իսթէտիր : (Խ)

Ս . 11 . Մ'գիղ Րուհունն թէէսիրաթը՝ եիւրէյի թէպտիլ էթմէք իչիւն նէտէ՞ն իգթիղալը տըր :

Ղ . Ինսանըն իգթիտարը , եանի լաղըմ օլանն թապիի գուվլէթլէրի օլմատըղընտան տէյիլ տիր , իլլա Քրիստոսու գապուլ էտիպ օնա իթմաթ էթմէյէ իսթէյի օլմատըղընտան տըր : Ինսանըն Մլլահ օլանն մուհապպէթսիղլիյի , վէ պօրճունու իճրա էթմէյէ կէօնիւլսիւղլիյիլ տիր , քի Րուհունն թէէսիրաթընը իգթիղալը էտէր : Պու սէպէպտէն՝ իշպու իգթիղա ինսանըն թէվպէսիղլիյինէ էօ'ղը օլմատըգտան պաշգա , օնուն միւճրիմ օլտուղուննա էն գուվլէթլի իսպաթ տըր : (Ճ)

Ս . 12 . Ինսան՝ եէնի տօղուշտա Փայի'լ մի եօխսա Ռֆա'լ մու տուր :

Ղ . Պիր Փիքիրէ Փայի'լ տիր , պիր Փիքիրէ տէ մէՓո'լ տուր : Մ'գիղ Րուհ օնտա ա'մէլ էթմէքտէ իքէն , քէնտիսի իրատէի ճիւղլիյէսի իլէ

(Խ) Սաղմ. ճԹ . 3 : Սէնին գուվլէթինին կիւնիւնտէ՝ գավմըն ա'գիղ զիյնէթլէր իլէ քէնտիլէրինի իրատէթ իլէ սունաճագլար , կէնճլիյինին չիհի սանա՝ սապահ րահմինտէն տիր :

(Ճ) Յալհ . Ե . 40 : Վէ սիղ պաննա կէլմէք իսթէմէղ սինիղ քի՝ հայաթընըղ օլա :

ա՛մէլ էտէր : Իշպու՛ւ Ելլահըն՝ վէ ինսանըն ա՛մէլ էթմէսինտէ՛ պիր նէվի՛ պերապէր հարաքէթ էթմէք վար իսէ տէ , ա՛յնի մա՛նատա՛ պիրիպիրինէ մուսավէնէթ եօգ տուր : Պու քէյֆիյէթ շունտան աշիքեար տըր քի , ինսանտան՝ եէնի եիւրէյէ մալիք օլմագ մաթլուպ օլունուր , վէ պու եէնի եիւրէյի Ելլահ վերիր : (1)

Ս . 13 . Եէնի սօղուշուն իսպաթլարը հա՞նկըլար տըր :

Ղ՛ . Պիր քիմսէնին՝ օլ թէպտիլաթըն վագթինի , եերինի , թարզընը վէ պաշգա հալէրինի այնի կէօսթերմէյէ քէնտինի միւգթէտիր գըլաս էթմէսինտէն , աղ՝ եախօտ հիչ իսպաթ չըգմագ : Պաշըճա իսպաթլար պունլար տըր .

(1) Ե՛ղիլ Վիթապըն թա՛լիմաթլարընըն կէրչէք վէ ա՛լա օլտուղունու տէրունի տիլտէն տույմագ :

(2) Բուհանի իւլֆէթ վէ սէօհպէթտէն հազլ էթմէք :

(3) Ո՛ւմումի , ֆամիլեաճա վէ կիզլի ի՛պատէթլէրտէն խօշանմագ :

(4) Ե՛ղիլ Վիթապը վէ սայըր բուհանի քիթապլարը օգումագտան վէ ալլահանի մատտէլէրի միւլահազա էթմէքտէն լէզզէթ տույմագ :

(1) Եղի . ԺԸ . 31 : Իւզէրինիզտէն՝ օլ էշէտիյինիզ ճիւմլէ գապահաթլարընըրը կիտէրին , վէ քէնտիլէրինիգէ եէնի եիւրէք վէ եէնի բուհ էտինին . զիրա նիչէն էօլէսիլ՝ եա՛ Իսրայէլ էվի :

Եղի . ԼԶ . 26 : վէ սիգէ եէնի եիւրէք վէրէճէյիմ , հէմ տէրունինիգէ եէնի բուհ գօյաճաղըմ , վէ թէնյէրինիգտէն թաշ եիւրէյի կիտէրիպ՝ սիգէ էթտէն եիւրէք վէրէճէյիմ :

Փիւեղ . Բ . 12 , 13 : քէնտի խէլասընըրը գօրգու վէ տիթրէմէյիլէ իճրա էյլէյին : Ձիրա սիգտէ՛ կէրէք իսթէմէյի կէրէք էշէմէյի՛ բիգասընա կէօրէ իշէյէն Ելլահ տըր .

(5) Միօնուն իլերիլէմէսի իշին շաղ օլմադ վէ
Քրիստոսուն իշինին շէրէֆ վէ զաֆէր պուլմա-
սընը արգուլէմէք :

(6) Թափու ճարէքէթտէ թէվազիւ՝ վէ հալիմ-
լիք կէօսթերմէք :

(7) Հէր քէսի խայրիսահլըգ իլէ , վէ քրիս-
թիանլարը մահղուզիյէթ իլէ սէվմէք :

(8) Կիւնահտան իբրահ էթմէք , վէ ա՛ղիլլիյի
սէվիպ օնու զայէթլէ վէ տիւզիյէ արգուլէմէք :

վէ (9) Եթիվի էօ՛մրիւնտէ Ալլահըն թէնպիհ-
լէրինէ իթա՛աթ էթմէք : (հ)

(հ) Յւլէ . Գ . 8 : Բիւզկեար՝ իսթէտիյի եերէ էսեր .
վէ օնուն սէսինի իշիտիրսին . լաքին ներէտէն կէլտի-
յինի վէ ներէյէ կիթտիյինի պիլմէզսին , բուհտան
տօղմուշ հէր քիմէ՛ պէջլէ տիր :

Հուլ՝ . Ը . 14 . 16 : Զիրա հէփ Ալլահըն բուհու իլէ
գուլաղուղանանլար՝ օնլար Ալլահըն օղուլարը տըրլար :

Օ բուհ քէնտիսի պիզիմ՝ բուհումուզ իլէ պերապէր
շէհատէթ էտեր քի՛ պիզ Ալլահըն էվատլարը իզ :

Մուլ . Գ . 16 : Օլ գէման Ալլահտան գօրգանլար պի-
րի պիրի իլէ սէջլէշտիլէր :

Մուլ . ԶԳ . 2 : Ճանըմ՝ Բապարն ալլուլարընահ հաս-
րէթ չէքէր , հէմ տասի պայլըր . եիւրէյիմ հէմ ճէ-
սէտիմ սաղ Ալլահա ալգըշ էտերլէր :

Մուլ . ՃԹԹ . 97 : Սէնին թէվրաթընը նէ՛ գատար
սէվէրիմ . պիւթիւն կիւն թէֆէքքիւրիւմ՝ օ տուր :

Մուլ . ՃԲ . 14 . Զիրա գուլարըն օնուն թաշլարըն-
տան հազզ էտերլէր , վէ թօփրաղընահ հիւսնի նազար
իլէ պագարլար :

Մուլ . ԺԱ . 29 : Պոյունարուղումու իւզերինիզէ ա-
լըն , վէ պէնտէն էյըրէնին , քի մահճուպ վէ ալչազ
կէօնիւլլիւ իմ :

Մուլ . ԺԲ . 31 : վէ պունահ պէնզէր իքինճի՛ Գօն-
շունու քէնտին կիպի սէվէդին :

Ա Յուլ . Գ . 14 : Պիզ պիլբրիզ քի՛ էօլիւմտէն հա-
յաթէ կէշտիք . չիւնքի գարընտաշլարը սէվէրիզ . գա-
րընտաշը սէվմէյէն՝ էօլիւմտէ գալըր :

Հուլ՝ . Է . 24 : Պէն նէ՛ պիչարէ ատէմ իմ . պէնի
պու էօլիւմիւն թէնինտէն քի՛մ խէլաս էտէճէք :

Ս . 14 . Երկրէքտէ թէճտիտ օլանլար՝ եէնիտէն սօղտուղլարընա պա՛ղէն շիւպՏէ էտէրլէ՛ր մի :

Ճ՝ . 1 . Վիվէթ . վէ պու շիւպՏէլէր շու շէյլէրտէն նէշաթ էտէր , (1) Եէնի սօղուշ նէ օլտուղունու անկլամատրղլարընտան , եախօտ (2) Երկրէքլէրինին կիւնաՏքեարլըղընտան չօգ շէյ պագի գալմըշ օլտուղունտան , եախօտ (3) Մալիք օլտուղլարը Վրիսթիան լութֆլարընըն զայիֆլիյինտէն , եախօտ (4) ՄէղՏէպի արղուլարընըն թապիա՛թը հագգընտա էթտիլէրի եանղըշ գըյասլարտան , եախօտ (5) Վ իճուտճա մերագի եա քէյֆսիղմիղաճ օլտուղլարընտան : Լաքին պու թարղ շիւպՏէլէրտէ , Վրիսթիանլարա եագըշօր քի տինտար օլտուղլարընըն իսպաթլարը հագգընտա՝ քէնտիլէրինի թէֆթիշ էթսինլէր , զիյատէ բուհանի ըշօգ վէ հարաքէթ իչիւն Լլահա տահա զիյատէ տուա՛ էթսինլէր , վէ աճիղ իթա՛աթ իւզրէ օնա տահա եագըն եաշասընլար :

Ս . 15 . Վրիսթիանլարըն չօղու էօ՛մլէրինին հա՞նկը զէմանընտա մէղՏէպին թէէսիրինի տույարլար :

Ճ՝ . Երկրէսիղ փէք չօղու կէնճլիքտէ թէճտիտ օլուր՝ պա՛ղըսը իսէ՛ չօճուգլուգտա , պա՛ղըսը քեամիլիքտէ , վէ պիր ազը տա իխթիարլըգտա եէնի սօղուշա նայիլ օլուրլար :

Ա Յ . 15 . Գ . 10 : Ալլահըն էվլատլարը վէ շէյթանըն էվլատլարը պունտան պէյան տըրլար . հէր քիմ՝ քի սատադաթ իշլէմէզտէ , վէ քէնտի գարընտաշընը սէվմէզտէ , Ալլահտան տէյիլ տիր :

Ա Յ . 15 . Բ . 3 : Վէ պունուն իլէ պիլիբիզ քի՛ օնու պիլիշ իղ . էյէր օնուն թէնպիՏլէրինի կէօզէտիրսէք :

ՊԼԳ 14

Ա՛շխ Ժողովարան :

Ս . 1 . Աղիւղ մուհապպէթ նի՞ճէ պէօլիւ-
նիւր :

Ղ . Հագգընտա իճրա օլունան զաթա նա-
ղարէն , խայրըխահըգ մուհապպէթի , վէ մահ-
զուլիյէթ մուհապպէթինէ պէօլիւնիւր :

Ս . 2 . խայրըխահըգ մուհապպէթի նէ՞ տէ-
մէք տիր :

Ղ . Տույուշու՛ եախօտ թէլէզզիւզէ գապի-
լիյէթի օլան զաթլարըն սա՛ատէթի իչիւն արզու
տէմէք տիր :

Ս . 3 . խայրըխահըգ մուհապպէթի՛ սաա՛տէ-
թէ գապիլիյէթի օլան զաթլար հագգընտա նէ՞
տէրէճէ օլա կէրէք տիր :

Ղ . Մախսուս սէպէպլէր օլմատըղը հալտէ՛
պու մուհապպէթին տէրէճէսի՛ օնլարըն սաա՛տէթէ
օլան իգթիտարընա կէօրէ օլմալը տըր : Ալահ
պիր նիհայէթսիզ զաթ օլտուղու իչիւն , ճիւմլէ
մախլուգաթտան զիյատէ սէվիլմէլի տիր : Պաշգա
ատէմլէրի տէ քէնտիմիզի սէվմէյէ պօրճլու օլ-
տուղումուզ գատար սէվմէլի իզ : Իշպու խայրը-
խահըգ մուհապպէթի՛ հէփսինտէն զիյատէ պիզէ
մինասիպէթի օլան , վէ հէփսինտէն զիյատէ իւլ-
Ֆէթ էթտիյիմիզ վէ պերապէր պաղլը օլտուղու-
մուզ քիմսէլէր հագգընտա , օնլարըն պիզիմ իլէ
օլան մինասիպէթի վէ պիզիմ օնտան նէշաթ էտէն

պօրճլարըմըղ իչիւն , զիյատէ գուվվէթի օլմալը տըր : (3)

Ս . 4 . Խայըրխահլըգ մուհապպէթի հա՞նկը մախսուսիյէթ իլէ ֆէրգ օլունուր :

Ղ . Սահիհ խայըրխահլըգ՝ մէնֆաա՛թը զաթիէտէն խալի տիր . եանի՛ եալընըղ քէնտի մէնֆաա՛թը զաթիէմիղէ պագմայարագ , պաշգասընըն հիւսնիւ հալինէ տէ նազար էտէր . վէ թէլէզղիւղէ գապիլիյէթի օլան ճիւմլէ զաթլար հագգընտա՛ օնլարըն ճինսինին ասըլ գըյմէթ վէ էհէմիյէթինէ , վէ պիրիպիրինէ նազարէն օլան գըյմէթ վէ էհէմիյէթինէ կէօրէ օլուր :

Ս . 5 . Մէնֆաա՛թը զաթիէտէն խալի օլան խայըրխահլըգ մուհապպէթինէ ի՛ւմիւմէն ինսանլար նի՛ճէ նազար էտէրլէր :

Ղ . Փէք չօյ քիմսէլէրտէն մէտհ օլունուպ՝ անճագ աղ քիմսէլէրտէն ի՛ճրա օլունուր :

Ս . 6 . Մահզուղիյէթ մուհապպէթի նէ՞ տէմէք տիր :

Ղ . Օլաթլարտան՝ օնլարըն էյլիյի վէ աղիզլիղի իչիւն հազզ էթմէք : Ալլահըն քէնտի աղիզ մախլուգաթընա օլան մուհապպէթի , վէ օնլարըն Ալլահա վէ պիրիպիրլէրինէ օլան մուհապպէթլէրի պու ճինստէն տիր : Քրիսթիանլարըն՝ աղիզիբլէրի սէպէպինտէն պիրի պիրինէ օլան գարընտաշ մուհապպէթի տախի պու մուհապպէթտէն տիր :

Ս . 7 . Խայըրխահլըգ մուհապպէթի իլէ մահզուղիյէթ մուհապպէթինին արասընտա ֆարգ

(3) Մարի . ՃԲ . 30 , 31 : Վէ Ալլահըն Բապըր պիւթիւն էիւրէյինտէն վէ պիւթիւն ճանընտան վէ պիւթիւն ֆիքրիստէն վէ պիւթիւն գուվվէթին իլէ սէվէսին . իլք թէնպիհ պու տուր : Վէ պունա պէնկղէր Խքինճի՛ Գօնշունու քէնտին կիպի սէվէսին :

կէօսթէրմէնին էսասը նէ՞ տիր :

Ճ . Շ ու տուր . մուհապպէթ պաշգալարըն խայրըր իչիւն պիր արզու օլտուղու հալտէ , խայրը խահլըգ մուհապպէթի տէնիլիր . պիրէնտէ պուլունան կերէք ախլագի էյլիք եախօտ ալալըլը պէյէնմէք օլտուղու հալտէ , մահգուղիյէթ մուհապպէթի տէնիր : Պու վէճճ իլէ՛ թէլէզզիւլտույմաղա միւգթէտիր օլան հէր զաթ խայրըխահլըգ մուհապպէթինէ շայէսթէ տիր . վէ ա՛ղիզ օլան զաթ՝ մահգուղիյէթ մուհապպէթինէ լայըգ տըր . վէ թէլէզզիւլէ գապիլիյէթի օլտուգտան պաշգա , ա՛ղիզլիյէ տէ մալիք օլան զաթլար , հէմ խայրըխահլըգ հէմ տէ մահգուղիյէթ մուհապպէթինէ լայըգ տըրլար :

Ս . 8 . Հէփ ինսանլար պու ա՛ղիզ մուհապպէթէ մալիք օլմաղա պօրճլու մու տուրլար :

Ճ . Լ Վ վէթ . ախլագի շէրիաթա միւթի՛ւ , վէ Մ լ լահա միւթապըգ օլմագ իչիւն օլ մուհապպէթէ մալիք օլմաղա պօրճլու տուրլար . կերէք ա՛գլ վէ կերէք Մ լ լահըն Քէլամը պու պօրճու պիղէ իպրամէտէր : (Զ)

(Զ) Հ . Ե . Ժ Գ . 10 : Մուհապպէթ՝ գօնշույա քէմլիք իշլէմէղ . իմտի մուհապպէթ՝ նօմօսուն թէքմիլլէյի տիր :

Ս Ե վէ . Գ . 8 : Սէվմէյէն քիմնէ՛ Ալահը թանըմաաը . զիրա Ալահ մուհապպէթ տիր :

Մ . Ե . Ե . 43—45 : Իշիթտինիզ քի՛ տէնիլտի . Գօնշունու սէվէսին , վէ տիւշմէնինի պուղղ էտէսին : Ամմա պէն սիզէ տէրիմ՝ քի՛ տիւշմէնլէրինիզ սէվին , սիզէ պէա տուա՛ էտէնլէրէ խայր տուա՛ էտին , սիզի պուղղ էտէնլէրէ էյլիք էտին , վէ սիզի ինճիտէնլէր հէմ սիզի գօվալայանլար իչիւն տուա՛ էտին . Թա քի կէօքլէրտէ օլան Փէտէրինիլին օղուլարը օլասընըգ . զիրա օ՛ կիւնէշինի Ֆէնալարըն վէ էյիլէրին իւզէրինէ տօղտուրուր , հէմ հազգ վէ նահազգ քիմնէլէրին իւզէրինէ էաղմուր էաղալըրը :

Սաղ՝ . Ժ Ա . 7 : Զիրա սաարգ օլան Բապպ՝ սաարգ ա՛մէլէր սէվէր . օնուն եիւղիւ տօղրու քիմնէյէ պազար :

Ս. 9. Պու ա՛ղիզ մուհապպէթէ ֆէհիմ՝ վէ նաթըզ զաթլար նի՞ճէ նազար էթմէլի տիրէր :

Ղ. () նա հէր շէյտէն ա՛լա վէ հէր շէյտէն սէվ-կիւլիւ , վէ ինսանլարըն՝ մէլէբլէրին վէ Մլահըն պիլէ շան ու ի՛զգէթի տէյիւ նազար էթմէլի տիրէր :

ՊԼՊ 15

Թէվէ :

Ս. 1. Մահիհ ինճիլի թէվպէ նէ՞ տիր :

Ղ. Կիւնահտան ա՛ղիզլիյէ տէօնմէք տիր . վէ պունունլա՛ կիւնահըն չիրքինլիյինի թանըյըպ՝ օնտան իբրահ էթմէք , վէ ա՛ղիզլիյինի կիւզէլիյինի թանըյըպ՝ օնու սէվմէք անկլաշըլըր . հէմ տէ խէլաս

Եսայ . ԽԳ . 4 : Կէօզլէրիմտէ գըյմէթլու օլտուղուն սէպէպտէն ի՛զգէթ պուլտուն , վէ պէն սէնի սէվտիմ :

Մատթ . ԻԲ . 37—39 : Վէ Յիսուս օնա տէտի . Մլահըն Բապպը պիւթիւն էրէթիյնտէն վէ պիւթիւն ճաւնընտան՝ վէ պիւթիւն ֆիբրինտէն սէվէսին . Իւք վէ պէօյիւք թէնպիհ պու տուր : Վէ պունուն միսալի իքինճի . Գօնշունու քէնտին կիպի սէվէսին :

Յու՛ն . ԺԳ . 34 : Սիզէ եէնի թէնպիհ վէբերիմ՝ քի՛ պերի պերինիզի սէվէսինիզ . հէմ՝ քի պէն սիզի սէվտիյիմ՝ կիպի՛ սիզ տէ պերի պերինիզի սէվէսինիզ :

Ա Պեթ . Բ . 17 : Գարընտաշըլըր սէվին :

Հու՛ն . ԺԲ . 10 : Գարընտաշ մուհապպէթինտէ՛ պիւրի պերինիզէ միւվէտտէթլու օլուն . իբրամ էթմէքտէ՛ պերի պերինիզտէն իլէրի օլուն :

Փէլէպ . Բ . 3, 4 : Հիչ պեր շէյ նիզա՛ եա պաթըլ իֆթիխար իւզրէ օլմայա . իլա պերի պերինիզի ալլաք կէօնիւլիւք իլէ քէնտինիզտէն իւսթիւն սայըն , Հէր քէս սալթ քէնտինէ միւթա՛լիդ շէյլէրէ պագմասըն , իլա հէր քէս զպրիլէրէ միւթա՛լիդ շէյլէրէ տախի :

էտիճինին լիյագաթը վասիթասի իլէ ա'ֆվլըղա վէ
 ր'նայէթէ նայիլ օլմանըն իւմիտի ա'լէսսէվիյէ օնտա
 մէվճուտ տուր , վէ օնտան սօնկրա իթա'աթ կէլիր :
 թէվպէտէ Ալլահըն ըիւթպէսինէ , շէրիա'թընա
 վէ Խնճիլինէ մուհապպէթ մէվճուտ տուր , վէ
 օնուն պաշլըճա մատտէսի կիւնահ տրր : Խմտի
 թէվպէ' շու թապի'ի տույուշ վէ արզուէրտէ' պիր
 ֆարղ' մէմնունիյէթտէ' նէտամէթտէ' ճէղա գօր-
 դուսունտա' մէրհամէթտէ վէ ըիգգաթտա տէյիլ
 տիր : Պու շէյլէրին մէրամ ու նիյէթլէրի ա'գի-
 լանէ վէ խայրօխահ իսէ տէ , պունլարըն հիչ պիրի
 տէ սահիհ թէվպէնին պիր գըթա'սը տէյիլ տիր . (5)

Ս . 2 . Ը էրի' թէվպէ նէ տիր :

Ղ' . Կիւնահ իչիւն օլան օլ մահզունիյէթ
 տիր , քի պաշլըճա կիւնահըն ճէղայա միւսթա-
 հազգ գըլտըղընտաննէշաթ էտէր . վէ օնտա կիւ-
 նահտան իքրահ էթմէք վէ վաղ կէշմէք , եախօտ
 աղիղլիյի սէվիպ' օնու իճրա էթմէք մէվճուտ տէ-

(5) Յ.վ. Բ . 12 , 13 : Հէմ' տասի շիմտի Բապպ
 տէր քի' Պիւթիւն եիւրէյինիղ իլէ վէ օրուճ իլէ վէ
 աղլայըշ իլէ հէմ' եաս իլէ պանա տէօնիւն . Աէ եիւ-
 րէյինիղի երթըն' վէ տէյիլ էսվապարընըղը , վէ Ալ-
 լահընըղ Բապպա տէօնիւն . զիրա օ քէրիմ' վէ մէրհա-
 մէթլի' զազապը իրազ վէ ր'նայէթի չօգ տուր , վէ քէմ-
 լէքտէն էօթիւրիւ նատիմ' օլուր :

Եչի . ԺԴ . 6 : Օնուն իչիւն' Խարայէլ էվինէ տէ
 Բապպ Ալլահ պէօյլէ տէր . Տէօնիւն , վէ փութլարը-
 նըղտան քէնտինիղի տէօնտէրին . վէ ճիւմլէ մէքրուհ-
 լուգլարընըղտան եիւղիւնիւզիւ չէվիրին :

Եչի . ԼԶ . 31 : Աէ քէօթիւ եօլարընըղը հէմ' էյի
 օլմայան ա'մէլէրինիղի զիքր էտէճէքսիղ , վէ եարամազ-
 լըղլարընըղ իչիւն հէմ' մէքրուհլուգլարընըղ իչիւն քէն-
 տիլէրինիղտէն իքրահ էտէճէքսիղ :

Եչի . ԾԵ . 7 : Ֆասըգ քէնտի եօլունու' վէ եարա-
 մազ քիշի քէնտի միւլահաղալարընը թէրք էթսին , վէ
 Բապպա տէօնիւն քի' օնա մէրհամէթ էտէ , հէմ' Ալ-
 լահըմըղա' զիրա օ' ա'ֆվ էթմէքտէ քէպիր տիր :

յիւ տիր : Յուդանքն փիւշմանըղը պէօյէ խտի :
 Ա ագա՛ա սասհիհ տիր քի օնուն փիւշմանըղը կեր-
 չէք խտի , սախթէ տէյիւ խտի . տերին վէ իզթի-
 րապը խտի . սուչու օլտուղունա պիւսպիւթին
 գանմըլ օլտուղունտան հասըլ օլմուշ խտի . հէմ
 տախի կիւնահընքն խալիսանէ իգրարը վէ պիր
 նէվ՛ զահիրտէն իսլահ օլմագըղը տախի վար խտի .
 լաքին Ալահա կերչէք մուհապպէթտէն վէ կիւ-
 նահը իքրահ էթմէքտէն հասըլ օլմուշ տէյիւ խտի ,
 իլահ քէնտի նէֆսինի սէվտիյինտէն վէ ճեզա գօր-
 գուսունտան իլէրի կէլիշ խտի : Ասրսըղարըն վէ
 գաթիլէրին թութուլուպ ճէպայա հիւքմ օլուն-
 սուգլարը թագտիրտէ էթտիքլէրի փիւշմանըգ
 էքսերիյէ պէօյէ տիր : (Տ) Ելար պու գասավէթի՛
 կիւնահըն նէթիճէլէրի իչիւն էտերլէր , ասըլ կիւնահ
 իչիւն էթմէզլէր վէ թէվպէ իլէ փիւշմանըղըն
 Ֆարգը պու տուր : (Տ)

Ա . 3 . (Թ) Եվպէ էթմէյէ նէ՞ սէպէպլէր վար տըր :

Ա . (1) (Թ) Եվպէ ա՛գլա մութապըգ տըր : Աիւ-
 նահ ալչադ՛ րիւսվայ վէ Ալահա մէքրուհ պիր
 շէյ տիր . օնուն շերիա՛թընը պօզար , վէ օնուն
 ախլագի փատիշահըղընքն խայրընա մուխալիֆ
 տիր : Ակէր միւմքին օլսա խտի , կիւնահ Ալահը
 թախթընտան էնտիրիր վէ օնուն հիւքիւմէթինին
 խայրըլը մէրամ ու նէթիճէլէրինի իպթալ էտեր
 խտի : Պունու էտէմէզ իսէ տէ , հէլէ քէնտինէ

(Տ) Մարի . Իլ . 3—5 : Օլ զէման օնու էլէ վերէն
 Յուդա՛ օնուն իւզէրինէ հիւքմ օլունսուղունու կե-
 րիւնճէ , փիշման օլմաղըլա՛ օթուզ գըթա՛ կիւմիւշիւ պաշ
 քեահինլէրէ վէ իխթիարարա կէրի տէօնտերիպ՛ տէտի .
 Սուչուզ գան էլէ վէրտիյիմ՛ իչիւն՛ կիւնահ իլչէտիմ՛
 վէ օնլար տէտիլէր . Պիզէ նէ . սէն պագ : Աէ օ՛ ագ-
 չէյի հէյքէլին իչիւնէ աթըպ կիթտի . վէ վարըպ՛ քէն-
 տինի աստը :

միւսլթէլա օլանլարը պու տիւնեատա սէֆալէթէ տիւչար էտէր : Պու միւլաճազալար թէվպէ էթմէյէ պիր սէպէպ պէյան էտիպ օնուն ա'գլէ միւթապըգ օլտուզունու կէօսլթէրիր :

(2) Թէվպէ' աֆվըգ վէ խէլաս իչիւն պիր միւս- թագիլ շարթ տըր : Թէվպէքեարլարա վա'տլար վէ թէվպէսիզլէրէ թէճտիտլէր վար տըր : Պու քէյֆիյէթ տախի թէվպէյէ պիր սէպէպ տիր : (յ)

(3) Թէվպէ էթմէք պօրճունու Ալլաճ քէնտի Վէլամընտա տէֆա' վէ տէֆա' նասիճաթ պույուր- մուշ տուր : (ն)

Պունա պինաէն ճիւմլէ ա'լէմ ճէր եէրտէ վէ ճէր ճալտէ կէրէք ի'ւմիւմէն վէ կէրէք մախսուսէն' կիւնաճլարընտան թէվպէ էթմէյէ պօրճու տուր-

(յ) Գործ . Գ . 19 : Իմտի թէվպէ էտին , վէ տէօնիւն , քի կիւնաճլարընըգ սիլինէլէր . թա քի Բապպըն ճու- զուրուտան րաճաթըգ զէմանլարը կէլէլէր :

Եօայ . ԾԵ . 7 : Ֆասըգ քէնտի եօլունու' վէ եարա- մազ քիշի քէնտի միւլաճազալարը թէրք էթսին վէ Բապպա տէօնսիւն քի' օնա մէրճաթ էտէ , ճէմ Ալ լաճմըզա' զիրա օ ա'ֆվ էթմէքտէ քէպիր տիր :

Ղո-է . ԺԳ . 3 : Եօգ' տէրիմ' սիգէ . ամմա էյէր թէվ- պէ էթմէզուէնիզ , ճիւմլէնիզ պունճիլէյին ճէլաք օլաճազ սընըգ :

(ն) Մորթ . Դ . 17 : Օլ զէմանտան Յիսուս վա'զ էթ- մէյէ վէ' թէվպէ էտին , զիրա կէօքլէրին փատիշաճըզը եազլաշմը տըր տէմէյէ պաշլատըր :

Գործ . ԻԶ . 20 : Իլլա էվվէլա Տըմըչտա վէ Երուսա- ղէմտէ օնլարա ճէմ' պիւթիւն Եէճուտիսթան տիյարը- նա վէ թայիֆէլէրէ' թէվպէյէ լայըգ ա'մէլէր իշլէյէ- րէր' թէվպէ էթմէյէ վէ Ալլաճ տէօնմէյէ իապէր էթ- տիմ' :

Ղո-է . ԻԴ . 47 : Վէ Երուսաղէմտէն պաշլայըպ ճէփ թայիֆէլէրէ օնուն աարնտա' թէվպէ վէ կիւնաճլար ա'ֆվըղը վա'զ օլունսուն :

Մորթ . Զ . 12 : Վէ օնլար չըզըպ' վա'զ էտէրլէր իտի , քի թէվպէ էտէլէր :

Գործ . Ի . 21 . Իլլա Ալլաճ թէվպէյի վէ Բապպը- մըզ Յիսուս քրիստոսա իմանը' կէրէք Եէճուտիլէրէ կէ- րէք Եունանիլէրէ շէճատէթ էյլէտիմ' :

լար : Քրիսթիանյար՝ հէր կիւն կիւնահ էթտիբ-
լէրի սէպէպտէն , հէր կիւն թէվպէ էթմէյէ տէ
իհթիյաճլարը վար տրը :

Ս . 4 . թէվպէ՝ ինսանըն տէրա՛գապ էտէճէք
պօրճու մու տուր :

Ղ . 1, 2, 3 . էկէր պիր ատէմ պիր կիւն
թէվպէսիզ գալապիլիպ տէ , օլ պիր կիւնտէ պու-
նու էթմէքլէ կիւնահ իշէմէզ իսէ , իքի կիւն տէ
գալապիլիր . վէ իքի կիւն գալապիլտիյի հալտէ ,
պիր սէնէ տէ գալապիլիր . պիր սէնէ գալապիլ-
տիյի հալտէ , պիւթիւն էօ՛մրիւնտէ տէ , վէ էպէ-
տիլէպէտ տախի թէվպէսիզ գալապիլիր : Վաքին
հիշ պիր քիմնէ պունու թտտաա էթմէզ . էօյլէ
իսէ պու պօրճու փէք ազ պիր վազըթ տախի
իհմալ էթմէք գապահաթ տրը : (2)

Ս . 5 . թէվպէ վազթը պու էօ՛մրէ՞ մի մախ-
տուս տուր :

Ղ . 1, 2, 3 . ախրէթտէ թէվպէյէ եէր եօգ
տուր : (n)

(2) Գործ . ԺԷ . 30 : Իմոի Ալահ ճահիլլէյին վա-
զըթլարընը կէօրմէզլիյէ վուրուպ՝ շիմոի ատէմլէրին
հէփիսինէ հէր եէրտէ թէնպիհ էտէր , քի թէվպէ է-
տէլէր :

Սուր . ՃԺԹ . 59, 60 : Եօլլարըմը միւլահազա էտիպ՝
այազլարըմը սէնին շէհատէթլէրինէ չէվիրտիմ՝ : Սէ-
նին էմրլէրինի սազլամազա աճէլէ էթտիմ , վէ զյալան-
մնտըմ :

Եքր . Գ . 7, 8 : Օնուն իշիւն Ա՛զիզ Բուհուն սէօյլէ-
տիյի իւզրէ՝ Պու կիւն՝ էյէր օնուն սէսինի իշիտիր-
սէնիզ , չէօլտէ թէճրիւպէ կիւնիւնտէ օլան աճըթմազ-
տաքի կիպի՝ էիւրէքլէրինիզի գաթըլաթման :

(n) Ժող . Թ . 10 : Իշէմէյէ էլինէն հէր պուլտուղու-
նու գուվվէթին իլէ էյլէ . զիքա օլ կիթտիյին մէզար-
տա իշ վէ հիսապ վէ պիլիի վէ իլմ՝ եօգ տուր :

Եայր . ԻԲ . 11 : Նահազգըզ էտէն՝ տահա նահազգ-
ըզ էթսին , վէ մուրտար օլան՝ տահա մուրտարանսըն ,
վէ սատրգ՝ տահա սատազաթ իշէսին , վէ ա՛զիզ օլան՝
տահա ա՛զիզլէնսին :

Ս : 6 . Թեվպէ իծրասընըն գուվվէթի հէփ քրիսթիանլարտա պիր կէօնէ՞ մի տիր :

Ղ . Խայրը . Թեվպէքարլըգ գասավէթինին շիտտէթի հէր ատէմտէ պրը պրը տրը : Պու քէյֆիյէթ պա՛ղէն Թապի՛ի եախօտ միղաճի տու յուշարտան՝ պա՛ղէն տախի Ը՛ղիզ Բուհուն պաշգա պաշգա Թարղ իլէ ա՛մէլ էթմէսինտէն նէշաթ էտէր :

Ս . 7 . Կիւնասքեարըն Թեվպէսինտէ Ըլլահ ա՛մէլ էտէ՞ր մի :

Ղ . Ըվվէթ . Թեվպէ էտէն՝ ինսան իսէ տէ , օնա Թեվպէյի վէրէն Ըլլահ տրը : (Է)

Ս . 8 . Ֆիքրին հա՞նկը հարէքէթլէրի էքսէրիյէ Թեվպէտէն էվվէլ զուհուրա կէլիւրէր :

Ղ . (1) Ըլլահըն ա՛ղամէթի վէ ախլագի ա՛լալըղընը միւլահաղա էթմէք :

(2) Քէնտի ա՛մէլ ու հարաքէթիմիղի օնուն շէրիա՛թընըն մաթլուպաթլարը իլէ բուպար էթմէք :

(3) Օնուն քէրէմ ու ի՛նայէթլէրինի վէ Վրիստոսուն մէշագգաթլարընտա պէյան օլան ա՛տալէթինի Թեֆէքքիւր էթմէք :

(4) Սօնատաք Թեվպէսիլ գալանլարըն կէլէճէք ճէղա վէ ա՛ղապլարընը տիւշիւնմէք :

(5) Նէտամէթը քւիլլիյէ՛ կիւնահը Թանըմագ վէ կիւնահքեարա հաղըր օլան զաղապա միւնթաղըր օլմագ :

(Է) Բ ՏԻՄ . Բ . 25 : Ձբտտ տուրանլարը մահճուպլուգ իլէ Թա՛լիմ էտիճի օլմագ եագըշըր . պէլքի Ելլահ օնլարա Թեվպէ վէրէ քի՛ կէրչէքիլին պիլկիսինէ կէլէլէր :

Գորն . Ե . 31 : Ըլլահ օնու՛ քէնտի սաղ էլի իլէ եիւճէլթտի , քի Սէրվէր վէ Գուրթարըճը օլուպ Իսրայէլի Թեվպէ վէ կիւնահլար ա՛ֆվլըղը վէրէ :

Ս . 9 . Սահիճ ինճիլի թէվպէնին խպաթլարը նէ՞ տիր :

Տ՞ . Թաւր ու հարաքէթլէրտէ իսլահ օլմագ , եախօտ քրիսթիանլըդ պօրճլարընը իճրա էթմէք : Թէվպէյէ մալիք օլանլար թէվպէյէ լայրդ մէյվէլէր հուսուլա կէթիրիրլէր : (Կ)

Ս . 10 . Պու տիւնեատա կիւնահ քեարլարըն թէվպէ էթմէսի կէօյիւն սաքինլէրինէ նէ՞ թէսիրաթ էտէր :

Տ՞ . Լ՛ղիղ սէվինճ հասըլ էտէր : Օնլար՝ կիւնահ քեարլարըն գուրթարըճընըն փատիշահլըղընա կէլմէսինտէն զայէթլէ մէսուր օլուրլար : (Զ)

ՊԼՊ 16

Իման

Ս . 1 . Սահիճ ինճիլի իման նէ՞ տիր :

Տ՞ . Յիսուս Բրիստոսուն հագգընտա Լլա-հըն վէրտիյի շէհատէթէ օլ թէքմիլ ի՛թիգատ տըր քի՛ ա՛գլըն իքբեաթընը վէ եիւրէյին թէքմիլ ըի-զասընը շամիլ օլտուգտան պաշգա , ճանը՝

(Կ) Բ Կրնթ . Է . 11 : Ձիրա իշթէ հէման պու՝ Ելլահըն իսթէտիյինէ կէօրէ գասալէթլէնմէնիգ՝ սիզէ նէ՛ գատար ճէհա՛ նէ՛ գատար է՛օղը՛ նէ՛ գատար տարըլմագ՛ նէ՛ գատար գօրգու՛ նէ՛ գատար հասրէթ՛ նէ՛ գատար զայրէթ՛ նէ՛ գատար ինթիգամ՛ հասիլ էթտի . հէր վէճ՛ իլէ քէնտինիլին պու շէյտէ փաք օլտուղու-նուղու կէօսթէրտինիգ :

Մարթ . Գ . 8 : Իմտի թէվպէյէ լայրդ մէյվէ հասըլ էտին :

(Զ) Ղ . 1 . ԺԵ . 7 : Սիզէ տէրիմ՝ քի կէօքտէ՛ պեր թէվպէ էտէն կիւնահ քեար իչիւն՛ թէվպէյէ միւհթամ՛ օլմայան տօգսան տօգուղ ստարգտան զիյատէ՛ պէօյլէ սէվինճ օլաճագ :

օնա՝ կերչէք Մեօի՛ճ վէ ինսանլարըն Գուրթարը-
 ճըսը տէյի թէքմիլ ի՛թիմատ էթմէյէ թահրիք
 էտէր : Իման պիր պաշգա թարղ իլէ տէ թա՛րիֆ
 օլունապիլիր . եա՛նի՛ Ալլահըն շահատէթի իւզրէ ,
 Ա՛ղիզ Քիթապլարըն հագգ օլտուղունա ի՛թիգատ
 էթմէք , վէ ի՛թիգատ օլունան կերչէքլիքլէրէ մու-
 թապրգ եիւրէք տույուշարը էտինմէք : Իման
 գըսսաճա շէօյլէ տախի թա՛րիֆ օլունապիլիր .
 Յիսուս Քրիստոս իլէ Ալլահա գալպտէն ի՛թի-
 մատ էթմէք : (—)

Ս . 2 . Ինճիլին սահի՛ճ իմանը՝ Ա՛ղիզ Քիթապ-
 տա պաշգա պաշգա թարղ իլէ թա՛րիֆ օլու-
 նուր մու :

Ղ . 1 : Վլէթ . մէսէլա , «կերչէքլիյի պիլմէք» «կեր-
 չէքլիյին պիլկիսինէ կէլմէք» . «Քրիստոսու գապուշ
 էթմէք» . «Քրիստոսա իւմիւտ էթմէք» , «Յիսուսա
 պագմագ» , «օնա կէլմէք» , վէ «օնա իման կէթիրմէք» :
 Պու սէօյլէյիշլէրին հէիիսի տէ խէլաս էտիճի իմա-
 նը պէյան էտէրլէր :

Ս . 3 . Ինճիլի կերչէքլիյին հագգընտա սախ-
 թէ իման նէ՞ տիր :

(—) Ա Յօվ . Ե . 10 : Ալլահըն Օղունա ինանանըն
 շէհատէթի՛ քէնտինտէ տիր . Ալլահա ինանմայան՝ օնու
 եայանճը էթմիշ տիր . զիրա Ալլահըն քէնտի Օղու ի-
 չիւն շէհատէթ էթտիյի շէհատէթինէ ինանմամը տըր :

Եսայ . ԻՁ . 4 : Էպէտլէր էպէտինճէ րապպա կիւլէ-
 նին . զիրա Եհովա րապպ էպէտլէր գայասը տըր :

Եբր . ԺԱ . 1 : Վէ իման՝ իւմիտ օլունան շէյլէրին
 թէքմիլ ի՛թիմատը՝ կէօրիւնմէյէն նէսնէլէրին իսպաթը
 տըր :

Հուլ . Ժ . 10 : Ձիրա սատագաթ իչիւն եիւրէք իլէ
 իման կէթիրիլիր :

Գալ . Ե . 6 : Ձիրա Քրիստոս Յիսուստա՝ նէ սիւն-
 նէթ նէ տէ սիւննէթսիղլիք եարար , իլլա մուհապպէթ
 իլէ ա՛մէլ էտէն իման :

Ն. Ինճիլին կերչեբլբլբլբլինի հիլեքեարանէ թուժմագ տրո , եանի՝ Լ.զիլ Քիթապըն կերչեբլբլբլբլինին եիւրէյէ լայրզլը թէսիրաթը օլմագսրզըն , օլ կերչեբլբլբլբլբլ բիզա վերմէք տիր : (*)

Ս . 4 . Պաշգա տիւրլիւ իման տաճա վաճ մը տրո :

Ն . թեվարիս վէ մի՛ւճիզաթ իմանը տախի վար տրո :

Ս . 5 . թեվարիս իմանը նէ՞ տիր :

Ն . թեվարիսին նագլիյէթինէ սատէճէ ֆիբր իլէ ի՛թիգատ էթմէք տիր : (1)

Ս . 6 . Մի՛ւճիզաթ իմանը նէ՞ տիր :

Ն . Լլաճըն գուարէթի իլէ պիզիմ եախօտ պաշգալարըն միւ՛ճիզաթ իշլէմէյէ գատիր օլտուղունա , Լլաճըն Ռուհունտան թաճսիլ օլան գավի

(*) Հր. Բ . 18 : Ձերա կերչեբլբլբլինի նաճագզլըզ իլէ սագլայան ատէմլէրին հեր ֆըսզը վէ նաճագզլըզը իւզէրինէ՛ կէօքտէն Ալլաճըն զագապը աշիքեար օլունուր :

Յա՛ . Բ . 19 : Սէն ինանըրսըն քի՛ Ալլաճ պիր տիր . էյի էտերսին . շէյթանըար տախի ինանըրըար , վէ տիթրէրլէր :

Գր. Բ . 13 . 20 , 21 : Վէ Սիմոն՝ քէնտիսի տախի ինանտը , վէ վաֆթիզ օլուպ՝ տայիմա Փիլիպոսուն եանընտա տուրուր իտի . վէ իճրա օլունան ա՛լամէթլէրի հեմ պէօյիւք գուվվէթլի իշլէրի կէօրիւպ՝ հէյրան օլուր իտի :

Վէ Պեարոս օնա տէտի . Ագչէն սէնին իլէ հէլաք օլտուն . զիրա զանն էթտին քի՛ Ալլաճըն պախշիշի ագչէ իլէ գագանըլըր : Պու շէյտէ սէնին հիստէն եանասիպին էօգ տուր . զիրա եիւրէյին Ալլաճըն հուզուրունտա տօշրու տէյիլ տիր :

(1) Եթր . ԺԱ . 3 : Իման իլէ անկլարըզ քի՛ Ալլաճըն սէօզիւ իլէ տէվրլէր իհտաա օլունտուլար , շէօյլէ քի կէօրիւնէն շէյլէր՝ կէօրիւնէնլէրտէն օլմատըլար :

Յա՛ . Բ . 17 : Պունճիլէյին իման տախի՛ էյէր ա՛մլէլէրի օլմագա , քէնտիլիլինտէ էօլիւ տիւր :

ի'թիզատ տըր : (ա)

Ս . 7 . Մի'ւճիզաթ իմանընա մայլեք օլմուշ
օլանլար քիմէ'ր տիր :

Ղ' . փէյղամպէրլէր' (Իեսուլլէր' վէ իլք քրիս-
թիանլարտան պա'ղըլարը :

Ս . 8 . Մի'ւճիզաթ իմանը նէ' գատար վազըթ
սիւրտիւ :

Ղ' . ԻՏթիմալ տըր քի , աղ չօգ քրիսթիան
քիլիսէսինին իւչիւնճիւ տէհրինէ տէք սիւրտիւ :

Ս . 9 . Մի'ւճիզաթ իմանընը իհսան էթմէքտէն
մէրամ ու մագսուտ նէ' իտի :

Ղ' . Քրիսթիանլըղըն կէրչէքլիլինէ շիւպհէ
օլունմաղ իսպաթլար թէտարիք էթմէք իտի :

Ս . 10 . Սահիհ ինճիլի իման' միւհիմմ պիր
շէյ մի տիր :

Ղ' . Լիվլէթ . զիրա էպէտի էօմրիւն միւսթա-
գիլ շարթը տըր : (բ)

(ա) Մարթ . ԺԷ . 19 : Ձիրա կերչէք տէրիմ սիզէ'
էյէր խարտալ տանէսի գատար իմանընըղ օլուրոս ,
պու տաղա' Պուրատան օրայա կիթ տէսէնիլ , կիտէ-
ճէք տիր , վէ սիզէ հիչ պիր շէյ միւմքինսիլ օլմայա-
ճադ :

Գործ . ԺԳ . 8 , 9 : Պու քիմնէ Պօղոսու' սէյլէրքէն
տինկլէր իտի . վէ Օնա կէօղ տիքիպ' Օնուն գուրթուլմա-
ղա իմանը օլտուղունու կէօրմէյիլէ , պէօյիւք սէս իլէ
տէտի . Այաղլարըն իւզէրինէ տօղու գալգ . օ տախի
սըչրատը , վէ էիւրիւր իտի :

Ա Կորնթ . ԺԳ . 2 : Վէ էյէր փէյղամպէրլիլիմ' օլսա ,
վէ հէփ սըրըրա վէ հէփ պիլկիյէ վուգուֆ օլուրոսամ ,
վէ էյէր պիլթիւն իմանա մայլեք օլուրոսամ , շէյլէ քի
տաղլարը եէրինտէն գալտըրայլմ , ամմա մուհապպէթիմ'
օլմաղսա , հիչ պիր շէյ տէյիլ իմ :

(բ) Գործ . ԺԶ . 30 , 31 : Վէ Օնլարը տըշարըյա կէ-
թիլիպ տէտի . Եա' էֆէնտիլէր' պանա նէ' էթմէք կէ-
րէք տիր քի' խէլաս պուլայլմ : Վէ Օնլար տէտիլէր .
Բապպ Յիսուս Քրիստոսա իման կէթիլ , վէ քէնտին
հէմ էվին խէլաս պուլաթընըղ :

Գործ . Ժ . 43 : Ճիւմլէ փէյղամպէրլէր պունա շէհա-

Ս . 11 . Իման խելասըն միւնասիպ վէ հագգ շարթը մը տըր :

Ճ' . Լ՛վվէթ . զիրա կիւնահ,քեարը՝ Լլահա կերի չէվիրմէսի իլէ օնու թա՛ղիմ էտէր : Ինսան Լլահա իմանսըզըզ վէ ի՛թիգատսըզը,ք էթմէք իլէ տիւշտիւ , վէ պէօյլէճէ Լլահա զիյատէսիյլէ հագարէթ էթտի . շիմտի խէ Լլահա իման ու ի՛թիգատ էթմէք իլէ գալգար , վէ պէօյլէճէ օնու թա՛ղիմ էտէր : Պու խուսուստա իման ինսանը իպթիտաքի հալինէ նայիլ էտէր . էօյլէ խէ իման՝ խելասըն խասս սէպէպի եախօտ շարթը տըր :

Ս . 12 . Ինսանըն խելասընտա իմանա նէ՞ կէօզ իլէ պագըլսա կէրէք տիր :

Ճ' . Իմանա խայր ա՛մէլ կիպի պագըլմալը տէյիլ տիր . իլսա ճանը Վրիստոս իլէ պիրլէշտիրէն , օնու՝ օնուն ի՛նայէթ ու իհսանընա իլհագ էտէն , վէ խելասըն վէրիլմէսինէ պիր պէօյիւք շարթ տէյիւ պագըլմալը տըր : (Գ)

Ս . 13 . Իման էթմէքտէ ինսան հիւսնի իրատէթինի գուլանը մը :

Ճ' . Լ՛վվէթ . իման՝ Լլահըն իհսանը խէ տէ ,

տէթ էտէրլէք քի՛ օնա հէր ինանան օնուն ատընըն վատիթասի իլէ կիւնահլար ա՛ֆվընը ալըր :

Մարի . ԺԶ . 16 : Ինանըպ վաֆթիդ օլունան գուրթուլաճագ վէ ինանմայանըն իւզէրինէ հիւքմի ա՛ղապ օլունաճագ :

Յուճ . Ի . 31 : Ամմա պունլար եազըլար , թա քի Յիսուսուն Ալլահըն Օղըւ Քրիստոս օլտուղունա իման էտէսինիդ , վէ իման էթմէնիզլէ՝ օնուն ատընտա հայաթա մալիք օլասընըզ :

(Գ) Եֆէ . Բ . 8 : Զիրա ի՛նայէթ իլէ իմանըն վատիթասի իլէ խելաս պուլմուշտունուզ :

Մարի . ԺԶ . 16 : Ինանըպ վաֆթիդ օլունան գուրթուլաճագ վէ ինանմայանըն իւզէրինէ հիւքմի ա՛ղապ օլունաճագ :

եինէ ինտանըն իրատէթինին պիր ա՛մէլի տիր : (‡)

Ս . 14 . Իման՝ նէ՞ թարիգ իլէ հասըլ օլուր՝ տէվամ էտեր՝ արթար վէ գուվվէթ պուլուր :

Ղ . Ը՛լէստէվիյէ Ինճիլի վա՛ղ էթմէյիլէ , ա՛ղիզ սըրըլար իլէ , տուա՛ վէ սայիր լութֆ վասիաթլարը իլէ օլուր : (+)

Ս . 15 . Սահիհ ինճիլի իմանըն մէյվէսի վէ իսպաթը նէ՞տիր :

Ղ . Ըլլահա իթա՛աթ՝ վէ ատէմլէրէ իսայր- իսահըգ տըր : Խայրը ա՛մէլէր՝ ինճիլի իմանըն պաշըրճա նիշանէսի տիր , վէ սուլար փու՛նկարտան թապիա՛թը իլէ ադտըղը կիպի՛ պու՛նլար տախի թապիա՛թը իլէ իմանտան զուհուրա կէլիլըլէր : (օ)

Ս . 16 . Ը՛մէլսիղ իմանըն խէլասա պիր ֆայի- տէսի օլուր մու :

Ղ . Խայրը . պու թարղ իման էալընըղ ֆի- քրտէ՛ էօլիւ վէ հէր վէճհ իլէ ճանը ալտատան

(‡) Եփե . Բ . 8 : Ձիրա ինայէթ իլէ իմանըն վասի- թասի իլէ խէլաս պուլմուշսու՛նուղ . վէ պու սիգանէն տէյիլ՝ Ըլլահըն պաիսիլի տիր :

Եքր . ԺԲ . 2 : Վէ իմանըն պաշլայրճըրը վէ թէքմիլ էաիճիսի Յիսուսա պագալմ՝ :

(+) Հու՛մ . Ժ . 14 . 17 : Իմոի ինանմատրգլարը զա- թա նի՞ճէ նիտա էտէլէր . վէ իշիթմէյինճէ՛ նի՞ճէ ի- նանարար , վէ վա՛ղ էտէն օլմայրնճա՛ նի՞ճէ իշիտէլէր . Իմոի իման իշիթմէքտէն՝ վէ իշիթմէք Ըլլահըն սէօղիւ վաթիթասի իլէ օլուր :

(օ) Յակ . Բ . 21—24 : Պապամըղ Աբրահամ՝ օլուր Ի- սահաիը մէզպահըն իւղէրինտէ սու՛նմաղըլա , ա՛մէլէր իլէ սատըղլա՞նմատը մը : Կէօրի՞յօրմուսու՛ն քի՛ իման օնու՛ն ա՛մէլէրի իլէ պէրապէր իշիլէր իտի , վէ իման ա՛մէլէր վասիթասի իլէ թէքմիլ օլու՛նտու : Վէ Աբրահամ Ալ- լահա ինանար , վէ օնա սատաղաթ իշիւն սայրտը տէ- յէն քիթապ թէքմիլ օլտու . վէ Ըլլահըն տօսթու ան- կըլտը : Կէօրի՞յօրմուսու՛նուղ քի ատէմ՝ ա՛մէլէր իլէ սատըղլանըր , վէ էալընըղ իման իլէ տէյիլ :

պիր իման տրո : (§) :

Ս . 17 . Պիր քիմնէնին՝ կիւնաճարը ա՛ֆվ
օլունտուղունա՝ Քրիստոս մախտուս քէնտի իչիւն
էօլտիւյիւնէ վէ քէնտի խէլաս օլաճաղընա ի՛թիգաս
էթմէսի , եալընըղ խէլաս էտէն իմանը քէնտինտէ
վար օլտուղունա կիւվէնմէյէ օնա հագգ վէրի՛ր մի :

Ճ . Հիչ պիր վէճճ իլէ վէրմէղ : Պունլար սա-
հիճ իմանըն ասըլ մատտէսի տէյիլ տիր : Պիր ա-
տէմ՝ Մլաճա վէ ինսանլարա մուհապպէթի օլ-
մատրղճա , վէ Մլաճըն թէնպիհլէրինէ իթա՛աթ
էթմէտիքճէ , իմանընա ասլա էմնիյէթ էտէմէղ :

Ս . 18 . Մահապետլէրին վէ փէյղամպէրլէրին
իմանը պու ա՛սիրին քրիսթիանլարընըն իմանը իլէ
պիր մի տիր :

Ճ . Պիր տիր , լաքին շուֆարգ վար տրո . օնլար
Քրիստոսա՝ կէլէճէք Մէսիճ տէյիւ ինանտըլար ,
պունլար իսէ օնա՝ կէլմիշ Մէսիճ տէյիւ ինանըլար :
Շու տախի զիքր օլունմաղա շայէսթէ տիր քի ,
Խնճիլին իտարէսի ալթընտա եաշայանլարըն իմանը
հէր հալտէ զիյատէ վասի՛ տիր , զիլրա չօգ մատ-
տէլէր իւզէրինէ տիր , վէ Մլաճտան պունլարա
պէյան օլունան շէյլէր տաճա աչըգ վէ տաճա
թէքմիլ օլտուղու իչիւն , պունլարըն իմանը՝ էպքի
ա՛հտըն ա՛ղիզլէրինին իմանընտան տաճա պէլլի վէ
աշիքեար տրո :

(§) Յակ . Բ . 17 : Պունճիլէյին իման տախի՛ էյէթ
ա՛մէլէրի օլմագոս , քէնտիլէյնտէ էօլիւ տիւր :

Սատրգլանմագ :

Ս . 1 . Ինճիլ միւճիպինճէ սատրգլանմագ նէ՞ տէմէք տիր :

Ղ . Եւրահրն պիր կիւնահրքեարը գապուլ էթմէսի տէմէք տիր . պոււնտան կիւնահր ա'ֆվլըղը վէ կիւնահրքեարըն սատրգ սայըմասը անկլաշըլըր : Պու շէյ կիւնահրքեարը ֆիլ վագի' ա'զիզ եախօտ սատրգ էթմէզ , ֆագաթ շէրիա'թըն ի'նտինտէ , օնու ա'զիզ եախօտ սատրգ տէյիւ իլան եախօտ ա'տտ էտէր , վէ օնուն իլէ ախրէթտէ' ասլա կիւնահր էթմէմիշ կիպի մուա'մէլէ էտէր : (ս)

Ս . 2 . Երա'ն սատրգլանմագ իլէ Ինճիլ միւճիպինճէ սատրգլանմագ արասընտանէ՞ Ֆարգ վար տըր :

Ղ . Երա'ն սատրգլանմագ' շէրիա'թըն այնի մաթըլպաթընա կէօրէ սատրգ օլմագ տըր . ա'զիզ մէլէբլէր շէրիա'թըն մաթըլպաթընըն այնընճա սատրգ օլմուշլար տըր . ինսան աա' կիւնահր էթմիշ օլմասա իտի , թըպգը պէօյլէ օլուր իտի :

(ս) Եֆե' . Ա . 6 , 7 : Քէնտի ի'նայէթի ճէլալինին մէտհի իչիւն' քի օնուն իլէ պիզի Սէվկիւլիւնիւն վասիթասի իլէ ի'նայէթէ նայիլ էյլէտի . քի օնուն իլէ գանընըն վասիթասի իլէ Ֆիտայէ' եա'նի օնուն ի'նայէթիին զանիմէթինէ կէօրէ սուշլարըն ա'ֆվլըղընա մալէք իզ :

Հուլ' . Ե . 9 : Ըիմտի իսէ օնուն գանը իլէ սատրգ չըգտըղըմըզ թագաթիրտէ' օնուն վասիթասի իլէ զազապտէն տահա զիյատէ խելաս պուլաճաղըզ :

Գործ . ԺԳ . 38 , 39 : Իմտի սիզէ մա'լիւմ օլուն եա' գարընտաշ առէմլէր քի' սիզէ կիւնահրար ա'ֆվլըղը պու նուն վասիթասի իլէ վա'զ օլունույօր . Վէ հէր քիմ իման էտէրսէ , Մովսէսին նոմսու վասիթասի իլէ սատրգըզ պուլմաղա գատիթ օլմատըղըմը ճիւմլէ շէյլէրտէն պունուն վասիթասի իլէ սատրգըզ պուլըր :

Լաքին կիւնահար օլտուգտան սօնկրա , նէ ային , նէ շէրամթ , նէ տէ ախլազ նօմօսունուն ա՛մէլէրի իլէ սատրգ օլապիլիր :

Իմօի նօմօսուն վասիթասի իլէ սատրգլանմայր արամագ՝ Փայտէսիզ օլտուգտան մա՛տէ , Լլահըն ի՛նայէթինի վէ Վրիստոսուն իզգէթինի թէնգիլ էթմէք , վէ ինսանը եիւճէլտիպ՝ Ինճիլին խէլասընը հիչէ չըգարմագ տրո :

Ինճիլ միւճիպինճէ սատրգ օլմագ՝ կիւնահարըն քէնտի զաթընա մախսուս սատագաթը իչիւն տէյիլ տիր , իլա Վրիստոսուն սատագաթը եախօտ սէվապը սէպէպինտէն սատրգ չըգարմագ տրո , վէ պունա՛ ա՛լէսսէվիյէ սայըլմըչ սատագաթ տէնիր : Ինճիլին թահթընտա՛ քիշի պինամուս , եախօտ կիւնահար տէյիլ , լաքին տէյիլ թէվպէսիզ վէ իմանսըզ՝ սատրգ չըգար . չիւն թէվպէ վէ իման՝ ա՛ֆվ պուլմաղա միւսթագիլ շարթլար տրո : (բ)

Ս . 3 . Կիւնահար նէ՞ թարիզ իլէ սատրգլանըր :

Ղ . Ինայէթ իւզըէ՛ լութֆուն վասիթասի իլէ :

բ) Հոմմ . Գ . 3—7 : Զիրա քիթապ նէ՞ տէր . վէ Աբրահամ Ալլահա ինանտը , վէ Օնա սատագաթ իչիւն սայըլտը : Ամմա իշլէյէնէ՛ իւճրէթ ինայէթտէն սայըլմագ , իլա պօրճտան : Ամմա իշլէմէյէնէ՛ իլա Փասըը սատրգ չըգարան զաթա ինանանա Օնուն իմանը սատագաթ իչիւն սայըլըր , նիճէ քի Գաւիթ տախի Ալլահըն ա՛մէլիզ սատագաթ սայտըըր առէմին մութլուլուղունու սէօյլէր . նէ մութլու օլ քիմնէլէրէ քի Օնլարըն պինամուսըլգարը ա՛ֆվ օլունտու , վէ Օնլարըն կիւնահարըր էօրթիւլտիլ :

Հոմմ . Գ . 20 . 28 : Զիրա Օնուն հուզըրունտա հիչ պիր թէն նօմօ ա՛մէլէրի իլէ սատրգ չըգարմագադ . չիւնքի կիւնահար պիլմէք՝ նօմօ վասիթասի իլէ օլուր : Իմօի գարար գըլարըր քի՛ առէմ՝ նօմօ ա՛մէլէրինի իշլէմէքսիզին իման իլէ սատրգլանըր :

Լուծֆ՝ սատրգլանմանն թարիգինի թէտարիք էթտի, վէ օնու Ինճիլ տէ պէյան էյլէտի. Լուծֆ կիւնաՏ.քեարը չէօղէր, օնու սատրգ սայար. պու իսէ՝ տէյիլ իման իչիւն՝ իլլա իմանն վասիթասի իլէ տիր: Իման՝ օլ շէյ տիր, քի կիւնաՏ.քեար օնուն վասիթասի իլէ սատագաթա նայիլ օլուր: Իման՝ Վրիստոսու եախօտ օնուն քէֆարէթինի եախօտ սատագաթընը գապուլ էտէր. վէ պէօյ-լէճէ սատագաթ տէյիլ սայըլըր: Պու պէօյլէ օլարագ՝ սատրգլանմանն փունկարը՝ ԱլլաՏըն Լուծֆու տուր, թէմէլի՝ Վրիստոսուն սատագաթը եախօտ քէֆարէթի տիր, վէ օնու ալան՝ իման տըր: (4)

4) Գալ. Բ. 16. 21: Նօմօսուն ա՛մէլէրինտէն ա-տէմ՝ սատրգ օլմատրղընը՝ իլլա Յիսուս քրիստոսուն իմանը վասիթասի իլէ օլտուղունու պիտիյիմիպտէն, պիզ տախի քրիստոս Յիսուսա ինանտըղ, թա քի քրիստոսուն իմանը իլէ վէ տէյիլ նօմօսուն ա՛մէլէրի իլէ սատրգ օլարմ. զիրա նօմօսուն ա՛մէլէրի իլէ Տիչ պիր թէն սատրգ օլմայաճագ տըր:

ԱլլաՏըն ինայէթինի պաթթալ էթմէմ. զիրա էյեր սատագաթ նօմօս վասիթասի իլէ օլլա, օլմեւշ օլտու քի քրիստոս նաֆիլէ էօլտիւ:

Հառմ. Գ. 24: Վէ օնուն Լուծֆու իլէ՝ քրիստոս Յիսուստա օլան Ֆիտանն վասիթասի իլէ՝ ճապա սատրգ չըգարլար:

Հառմ. Ե. 1: Իմտի պիզ իմանտան սատրգ չըգմաղ իլէ, Բապպըմըղ Յիսուս քրիստոսուն վասիթասի իլէ ԱլլաՏըն գըթընտա սէլամէթիմիզ վար:

Հառմ. Գ. 22: Եանի ԱլլաՏըն՝ Յիսուս քրիստոսա օլան իմանն վասիթասի իլէ օլան ա՛տայէթի քի՝ ինանանլարըն Տէփիսինէ վէ Տէփիսինին իւզէրինէ օլուր, չիւնքի Փարգ եօզ տուր:

Փիլէպ. Գ. 9: Վէ օնտֆ պուլունայըմ, տէյիլ նօմօստան օլան քէնտիմին սատագաթը իլէ՝ իլլա քրիստոսուն իմանը վասիթասի իլէ օլան՝ եանի իման իւզրէ ԱլլաՏտան օլան սատագաթ իլէ:

Գալ. Գ, 11: Վէ նօմօս վասիթասի իլէ ԱլլաՏըն ինտինտէ Տիչ պիր քիմէնին սատրգլանմատրղը՝ պէլի տիր. չիւնքի՝ Սատրգ իման իլէ եաշայաճագ տըր:

Ս. 4. Կիւնասքեար նէ՞ զէման սատրգլանըր :

Ղ. Սասիհ ինճիլի իման հասըլ էթատիյի անտէ սատրգլանըր . կէչմիշ կիւնասլարընըն ճիւմիէսի ա'ֆիլ օլունուր . վէ օնուն շիմտի պիզզաթ իլհադ օլտուղու ա'հա' կէլէճէք կիւնասլարընըն ա'ֆիլը իչիւն քէնտի հիւսնի իրատէթի իւզրէ իման իլէ Քրիստոսուն գանընա սըղընաճաղընը թէէմին էտէր . վէ պու ա'ֆիլըգ' սըղընտըղը հալտէ' տէյիլ օնտան էվիէլ վագի' օլաճագ տըր :

Ս. 5. Խայրը ա'մէլէրին՝ սատրգլանմագ հագգընտա նէ՞ թէէսիրի վար տըր :

Ղ. Խայրը ա'մէլէր անճագ սասիհ իմանը պէյան էտէրլէր , վէ սատրգլանմըլ օլմանըն պիր իսպաթը տըրլար : Ինսան՝ ա'մէլէր իլէ սատրգլանմագ , նէ տէ նըսֆըր ա'մէլէր իլէ վէ նըսֆըր իման իլէ , իլա պիւթիւն պիւթիւն իման իլէ : (Դ)

Ս. 6. Սատրգլանմագ թա'լիմաթը հագգընտա՝ Յակոբոս իլէ Պօղոս Բէսուլէրին էֆքեարը մապէյնինտէ պիր իթթիֆագսըղըգ վա'ր մը տըր :

Ղ. Խայրը օնլարըն էֆքեարը քեամիլէն պիր տիր . Պօղոս՝ նօմօսուն ա'մէլէրի իլէ սատրգլանմագ էֆքեարընա զահպ օլուպ' իման իլէ սատրգլանմագա մուխալիֆ օլանլարա գարշը եազտը . Յակոբոս իսէ , օլ քիմնէլէրէ գարշը եազտը քի՝ սատէճէ ֆիքը իլէ օլան իման իլէ , եախօտ գալպին ըիզասը վէ իսայր ա'մէլէր օլմագսըղըն ֆիքըին կէրչէքլիյէ ըէյ վէրմէսի իլէ սատրգլանըրլար տէյիլ ինանըրլար իտի : Պու

(Դ) Հր-վճ. Գ. 20. 28 : Զիրա օնուն հուզուրունտա հիչ պիր թէն նօմօս ա'մէլէրի իլէ սատրգ չըգմայաճագ , չիւնքի կիւնասը պիլմէք նօմօս վասիթասի իլէ օլուր :

Իմտի գարար գըլարըգ քի՝ ատէմ նօմօս ա'մէլէրինի իլէմէքսիզին իման իլէ սատրգլանըր :

էճիլտէն՝ Պօղոս պիր ատէմին՝ տէյիլ ա՛մէլէր վասիթասի իլէ, իլլա իմանըն վասիթասի իլէ սատրղլանմասընը թալիմ էթտի իսէ տէ, մուհապպէթ իլէ ա՛մէլ էտէն վէ իթա՛աթա մէճպուր էտէն իման տէմէք իսթէտի: Պէօյլէ տէ Յակոբոս՝ պիր ատէմ իման իլէ սատրղլանմազ իլլա ա՛մէլ իլէ տէյիլ էօյրէթտի իսէ տէ, իման տէմէքլէ՞ սալթ Փիրը իլէ օլան իմանը, վէ ա՛մէլ տէմէքլէ՞ սատրղլանմանըն եալընըզ շարթը վէ ալթ կիպի սէպէպի օլան իճրալը իմանըն իսպաթը օլան ա՛մէլէրի աղնար իտի: (է)

Ս. 7. Իմանըն վասիթասի իլէ օլան սատրղլանմազ թալիմաթը՝ շէրիա՛թը թէրք էթտիրիպ, պի փէրվա հարաքէթ էթմէյէ վէսիլէ՞ մի տիր:

Ղ. Հաշա. իլլա մուհապպէթէ վէ իթա՛աթա

(է) Հ. Բ. Գ. 26, 27, 28. 30, 31: Շիմտիքի գէմանտէ քէնտի ատպէթիսի կէօսթէրէ շէօյլէ քի քէնտիսի սատրղ օլա վէ Յիսուսա իման կէթիրէնի սատրղ չըզարա: Իմտի էօյիւնմէք նէ՛րէտէ տիր. իպթալ օլընտու. հա՞նկը նօմօս իլէ, ա՛մէլէրի՞ն մի. տէյիլ. իլլա իմանըն նօմօս իլէ:

Իմտի գարար գըլարըզ քի ատէմ նօմօս ա՛մէլէրիսի իլլէմէքսիդին իման իլէ սատրղլանը. չիւնքի սիւննէթի իման իլէ վէ սիւննէթսիզլիլ իմանըն վասիթասի իլէ սատրղ չըզարաճազ Ալլահ պիր տիր: Իմտի իման իլէ նօմօս իպթա՛լ մը էտէրիզ. հաշա. իլլա նօմօս սապիթ էտէրիզ:

Յ. Բ. 20—24: Ամնա եա՛ պաթըլ ատէմ՝ իմանըն ա՛մէլիզ էօիլ օլտուղունու պիլմէք իսթէ՛րմիսին: Պապամըզ Աբրահամ՝ օլլու Իսահակը մէզպահնըն իւզէրինատ սունմաղըլա, ա՛մէլէր իլէ սատրղլա՞նմատը մը: Կէօրի՛յօրմուսուն քի իման ծնուն ա՛մէլէրի իլէ պերապէր իլլէր իտի, վէ իման ա՛մէլէր վասիթասի իլէ թէք միլ օլլունտու: Վէ Աբրահամ Ալլահա ինանոր, վէ օնա սատադաթ իչիւն սայրըր տէյէն քիթապ թէքմիլ օլտու. վէ Ալլահըն տօսթու անկըլըք: Կէօրի՛յօրմուսունուզ քի ատէմ՝ ա՛մէլէր իլէ սատրղլանըր, վէ եալընըզ իման իլէ տէյիլ:

ղայէթ գուվվէթլի սէպէպլէր կէօսթէրիպ, շէրիա՝
թը սապիթ էտէր, վէ հէփ շէրիա՝թա մուղայիը
եախօտ պիսիերվա էֆքեար ու հարէքէթլէրէ գար-
շը տուրուր: Իման՝ քէնտի թապիա՝թը իլէ ա՝
զիզ տիր, վէ Փի՛իլէն տինտարլըգ հասըլա կէթի-
րիր: Իման իլէ սատրգլանմագ՝ էջիւնմէյի տէֆ՝
էտիպ, ճապա լութֆու հիւճէլտիր. ա՛մէլլէր իլէ
սատրգլանմագ իսէ, թէքէպպիւր վէ Փանի իֆթի-
խար բուհունու պէսլէր: (շ)

Ս. 8. Սատրգլանմանըն սէպէպի էվվէլի քի՞մ
տիր:

Ճ. Ելլահ տըր. Փէտէրուլլահ Օնուն եօլունու
թէրթիպ էտիպ, Օնու հազրըլամագ իչիւն քէնտի
Օղունու վէրիր. Օղուլ՝ նօմօսուն ճէզասընը քէնտի
իւզէրինէ ալմաղըլա նօմօսու սապիթ էտէր. վէ
պէօյլէճէ պիր սատագաթ թէտարիք էտէր: Ե՛զիզ
Բուհ եօլու պիլտիրիր, վէ կիւնահ քեարը՝ օլ եօ-
լու գապուլ էթմէյէ իլզամ էտէր: Պու վէճհ ի-
լէ Ելլահ՝ իման կէթիրէն կիւնահ քեարը կէլէճէք
ղազապտան աղատ էտիպ՝ Օնա կիւնահ էթմէ-
միշ կիպի մուա՛մէլէ էտէր:

Ս. 9. Սատրգլանմըշլարաա՝ սատրգլանմանըն
մէյվէլէրի նէ՞ տիր:

Ճ. Ելլահտան սէլամէթ վէ սա՛ատէթ. մէզ-
հէպճէ պօրճլարտա Օնա մագպուլ թարղ իլէ
եանաշմագ, վէ էպէտի հայաթա պիր իւմիտ: Պու
շէյլէրէ նայիլ օլմագ՝ իման կէթիրէնին սատրգ-
լանմըշ օլտուղունա զաննը զալիպ պիր իսպաթ տըր:

Ս. 10. Իմանըն վաւիթասի իլէ սատրգլանմա-
նըն թա՛լիմաթը միւհիմմ սայըլմալը՞ մը տըր:

(շ) Հոսթ. Գ. 31: Իմտի իման իլէ նօմօսու իպ-
թա՛լ մը էտէրիզ. հաշա իլլա նօմօսու սապիթ էտէրիզ՝

Ճ'. Հէր վեճճ իլէ միւհիմմ սայրլմալը տրը :
 Իլը Վրիսթիանլար վէ Վրիսթիանլըը թէճտիտ
 էտէնլէր՝ ա՛ղիղլէրէ թէսլիմ օլունան տինին ու-
 սուլունա հայաթ վէրիճի պիր շէյ կիպի պունու
 էջրէթտիլէր, վէ հըֆղ էյլէտիլէր : Պու թա՛լի-
 մաթ՝ Վրիսթիանլարըն ճիւմլէ թա՛լիմաթլարը՝
 թէճրիւպէլէրի վէ ա՛մէլ ու հարաքէթլէրինէ աղ
 չօգ թէէսիր էտէր : Պօղոս Ի՛եսուլ Վաղատա-
 լըլարա տէր քի, պու թա՛լիմաթը ինքեար էտէն-
 լէր՝ պիր պաշգա Ինճիլ էջրէտիլլէր, վէ լա՛նէթէ
 միւսթահագգ օլուրլար : (է)

ՊԼՊ 18

Մի-ասվե-ճի :

Ս. 1. Լ՛ղիղլէրին միւտավէթի տէմէքլէ նէ՞ անկ-
 լաշըլըր :

Ճ'. (Ա) Լ՛վվէլա տէմէք տէյիլ տիր քի, (1) մէզ-
 Տէպ իգրարը էտէն հիչ պիր քիմնէ մուրթատ օ-
 լուպ հէլաք օլմաղ : Միւրայիլէր՝ Լ՛ղիղ Ի՛ուհ
 իլէ եէնիլէնմէտիքճէ, Լ՛ղէքսանդրոս՝ Հիմենոս՝
 Փիլիտոս վէ Յուդա կիպի միւնքիր եախօտ մուր-
 թատ օլապիլիլլէր :

(է) Գաղ. Բ. 16 : Նօմսուն ա՛մէլլէրինտէն ատէմ
 սատրգ օլմատրղընը՝ իլա Յիսուս քրիստոսուն իմանը
 վասիթասի իլէ օլտուղունու պիլաիլիմիղտէն, պիզ տա-
 խի քրիստոս Յիսուսա ինանտրգ. թա քի քրիստոսուն
 իմանը իլէ վէ տէյիլ նօմսուն ա՛մէլլէրի իլէ սատրգ օ-
 լալըմ. զիրա նօմսուն ա՛մէլլէրի իլէ հիչ պիր թէն սա-
 տրգ օլմայաճագ տրը :

Գաղ. Ա. 8 : Լաքին էյեր պիզ պիլէ՝ եախօտ կէօք-
 տէն պիր մէլէք՝ պիղիմ սիզէ միւժտէ էթտիլիմիղտէն
 զայրի սիզէ միւժտէ էտէրսէ, լա՛նէթ օլսուն :

(2) Տէմէք տէյիլ տիր քի, ա՛ղիզէր ասլա կիւնաճա տիւշմէզէր: ()նլար հէր կիւն կիւնաճ վէ պա՛ղէն Դաւիթ՝ Սողոմոն վէ Պետրոս կիպի փէք հիյպէթլու թարզ իլէ կիւնաճ իշէրլէր. վէ պէջլէճէ Ալլահըն փէտէրանի զազէպի ալթընա տիւշէրլէր:

(3) Տէմէք տէյիլ տիր քի, ա՛ղիզէր քէնտի քէնտիլէրինտէ եախօտ քէնտիլիքլէրինտէն ա՛ղիզլիքտէ տէվամ էտէճէքլէր տիր: Ան էյի միւմինլէր, քէնտի հալլէրինէ պրազըլտըզլարը սուրէթտէ, շիւպհէսիզ մուրթատ օլուպ՝ հէլաք օլուրլար. եէնի տօղուշուն եախօտ աղիզլիյին թապիա՛թընտա պունու մէն՝ էտէր պիր շէյ եօզ սուր:

(4) Տէմէք տէյիլ տիր քի, ա՛ղիզէր՝ ա՛լէտ տէվամ ա՛ղիզլիքտէ իզտիյատ պուլարագ, մէզհէպին թէսէլլի վէ իւմիտլէրինէ մալիք օլուրլար: Քրիսթիանլար կեաճ տուրուրլար, կեաճ կերի տէօնէրլէր, վէ կեաճ մէզհէպին թէսէլլիլէրինի զայպ էտիպ, իւմիտսիզլիյէ տիւշէրլէր:

(5) Տէմէք տէյիլ տիր քի, պիր քէրրէ սատըզլանմըշ օլանլար՝ էօ՛մրլէրինին սօնունատաք տէվամ էթսէլլէր տէ, էթմէսէլլէր տէ խէլաս օլուրլար. սօնունատաք տէվամ էտէնլէրտէն պաշգա քիմնէ ասլա խէլաս օլմազ:

(6) Տէմէք տէյիլ տիր քի, ա՛ղիզէր քէնտիլէրի ճէհտ էթմէքսիզին տինտարըզտա տէվամ էտէճէքլէր: Տէվամ էթմէք օնլարըն իշի տիր. եիւրէյին հէր պիր հարաքէթի, վէ էօ՛մրիւն հէր պիր ա՛մէլի օնլարըն տըր:

Իլա (Բ) Ա՛ղիզլէրին միւտավէմէթի տէմէքլէ շու անկաշըլըր քի, Ալլահըն Բուհու իլէ կէրէքտէն թէճտիտ օլանլարըն ճիւմլէսի լութֆտան մուրթատ օլմապտան պիւթիւն պիւթիւն վէ սօնունատաք հըֆզ օլունաճագլար տըր. վէ էօ՛մրլէրինին սօնունատաք ա՛ղիզլիքտէ տէվամ էտիպ՝

խելաս օլաճաղար տրո : Օնլար՝ ճելալէ վասլ
օլունճայատաք , լուժֆտա տեվամ էտեճէքլէր տիր :
Ալլահ օնլարը՝ իման իլէ՝ խելաս օլմաղա մուհա-
ֆաղա էտեճէք տիր : Սահիհ իմանըն՝ իլք իճրա-
սը իլէ էպէտի հայաթ արասընտա , պիր այրըլմաղ
պաղ վար տրո : Ա՛ղիղլէրին միւտավէմէթի տե-
մէքլէ պու անկլաշըլըր :

Ս . 2 . Ա՛ղիղլէրին միւտավէմէթի թա՛լիմաթը-
նըն կերչէք օլտուղու նէտէ՞ն մա՛լիւմ տիր :

Ճ . Ա՛ղիղ Քիթապլարտան . Ա՛ղիղ Քիթապ
հիշ պիր եերտէ ա՛ղիղլէրին պիւսպիւթիւն վէ սօ-
նունտա մուրթատ օլաճաղընը թաստիգ էթմէզ , նէ
տէ պիր հագիգէթ իւզըէ ա՛ղիղ օլանըն մուրթատ
օլտուղունա պիր էմնալ կէօսթէրմիշ տիր . լաքին
կերէք աշիքեար վէ կերէք տօլայրտան անկլաշը-
լըր շահատէթլէր իլէ էօյրէտիր քի՛ ա՛ղիղլէր տե-
վամ էտեճէքլէր տիր : Ալլահուն պաշգա թա՛-
լիմաթլարընըն ճիւմլէսինտէն տէ պունուն կերչէք-
լիթի անկլաշըլըր : (բ)

(բ) Ա Յ . 15 . Բ . 19 : Օնլար պիգտէն չըգտըլ լաքին պիգտէն
տէյիլէր իտի . զիրա էյէր պիգտէն օլալար իտի ,
պիգիւմ իլէ գալմըշ օլուրլար իտի . ամմա ճիւմլէսի
պիգտէն օլմատրղարը աշիքեար օլալար տէյիւ չըգտըլար :

Մ . 22 , 23 : Օլ կիւնտէ պանա չօգ քիմնէ-
լէր տէյէճէքլէր . Եա՛ Բապպ՝ Եա՛ Բապպ՝ սէնին ատըն
իլէ փէյղամպէրլիք էթմէտիքմի , վէ ատըն իլէ ճիննլէր
չըգա՛րմատրղմը , հէմ ատըն իլէ չօգ գուվվէթլի իշլէր
իճրա էթմէտիքմի : Ամմա օլ գէման օնլարա իգրար է-
տէճէյիւմ քի՛ Սիղի աոլա պիլմէտիմ՝ պէնտէն ուզազ
օլուն՝ էյ պինամուսլուգ իշլէյէնլէր :

Եքր . Է . 25 : Պու սէպէպտէն տախի Ալլահ օնուն
վասիթասի իլէ եագլաշանլարը թէքմիլէն գուրթարմաղա
գատիր տիր . չիւնքի օնլար իշիւն շէֆասաթ էթմէյէ
տայիմա եաշար :

Հ . 38 , 39 : Ձիրա սահիհ պիլիբիմ քի՛ նէ
էօլիւմ նէ էօմիւր , նէ մէլէքլէր նէ հիւքիւմէթլէր՝ նէ

հազար շէյլէր նէ կէլէճէք շէյլէր՝ նէ գուվլէթլէր՝ նէ եիւքսէքլիք նէ տէրինլիք՝ նէ պիր զայրի մախլուզ՝ Բապպըմըզ քրիստոս Յիսուստա օլան Ալլահըն մուհապպէթինտէն պիզի պըրմուզա գատիր օլաճագ տըր :

Յ*ԼՏ. ԺԳ. 16 : Աէ պէն Փէտէրէ եալվարաճաղըմ, վէ սիզէ պիր զայրի Թէսէլլիճի վէրէճէք, թա քի օ՛ էպէտէն սիզին իլէ գալա . Աէրչէքլիք Բուհուհու քի տիւնեա օնու գապուլ էտէմէզ . զիրա օնու կէօրմէզ, վէ օնու պիլմէզ . ամմա սիզ օնու պիլիք սինիզ . զիրա սիզին իլէ գալըր, վէ սիզտէ օլաճագ տըր :

Ա Յ*ԼՏ. Գ. 9 : Հէր քիմ՝ քի Ալլահտան տօղմուշ իսէ, կիւնահ իշլէմէզ . զիրա օնտա՝ օնուն թօհումու գալըր, վէ կիւնահ իշլէմէյէ գատիր տէյիլ տիր . զիրա Ալլահտան տօղմուշ տուր :

Եֆե* . Գ. 30 : Աէ Ալլահըն Ա՛ղիզ Բուհուհու գաւապէթլէնտիրմէն, քի օնունլա Քիտա կիւնիւ իչիւն միւհըլէնտինիզ :

Երե* . Ա. 3 : Բապպ պանա չօգտան կէօրիւնտիւ, վէ՛ սէնի էպէտի մուհապպէթ իլէ սէվտիմ՝, օնուն իչիւն ինայէթ իլէ չէքտիմ՝ տէտի :

Բ Տե* . Բ. 19 : Ամմա Ալլահըն գալի թէմէլի տուրուր, վէ օնուն պու միւհըլիւ վար . Բապպ քէնտինին օլան քիմնէլէրի պիլիք :

Փէլե* . Ա. 6 : Աէ հէման պուհա գանմըշըմ՝ քի՛ սիզտէ պիր էյի ա՛մէլ պաշլայան՝ թա Յիսուս քրիստոսուն կիւնիւնտէք՝ թէքմիլ էթմէքտէ օլաճագ տըր :

Բ Թե* . Գ. 3 : Ամմա Բապպ էմին տիր, քի օ սիզի գալիլէտէճէք, վէ եարամադտան սաղլայաճագ :

Երե* . ԱԲ. 40 : Աէ օնլարա էպէտի ա՛հտ քէսէճէյիմ, քի օնլարա էյլէք էթմէք իչիւն՝ օնլարըն փէշինտէն տէօնմէյէճէյիմ . վէ գօրգուհու եիւրէքլէրինէ գօյաճաղըմ, քի պէնտէն կիթմէյէլէր :

Յ*ԼՏ. ԺԵ. 12 : Տիւնեատա պէն օնլարըն պիլէսինճէ իքէն, օնլարը սէնին ատընտա սաղլար իտիմ . պանա վէրտիյին քիմնէլէրի սաղլատըմ, վէ օնլարտան՝ հէլաքըզ օղլուտան մա՛տա՝ հիչ պիրի հէլաք օլմատը . թա քի քիթապ թէքմիլ օլա :

Յ*ԼՏ. Զ. 65. 71, 72 : Լաքին սիզտէն պա՛ղը քիմ սէլէր վար քի՛ ինանմաղլար . զիրա Յիսուս՝ ինանմայանլար քիմլէր օլտուղունու՝ վէ օնու էլէ, վէրէճէք օլան քիմ՝ օլտուղունու էվվէլտէն պիլիք իտի :

Յիսուս օնլարա ճէվապ վէրտի . Պէն՝ սիզ օն իքի քիմ սէյի սէ՛չմէտիմ մի . ամմա սիզտէն պիրի շէյթան տըր՝ Աէ պուհու Սիմոն օղլու Իսկարիոթլու Յուդա իչիւն սէյլէր իտի . զիրա օ՛ օնիքիլէրին պիրի իքէն՝ օնու է-

Ս. 3. Ա՛ղիզէր նի՞ճէ միւտավէմէթ էտերլէր :
 Ա՛լ. Ալլահըն պույուրտուղու թարիզլէրի իսթի՛-
 մալ էտերէք, Ալլահըն լու՛թֆունուն եարտըմը
 իլէ միւտավէմէթ էտերլէր : Պու թարիզլէրի իս-
 թի՛մալ էթմէք՝ եէնիտէն տողմագտա էլզէմ՝ օլտու-
 ղու կիպի՛ ա՛ղիզէնմէքտէ տէ էլզէմ տիր : Անսան՝
 ախլագի օլտուղու իչիւն պաշգա սուրէթտէ ա՛մէլ
 էթմէզ, իլլա վէսիլէլէր ճի՛հէթիլլէ եախօտ օն-
 լարըն թէէսիրի ալթընտա ա՛մէլ էտէր :

Ս. 4. Աիւրէքլէրինին թէպտիլ օլմուշ օլտու-
 ղունու թէճրիւպէ էթմիշ իղ տէյիւ թագրիր է-
 տէնլէր՝ Վրիսթիանճա էօ՛մրտէ տէվամ էթմէտիք-

լէ վերէճէք իտի :

Յ՛վ. Զ. 37—39 : Փէտերին ճիւմլէ պանա վերտիյի
 պանա կելէճէք տիր . վէ պանա կելէնի՛ ապա տիշարը
 չըզարմայաճաղըմ : Զիրա կէօքտէն էնտիմ՝ քի՛ տէյիլ
 քէնտի իրատէթիմի՛ իլլա պէնի կէօնտէրէնին իրատէ-
 թինի էտէյիմ : Ղէ պէնի կէօնտէրէն Փէտերին իրա-
 տէթի պու տուր քի՛ ճիւմլէ պանա վերտիյինտէն հիշ
 պիրինի եիթիրմէյիմ, իլլա օնու սօն կիւնտէ տիրիւ-
 տէյիմ :

Յ՛վ. Ժ. 27—29 : Պէնիմ գօյունլարըմ՝ սէսիմի ի-
 շտիրլէր, վէ պէն օնլարը թանրըմ, վէ պէնիմ ար-
 արմճա կելիլլէր : Ղէ պէն օնլարա էպէտի հայաթ վէ-
 բիրիմ, վէ էպէտէն ապա զայ՝ օլմայաճաղար, վէ օն-
 լարը պէնիմ էլիմտէն քիմնէ գափմայաճաղ տըր : Պանա
 վէրէն Փէտերիմ հէփիսինտէն պէօյիւք տիր, վէ Փէ-
 տերիմին էլինտէն քիմնէ գափմաղա գատիր տէյիլ տիր :

Ս՛աղ. Լէ. 23, 24 : Ատէմին ատըմլարը Բապպտան
 գայիմ օլուր, վէ օնուն եօլունտան հազզ էտէր .
 Տիւշերսէ, էըզըմաղ . զիրա Բապպ օնուն էլինէ եա-
 վըշըր :

Ա Պիտ. Ա. 4, 5 : Պօղուլմաղ վէ նափաքլանմաղ վէ
 սօլմաղ միրասա, քի սիզին իչիւն կէօքլէրտէ սագլան-
 մըշ տըր, սիզին իչիւն քի՛ իմանըն վատիթասի իլէ՛ ա-
 իրը զէմանտէ աշիբեար օլմաղա հազըր օլան իտէլատէ Ալ-
 լահըն գուվվէթի իլէ հըֆզ օլունուր սունուղ :

Յ՛՜. Ժէ. 9 : Ղէ սատըգ՝ եօլունու սապիթ էտէ-
 ճէք, վէ էլլէրի փաք օլան՝ գուվվէթ արթըրաճաղ տըր :

էրի թագտիրտէ՝ քէնտի թէճրիւպէլէրինէ նաորլ նազար էթմէլի տիրլէր :

Ղ. Գորգմալը տըրլար քի, օլմայա մէզէպճէ թէճրիւպէլէրի տօղոու օլմայրու պլտանմըզ օլտունլար : Պիր քիմսէնին Վրիսթիան օլտուղունուն իսպաթը՝ անճագ օնուն Վրիսթիանճա էօմր կէչիրմէսինտէն թաստիգ օլունուր :

Ս. 5. Ա՛ղիզ Վիթապտա՝ աճիզլիքտէ տէվամ էթմէյէ վէրիլէն թէնպիհլէր վէ նասիհաթլար, վէ մուրթատ օլմագտան սագընմագ իչիւն օլան էօյիւթլէր՝ ա՛ղիզլէրին մուրթատ օլապիլէճէյինի իսպաթ էտէրլէր մի :

Ղ. Խայըր. Փագաթ քէնտի հալէրինտէ՝ տիւլմէյէ միւպթէլա օլտուգլարընը իսպաթ էտէրլէր. վէ շայէտ մուրթատ օլտուգլարը հալտէ, — տէյիլ քի օնլար ֆիիլէն մուրթատ օլուրլար, — օնլարըն նիհայէթի նէ օլաճաղընը կէօսթէրիլէր : Ա՛ղիզլէրին միւտավէմէթի թա՛լիմաթընա գարըն կիպի կէթիլիլէն Ա՛ղիզ Վիթապըն պա՛ղը խանէլէրինէ՝ պութարզ իլէ նազար օլունմալը տըր : Պու շահատէթլէր անճագ իհթիմալ տըր կիպի սէօլէնմիշլէր տիր. վէ ա՛ղիզլէր՝ մուրթատ օլմագտան էմին օլմագ իչիւն օնլարը իսթի՛մալ էթսինլէր տէյիւ եագըլըլը շար տըր :

Ս. 6. Միւտավէմէթ թա՛լիմաթընըն ա՛ղիզլէրէ նէ՞ թէ՛սիր էթմէյէ միւնասիպէթի վար տըր :

Ղ. Ա՛ղ մինասիպէթի վար տըր քի օնլարը՝ քէնտի քէնտիլէրինի թէֆթիշ էթմէյէ թահրիք էտէր, իմանը գա՛յիֆ օլանլարա թէսէլլի վէրիլ, վէ հէր քէսէ՝ նիհայէթ խէլաս օլուրում իւմիտի իլէ՝ գորգու վէ տիթրէմէ իլէ քէնտի խէլասընա ղայրէթ էթմէյէ ճէսարէթ վէրիլ : Պիր շէյին նիհայէթ իճրա օլաճաղընըն սահիհ օլտուղունտան

անկղաշըմազ քի օ շէյ իչիւն եօլլար գուլլանմազ
իգթիզա էթմէզ . հաթթա եօլլար գուլլանըլմասընա
էսաս վազ' էտէր : Ա' զիզէրին միւտամէմէթի թա' -
լիմաթը հիչ պիր վէճհ իլէ կիւնահա վէսիլէ
օլմազ : Պունուն պէօյլէ օլտուղունա կէրէք եէր-
տէքի կէրէք կէօքտէքի ա' զիզէր շէհատէթ էտէ
պիլիւլէր :

ՊԼՊ 19

Լօլի-ճ :

Ս. 4. Լօլիւմ նէ՞ տիր :

Ղ. Հայվանի էօ' միւն սէօյիւնմէսի վէ ճանըն
ճէսէտտէն այրըլմասը աըր : Պու հալ վագի' օլ-
տուգտա , հայվանի խըզմէթլէր քէսիլիւր , թէն հա-
յաթսըզ օլուր , վէ ճան պիլա ճէսէտ եախօտ թօփ-
րագտան օլան մէքեանընտան ազատ օլարագ է-
պէտի տիւնեայա կիտէր :

Ս. 2. Ղիւմլէ ատէմլէր էօլիւմէ միւպթէլա՞
մը աըր :

Ղ. Ադամտան պէրու շիմտիքի նէսլէ գատար'
սալթ Ենոզք վէ Եղիատան մա'տէ , ճիւմլէսի էօլ-
միւլլէր տիր , վէ ճիւմլէ եաշայանլար վէ եաշայաճագ
օլանլար տախի , Քրիստոսուն իքինճի զուհրինտէ'
տիւնեա իւզէրինտէ պուլունանլարտան մա'տէ , էօլէ-
ճէքլէր տիր : () Լվագըթ տիւնեա իւզէրինտէ հայաթ-
տա օլանլար թէնճէ թէպտիլ օլուպ , էօլիւմ կէօր-
մէքսիզին էպէտիլիյէ տախիլ օլաճագլար աըր : (ն)

(ն) Ծննդ . Գ . 19 : վէ սանա թիքէն վէ խաշաք
պիթիրսին , վէ դըրըն օթունու եէյէսին : էքմէյի ան-
նընըն թէրի իլէ եէյէսին , թա թօփրազա տէօնիւնճէ-
յէտէք , շիւն օնտան ալընտըն . զիրա թօփրազ սըն վէ

Ս. 3. Լօյլիւմտէն գաջըլը՛ր մը :

Ղ. Խայրը. նէ չօճուգլուգ նէ կէնճլիք նէ քեամիլիք նէ սաղըրգ նէ գուլվէթ նէ կիւզէլիք նէ տէ ֆազիլէթ էօլիւմիւն եագլաշմասընա գարշը գոյա պիլիք : Լաքին էօլիւմիւն կէլէճէյի սահիճ իսէ տէ, վագթը՛ր թարզը վէ պաշգահալէրի սահիճ տէյիլ տիր : (ժ)

Թօփրաղա տէօնէճէքսին :

Ժ. Պ. ԺԲ. 7 : Օլտէմ՛ թօփրաղ՛ իտիյի կիպի եերէ տէօնէճէք, վէ բուճ՛ օնու վէրէն Ալլահա տէօնէճէք :

Եքր. Թ. 27 : Վէ նիճէ քի ատէմլէրէ պիր քէրրէ էօլմէք թագտիր օլունտու, վէ օնտան սօնկրա շէրա. աթ վար :

Եքր. ԺԱ. 5 : Իման իլէ՛ Ենօվք ինթիգալ օլունտու, քի էօլիւմ կէօրմէյէ. վէ պուլունմաղ իտի, չիւնքի Ալլահ օնու ինթիգալ էյլէտի. զիրա ինթիգալինտէն էվվէլ շէհատէթ օլունտու քի՛ Ալլահ մագպուլ օլմուշուտու :

Դ Թ. Բ. Բ. 11 : Վէ վագի՛ օլտու քի, օնլար սէյլէշէրէք կիտէյօր իքէն իշթէ պիր աթէշ արապասը աթէշ աթլարը իլէ օնլարը պիրի պիրինտէն այըրտը, վէ Եղիա դասըրդա իլէ կէյէ չըգտը :

Ա կ. Բ. Բ. 51, 52 : Իշթէ սիզէ պիր սըրր սէյլէրիմ. Վէրչի ճէփիմիզ ույումայաճաղըզ. ամմա ճէփիմիզ թէպտիլ օլաճաղըզ, պիր անտէ՛ կէօղ գըրփըմընտա՛ սօնկ պօրուտա. չիւն պօրու չարնաճագ, վէ էօլիւլէր չիւրիւքիւք պուլմաղ գըլամ էտէճէքլէր, ճէմ պիզ թէպտիլ օլաճաղըզ :

(ժ) Ժ. Պ. Ը. 8 : Բուճա թէսալուլթ էտէն ատէմ եօգ քի՛ բուճու ալըգոյա, ճէմ էօլիւմ կիւնիւնէ թէսալուլթ էտէն եօգ տուր, վէ օ ճէնքտէ սալվէրմէք եօգ տուր. վէ ֆըսգ՛ քէնտի սահիպլէրինի գուրթարմաղ :

Յ. Բ. Ժ. 5 : Չիւն կիւնլէրի մուգատտեր տիր վէ այլարընըն սայրսը սէնտէ տիր. սէն ճատալարընը գօտուն վէ օ՛ աշամաղ :

Յ. Բ. Լ. 23 : Զիրա սէնին պէնի էօլիւմէ՛ վէ ճէր եաշայանա թա՛յին օլունմուշ էվէ տէօնտերէճէյի պիլիրիմ՛ :

Յ. Բ. Դ. 14 : Սիզ քի եարընըն նէ օլաճաղընը պիլէ մէզսինիզ. զիրա էօ՛մրիւնիւզ նէ՞ տիր. չիւնքի օ՛ պիր պուճար տըր, քի պիր ազ կէօրիւնիւր, վէ անտէն զայ՛ պուր :

Ս 4. Ինսան ճինսի կիւնահ իշէմիշ օլմասս
խտի, էօլիւրմիւ խտի:

Ղ. Խայրը էօլմէզ խտի. լաքին իհթիմալ տըր
քի, թէճրիւպէսի թէքմիլ օլտուգտա, Ենուլք վէ
Եղիա կիպի կէօյէ ինթիգալ օլունուր խտի:

Ս. 5. Լօլիւմիւն պա'խտի քի՞մ տիր:

Ղ. Լօլիւմիւ իճրա էտէն Ելլահ տըր: (Է)

Ս. 6. Ելլահ ինսանլարըն իւզէրինէ էօլիւմիւ
նի՞չիւն հիւքմ էտէր:

Ղ. Վէնտի ա'տալէթինի պէյան էթմէք իչիւն՝
վէ չիւնքի էօլիւմ եախօտ օ միսիլիւ պիր թէպ-
տիլամ ինսանըն ախրէթէ խտիսալ օլունմասընա
լազըմ տըր:

Ս. 7. Ինսան ճինսի իւզէրինէ էօլիւմիւն թէէ-
սիրի նէ՞ տիր:

Ղ. Ինսանլարըն ճիւմիլէ տիւնեալի պաղարընա՝
մալ վէ էմլաք՝ ի'թիպար՝ սէֆա վէ միհնէթլէրի-
նէ՝ հէմ տախի օնլարըն իմ'թիհան եախօտ թէճ-
րիւպէ օլմասընա խիթամ վէրիր: Օ՞քնկին իլէ
Փագիր՝ միւ'թէպէր իլէ էտնա՝ աղատ իլէ գու-
լուն արասընտա օլան Փարգլարր տէֆ՝ էտիպ՝ օն-
լարը էպէտի տիւնեայա վասլ էտէր: (Ը)

(Է) Բ Օրէն. ԼԲ. 39: Հալա պազըն, քի պէն՝ պէն
օ իմ, վէ պէնտէն զայրի Ելլահ էօզ տուր. պէն էօլ-
տիւրիւրիւմ հէմ եաշատըրըմ. վուրուրում՝ վէ պէն
սաղալտըրըմ, վէ պէնիմ էլիմտէն գուրթարան էօզ
տուր:

Յ՞ք. Ժ. Գ. 5: Ձիւն կիւնլէրի մուգատտէր տիր, վէ
այլարընըն սայրը սէնտէ տիր. սէն հատտլարընը գօ-
տուն, վէ օ՝ աշսմազ:

Յ՞ք. Լ. 23: Ձիրա սէնին պէնի էօլիւմէ՝ վէ հէր
եաշայանա թային օլունմուշ էվէ տէօնտէրէճէյինի պի-
լիրիմ:

(Ը) Ժ. Գ. Թ. 10: Իշէմէյէ էլինին հէր պուլտուղու-
նու գուլվէթին չիլէ իշէ. զիրա օլ կիթտիյին մէգար.

Ս. 8. Եօլիւմ՝ ճիւմլէ ինսանլարա պի՞ր թարգ
մը կէօրիւնիւր :

Ղ՛. Խայրը . հէփիսինէ՛ կէրէք սատրգլարա վէ
կէրէք ֆասրգլարա աղ չօդ հիյպէթլու իսէ տէ ,
ֆասրգլարա հագիգէթ հիյպէթլու պիր պէլա տըր .
զիրա օնլարըն ճիւմանի սէֆալէրինէ վէ իւմիտ-
լէրինէ խիթամ վէրիպ օնլարը թէքմիլ վէ նի-
հայէթսիղ աղլանաճագ հալէ կիրիֆթար էտէր :
Սատրգլարա իսէ , էօլիւմ ա՛ղիւմ պէրէքէթ տիր .
զիրա օնլարըն տէրտ ու մէշագգաթլարընա նէթի-
ճէ վէրիպ , օնլարըն ախլագի վէ թապի՛ի ֆէլա-
քէթլէրինի տէֆ՛ էտէրէք՝ օնլարը կէօյէ , վէ կէօ-
յիւն սէֆալարընըն իլհագլըղընա իտխալ էտէր : (Խ)

Ս. 9 . Տայիմա էօլիւմ իչիւն հազըր պուլուն-
մագ էլզէմ պիր շէյ մի տիր :

Ղ՛. Եվվէթ . չիւնքի հէր տագիգէ օնուն հիւ-
ճիւմիւնէ մագհար իղ , վէ ճէննէթին սա՛ատէթի-

տա իշ վէ հիսապ վէ պիլկի վէ ի՛լմ՝ եօզ տուր :

Յայր . ԻԲ . 11 : Նահագգլըգ էտէն՝ տահա նահագգ-
լըգ էթսին , վէ մուրտար օլան՝ տահա մուրտարլանսըն ,
վէ սատրգ՝ տահա սատագաթ իշլէսին , վէ ա՛ղիղ օլան՝
տահա ա՛ղիղլէնսին :

(Խ) Սայր՝ . ԾԵ . 4 : Եիւրէյիմ տէրունիմտէ ախթ-
րէր , վէ իւզէրիմէ էօլիւմ գօրգուլարը ախլշտիւ :

Եայր . ԾԵ . 4 . Սատրգ հէլաք օլուր , վէ օնու էիւ-
րէյինէ գօյան քիմսէ եօզ տուր , վէ ի՛նայէթլու քիմ-
սէլէր՝ քիմսէ անկլամագտան տէվլ իրիլիլիլէր . զիրա սա-
արգ պէլա էիւզիւնտէն տէվլ իրիլիլէր :

Յայր . ԺԳ . 13 : Վէ կէօքտէն պիր սէս իշիթտիմ՝ ,
քի տէր իտի . Եաղ քի՛ նէ մութլու շիմտէն սօնկրա
Բապպտա վէֆաթ էտէն էօլիւլէրէ , Բուհ՝ Պէլի տէր ,
թա քի օնլար քէնտի զահմէթլէրինտէն րահաթ պու-
լար . վէ օնլարըն ա՛մլլէրի արտլարընճա վարըր :

Արաի . ԺԱ . 7 : Փատրգ առէմ էօլիւնճէ՛ միւրատը
հէլաք օլուր . վէ եարամագլարըն իւմիտի զայ՛ օլուր :

Մայր . ԻԷ . 46 : Վէ պունլար էպէտի ա՛ղապա՛ սա-
արգլար իսէ էպէտի հայաթա կիտէճէքլէր :

նի սիւրմէմիզ՝ եախօտ ճէհէննէմին իսքէնճէսինի
չէքմէմիզ պու վուգո՛ւաթա հազըր օլտուղումուղ
եախօտ օլմատըղըմըզա մերպութ տուր : (ծ)

Ս. 10. Լօլիւմէ հազըրըզ նա՞սըլ շէյ տիր :

Ղ. Լօլիւմէ հազըրըզ՝ շերանաթ վէ էպէտիլիյէ
հազըրլայան , կէօյէ լսյըզ էտէն , վէ սատըզլարըն
էպէտի իւճրէթլէրինէ հագգ վերէն պիր հազըր-
ըզ տըր . վէ պու տախի թէվպէ վէ իման , եէնի
եիւրէք վէ իթա՛աթ իւղրէ էօ՛մր կէչիւմէք
տիր : (կ)

Ս. 11. Լօլիւմ տայիմա նէ՞ թարղ իլէ զեր
օլունմայը տըր :

Ղ. Եղըր միւլահազա իլէ : Լօլիւմ հագ-
գընտա խաֆիֆլիք պիւթիւն պիւթիւնէ մինասի-
պէթսիզ օլտուգտան պաշգա , ֆանի՛ միւլահա-
զասըզ վէ կիւնահա դարգ օլմուշ օլմանըն պիր
նիշանէսի տիր :

(ծ) Մարի . ԻԳ . 44 : Պունուն իչիւն սիզ տէ հա-
զըր օլուն , զիրա զանն էթմէտիյինիզ սաաթտա Ատէմ
Օղու կէլիք :

Ճաղ . Բ . 10 : Իշլէմէյէ էլինին հէք պուլտուղունու
գուվիլէթին իլէ իշլէ , զիրա օլ կիթտիյին մէզարտա իշ
վէ հիտապ վէ պիլիլի վէ ի՛ւմ եօգ տուր :

Ա ՏԻ՛ . Զ . 19 : Վէ կէլէճէք զէման իչիւն քէնտի-
լէրինէ էյի թէմէլ դուրալար , թա քի սահիհ հայաթը
էլէ կէթիւրէլէր :

(կ) Ղա՛ . ԺԳ . 3 : Եօգ՝ տէրիմ՝ սիղէ , ամմա էյեր
թէվպէ էթմէզսէնիզ . ճիւմլէնիզ պունճիլէյին հէլաք
օլաճագսընըզ :

Մարի . ԺԶ . 16 : Ինանըպ փաֆիթիզ օլունան գուր-
թուլաճագ . վէ ինանմայանըն իւղէրինէ հիւքմի ա՛ղապ
օլունահազ :

Յա՛ . Գ . 3 : Էյեր պիր քիմնէ թէքրար տօղմազա ,
Ալլահըն փատիշահըղընը կէօրէմէզ :

Յա՛ . Բ . 17 : Պունճիլէյին իման տախի՛ էյեր ա՛մէլ-
լէրի օլմազա , քէնտիլէյինտէ էօլիւ տիւր :

Աա՛ . ԺԳ . 32 : Ֆասըզ եարամազըղը իչիւն դօվու-
րուր . ամմա սաաթգ՝ էօլիւմիւնաէ իւմիա էտէր :

ԼԵԷԲ

Ս. 1. Ինսանըն՝ էօլիւմտէն սօնկրա եաշայա-
ճաղընա նէ՞ իսպաթ վար տրո :

Ղ. (1) Ղ'անըն՝ ճէսէտի օլմատըղընտան պու-
թօփրագ մէքեանտան չըգտըգտան սօնկրա եաշա-
մասը գապիլ տիր, հէմ տախի թէնին մա'րաղըսրըն-
տան վէ ֆէսատլարընտան ճանա զարար տայմա վէ
միւճէրրէտ կէլմէմէսի՝ օնուն ախրէթտէ մէվճուտ օ-
լաճաղընա պիր իսպաթ տրո :

(2) Պա'ղը՝ ճանլը նէսնէլէրին քէմալի մէրթէ-
պէլէրինէ վասլ օլունճայատաք պիր գաշ թէպ-
տիլաթլարտան կէչմէլէրինտէն, ինսանըն տախի
պաշգա վէ տահա ա'լա պիր հայտէ մէվճուտ օ-
լաճաղը իհթիմալ օլուր : Իհթիմալ տրո քի էօ-
լիւմ պիր պաշգա տօղուշ կիպի տիր :

(3) Ղ'անըն՝ ի'լմ, ա'ղիղըլը վէ սա'ատէթտէ
էպէտիյէտէք իլէրի կիթմէյէ մուգթէտիր օլմասը
տախի էօլիւմսիւղըլիյիւնէ պիր տէլիլ տիր : Ալ-
լահ պէօլէ ճէլիլ զաթը՝ վիւճիտէ կէլմէսինին
հէման իպթիտասընտա եօղլուղա թէսլիմ օլուն-
մագ իչիւն եարատըր մը :

(4) Իչօլիւմսիւղըլիւք իչիւն ճիւմլէ ի'ւմմէթլէ-
րին հասրէթ վէ իւմիտլէրի՝ օնուն սահիհ օլմա-
սընա պիր զաննի զալիպ տիր, մահվ օլմագ էֆ-
քեարը՝ ինսան թապիա'թընըն հէփ տույուշարը-
նա զլտտ տրո :

(5) Պիղի քէօթիւլիւք էթտիյիմիղտէ թա'ղիլ,
վէ էյիլիւք էթտիյիմիղտէ մէտհ էտէն զամիր՝ մու-

գապելէ վերիլէճէք պիր ախրէթ վար օլտուղու-
նա տէլալէթ տիր :

(6) Շ իմտիքի էօ՛մրիւմիւզտէ ա՛տալէթ միւ-
ճիպինճէ հէր քէսին մուսթահազգրնճա իւճրէթ
եախօտ ճէզա ալմատրղը՝ ճանըն էօլիւմսիւզլիւյիւ-
նէ պիր պիւրհան տրր :

1, 2 էր հէր հալտէ պու տիւնեատա ա՛տալէթ
իճրա օլունմազսա, պունտան սօնկրաքի պիր էօ՛-
մրտէ իճրա օլունաճաղը Ալլահըն հազգանիյէ-
թինտէն անկլաշապիլիր :

(7) Հէր պիր տէվրտէ վէ ճիւմլէ միլէթէր
վէ գապիլէլէր արասընտա ախրէթ իչիւն օլան իւ-
միւմի ի՛թիգատ պունոււն սահիհ օլտուղունա պիր
պէշարէթ տիր . պու ի՛թիգատ իպթիտատէ վերի-
լէն՝ վէ պատէհու նէսլտէն նէսլէ ըիվայէթ իլէ
կէլէն իլհամտան եա ա՛գըլտան եախօտ միւշա-
պէհէթտէն եախօտ պաշգա հէր նէ շէյտէն հա-
սըլա կէլմիշ օլուր իսէ օլուն՝ քէյֆիյէթ պէօյլէ
տիր : Ա՛ղիզ Վիթապտան խարիճ ճանըն էօլիւմ-
սիւզլիւյիւնէ օլան իսպաթլար պունլար տրր :

(8) Աքին Ա՛ղիզ Վիթապլար տա՛ ախրէթ
վար օլտուղունա միւսթագիլ շէհատ՛թ էտէր-
լէր : (հ)

(հ) Բ ՏԷՄ . Ա . 10 : Վէ շիմտի խէլաս էտիճիմիզ
Յիսուս քրիստոսուն զուհր էթմէսի իլէ աշիքեար օլ-
տու, քի օ՛ էօլիւմիւ պաթթալ էյլէտի, վէ հայաթ
հէմ էօլիւմսիւզլիւք զահիրէ կէթիրտի՝ Աւետարանըն
վասիթասի իլէ :

Ժող . ԺԲ . 7 : Օլ տէմ թօփրագ՝ իտիյի կիպի՝ եէ-
րէ տէօնէճէք, վէ բուհ՝ օնու վէրէն Ալլահա տէօնէճէք :

Մատթ . Ժ . 28 : Վէ թէնի էօլտիւրէնլէրտէն՝ ամմա
ճանը էօլտիւրմէյէ գատիր օլմայանլարտան գօրգման .
լաքին խուսուսա հէմ ճանը հէմ թէնի ճէհէննէմտէ
հէլաք էթմէյէ գատիր օլանտան գօրգուն :

Բ Կորնթ . Ե . 1 : Զիրա պիլիբիզ քի՛ էյէր մէսքեա .

Ս. 2. Ինսան ասրէթատէ նէ՞ հալտէ մէվճուտ օլաճագ տրր :

Ղ. Փա'իլ՝ վէ քէնտի հալինէ աշնա օլուպ' պու էօմրտէն չըգտրղը զէման ա'զիլ եախօտ նաիաք օլտուղունա նազարէն՝ մութըու եա սէֆիլ պիւ հալտէ մէվճուտ օլաճագ տրր : (3)

Ս. 3. Ինսանլար հէման էօլտիւքլէրի կիպի պու հալէ կիրիֆթար օլուրլա՞ր մը :

Ղ. Ղ'ան՝ անիտէ սա'ատէթ եախօտ սէֆալէթ հալինէ կիրէճէք . ճէսէտ՝ տախի ալընմըշ իտիյի թօիրաղա տէօնէճէք տիր : Ղ'ան՝ թէն իլէ պէրապէր էօլմէղ . հէմտէ ճէսէտ էօլտիւքտէն սօնկրա գըյամէթ կիւնիւնէտէք՝ ճան ույույուպ հարէքէթսիղ օլմաղ , իլլա տույուշու վէ ֆա'իլ օլուր : (2)

նըմըզըն տիւնեալի էվի պօզուլուրսա , Ալլահտան՝ էլ իլէ եափըմամըշ էվ՝ կէօքլէրտէ էպէտի պիր պինամըզ վար :

Մարթ. ԻԲ. 32 : Պէն Աբրահամըն Ալլահը վէ Իսահակըն Ալլահը վէ Յակոբուն Ալլահը իմ . Ալլահ՝ էօլիւլէր Ալլահը տէյիլ՝ իլլա եաշայանլարըն տրր :

Մարթ. ԺԵ. 3 : Վէ իշթէ օնլարա՞ Մովսէս իլէ Եղիա կէօրիւնտիւլէր , քի օնուն իլէ սէօյլէշիրլէր իտի :

(3) Մարթ. ԻԵ. 46 . Վէ պունլար էպէտի աղապա , սաարգլար իսէ էպէտի հայաթա կիտէճէքլէր :

Ղ. Ի. ԺԶ. 22 , 23 . 25 : Վէ օլտու քի՞ օլ ֆագիր էօլտիւ , վէ մէլէքլէրտէն Աբրահամըն գուճաղընա կէօթիւրիւլտիւ . հէմ՝ զէնկին տախի էօլտիւ , վէ կէօմիւլտիւ : Վէ ճէհէննէմտէ՝ իսքէնճէտէ իքէն՝ կէօղլէրինի դալտըրըպ ուղապտան Աբրահամը՝ վէ օնուն գուճաղընտա Ղազարոսու կէօրտիւ . Վէ Աբրահամ տէտի . Եա՞ էվլատ՝ իսաթըրնա կէթիր քի՞ սէն էօմրիւնտէ էյի շէյլէրինի ալտըն , քէգալէք Ղազարոս տախի քէօթիւ շէյլէրին . վէ շիմտի օ՞ միւթէսէլլի օլուր . վէ սէն աղապ չէքէրսին :

(2) Ղ. Ի. ԺԶ. 22 , 23 . 25 : Վէ օլտու քի՞ օլ ֆագիր էօլտիւ , վէ մէլէքլէրտէն Աբրահամըն գուճաղընա կէօթիւրիւլտիւ . հէմ՝ զէնկին տախի էօլտիւ , վէ

Ս. 4. Մապէյն հալի տէմբըէ նէ՞ անկլա՞ շըլըր :

Ղ. Լօլիւմ իլէ գըյամէթին արասընտա ճա. նըն մէվճուտ օլտուղու հալ անկլաշըլըր :

Ս. 5. Ինսանլար՝ ախրէթտէ հիսս՝ ա՛մէլ ու հարէքէթ վէ պիրի պիրլէրի իլէ իւլֆէթ էտէ՝ ճէքլէ՞րմի :

Ղ. Պիլա շիւփի հէ էտէճէքլէր : Պիղ պու տիւն- եատա՝ րուհլարըն ախրէթտէ նէ վէճհ իլէ հիսս Վա՛մէլ վէ պիրի պիրլէրի իլէ իւլֆէթ էտէճէյինի ֆէհմ էտէմէղ իսէք տէ, պու շէյ՝ քէյֆիյէթին սա- հիհլիյինէ գարշը պիր իսպաթ տէյիլ տիր : Նի- ճէ քի օգումագ պիլմէյէն պիր վահշի ատէմին՝ պիղիմ եաղը եաղմագտա հարֆ ու լուղէթ վէ լիսան վասիթասը իլէ պիրի պիրիմիղէ էֆքեարը- մըղը անկլատապիլիը օլտուղումուղա ասլա մա՛լիւ- մաթըր եօգ տուր :

Ս. 6. Ըխրէթտէ ճանըն գուտրէթլէրի կէնիշ-

կէօմիւլտիւ : վէ ճէհէննէմտէ՝ իսքէնճէտէ իքէն՝ կէօղ- լէրինի գալտըրըպ ուզագտան Արրահամը՝ վէ օնուն գու- ճաղընտա Ղազարոսու կէօրտիւ : վէ Արրահամ տէտի. Եա՛ էվլատ՝ խաթըրնա կէթիր քի՝ սէն էօմիլիւնտէ է- յի շէյլէրինի ալտըն, քէգալէք Ղազարոս տախի քէօ- թիւ շէյլէրի. վէ շիմտի օ՛ միլթէսէլլի օլուր, վէ սէն ա՛ղապ չէքէրսին :

Ղ. Ի. Ի. 43 : վէ Յիսուս օնա տէտի . կերէք տէրիմ սանա, պու կիւն պէնիմ իլէ ճէննէթտէ օլա- ճաղսըն :

Բ. Կ. Բ. Ե. 6. 8, 9 : Իմտի տայիմա ճէսարէթ է- տէրիղ, զիրա պիլիբիղ քի՝ պիղ թէնտէ հաղըր իքէն՝ Բապպտան ուզաղըր : Իմտի ճէսարէթ էտէրիղ, վէ բաղի իղ քի՝ պախուսուս թէնտէն ուզագ՝ վէ Բապպըն եանընտա հաղըր օլալըմ : Օնուն իչիւն տախի զայրէթ էտէրիղ քի՝ կերէք հաղըր իսէք կերէք ուզագ իսէք, օնա մագպուլ օլալըմ :

լէնիպ զիյատէ սա՛ատէթէ եախօտ սէֆալէթէ միւգթէտիր օլուրլար մը :

Ղ. Ղայէթ իլէ կէնիշէնիպ գուվվէթ քէսպ էտէրլէր. վէ պու վէճճ իլէ ճան զիյատէ շաղլըղա եախօտ զիյատէ քէտէրէ մինասիպ օլաճագ տըր :

Ս. 7 Սապէյն հալտէ օլանլարըն հալի նէ՞ տիր վէ նէյէ՞ միւնթագըր տըրլար :

Ղ. Թաւր ու հարաքէթլէրինէ կէօրէ՞ եա սէֆատա եա տա ճէֆատա օլուրլար. վէ ի՛ւմիւմի գըյամէթէ, ի՛ւմիւմի շէրա՛ւթա, վէ եպէտի մուգապէլէյէ միւնթագըր տըրլար :

ՊԼ.Պ 21

Պ.Եյասիթ

Ս. 1. Ինսանըն գըյամը տէմէքլէ նէ՞ անկլաշըլըր :

Ղ. Ինսանլարըն թէնլէրինին՝ պիր տահա չիւրիւմէմէք իւզրէ՞ էօլիւմտէն գըյամ էտիպ ճանլարը իլէ պիրլէշմէսի անկլաշըլըր :

Ս. 2. Պէօյէ պիր գըյամէթ օլաճաղը նէտէ՞ն մա՛լիւմ տիւր :

Ղ. Պու սիւլալէ ճէվապ տէյիւ շու քէյֆիյէթլէրէ տիգգաթ էտէլիւմ :

1 Պու թա՛լիւմաթ ա՛գլտան իւսթիւն իսէ տէ, ա՛գլէ մուղայիր օլմայըպ՝ ինանըմազ պիր շէյ տէյիւ տիր : 2 Պէօճէքլէրտէ՞ նէպատաթտա վէ աղաճլարտա սէնէտէն սէնէյէ գըյամէթին նու մունէսի միւշահէտէ օլունուր : Պունլար ինսան գըսմընըն գըյամ էտէճէյինին միւմքիւն վէ զայէթ միւմքին օլտուղունու կէօսթէրիրլէր : 3 Լզիզ Վիթապ՝ իւ՛միւմիւ գըյամէթի՛ աջըգտան ա-

չըղա խապէր վէրիր: Պու թա՛լիմաթ՝ շու վու-
գուա՛թլարտան, եա՛նի՛ Ենուլք վէ Եղիանըն թէն
իլէ վէ ճան իլէ կէօյէ նազլ օլունմասընտան,
Յայրոսուն գըզընըն, Նայինլի տուլ գարընըն օլ-
լունուն վէ Ղազարոսուն գըյամ էթմէսինտէն,
Քրիստոսուն խաչանմասընտա չօգ էօլիւ թէնլէ-
րին ֆիլհագիգա գըյամ էթմէլէրինտէն, վէ
Քրիստոսուն պիզլաթ էօլիւլէրտէն տիրիլմէսին-
տէն թագվիէթ պուլուր: Կ Շ ու տախի պունլարա
զամմ օլունուպ՝ խաթըրտա հըֆղ օլունմաղա շա-
յէսթէ տիր քի՛ Քրիստոսընտամի պիր զաթ կիպի՛
վէ ճիւմլէ ա՛ղիզլէրին թարաֆընտան վէքեալէթէն
վէ օնլարըն գուլաղուզու կիպի գըյամ էթտի:
Իմտի օնուն գըյամէթի ա՛ղիզլէրին գըյամէթինին
րէհինի վէ թէէմինաթը իտի: (ճ)

(ճ) ՅԻՔ. ԺԹ. 26, 27: Վէ պու տերիմտէն սօնկ-
րա պու թէնիմի հէլաք էտինճէ, թէնիմ օլմագսըզըն
եինէ Ալլահը կէօրէճէյիմ, օնու քի պէն քէնտիմ կէօ-
րէճէյիմ, վէ կէօզլէրիմ օնա նազար էտէճէք, վէ զայրի-
տի տէյիլ. պէօպրէքլէրիմ պէլիմտէ թէլէֆ օլույօր իսէ
տէ:

ՅԻՎ. Ե. 28, 29: Պունա թա՛ճճիւպ էթմէն. զիրա
սաաթ կէլիր քի՛ մէզարլարտա հէփ օլանլար օնուն սէ-
սինի իշիտէճէքլէր. Վէ էյի իշլէր իշլէյէնլէր հայաթ
գըյամէթինէ՛ քէօթիւ իշլէր իշլէյէնլէր իսէ ա՛ղապ գը-
յամէթինէ չըգաճագլար:

ԳԻՐՅ. ԻԴ. 15: Վէ Ալլահա՛ քէնտիլէրին տախի
պէքլէտիքլէրինէ կէօրէ իւմիտիմ վար. քի էօլիւլէրին՝
կէրէք սատըզլարըն կէրէք նահագզլարըն՝ գըյամէթի օ-
լաճագ:

Ա ԿԻՐԻՒ. ԺԵ. 21, 22: Զիրա չիւնքի էօլիւմ ատէմ
վասիթասի իլէ կէլտի, էօլիւլէրին գըյամէթի տախի ատէմ
վասիթասի իլէ կէլէճէք: Զիրա նիճէ քի Ագամտա հէ-
փիսի էօլաիլէր իսէ, պէօլէճէ Քրիստոստա տախի հէ-
փիսի եաշայաճագլար:

ԵՔԻ. ԺԱ. 5: Իման իլէ՛ Ենուլք ինթիգալ օլունտու,
քի էօլիւմ կէօրմէւէ. վէ պուլունմագ իտի, չիւնքի
Ալլահ օնու ինթիգալ էյլէտի. զիրա ինթիգալինտէն

Ս. 3. Գլխամ էտէն թէն՝ թօփրաղա կէօմիւ-
լէն թէ՞ն մի օլաճագ :

Ղ. կէօմիւլէն թէնի թէրքիս էյլէմէյէ էլլէմ
օլան շէյլերին ճէմի՛սի տէ գլխամ էտէճէք տիր
տէյիւ ինանմաղա սէպէպլէրիմիղ վար տրր : (Տ)

էվիլէլ շէհատէթ օլունտու քի՛ Ալլահա մագպուլ օլ-
մուշուտու :

Գ. Թ. Բ. 11 : Ալ օլտու քի օնլար սէջլէշէրէք
կիտէյօր էքէն , էշթէ պիր աթէշ արապասը աթէշ աթ-
լարը իլէ օնլարը պիրի պիրինտէն այրտը . վէ Եղիա
գասրղա իլէ կէօյէ չըգտը :

Դ. Բ. 54, 55 : Ամմա օ՛ հէփիսինի տիշարըյա
չըգարըպ՝ գըղըն էլինէ եափըշտը , վէ չաղըրըպ տէտի .
Եա՛ գըղ՝ գալգ : Ալ օնուն ըուհու կէրի տէօնտիւ , վէ
տէր ա՛գապ գալգտը . վէ էմր էթտի , քի օնա եէմէք
վէրիլէ :

Դ. Բ. 14, 15 : Եա՛ կէնճ՝ սանա տէրիմ՝ Գալգ :
Ալ էօյիւ գալգըպ օթուրտու , վէ սէջլէմէյէ պաշլատը :

Յ. Բ. 43, 44 : Ալ պու շէյլերի սէջլէտիքտէն
սօնկրա , պէօյիւք սէս իլէ չաղըրտը . Եա՛ Ղաղարոս՝ տի-
շարը կէլ : Ալ օ էօյմիւլ քիմնէ՛ այագլարը վէ էլլերի
սարղըլար իլէ պաղըլ օլարագ՝ չըգտը , վէ Եիւղիւ մագ-
րամա իլէ սարըլմըլ իտի . Յիսուս՝ օնլարա տէտի . Օնու
շէօզիւն , վէ գօյ վէրին կիթսին :

Մ. Բ. 52 : Ալ մէզարլար աչըլտըլար , վէ ու-
յուսնուլ օլան նիչէ ա՛զիզլէրին թէնլէրի գալգտըլար :

Մ. Բ. 6 : Պարատա տէյիւ տիր . զիրա տէ-
տիյի կիպի գալգմըլ տրր . կէլին , Բապըն եաթմըլ
իտիյի մահալի կէօրիւն :

(Տ) Ա. Կ. Բ. 35—44 : Ամմա պիրի տէյէճէք .
Էօյիւլէր նի՛ճէ տիրիլիլէր . վէ նէ՞ թէն իլէ կէլիլէր :
Էյ ա՛գըլըղ՝ սէնին էքտիյին շէյ՝ էօյմէյինճէ եաշա-
մագ : Ալ էքտիյին շէյի՛ օլաճագ թէնի էքմէգսին , իլ-
լա չըփլագ տանէյի , պէլքի պուղտայըն եա պիր դայրի
շէյին : Ալ Ալլահ օնա իսթէտիյի կիպի թէն՝ վէ հէր
պիր թօխումա քէնտինէ մախսուս թէն վէրիլ : շէր պիր
թէն՝ հէման պիր թէն տէյիւ տիր . իլլա ատէմին թէ-
նի պաշգա՝ վէ տալարլարըն թէնի պաշգա՝ վէ պալըգ-
լարըն թէնի պաշգա՝ վէ գուշարըն թէնի պաշգա տրր :
շէմ սէմալի թէնլէր՝ հէմ եէր թէնլէրի վար . լաքին
սէմալիլէրին շէրէֆի պաշգա՝ վէ եէրտէն օլանլարըն պաշ-
գա տրր : Ալ կիւնէշին շէրէֆի պաշգա՝ վէ այլն շէ-

Ս. 4. Լօյլուկերին գըյամ էթմէսի միւմքին մի տիր :

Ղ. Լօյլուկէթ միւմքին տիր : Հէր շէյէ գատիր գուտրէթ օնու էթտիրէպիլիր : Լօյլուկ թէնտէ գըյամ էտէմէղ պիր շէյ եօգ տուր : Լօյլուկ թէնի մահվ՝ եա'նի եօգ էթմէղ, իլլա օնու մատտէի ասլիյէլէրինէ եախօտ ա'նասըրլարընա թէպտիլ էտէր : Լօյլուկերի գըյամ էթտիրմէք՝ իպթիտասընտան ինսանը եարաթմագտան կիւճ պիր շէյ տէյիլ տիր : (յ)

Ս. 5. Լօյլուկեր նէ՞ զէման գըյամ էտէճէքլէր տիր :

Ղ. Պու տիւնեանըն սօնունտա՝ եա'նի ի'ւմիւմիւ շէրա՝աթ զէմանընտա : () Լ վագըթ հէփ էօլմիւլէրին թէնլէրի գըյամ էտէճէքլէր, հայաթտա պուլունանլարըն թէնլէրի իսէ, Անովք վէ Աղիանըն թէնլէրինին՝ կէյէ նագլ օլունտուգլարը վագըթ օլտուղու կիպի՝ թէպտիլ օլաճագլար, վէ պու շէյ գըյամ էթմէք իլէ պիր տիր : Ալէ կէրէք սատըգլարըն, կէրէք ֆասըգլարըն գըյամ էտէն թէնլէրի՝ պու էօ'մրտէ պիրլէշմիշ օլտուգլարը ճանլարը իլէ պիրլէշէճէքլ'ր տիր : (ն)

րէֆի պաշգա՝ վէ երլարըլարըն շէրէֆի պաշգա. զերա երլարըլ երլարգտան շէրէֆտէ ֆարգըլ տըր : Էօլիւկերին գըյամէթի տախի պէյլէ տիր. թէն չիւրիւքիւքտէ էքիլիր, չիւրիւքսիւղլիւքտէ գալգար : Շէրէֆսիլիքտէ էքիլիր, շէրէֆտէ գալգար. զա'յիֆիլքտէ էքիլիր, գուվլէթտէ գալգար. նէֆսանի թէն էքիլիր, բուհանի թէն գալգար. նէֆսանի թէն վար, բուհանի թէն տախի վար : (յ) Գործ. ԻՁ. 8 : Նէ՛, Ալլահըն էօլիւկերի տիրլթտիլ ի'նտինիլտէ ինանըմաղ պիր շէյ մի գըյամ օլունուր :

(ն) Ա թե. Գ. 15—17 : Զիրա սիզէ Բապպըն սէօգիւ իլէ պունու սէյլէրիլ քի՝ պիլ Բապպըն կէլիշիւնէ պագի գալան եաշայանլար՝ ասլա ուլումուշլարտանի-

Ս. 6. 'Արի՞ չիւն թէն գըյամ էտիպ' եախօտ
 թէպտիլ օլուպ' ախրէթտէ քէնտի ճանը իլէ պիր-
 լէշէճէք տիր :

Ղ. 1 Օնուն իչիւն թէպտիլ օլաճագ տըր քի
 շիմտիքի թէն' կէլէճէք հալէ մուվաֆըրգ տէյիլ
 տիր : Ալլահ' հէր մախլուգուն թէնինի օնուն մէվ-
 ճուտ օլտուղու հալէ մինասիպ սուրէթտէ եա-
 րաթմըշ տըր . պու շէյ' պիւթիւն քեայինաթտա
 տէրքեար օլմուշ պիր գանուն տուր : (2)

2 Ա'եսէտ գըյամ էտէճէք տիր քի' ճանը իլէ
 պիրլէշին . շէյլէ քի պու տիւնեատա օնուն ա'-
 մէլէրինէ իլհագ օլտուղու կիպի, օնա էպէտ իւլ
 էպէտ հիւքմ' օլւնաճագ գարարլարա տախի իլ-
 հագ օլտուն : 3 Պիր ատէմ' ճան իլէ թէնին պիր-
 լէշտիյինտէ, պաշգա սուրէթլէ հիսս էթմէյէ գա-
 տիր օլտուղունտան զիյատէ սէֆա եա ճէֆա հիսս

լէրի կէչմէյէճէյիզ : Ձիրա Բապպ քէնտիսի պիր էմրի
 ա'զիմ' իլէ' պաշ մէլէյին սէսի իլէ վէ Ալլահ'ն պօրու-
 սու իլէ կէօքտէն էնէճէք, վէ Բրիստոստա էօլմիւշէր
 էվիլէա տիրիլէճէքլէր : Անտէն սօնկրա պիզ պագի գա-
 լան եաշայանլար' օնլար իլէ պերապէր Բապպը հավատա
 գարըլամաղա պուլութլարտա գափըլաճաղըզ . վէ պէյ-
 լէճէ տայիմա Բապպ իլէ օլաճաղըզ :

Ա Կորնթ. ԺԵ . 51, 52, 53 . 23 : Իշթէ սիզէ պիր
 սըրր սէյլէրիմ . կերչի հէփիմիզ ույումայաճաղըզ . ամ-
 մա հէփիմիզ թէպտիլ օլաճաղըզ, պիր անտէ' կէօզ
 գըրփըմընտա' սօնկ պօրսւտա . չիւն պօրու չարնաճագ,
 վէ էօլիւլէր չիւրիւքիւք պուլմաղ գըյամ' էտէճէքլէր,
 հէմ' պիզ թէպտիլ օլաճաղըզ : Ձիրա պու չիւրիւր
 թէն չիւրիւքսիւզիւք կիյմէյէ' վէ պու էօլիւմիւ' էօ-
 լիւմիւզիւք կիյմէյէ լաղըմ' տըր : Լաքին հէր քես
 քէնտի սըրասընտա' իլք մէյվէ Բրիստոս' անտէն Բրիս-
 տոսունքիլէր' օնուն կէլիշինտէ :

(2) Ա Կորնթ. ԺԵ . 50 : վէ պունու տէրիմ' եա' գա-
 րընտաշար քի' թէն վէ գան Ալլահ'ն փատիշահըղընա
 վարիս օլմաղա գատիր տէյիլէր . նէ չիւրիւքիւք տա-
 խի' չիւրիւքսիւզիւք վարիս օլուր :

էթմէյէ միւգթէտիր օլուր : Պու վէճճ իլէ՝ սատրգ-
լար կիւնաճըն քէօթիւ էսէրլէրինտէն պիլ քիւլիյէ
խէլաս օլուրլար : Փասրգլար իսէ պիւթիւն պիւթիւնէ
կիւնաճըն ճիւքիւմէթի ալթընա ճէլպ օլունուպ՝
օնուն ճիւմլէ ճէֆալարընը չէքմէյէ մէճպուր օլուր-
լար : Պու տիւնեատա թէն իլէ ճանըն պիր-
լէշմէսի սէպէպինտէն , պիր քիմնէ եալընըզ ճա-
նըն գատիր օլմատըղը ֆազիլէթլէրէ վէ խոյլարա ,
մէսէլա՝ պա՛ղը ճիւմանի ճէվէսլէր վէ ճայվանի
շէճվէթլէրէ գարշը տուրմաղա եախօտ օնլարա
բուխսաթ վէրմէյէ գատիր օլուր : Իմտի պիրլէշ-
միշ օլան թէն վէ ճան՝ ախրէթտէ պու շէյլէրին
մուգապէլէսինի ալաճագ տըր . վէ պու վէճճ իլէ
ճանըն սա՛ատէթի եախօտ սէֆալէթի արթար :
Պու խուսուսլար օլմուշ օլմասա խտի , գըյամէթ-
տէն մէրամ նէ խիյինին անկլաշըլմասը միւշ-
քիւլ օլուր խտի :

4 Թէնին գըյամ էտիպ եախօտ թէպտիլ օ-
լուպ՝ ճան իլէ պիրլէշմէսի վասիթասի իլէ , Լլ-
լաճըն ճիւքմէթի՝ էյլիյի վէ գուտրէթի փէք ա՛-
լա պէյան օլունուր :

Ս . 7 . Ելուլէր քիմի՞ն եէտի իլէ գըյամ է-
աէճէքլէր :

Ն՛ . Ելուլ թապիա՛թտան իւսթիւն վէ ալլաճանի
իշ՝ Լ՛ զիզ Վիթապլարտա՝ Յիսուս Վրիստոսուն
միանճըլըգ ըիւթպէսինէ նազարէն՝ օնա վէրիլմիշ
տիր : Ելլամէթ՝ Վրիստոսուն ճիւմլէյի տիրիլտէն
գուտրէթի ա՛մէլի իլէ , վէ օնուն էմրի իւզրէ պաշմէ-
լէյին պօրոյու չալտըղը ճալտէ իճրա օլունաճագ
տըր . պօրունուն պու չալընմասը՝ տէյիլ եալընըզ
էօլմիւշ թէնլէրին գըյամընա՝ իլլա ճանլարըն
տախի թէնլէր իլէ պիրլէշմէսինէ պիր տա՛վէթ

օլաճագ տրր : (*)

Ս. 8. Գըյամէթտէ՛ գըյամ էտէճէք թէնլէրին թապիա՛թը նա՞սըլ օլաճագ տրր :

Ղ՛. Սատրգլարըն թէնլէրի բուհանի՛ չիւրիւմէզ՝ գուտրէթլու՝ Ֆա՛յիլ վէ ճէլիլ գըյամ էտէճէքլէր : Նէ չալըշմագտան եօրուլմաղա՛ նէ ի՛լլէթտէն զաի՛Ֆլէնմէյէ՛ նէ տէ իսթիարըգտան իփրանմաղա միւպթէլա օլաճագլար տրր : Պասրգլարըն թէնլէրի իսէ էօլիւմսիւզ՝ լաքին բէզալէթ՝ չիրքինլիք՝ ա՛յըպ վէ էպէտի հագարէթ իլէ գըյամ էտէճէքլէր տիր : (ւ)

Ս. 9. Գըյամէթ կիւնիւնտէ ինսանլարըն նէ՞ տույուշարը օլաճագ տրր :

Ղ՛. Սատրգլար սիւրիւր վէ զա՛ֆէր իլէ՛ լաքին Ֆասրգլար գօրգու վէ տիթրէմէ իլէ գըյամ էտէճէքլէր տիր :

Ս. 10. Պու տիւնեատա պիրիպիրլէրինէ աշնա օլանլար՝ գըյամէթ թէնինի կիյինտիքտէն սօնկրա տա պիրիպիրլէրինի թանըյաճագլա՞ր մը :

Ղ՛. Ե իւպհէսիզ թանըյաճագլար տրր : Պու տիւնեատա պիրիպիրլէրինի թանըյան սատրգլար՝ կէօքտէ տէ պիրիպիրլէրինի թանըյաճագլար . պու տիւնեատա պիրիպիրլէրինի թանըյան Ֆասրգլար՝ ճէհէննէմտէ տէ պիրիպիրլէրինի թանը-

(*) Ա թիւ . Դ . 15 . Չիրա Բապպ քէնտիսի պիր էմրի ա՛ղիմ իլէ՛ պաշ մէլէյին սէսի իլէ՛ վէ Ալլահըն պօրուսու իլէ կէօքտէն էնէճէք , վէ Քրիստոստա էօլմիւշէր էվվէլա տիրիլէճէքլէր :

(ւ) Փէլէպ . Գ . 21 : Քի օ՛ պիրիպիրլէրինի ալլազ թէնիմիզի քէնտի ճէլիլ թէնի սուրէթինէ կիրմէյէ թէպտիլ էտէճէք , շօլ ա՛մէլ ու իճրայա կէօքէ քի՛ օնուն իլէ հէր շէյի քէնտինէ թապի՛ էթմէյէ տախի գատիր տիր :

Գան . ԺԲ . 2 : Վէ եէրին թօփրաղընտա ույույանլարըն չօգլարը՛ պա՛ղըսը էպէտի էօ՛մրէ՛ վէ պա՛ղըսը բէզալէթէ վէ էպէտի մէլամէթէ ույանաճագլար :

յաճազլար : Մապէյն հալտէ օլան ըուհլար պի-
լէ պիրիպիրլէրինի թանըրլար . Լփէնտիմիզին
թէպտիլի սիւրէթ վագթընտա՝ Մովսէս վէ Լըղիա
պիրիպիրինի թանըրլար՝ սէօյլէշտիլէր : (ա)

Ս . 11 . Գըյամէթին թա՛լիմաթը մուհիմմ վէ
Վրիսթիանըղա մասսուս պիր թա՛լիմաթ մը
տըր :

Ղ . Լփվէթ . զիրա պու թա՛լիմաթ հէր նէ
գատար պա՛ղըլարա իգթիզասըղ , վէ սայըրլէրէ ի-
նանըմաղ , վէ ճիւմլէտինէ սըրր կէօրիւնիւր իսէ
տէ , Ինճիլ պիւքիւլիյէ պու թա՛լիմաթըն կէր-
չէքլիյի , վէ պասուսուս Վրիստոսուն գըյամէթի
իւղէրինտէ տուրուր , եախօտ գարար գըլար : (Զ)

ՊԼՊ 22

Շ էրա՛աթ

Ս . 1 . Իւ՛միւմի շէրա՛աթ նէ՞ տէմէք տիր :

Ղ . Կէրէք ա՛ղիղ վէ կէրէք Փասըգ մէլէքլէ-
րին վէ ատէմլէրին իւ՛միւմի մուհաքէմէսի տէմէք
տիր :

Ս . 2 . Մէլէքլէրին վէ ինսանլարըն թէճրիւ-
պէ վագթը թէմամ օլտուգտա , օնլարըն ճէմի՛սի-
նին իւղէրինէ պիր մասսուս շէրա՛աթ վա՞ր մը տըր :

(ա) Մարթի . ԺԵ . 3 : վէ իշթէ օնլարա՛ Մովսէս իլէ
Եղիա կէօրիւնտիւլէր , քի օնուն իլէ սէօյլէշտիլէր իտի :
(Զ) Ա Կորնթ . ԺԵ . 12—14 : վէ էյէր Քրիստոս Եօ-
լիւլէրտէն տիրիլտի տէյիւ վա՛ղ օլունուր իսէ , արա-
նըղտա պա՛ղը քիմնէլէր նի՞ճէ Եօլիւլէր գըյամէթի Եօզ
տուր տէրլէր : վէ էյէր Եօլիւլէր գըյամէթի Եօղուսա ,
Քրիստոս տախի տիրիլմէմիշ տիր : վէ էյէր Քրիստոս
տիրիլմէմիշ իսէ , օլմուշ օլտու քի՛ վա՛ղըմըղ պօշ՝ հէմ
սիզին իմանընըղ տախի պօշ տուր :

Ղ. Լսվելէթ վար տրո . լաբին պու շէրա'աթ
Տէր պիրի իչիւն այրը վէ կիզլի տիր :

Ս. 3. Պիր իւ'միւմի շէրա'աթըն օլաճաղընա
նէ° իսպաթլար վար տրո :

Ղ. (1) Պունու զամիրին վէ ա'զըն շէհատէթ.
լէրի կէօսթէրիւէր :

(2) Պու շէյ Ալլահըն ա'տալէթինտէն գըյաս
օլունուր :

(3) Պունու' Լ'զիզ Վիթապլար աչըգտան աչը-
ղա էօյրէտիրլէր . Լ'զիզ Վիթապտա մէլէբլէրին վէ
ատէմլէրին թէճրիւպէսի հագգընտա սէօյլէնէն շէյ-
լէրին հէփիսի պիր իւ'միւմի շէրա'աթ կէօսթէրիւէր : (—)

Ս. 4. Ը շէրա'աթ կիւնիւ նէ° վագըթ օլաճագ
տրո :

Ղ. Պու տիւնեանըն սօնունտա, շիմտիքի շէյ-
լէրին գէմանը խիթամ պուլտուգտա : (—)

(—) Գործ. ԺԷ. 31 : Զիրա պիր կիւն թագտիր էթ-
տի, քի օնտա տիւնեայը ա'տալէթ իւզրէ հիւքմ էտէ,
պիր թա'յին էթտիյի ատէմին վագիթասի իլէ քի օ-
նու էօլիւլէրտէն գալարըմագ 'իլէ' հէփիսինէ ի'թիմատ
վէրտի :

Հորմ. ԺԴ. 10 : Ամնա սէն նի'չիւն գարընտաղընըն
իւզէրինէ հիւքմ էտէրսին, եախօտ սէն տախի նի'չիւն
գարընտաղընը թահգիր էտէրսին. զիրա հէփիսիզ Քրիս
տոսուն տիվանը հուզուրունտա տուրաճաղըզ :

Յուր. 6 : Հէմ քէնտիլէրին ապընը հըֆզ էթմէյէն'
իլլա քէնտի մէքեանլարընը թէրք էտէն մէլէբլէրի' պէօ-
յիւք կիւնիւն մուհաքէմէսի իչիւն էպէտի պէնալէր իլէ
գարանլըզ ալթընտա սագլամը տրո :

(—) Մործ. ԻԵ. 31. 33 : Աէ ատէմ Օղու' ճէլալի
իլէ հէփ ա'զիզ մէլէբլէր պիլէսինճէ օլարագ' կէլտիյին-
տէ, օ գէման ճէլալինին թախթը իւզէրինէ օթուրա-
ճագ : Աէ հէփ թա'յիֆէլէր օնուն հուզուրունտա ճէմ'
օլունաճագ, վէ օնլարը պիրի պիրինտէն' չօպանըն դօ-
յունլարը քէչիլէրտէն այրտըզը կիպի այրաճագ : Աէ
գօյուկլարը սաղընտա' քէչիլէրի իսէ սօլ եանընտա տուր-
տուրաճագ :

Ս. 5. Շէրա՛ւթ կիւնիւնիւն եախօտ վագթը-
նըն նէ գատար սիւրէճէյինի Ա՛ղիզ Վիթապլար
խապէր վէ՞րիր մի :

Ղ՛. Խայրօ . աշխեար տըր քի՛ պու խուսուս
հագգընտա գուլանըլան կիւն լուղէթի պիր միւտ-
տէթ եա վագրթ մա՛նասընա տըր . վէ պու միւտ-
տէթին՝ սօն շէրա՛ւթըն քեաֆֆէի իշլէրինէ քի-
ֆայէթ էտէճէյի շիւպհէսիզ տիր :

Ս. 6. Իւ՛միւմի շէրա՛ւթըն մահալի նէ՞րէտէ
օլաճագ տըր :

Ղ՛. Պիլմէզիզ . լաքին պէօյլէ պիր իշ էն մի-
նասիպ պիր մահալտէ օլաճագ տըր : Պու սէպէպ-
տէն եէրտէ օլմայրպ՝ օլ գատար հիսապսըզ զաթ-
լարըն սըղմասընա մինասիպ օլան հավատա՛ եա՛-
նի պուլութլարըն օլտուղու մահալտէ իճրա օլու-
նաճաղը իհթիմալ տըր : (Է)

Ս. 7. Հաքիմ քի՞մ օլաճագ տըր :

Ղ՛. Բապպ Յիսուս Վրիստոս : Օ՛ հիւքիւ-
մէթ թախթընա օթուրուպ՝ հէրքէսէ ա՛մէլէրինէ
կէօրէ միւքեաֆաթ վէ միւսթահագգընը վէրէ-
ճէք տիր : (Կ)

Ս. 8. Սօն շէրա՛ւթ իշիւն՝ Վրիստոս նէ՞
թարզ իլէ կէլէճէք տիր :

Ղ՛. Հէփ ա՛ղիզ մէլէբլէր պիլէսինճէ քէնտի

(Է) Ա՛թի . Դ . 16 : Անտէն սօնկրա պիզ պագի գա-
լան եաշայանլար՝ օնլար իլէ պէրապէր Բապպը հավատա
գարշըլամադա պուլութլարտա գափըլաճաղըզ, վէ պէօյ-
լէճէ տայիմա Բապպ իլէ օլաճաղըզ :

(Կ) Յ՛ւն . Ե . 22 . 27 : Զիրա Փէտէր տախի հիշ քիմ-
սէյի հիւքմ՝ էթմէզ , իլա պիւթիւն հիւքմի Օղուլա
վէրմիշ տիր :

Վէ օնա հիւքիւմէթ տախի վէրմիշ տիր քի՛ հիւքմ՝
էտէ , չիւնքի օ՛ Ատէմ Օղուլ տուր :

ճէլալի իլէ զուհր էտէճէք տիր: (բ)

Ս. 9. (Նուն զուհրինտէ մէլէքէր վէ ա-
տէմլէր նէ՞ էֆրեարտա պուլունաճագլար տրը:

Ճ'. Վիմսէ օնուն զաթընըն ալլահըզընը եա
ինսանլըզընը եախօտ օնուն մէզէպինին կէրչէք-
լիյինի ինբեար էթմէյէ գատիր օլամայաճագ
տրը: Ա' զիզէրին թա'պիր օլունմազ սէվինճ վէ
մահզուզիյէթի՝ Փասրգլարըն իսէ ա'զիմ սրգըն-
թըսը վէ տէհչէթի օլաճագ տրը:

Ս. 10. Իւ'միւմիւ շէրա'աթըն մախսուս մերամ
ու մագսէտի նէ՞ տիր:

Ճ'. (1) Հաբիմէ մա'լիւմաթ վէ խօպէր վէր-
մէք իչիւն տէյիլ տիր. զիրա օ՝ հէր շէյի պիլտի-
յի իչիւն, ճիւմլէ մախլուգաթըն եիւրէքլէրինի
վէ ա'մէլէրինի պիլիր. անճագ (2) Իւ'միւմէն հէփ
ա'գլ ու իտրաք սահիպի օլան զաթլարա' վէ այրը
այրը հէր քէսէ՝ ա'զիզ օլսուն Փասրգ օլսուն՝
մէլէքլէրին վէ ինսանլարըն իսթիհսան եախօտ
հիւքմ օլունմասընըն սէպէպլէրինի պիլտիրիպ' ա'-
լէմին ի'նտինտէ Ալլահըն ախլագի զաթլարա օլան
մուա'մէլէսինի թաստիգ էթմէք իչիւն տիր: Տէյիլ
եալընըզ Ալլահըն հագգ իճրա էթմէսի՝ իլլա
հագգանիյէթինի տախի պէյան՝ վէ ճիւմլէ ֆէ-
հիմ զաթլարա ճէլալինի իզհար էթմէսի միւհիմմ
վէ էլզէմ տիր. իւ'միւմի շէրա'աթ օլամագսըզըն
Ալլահ՝ հէր քէսէ էթտիյի մուա'մէլէնին հագգ
օլտուզընու պէյան էտիպ' օնլարը իլլամ էտէպիլիր.
ամմա պաշգալարըն հագգընտա հագգ իւզրէ մուա'-
մէլէ էթտիյինի՝ քէնտի՝ օնլարըն ճիւմլէ հարէ-

(բ) Մարի. ԻԵ. 31. վէ Ատէմ Օղու՝ ճէլալի իլէ
հէփ ա'զիզ մէլէքլէր պիլէսինճէ օլարագ՝ կէլտիյինտէ՝
օ զէման ճէլալինին թախթը իւզէրինէ օթուրաճագ:

քէթլէրինի պէյան էթմէզտէն քիմնէյէ աչիքեար
էտիպ տոյուրամազ : Աքին իւ՛միւմի շերա՛ւթ-
տա՛ հէփ ի՛լան օլունան հիւքմլէրին հազգանի-
յէթ իւզրէ օլտուղունու ճիւմլէսի կէօրիւպ աղ-
նայաճագ տըր . կէրէք ա՛ղիզ վէ կէրէք Փասըգ
մէլէքլէրին վէ ատէմլէրին հազգընտա պէօյլէ օ-
լաճագ տըր . վէ պունու էթմէք իլէ Ալլահ քէն-
տի քէմալիյէթլէրինին ճէլալինի՛ վէ պախուսուս
Յիսուս Քրիստոսուն շախսընտա օլան Ալլահըղըն
ճէլալինի իզհար էտէճէք տիր :

Ս. 11. Բապպ Յիսուս Քրիստոս՝ մէլէքլէրի
վէ ատէմլէրի հա՞նկը շերա՛ւթ գանունու միւճի-
պինճէ հիւքմ էտէճէք տիր :

Ղ. Օնլարըն էտինմիշ օլտուղու մա՛լիւմաթ
եօլլարը վէ օնլարա պէյան օլունմուշ օլան իթա՛-
ւթ վէսիլէլէրի միւճիպինճէ օնլարը հիւքմ էտէ-
ճէք տիր : Փուլթիէրէսթլէր շերա՛ւթը թապի՛իէ
միւճիպինճէ՛ Ա՛ղիզ Քիթապլարա մալիք օլան-
լար իսէ օլ քիթապլար միւճիպինճէ հիւքմ օլու-
նաճագլար տըր : (9)

Ս. 12. Մէլէքլէր վէ ատէմլէրնէ՞ շէյլէր ի-
չիւն մուհաքէմէ օլաճագլար :

Ղ. Ղիւմլէ ախլագի հարէքէթլէրի իչիւն :
Քէնտի իւք հալլէրինի հըֆղ էտէն ա՛ղիզ մէլէք-
լէրին հարէքէթի թէֆթիշ օլունուպ թահսին օ-
լունաճագ տըր : Սուրթատտ օլան մէլէքլէրին հա-
րէքէթի տախի թէֆթիշ օլունուպ՝ թագպիհ օլա-

(9) Հր. Բ. 12. 16 : Ձիրա հէփ նօմօսուղ կիւնահ
իլէյէնլէր՝ նօմօսուղ տախի հէլաք օլաճագլար , վէ հէփ
նօմօստա կիւնահ իլէյէնլէր՝ նօմօս իլէ հիւքմ օլունա-
ճագլար :

Օլ կիւնտէ քի Ալլահ պէնիմ Աւետարանըմ միւճի-
պինճէ Յիսուս Քրիստոսուն վասիթասի իլէ ատէմլէրին
տըրլարընը հիւքմ էտէճէք :

Ճագ տրո : Վեզալիք ճիւմլէ սատրգ վէ Փասրգ
 ատէմլէրին թալո ու հարէքէթի զահիրէ չըգա-
 րըլաճագ , վէ իքիսինին տէ՛ եա՛նի սատրգլարըն վէ
 Փասրգլարըն կիւնահլարը պիրիպիրի իլէ պաղը վէ
 միւխթէլիթ օլտուգլարը իչիւն՝ պիլ իգթիզա պէ-
 յան օլունաճագ տրո : Պէօյլէ էթմէք՝ հաքիմին
 հագգ շերա՛աթընը թաստիգ էթմէք իչիւն՝ եա՛-
 նի Փասրգլարը հիւքմ էթմէքտէ օլան ա՛տալէթի-
 նի՝ վէ թէվպէքեար վէ էհլի իման օլանլարը խէ-
 լաս էթմէքտէ օլան ի՛նայէթինի աշիքեար էյլէ-
 մէք իչիւն իգթիզա էտէճէք տիր : Սատրգլարըն
 թէպրիյէ վէ Փասրգլարըն հիւքմ օլունմասընտա
 ճիւմլէնին զամիրի՝ ա՛տիլ վէ հեր շէյի պիլէն հա-
 քիմին հիւքմիւնիւ թաստիգ էտէճէք տիր : (-)

(-) Բ Կորնթ. Ե . 10 : Զիրա կերէք տիր քի՛ հեփի-
 միզ քրիստոսուն տիվանը հուզուրունտա կէօրիւնէլիմ,
 թա քի հեր քէս քէնտի թէնի իլէ էթտիյի ա՛մէլէ-
 րէ կէօրէ՛ կերէք էյի կերէք քէօթիւ ի՛վազընը ալա :

Ժ. Ժ. 14 : Զիրա Ալահ հեր իշի՛ հեր կիզի ի-
 լէ պերապեր՝ կերէք էյիյի կերէք քէօթիւյիւ շերաա՛-
 թէ կէթիրէճէք տիր :

Ղ. 2 : Ժ. 2 : Աէ հիչ պիր էօրթիւլիւ շէյ եօգ
 տուր՝ քի աշիքեար օլմայա, վէ կիզի շէյ՝ քի պիլին-
 մէյէ :

Մ. 36, 37 : Ամնա սիղէ տերիմ քի՛ ատէմ-
 լէր հեր սէօյլէտիքլէրի պօշ սէօզ իչիւն շերաա՛թ կիւ-
 նիւնտէ ճէվապ վէրէճէքլէր : Զիրա սէն՝ սէօզլէրինտէն
 թաստրգ օլաճագ սըն , վէ սէօզլէրինտէն սէնին իւզէրի-
 նէ հիւքմ օլունաճագ :

Ա Կորնթ. Գ . 5 : Իմտի վագրթտան էվվէլ հիչ պիր
 շէյէ հիւքմ էթմէն , թա րապպ կէլէնէտէք , քի օ՛ հէմ
 գարանըղըն կիզի շէյլէրինի ըըղա չըգարաճագ , հէմ
 եիւրէքլէրին թէտպիրլէրինի աշիքեարէ էտէճէք . վէ օ
 զէման հեր քէսին մէտհի Ալահտան օլաճագ :

Թ. 12, 13 : Աէ էօլիլէրի կէօրտիւմ , քիւ-
 չիւքլէրի հէմ պէօյիւքլէրի քի՛ թախթըն հուզուրուն-
 տա տուրուրլար իտի . վէ քիթապլար աչըլար . վէ պիր
 դայրի քիթապ աչըլար քի՛ հայաթըն քիթապը տրո . վէ

Ս. 13. Հաքիմին՝ պու մուհաքէմէտէն նեշաթ էտէն հիւքմիւ նէ՞ օլաճագ տրո :

Ղ. Ֆասրգլարը էպէտի հելաքէ հիւքմ էտէճէք, սատրգլարա իսէ էպէտի սա՛ատէթ պախշ էտէճէք տիր : Պէջլէճէ ի՛լամ օլունան պու հիւքմ պիլա թէպտիլաթ վէ պինիհայէ օլտուղունտան՝ մէլէքլէրին վէ առէմլէրին հալի էպէտէն սապիթ գրլունաճագ տրո : (†)

Ս. 14, Շէրա՛աթ կիւնիւնէ՛ նէ՞ կէօնէ նազար օլունմայը տրո :

Ղ. Ղէմի՛ վագրթլարտան ա՛լա՛ միւթէէսիր՝ ա՛ղամէթլի վէ մուհիմմ տէյիւ նազար օլունմայը տրո . զիրա օլ վագրթ՝ ղէման խիթամ պուլուպ՝ էպէտիլիք պաշայաճագ տրո : Մապպ քէնտիսի պաշ մէլէյին սէտասը իլէ կէօքտէն էնէճէք տիր, կէօքլէր թօմար կիպի պիւքիւլէճէք տիր, ա՛նասըլար եանըպ էրիյէճէքլէր, մէզարտա օլանլար տիրիլիպ գալգաճագ տրո : Ղիւմլէ տէվը՝ իգլիմ վէ լիսանլարտա օլան ինսանլար՝ հէփ ա՛ղիզ վէ Ֆասրգ մէլէքլէր իլէ պերապէր ճէմ՝ օլուպ՝ էթտիքլէրի ա՛մէլէրէ կէօրէ՛ կէրի տէօնմէզ հիւքմէ

էօլիւլէր քիթապարտա եազըլմը օլան շէյլերտէն ա՛մէլէրինէ կէօրէ՛ հիւքմ օլունտու : Աէ տէնիզ՝ իչինտէ օլան էօլիւլէրի վէրտի, վէ էօլիւմ հէմ ճէհէննէմ օնլարտա օլան էօլիւլէրի վէրտիլէր . վէ ա՛մէլէրինէ կէօրէ հէք քէս հիւքմ օլունտու :

(†) Մարթ. ԻԵ. 34. 41. 46 : Օ ղէման փատիշահ սաղ եանընտա օլանլարա տէյէճէք . Աէլին՝ էյ Փէտէրիմին միւպարէքլէրի՛ տիւնեանըն գուրուլտուղունտան պէրու սիզին իչիւն հազըրլանմը փատիշահլըղը միրաս ալըն :

Օ ղէման ոօլ եանընտա օլանլարա տախի տէյէճէք . Պէնտէն կիաին՝ էյ մէլուլէր՝ շէյթանա վէ օնուն մէլէքլէրինէ հազըրլանմը շօլ էպէտի աթէշէ : Աէ պունլար էպէտի ա՛ղապա՛ սատրգլար իսէ էպէտի հայաթա կիտէճէքլէր :

միւսթահազգ օլաճագլար տրր :

Յիսուս Վրիստոս շերա՛ւթա օթուրուայ՝ ճիւմ-
լէ խայր ու շերրի պիլէն զաթլարըն էպէտի հալ-
լերինի սապիթ էտիպ միւհրէյէճէք տիր . վէ
ճիւմլէ ա՛ղիզ զաթլարըն ա՛ղիմ ճէլալ ու սաա՛-
տէթի՛ վէ հէփ Փասրգլարըն ա՛ղիմ բէզալէթ վէ
փերուշանիյէթի էպէտիյէտէք սիւրմէք իւզըն
պաշայաճագ տրր :

Ս . 15 . Իւմի՛ւմի շերա՛ւթըն թալիմաթը՝ հէփ
ինսանլարա նի՞ճէ թէսիր էթմէլի տիր :

Ղ՛ . Օնլարը եիւրէքտէ վէ հարաքէթտէ
պիւսպիւթիւն ա՛ղիզ օլմաղա թահրիք էթմէլի
տիր : Ալաճ վէ քէնտիլէրին մէնֆա՛ւթը պուճու
թալապ էտէր : (+)

ՊԼՊ 23

Արեւիտէն աստի

Ս : 1 . Սատրգլարըն ախրէթտէ պիր սա՛ատէթ-
լու հալի վա՞ր մը տրր :

Ղ՛ . Լ՛վվէթ . պու կերչէքիք Ա՛ղիզ Վրիթապտա
աշիքեարէն թա՛լիմ օլուճուր : (ա)

(+) Բ ՊԵՊ . Գ . 10, 11 : Ամնա Բապարն կիւնիւ՛
խըսըզ կիպի կէլէճէք , քի օնտա կէօքլէր՝ կիւրիւթի-
լիլէ կէչէճէքլէր , վէ ա՛նասրլար եանրպ էրիյէճէք տիր ,
վէ եէր հէմ՝ օնտա օլան ա՛մլլէր եանաճագլար : Իմտի
պուճլարըն հէփիսի էրիյէճէք իքէն՝ սիզ ա՛ղիզ կէչին-
մէլէրտէ վէ տինտարլըզլարտա նէ՞ շէքիլ քիմնէլէր օլ-
մագ կերէք սինիզ :

(ա) ՄՊԲ . ԻԵ . 34 : Օ զէման փատիշահ սաղ եա-
նընտա օլանլարա տէյէճէք . Վէլին՝ էյ Փէտէրիմին միւ-
պարէքլէրի՛ տիւնեանըն գուրուլտուղընտան պերու սի-
զին իչիւն հազըրլանմըշ փատիշահլըզը միրաս ալըն :

Յայ . Գ . 21 : Ղալիպ օլան քիմնէյէ վէրէճէյիմ՝ քի՛

Ս. 2. Պու հալ նէ՞ գատար վագըթ սիւրե-
ճէք տիր :

Ղ'. Թա էպէտիյէտէք. Փիլ հագիգաթ նի-
հայէթսիզ օլաճագ տըր : (բ)

Ս. 3. Ա՛ղիզէր նէ՞րէտէ սաքին օլաճագար :

Ղ'. Բուհար տիւնեասընըն՝ կէօքէր եախօտ իւ-
չիւնճիւ կէօք եախօտ կէօքէրին կէօյիւ թա՛պիր
օլունան պիր գըթա՛սընտա : (գ)

Ս. 4. Կէօք պիր մահա՞լ մը տըր, եօխսա սա-
տէ պիր հալ մը տըր :

Ղ'. Միր մահալ տըր : Ա՛ղիզ Վիթապտա
չօգ քէրրէ պէօյլէ թա՛պիր օլունուր. օ՛ «ճէն-

պէնիմ իլէ թախթըմտա օթուրա, նիճէ քի պէն տա-
խի դալիպ օլուպ՝ Փէտէրիմ իլէ պերապէր օնուն թախ-
թընտա օթուրտում իսէ :

Յար. ԺԳ. 13 : Վէ կէօքտէն պիր սէս իշիթտիմ,
քի տէր իտի. Եազ քի՛ նէ մութլու շիմտէն սօնկրա
Բապտա վէֆաթ էտէն էօյիւլէրէ, Բուհ՛ Պէլի տէր,
թա քի օնլար քէնտի գահմէթլէրինտէն րահաթ պու-
լար. վէ օնլարն ա՛մէլլէրի արտլարընճա վարըր :

Մար՛. ԺԶ. 11 : Հայաթըն եօլունու պանա պիլտի-
րէճէքսին. սէնին եիւզիւն իլէ շազըզ թօզլուղու վար.
սէնին սաղընտա՛ տայիմա լաթիֆ շէյլէր վար :

(բ) Մար՛. ԻԵ. 46 : Վէ պունլար էպէտի ա՛ղապա՛
սատըզլար իսէ էպէտի հայաթա կիտէճէքլէր :

Ա թե՛. Գ. 16 : Անտէն սօնկրա պիզ պագի դալան
եաշայանլար՝ օնլար իլէ պերապէր Բապպը հալատա գար-
շըլամաղա պուլութլարտա գափըլաճաղըզ, վէ պէօյլէճէ
տայիմա Բապպ իլէ օլաճաղըզ :

(գ) Մար՛. ԻԴ. 36 : Ամնա օլ կիւնտէն վէ սաա՛թ-
տան էօթիւրիւ հիչ քիմնէ՛ կէօքէրին մէլէքլէրի պիլէ՛
պիլմէզ, իլլա եալընըզ Փէտէր պիլիր :

Բ կոր՛. ԺԲ. 2 : Օն տէօրթ երլտան էվվէլ Քրիս-
տոտա պիր ատէմ պիլտիմ, (թէնտէ մի՛ պիլմէմ, եօխ-
սա թէնտէն խարիճ մի՛ պիլմէմ. Ալլահ պիլիր.) քի
օլ քիմնէ իւչիւնճիւ կէօյէտէք գափըլտը :

Գ թա՛. Ը. 27 : Ձիրա հագգան Ալլահ էէր իւզէ-
րինտէ սաքին օլաճագ մը, իշթէ սէն կէօքլէրէ՛ վէ կէօք-
լէրին կէօքլէրինէ սըղմաղըն :

նէթ". "Ալլահըն պինասը". "Սիօն տաղը". "Հէհր",
 "փատիշահը". "սէմավի Երուսաղէմ" թէսմիյէ
 օլունուր : Ալ ագա'ա Վրիստոսուն ճէլիլ թէնի ի-
 չին, վէ գըյամէթտէն սօնրա թէնլէրի' րուհլարը
 իլէ պիրլէշմիշխէլաս օլան ատէմլէրին իպքեանի' իչին
 պիր մէքեան օլմագ իգթիղալը տըր : (Դ)

Ս. 5. Կէօքտէ ա'զիլլէրին հալի նէ^օ տիր :

Ճ. Օնլար տիւնեանըն վէ ճէհէննէմին ճիւմլէ
 իղվալարընտան ազատ' հէփ կիւնահտան վէ գու-
 սուրտան պէրի' եիւրէքտէ վէ հարէքէթտէ Ալ-
 Լահա պէնկզէր' վէ քեամիլէն սա'ատէթլի տիրլէր : (Ե)

(Դ) Եբր. ԺԲ. 22, 23 : Ամմա սիգ Սիօն տաղընա' վէ
 տիրի Ալլահըն շէհրի օլան սէմավի Երուսաղէմէ' վէ օն
 պինլէրճէ մէլէքլէր ճէմիյէթինէ' վէ կէօքտէ գայտ օլ-
 մուշ իլք տօղուշարըն քիլիսասընա' վէ հէփիսինին շէ-
 րաա'թճըսը Ալլահա' վէ թէքմիլ օլմուշ սատըղլարըն
 րուհլարընա :

Ղ. 43 : Ալ Երուս օնա տէտի . Կէրչէք
 տէրիմ' սանա, պու կիւն պէնիմ' իլէ ճէննէթտէ օլա-
 ճագսըն :

Բ Կրնի. Ե. 1 : Ձիրա պիլիբիզ քի' էյէր մէքեանը-
 մըզըն տիւնեավի էվի պօզուլուրսա, Ալլահտան' էլ իլէ
 եափըլմամըշ էվ' կէօքլէրտէ էպէտի պիր պինամըզ վար :

Մ. 34 : Կէլին' էյ Փէտէրիմին միւպարէքլէ-
 րի' տիւնեանըն գուրուլտուղունտան պէրու սիզին իչին
 հազըրլանմըշ փատիշահըլը միրաս ալըն :

Եբր. ԺԱ. 16 : Ամմա հալա տահա էյիսինի' եա'նի
 կէօքտէքինի արգուլլէրլէր :

(Ե) Ա Յ. 2 : Եա' սէվկիւլիւլէր' շիմտի Ալլա-
 հըն օղուլարը իգ, վէ նէ օլաճաղըմըզ' տահա պէյան
 օլունմատը . ամմա պիլիբիզ քի' օ' զուհր էթտիյի գէ-
 ման' օնա պէնկզէր օլաճաղըզ, զիրա օնու' օլտուղու կի-
 պի կէօրէճէյիզ :

Ա Կրնի. ԺԳ. 12 : Ձիրա շիմտի այինէտէն կիպի
 բէմը իլէ կէօրիւրիւզ, ամմա օ գէման եիւզ եիւզէ կէօ-
 րէճէյիզ . շիմտի պիր միգտար պիլիբիմ', ամմա օ գէման'
 թէքմիլ պիլինտիյիմ' կիպի' թէքմիլ պիլէճէյիմ' :

Յ. 16, 17 : Արթըզ աճըգմայաճագլար, վէ ար-
 թըզ սուսամայաճագլար, վէ օնլարըն իւզէրինէ կիւնէշ

Ս. 6. Կէօյիւն սա՛ատէթի նէտէ՞ն ի՛ պարէթ տիր :

Ղ. Պու սա՛ատէթ տէյիլ սատէճէ սէվինճ ու սէֆայա մաղհար օլմագտա՛ իլլա խուսուսա ա՛մէլու հարաքէթտէ գարար գըլար : Կէօք էհայիսի փէտէրին՝ Օղուլուն վէ Լ՛ղիզ Րուհուն ասըլ հուղուրունտա սաքին օլուպ՝ օնլար իլէ պիր ճէլիլ՝ սա՛ատէթու վէ միւտէմ պիրլիք վէ իլհագըգտա պուլունարագ , ա՛ղիմ սա՛ատէթէ նայիլ տիրլէր : () Նլար ա՛լէտ տէվամ Լ՛լլահը սէվիպ՝ օնա խրզմէթ ի՛ պատէթ վէ ի՛ղզէթ էտերլէր : Լ՛լլահըն ըիւթպէսինի՛ եարատըղընը վէ գատերինի , Քրիստոսուն ըիւթպէսինի վէ գուրթարըղընը՝ Լ՛ղիզ Րուհուն տախի ըիւթպէսինի վէ իլլէրինի թա՛լիմ էտիպ էօյրէնիրլէր : Մէրամ ու արղուլէրի պիր օլարագ՝ պիրի պիրինի թանըլըպ սէվէրէք՝ ա՛ղիմ սէվինճ իլէ գարընտաշ կիպի պիրի պիրինէ խրզմէթ էտերլէր : (շ)

վէ հիչ պիր հերարէթ ասլա տիւշմէյէճէք . Ձերա թախթըն օրթասընտա օլան Գուղու՛ օնլարը կիւտէճէք , վէ օնլարը սուլարըն հայաթ փունկարլարընա գուլաղուղալաճաճագ . վէ Ալլահ օնլարըն կէօղլէրինտէն ճիւմլէ կէօղկաշընը սիլէճէք տիր :

Սաղ. ԺԶ. 11 : Հայաթըն եօրունու պանա պիրտիրէճէքսին , սէնին եիւզիւն իլէ շաղըգ թօգըլըլ վար . սէնին սաղընտա տայիմա լաթիֆ շէյլէր վար :

(շ) Յայ. Ե. 15 : Պունուն իչիւն Ալլահըն թախթըլ հուղուրունտա տրրլար , վէ օնա՛ օնուն հէյքէլինտէ իւնտիւզ վէ կէճէ խրզմէթ էտերլէր . վէ թախթըն իւզէրինտէ օթուրան՝ օնլարըն արասընտա սաքին օլաճագ :

Յայ. ԻԲ. 3 : Վէ արթըգ հիչ պիր լա՛նէթ օլմալաճագ տրր . վէ Ալլահըն հէմ Գուղունուն թախթը օնտա օլաճագ , վէ օնուն գուլարը օնա ի՛ պատէթ էտէճէքլէր :

Յայ. Ե. 9, 10, 13 : Վէ պիր եէնի թէսպիհ օղուլուպ տերլէր . Քիթապը ալմաղա վէ օնուն միւհիւրլէրինի ալմաղա լայրգ սըն . չիւնքի պօղաղլանտըն , վէ գանըն իլէ պիզի Ալլահա՛ հէր գապիլէտէն վէ տիլտէն վէ գափմտան վէ թա՛յիֆէտէն սաթուն ալտըն , վէ պիզի

Ս. 7. Ղ'ելալէ նայիլ օլմուշ ա'զիզլերին ա-
րասընտա ա'զիզլիյին վէ սա'ատէթին տերեճէլէ-
րի պիրիպիրինտէն Փարգը՞ մը տըր :

Ղ'. Լ,վվէթ . ճիւմլէ խելաս օլմուշար կէօքտէ
պիլ քիւլլիյէ ա'զիզ վէ սա'ատէթի խտէլեր տէ,
եհնէ իգթիտարլարընա կէօրէ ա'զիզլիք վէ սա'ա-
տէթ խուսուսուստա պիրիպիրինտէն Փարգը տէ-
րէճէլերէ մալիք տիրլեր :

Ս. 8. Ը'զիզլեր կէօքտէ պիլկի' ա'զիզլիք վէ
սա'ատէթտէ արթմագտա էպէտէն տէվամ էտէ-
ճէքլէր մի :

Ղ'. Իճթիմալ տըր քի էտէճէքլեր : Ա է պու
պէօյլէ օլտուղու սուրէթտէ՝ վագըթ կէլէճէք տիր
քի, մէլէքլեր շիմտիքի հալլերինտէ օնլարտան նէ
գատար իւսթիւն խտէլեր, օնլար մէլէքլերին շիմ-
տիքի հալլինտէն հէման օլ գատար իւսթիւն օլա-
ճագլար տըր : Քէզալիք մէլէքլեր՝ իճթիմալ տըր քի
ըուհանի քէմալիյէթլերտէ տայմա իլերիւլէյէճէքլեր .
վէ պու սէպէպտէն խելաս օլմուշար՝ հիչ պիր վա-
գըթ կէօյէ կիրտիքլերի վագըթտան զիյատէ ա'-
զամէթտէ վէ ի'զգէթտէ օնլարա եագըն օլմայա-
ճագլար տըր :

Ս. 9 . Քրիսթիանըն ճէննէթի իլէ Մէզահիպի
սայիրէնին ճէննէթի արասընտանէ՞ Փարգ վար տըր :

Ղ'. Մէզահիպի սայիրէնին ճէննէթի ճիւմանի
վարիյէթլերտէն վէ սէՓալարտան ի'պարէթ տիր .

Ելլահըմըզա փատիշահլար վէ քէահինլեր էյլէտին . վէ
եէրին իւզերինտէ փատիշահլըզ սիւրէճէյիլ :

Վէ կէօքտէ հէմ եէրտէ վէ եէրին ալթընտա օլան
հէր մախլուգու՝ վէ տէնիզտէ օլանլարը՝ հէմ օնլարտա
օլան ճիւմլէսինի իշիթտիմ, քի տերլեր իտի . Թախթըն
իւզերինտէ օթուրանա վէ Գուզույա մախուստուր պէ-
րէքէթ վէ ի'զգէթ վէ համա վէ գուտրէթ՝ էպէալէր է-
պէալէրինճէ :

Քրիսթիանյարրն ճէննէթի իսէ՝ բուհանի վարի-
յէթ վէ սեֆալարտան ի՛պարէթ տիր :

Ս. 10. Ինսանլարտան նէ՞ գատարը պէցլէ
սա՛ատէթլի օլաճագ տրր :

Ղ. Հիսապսրղ քիմնէլէր : Սու թուֆանըն-
տան էվվէլ չօզլար խէլաս օլտուլար. չօզլար տա-
խի Մովսէսին իտարէսի ալթընտա՛ վէ զիյատէսի
իլէ չօզլար Քրիսթիանլըղըն իտարէսի ալթընտա
խէլաս օլաճագլար. պախուսուս օլ մուա՛յին Պին
Երլ վագթընտա եաշայանլարը պու հիսապըն իչի-
նէ ալտըղըմըղ հալտէ՛ խէլաս օլանլարըն հէլաք
օլանլարտան չօզ զիյատէ օլաճաղը իհթիմալ
տրր : (է)

Ս. 11. Սատրգլարըն էօլիւմիւնտէ պիզլէր նէ՞
կէօնէ արզուլէրէ մալիք օլսագ կէրէք տիր :

Ղ. ()նլար իչիւն քէտէր էթմէմէլի իղ, զիրա
էօլիւմ օնլարա քիար տրր : Իլլա օնլարըն էօլիւ-
միւնտէն՝ օնլարըն եաշատըղը կիպի եաշամաղա
թահրիք օլունմալը իղ. քի սատրգլարըն էօլիւմիւ
իլէ էօլիւպ՝ սօնումուղ օնլարըն սօնու կիպի օլ-
սուն : (ը)

(է) Յայր. է. 9 : Պու շէյլէրտէն սօնկրա պագտըմ՝
վէ իշթէ պիր չօզ գալապալըգ քի՛ օնու սայմաղա հիչ
քիմնէ գատիր տէյիլ իաի, քի հէր թայիֆէտէն վէ
գապիլէլէրտէն վէ գավմլարտան վէ տիլլէրտէն օլուպ՝
թախթըն էօնիւնտէ վէ Գուզունուն էօնիւնտէ՝ պէյազ
էսվապլար կիյինմիշ՝ տուրուրլար իաի, վէ էլլէրինտէ
խուրմա տալլարը վար իաի :

(ը) Փիւլի. Ա. 21 : Զիրա պանա՛ եաշամագ քրիս-
տոս՝ վէ էօլմէք քիար տրր :

Թատոյ իԳ. 10 : Ճանըմ՝ ա՛տիլլէրին էօլիւմիւ իլէ
էօլէ, վէ սօնում՝ օնլարընքի կիպի օլա :

Լեւեւեւեւեւեւեւեւ

Ս. 1. Ինսանլարտան թեզպէսիզ էօլէնլէր ի-
չիւն ախրէթտէ պիր ճէֆա վար օլտուղունա նէ՞
իսպաթլար վար տրը :

Ղ. (1) Լ'զիզ Քիթապլարըն պու մատտէ
Տաղգընտա ա'յան աշիքեար մախսուս թաղրերլէրի
պու թա'լիմաթըն սահիհլէյինէ շիւպճէ գապուլ
էթմէզ պիր իսպաթ տրը : (Բ)

(2) Մովսէսին վէ փեյղամպէրլէրին՝ Տէմ տա-

(Բ) Յ. Ե. 29 : Վէ էյի իշէր իշէյէնլէր հայաթ
գըյամէթինէ՝ քէօթիւ իշէր իշէյէնլէր իսէ ա'զապ գը-
յամէթինէ չըգաճագլար :

Մարի . Ժ. 2. 16 : Ինանըպ վաֆթիզ օլունան գուր-
թուլաճագ . վէ ինանմայանըն իւզերինէ հիւքմի ա'զապ
օլունաճագ :

Մարի . Թ . 17 : Փատըղլար՝ Ալլահը ճիւմլէ ունուտան
թա'յիֆէլէր՝ ճէհէննէմէ տէօնէճէքլէր :

Արաի . Ժ. Ա . 7 : Փատըգ առէմ էօլիւնճէ՝ ինթիզարը հէ-
լաք օլուր , վէ էարամաղլարըն իւմիտի դայ՝ օլուր :

Յ. Գ . 36 : Օղուլա իման էտէնին էպէտի հայաթը
վար . ամմա Օղուլա իթաա'թ էթմէյէն՝ հայաթ կէօրմէ-
յէճէք , իլլա օնուլն իւզերինտէ Ալլահըն զազապը գալըր :

Փիլէպ . Կ . 19 : Քի օնլարըն սօնու հէլաք տըր , քի
օնլարըն ալլահը՝ գարընլարը տըր , վէ օնլարըն շանը ա-
յըպլարընտա տըր , վէ տիւնեպի շէ յէրի Ֆիքը էտերլէր :

Մարի . Ի. Ե . 30 : Վէ օ Փայիտէսիզ գուլու տիշարքի
գարանըղա չըգարըն . աղայըլ վէ տիշ գըճըրտայըլը օ-
րատա օլաճագ տրը :

Մարի . Ե . 13 : Տար գափուտան կիրին . զիրա հէ-
լաքէ կէօթիւրէն գափու էնլի՝ վէ եօլ կէնիշ տիր , վէ
օնտան կիրէնլէր չօգ տուր :

Արաի . Ա . 31 : Իմտի օնլար՝ քէնտիլէրին էօլունուս
մէյվէօնտէն էէյէճէքլէր , վէ թէտպիրլէրինտէն տօ-
յաճագլար :

խի Վրիստոսուն վէ Րէսուլլերին թա՛լիմլերինէ
 թէվպէսիզ քիմնէլէր թարաֆընտան օլան մու-
 խալիֆէթ՝ օնլարըն պու կէրչէքլիխի թա՛լիմ էթ-
 տիքլերինէ իսպաթ տըր : Այլէր օնլար ճիւմլէ ա-
 տէմլէրին խէլաս օլաճաղընը թագրիթ էթմիշ օլ-
 սալար իտի, օնլարը տինկլէյէնլէր Տիչ պիր վա-
 գըթ պու թա՛լիմլերին կէրչէքլիխինէ պու տէ-
 րէճէ Տիտտէթլէ գարշը կէլմէզլէր իտի :

(3) Վրիստոսուն վէ Րէսուլլերին վա՛զլերինտէն
 վաֆիր քիմնէլէրին տէրունինտէ թաճսիլ օլունան
 խէլաս գայղուսու տախի՝ օնլարըն ախրէթտէքի ճէ-
 Փայը թա՛լիմ էթտիքլերինէ պիր իսպաթ տըր :

(4) Փէյղամպերլէրին՝ Վրիստոսուն վէ Րէ-
 սուլլերին ճանլարըն խէլասը իչին կէօսթերտիք-
 լէրի ա՛ղիմ ղայրէթ՝ օնլարըն կիւնաճքերարլար ի-
 չին ախրէթտէ վագի՝ օլաճագ ճէ֓֓այա ինան-
 տրգլարընա վէ օնու թա՛լիմ էթտիքլերինէ շիւպ-
 Տէ օլունմազ պիր իսպաթ տըր :

Ս. 2. Ալլաճ նէ՞ սէպէպտէն ախրէթտէ կիւ-
 նաճքերարլարա ճէ֓֓ա վէ սիյասէթ վէրիր :

Ղ. Չիւնքի օնլար ճէ֓֓այա վէ սիյասէթէ
 միւսթաճագ տըրլար, վէ տիւնեանըն մէն֓֓ա՛ա-
 թը տախի պունու թալապ էտէր : Ալլաճ կիւ-
 նաճքերարլարը թէքտիր էթմէյիլէ՝ կիւնաճտան
 իքրաճ էթտիյինի վէ ա՛ղեղիքտէն Տազզ էթտի-
 յինի պէյան էտէր, քէնտի շէրիա՛թընը վէ Տիւ-
 քիւմէթինի սապիթ էտէր, ա՛տիլ Տաքիմ օլտու-
 ղունու թաճգիգ էտէր վէ ճիճանըն իւմիւմի մէն-
 Փաա՛թընը իլէրի կէօթիւրիւր :

Ս. 3. Կիւնաճքերարլարըն ախրէթտէքի ճէ-
 Փասը նէ՞ գատար սիւրէճէք տիր :

Ղ. Ապէտլէր էպէտիւնճէ : Ա՛ղ կէօսթերիր
 քի, կիւնաճքերարլար կիւնաճլարընտա տէվամ

էթտիրճէ, Ալլահն օնլարը թէհտիպ էտէր. վէ
 թէվպէտիզ էօլէնլէրին կիւննաստան Փարիզ կէլէ-
 ճէյինէ ինանմազա պիր իսպաթըմըզ եօգ տուր:
 Չիւնքի կիւննասա զարգ օլմուշ պիր կէօնիւլտէն
 եախօտ պիր հարէքէթտէն հիչ պիր վազըթ պիր
 ա՛ղիզ կէօնիւլ եա պիր ա՛ղիզ հարէքէթ հասը-
 լա կէլէմէզ: Իմտի պէօլէճէ կիւննասքեարլարըն
 էպէտէն թէտիպ օլմազա միւսթահազգ օլտուղու
 իչիւն՝ Ալլահըն օնլարը թէտիպ էթմէյէ հազգը
 վար տրը: Ինսան գըսմը՝ կիւննահըն միւսթահազ-
 գընը լայրղընճա թանըմատըղը իչիւն, ախրէթտէքի
 ճէզանըն միւտտէթի հազգընտա հիւքմ էթմէյէ
 միւգթէտիր տէյիլ տիր: Պուճու եալընըզ Ալլահ
 ի՛լամ էթմէյէ դատիր տիր, վէ Ա՛ղիզ Վիթապ-
 տա «էպէտի» վէ «էպէտլէր էպէտինճէ» սէօլէրի
 սէօլէյէն Ալլահ տրը: Իմտի՝ ախրէթտէքի ճէ-
 զանըն սօնսուզ օլտուղունա եա ինանմալըյըզ,
 եա եօխսա Ա՛ղիզ Վիթապլարը ըէտա էթմէլի
 իզ: (Ճ)

(Ճ) Մատթ. ԻԵ. 46: Վէ պուճար էպէտի ա՛ղապա՝
 սատըզլար իսէ էպէտի հայաթա կիտէճէքլէր:

Բ թի. Ե. 10: Քի օնլարըն ա՛ղապը՝ Բապըն էիւ-
 զիւնտէն վէ օնուն գուվլէթինին ճէլայինտէն էպէտի
 հէլաքըզ օլմազ:

Յայր. Ճի. 11: Վէ օնլարըն իքէնճէսինին տիւմա-
 նը՝ էպէտլէր էպէտլէրինճէ եօգարը չըզար. վէ ճանա-
 վարա եա օնուն սուրէթինէ սէճտէ գըլանլարըն՝ հէմ օ-
 նուն ատընըն տամիասընը հէր ալանըն՝ կիւնտիւզ վէ
 կէճէ ըահաթը օլմազ:

Դան. Ճի. 2: Վէ եերին թօփրաղընտա ույույանլա-
 րըն չօղլարը՝ պա՛ղըսը էպէտի էօ՛միէ վէ պա՛ղըսը ըէզալէ-
 թէ վէ էպէտի մէլամէթէ ույանաճազլար:

Մարկ. Գ. 29: Ամմա հէր քիմ Ա՛ղիզ Բուհա քիւֆը
 էտէրսէ, օնուն էպէտէն ա՛ֆվը օլմազ. իլլա էպէտի
 ա՛ղապա միւսթահազ օլուր:

Մատթ. ԻԶ. 24: Կէրչի Ատէմ Օղու օնուն հազ.

Ս. 4. Թե՛վ պէսից էօլէնլէրին՝ ակարեթին ճեզասընը պիր միւտտեթ չէքտիրտէն սօնկրա՝ եա սատրգ օլաճաղընա՝ եախօտ պիւթիւն պիւթիւնէ մահվ օլաճաղընա իսպաթ վար մը տրո :

Ճ. Խայրը : Լսրեթին ճեզասը թէրպիյէ վէ իսլահ իչիւն տէյիլ տիր : Սուրթատտ օլան մէլէքլէր հագգընտա պէօյլէ տէյիլ տիր . ինսանլարտան թէվ պէսից էօլէնլէրին հագգընտա տախի էօյլէ օլտուղունա նէ ա՛գլտան նէ տէ Լ՛ղիզ Քիթապլարըն շէհատեթինտէն պիր իսպաթըմըզ վար տրո : Քէզալիք թէվ պէսիզէրին պիր միւտտեթ ճեզա չէքմէյիլէ կիւնահլարընա պիր քէֆարեթ գըլապիլէճէյինէ՝ նէ ա՛գլ նէ տէ Լ՛ղիզ Քիթապլար պիր էմնիյէթ եա պիր իչարեթ կէօսթէրիր : Աիւնահլարըն մահվ եախօտ եօգ օլաճաղը Լ՛ղիզ Քիթապըն հիչ պիր մահալինտէ թա՛լիմ օլունմատրգտան պաշգա , հէր եերինտէ աչըգտան եախօտ գապիալըտան պունուն մուղայիրի սէօյլէնմիշ տիր : (Ե)

գընա եազըլը օլտուղու կիպի կիտէր . ամմա վայ օլ ատէմէ քի՛ օնուն էլի իլէ Ատէմ՝ Օղու էլէ վէրիլը . օատէմ՝ տօղմագաս իտի , օնա տահա էյի իաի :

(Ե) Ղ. Ի. Ժ. 22—26 : Աէ օլտու քի՛ օլ Փագիր էօլտիւ , վէմէլէքլէրտէն Աբրահամըն գուճաղընա կէօթիւրիւլաիւ : Աէ ճէհէննէմտէ՝ իքէնճէտէ իքէն՝ կէօզէրինի գալըրըրպ ուզագտան Աբրահամը՝ վէ օնուն գուճաղընտա Ղազարոսու կէօրաիւ : Աէ շաղըրըպ տէտի . Եա՛ Աբրահամ՝ փէտէր՝ պանա մերհամեթ էյլէ , վէ Ղազարոսու կէօնտէր քի՛ փարմաղընըն ուճունու սույա պաթըրըն , վէ տիլիմի սերինլէթսին . զերա պու ա՛լէվտէ ա՛ղապ չէքէյօրում : Աէ Աբրահամ՝ տէտի . Եա՛ էվլատ՝ իսթըրընա կէթիւր քի՛ սէն էօմրիւնտէ էյի շէյլէրինի ալտըն , քէզալիք Ղազարոս տախի քէօթիւ շէյլէրի . վէ շիմօթի օ՛ միւթէսէլլի օլուր , վէ սէն ա՛ղապ չէքէրսին : Հէմ՝ հէփ պունլարտան մատա՝ սիզին իլէ պիլիմ արամըգտա պիր պէօյիւք հէնտէք գայիմ օլունմուշ :

Ս. 5. Կիւնասքեարլարըն ախրէթատէքի ճէզասը
 Լ՛ղեղ Քիթապտա նէ՞ սէօղէր իլէ թա՛պիր օլու-
 նուր :

Ճ. Ղայէթ հիյպէթլու վէ եիւրէյէ թէէսիր
 էտիճի սէօղէր իլէ ղէքր օլունուր : Աս՛նի՛ «էօ-
 լիւմ» . «էօլմէզ գուրա» . «տիպսիզ գույու» ,
 «գարանլըգ» , «գարանլըղն տիւմանը» , «աթէշ
 վէ քիւքիւրթ իլէ եանան կէօլ» , «սէօնմէզ ա-
 թէշ» , «էպէտի աթէշ ա՛ղապը» , «աթէշ քիւլխա-
 նը» , «վէ շէյթանա վէ մէլէքլէրինէ հազըրլան-
 մըշ էպէտի աթէշ» թէսմիյէ օլունուր : Պու սէօղ-
 էր հէր նէ գատար թէմնիլէն գուլանըմըշլար ի-
 սէ տէ , եինէ ա՛ղիւմ վէ հիյպէթլու աղըրլար վէ
 իսքէնճէլէր մա՛նասընտա սէօյլէնմիշլէր տիր : Կիւ-
 նասքեարլարըն իգթիտարը վէ գապիլիյէթի էօ-
 լիւմտէն սօնկրա ղիյատէ կէնիշ օլաճաղընտան ,
 ախրէթտէ շիմտիքի հալէրինտէն չօգ ղիյատէ է-
 լէմ չէքմէյէ գապիլիյէթլէր օլաճագ տըր :

Ս. 6. Լխրէթտէ կիւնասքեարլարըն իւզէրի-
 նէ տէրէճէ տէրէճէ ճէզալար հիւքմ օլունաճագ
 մը տըր :

Ճ. Լչվլէթ. ճիւմլէսի տէ էպէտիյէտէք ա՛-
 ղապ օլունաճագ իսէ տէ , պա՛ղըլար պաշգալա-
 րընտան ղիյատէ եղիյէթ չէքէճէքլէր տիր : Պու քէյ-
 Փիյէթ շու վէճճ իլէ թա՛րիֆ օլունապիլիր . մէսէլա՛
 իքի քիշի ա՛յնի պիր ի՛լլէթէ օղըայա պիլիր , լա-
 քին պիրիսի օպիրինտէն իւչ գաթ ղիյատէ է-

քի պուրատան սիղէ կէչմէք՝ իսթէյէնլէր գատիր օլմա-
 յալար , հէմ օրատան պիղէ կէչմէյէլէր :

Յայտ . ԻԲ . 11 : Նահագգլըգ էտէն՝ տահա նսհագգ-
 լըգ էթսին , վէ մուրտար օլան՝ տահա մուրտարլանսըն ,
 վէ սատըգ՝ տահա սատաղաթ իշլէսին , վէ ա՛ղեղ օլան՝
 տահա ա՛ղիլլէնսին ,

դիյեթ չէքէպիլիր : Ախրէթտէքի ճէղա՝ պու տիւն-
եատա իճրա օլունան կիւնասչարըն սայրսընա՝
պէօյիւքիւյիւնէ վէ աղըրլըղընա կէօրէ օլաճագ
տըր : (Լ)

Ս. 7. Արամաղարըն ախրէթտէքի չէքէճէք-
լէրի ճէֆա թէնէ՞ մի եօխսա ճանա մը, եախօս
իքիսինէ տէ մի միւթա՛լիգ տիր :

Ղ. Իքիսինէ տէ միւթա՛լիգ տիր : Պըյամէթ-
տէն էվվէլ եալընըղ ճան ճէֆա չէքէր. լաքին
ինսան պու տիւնեատա թէնտէն վէ ճանտան միւ-
րէքքէպ օլտուղու իչիւն, կիւնաս իշէյէն քիմնէ
գըյամէթտէն սօնկրա թէնի վէ ճանը իլէ պէ-
րապէր ախրէթին ճէֆասընը չէքէճէք տիր : Պու
մատտէ հագգընտա Ա՛ղիգ Վիթապըն իֆատէլէրի
թէմնիլէն իսէ տէ, ճիսմանիճէ ա՛ղապ մա՛նասըն-
տա անկլաշըլմալը տըրլար : Ղիսմանիճէ՝ ճէֆա-
լար օլաճաղը ա՛ղլա մութապըրգ տըր. չիւնքի ճան
թէնէ թէէսիր օլմագսըղըն էլէմ չէքէմէղ. վէ
նիհայէթ թէվպէսիլ էօլէնլէր պիւթիւն պիւթիւն
վէ քիւլլիյէն սէֆիլ օլաճագլար տըր : Լաքին
եարամաղարըն պաշլըճա ճէղասը ճիսմանի ճէֆա
օլմայաճագ տըր : Օնլարըն սէֆալէթի խուսուսա
ֆիքր իղթիրապը օլաճագ տըր : Իշպու ֆիքր
իղթիրապը տախի տիւրլիւ սէպէպլէրտէն նէշաթ
էտէճէք տիր. մէսէլա.

(Լ) Բ. Կ. րնի. Ե. 10 : Ձիրա կերէք տիր քի՛ հէֆիմիլ
Քրիստոսուն տիվանը հուղուրունտա կէօրիւնէլիմ՝, թա
քի հէր քէս քէնաի թէնի իլէ էթտիյի ա՛մէլլէրէ կէօ-
րէ՝ կերէք էյի կերէք քէօթիւ ի՛վաղընը ալա :

Յայր. Ի. 13 : վէ տէնիլ իչինտէ օլան էօլիւլէրի
վէրտի, վէ էօլիւմ հէմ ճէհէննէմ ծնլարտա օլան էօ-
լիւլէրի վէրտիլէր. վէ ա՛մէլլէրինէ կէօրէ հէր քէս հիւքմ
օլունաու :

Հուլի. Բ. 6 : Քի օ՛ հէր քէսէ՝ օնուն ա՛մէլլէրինէ
կէօրէ էօտէյէճէք :

(1) Կիւնասքեար գապահաթը վէ ճէղայա միւս-
թահազգ օլտուգլարընա իլլամ օլմալարընտան :

(2) Ըլահըն վէ օնուն խըղմէթճիլէրինին վէ
գավմընըն հազիմանէ տա՛վէթլէրինի վէ նասիհաթ-
լարընը խաթըրա կէթիրմէլէրինտէն , հէմ տախի
խէլաս պիր զէման էլլէրինտէ օլուպ՝ քէնտի իհ-
մալ էթմէլէրի իլէ շիմտի օնտան պիւթիւն պիւ-
թիւնէ մահրում օլտուգլարընը վէ սօն տէրէճէ
մէյուսիյէթտէ էպէտ իւլ ապատ սաքին օլաճագ-
լարընը միւլահազա էթմէլէրինտէն :

(3) Բահաթ վէ սէֆա իչիւն շիտտէթլի՝ լաքին
հիչ պիր վաղըթ նայիլ օլմայաճագլարը արղու-
տան :

(4) Պիրիպիրինէ իսքէնճէ վէրէն շէյթան՝ օ-
նուն մէլէքլէրի վէ ճիւմլէ եարամազ վէ թէվպէ-
սիզ ատէմլէր իլէ պէրապէր սաքին օլուպ՝ իւլֆէթ
էթմէքտէն :

(5) Ըլահ օնլարըն կիւնահընտան վէ էլէմլէ-
րինտէն քէնտի տօսթլարընա ֆայտէ չըգարաճագ
աըր տէյիւ պիլտիքլէրինտէն :

(6) Ըլահըն քէրէմքեանի հուզուրունտան նէֆի
օլմալարընտան :

(7) Սատըղլարը փէք լաթիֆ սա՛ատէթտէ կէօր-
մէլէրինտէն , վէ

(8) Վէնտի եիւրէքլէրինին եարամազլըղընտան
վէ հասէտ ու ա՛տավէթինտէն : Պու շէյլէր օնլա-
րըն իչէրիսինտէ պիր ճէհէննէմ օլուպ , օնլարա
տիւզիյէ էքսիլմէզ վէ սօնսուզ ճէֆայա սէպէպ
օլուր : (Խ)

(Խ) Մարթի . ԻԵ . 41 : Օ զէման սօլ եանընտա օլան-
լարա տախի տէյէճէք . Պէնտէն կիտին՝ էյ մէլը՛նլէր
շէյթանա վէ օնուն մէլէքլէրինէ հաղըրլանմը շօլ էպէ-
տի աթէշէ :

Մատթ. ԺԳ. 30. 40—42. 49. 50: Գոյ վերին պի-
չինէտէք իբրսի պերապէր պէօյիւսիւն, վէ պիչին վազ-
թընտա՝ պիչիճիլէրէ տէյիմ. Էվվէլա տէլիճէյի տէվէի-
րին, վէ օնու եազմազ իչիւն տէմէտ տէմէտ պազլայրն,
պուղտայր իսէ՝ անպարբմա տէվէ իրին: Իմոի տէլիճէ
նիճէ տէվէ իրիլիւր վէ աթէշէ եազրլըր իսէ, պու տիւն-
եաննն սօնոււնտա էօյլէ օլաճազ: Ատէմ Օղլու մէլէքլէ-
րինի կէօնտէրէճէք, վէ փատիշաչլըղընտան հէփ թէօ-
քեղէրի վէ պինամնւսլուզ իշլէյէնլէրի տէվէ իրէճէքլէր.
Վէ օնլարը աթէշին քիւլխանննա աթաճազլար. աղլայրը
վէ տիշ գըճըրտայրը օրատա օլաճազ տրր: Տիւնեա-
նն սօնոււնտա էօյլէ օլաճազ. մէլէքլէր չըգաճազլար, վէ
եարամազլարը սատրղլարըն արատընտան այրրաճազլար.
Վէ օնլարը աթէշին քիւլխանննա աթաճազլար. աղլա-
յրը վէ տիշ գըճըրտայրը օրատա օլաճազ:

Յայտ. ԺԹ. 20: Վէ ճանավար՝ հէմ օնուն պիլէօին-
ճէ եալան փէյղամպէր թութուլտու, օլ քիմ օնուն
էօնիւնտէ ալամէթլէր էյլէտի, քի օնլար իլէ՝ ճանա-
վարըն տամկասընը ալանլարը վէ օնուն սուրէթինէ սէճ-
տէ էտէնլէրի ալտաթտը, պունլարըն իբրսի տէ՝ քիպ-
րիթ իլէ եանան աթէշին կէօլիւնէ տիրի աթըլտըլար:

Յայտ. Ի. 10. 14, 15: Վէ օնլարը ալտատան շէյ-
թան՝ աթէշին վէ քիպրիթին կէօլիւնէ՝ ճանավարըն
վէ եալան փէյղամպէրին տախի օլտուղու եերէ աթըլ-
տը. վէ կիւնտիւզ հէմ կէճէ՝ էպէտլէր էպէտլէրինճէ
իսքէնճէ չէքէճէքլէր: Վէ էօլիւմ հէմ ճէհէննէմ՝ ա-
թէշին կէօլիւնէ աթըլտըլար. իքինճի էօլիւմ պու տուր:
Վէ հէր քիմ հայաթըն քիթապընտա եազըլմըշ պու-
լունմատը իսէ, աթէշին կէօլիւնէ աթըլտը:

Յայտ. ԻԱ. 8: Լաքին գօրգաղլարա վէ իմանօըլարա
վէ մէքրուհլէրէ վէ գաթիլլէրէ վէ զինաքեարլարա վէ
սիհիրպազլարա վէ փուլթփէրէսթլէրէ վէ հէփ եալանճը-
լարա վազի՝ օլաճազ պու տուր, օնլարըն հիսսէսի ա-
թէշ վէ քիպրիթ իլէ եանան կէօլիւն իչինտէ օլաճազ,
քի պու իքինճի էօլիւմ տիւր:

Յայտ. ԺԴ. 10: Օ տախի Ալլահըն՝ էօվքէսինին գա-
տէհինէ տօլտուրմուշ խըլմընըն սաֆի շարապընտան ի-
չէճէք տիր. վէ ա՛ղիզ մէլէքլէրին հուզուրունտա հէմ
Գուզոււնսն հուզուրունտա աթէշ վէ քիպրիթ իլէ իս-
քէնճէ չէքէճէք տիր:

Մատթ. Գ. 12: Քի օնուն եափասը էլինտէ օլուպ՝
քէնտի խարմանընը թէմիլլէյէճէք տիր, վէ պուղտա-
յրընը անպարա ճէմ՝ էտէճէք, ամնա սամանը սէօյիւն-
մէզ աթէշ իլէ եազաճազ տրր:

պու միհնէթ տիւնեատրնտա զիյատէ եաշամաղա
հիւքմ' էթմիշ օլուր: Սողոմ վէ Ղոմորուն է-
հալիսինի՝ մէքրուհ հարաքէթլէրի իչիւն՝ աթէշ
վէ քիւքիւրտ թուֆանը իլէ էպէտի սա՛ատէթ
մէսքեանլարընա գապուլ էտիպ, Ղոլտու տին-
տարլըզը իչիւն ուղուն վագրթ էլէմ՝ չէքմէյէ պը-
րագմըշ օլուր: Յուդայը՝ էֆէնտիսի վէ հօճասը-
նը էլէ վէրմէք խիյանէթի իչիւն՝ քէնտի քէն-
տինի էօլտիւրմէսի իլէ, պու ֆէնա տիւնեատան
խէլաս էտիպ, էպէտի պէրէքէթէ նայիլ էյլէմիշ
օլուպ, պագի Րէսուլլարը իսէ, հօճալարընա է-
մին վէ սատրգ օլտուգլարը իչիւն պու տիւնեատա
էմէք վէ զահմէթ սարֆ էթմէյէ թէրք էթմիշ օ-
լուր: Փարաւոն վէ ապէրի՝ Աորիս վէ ճէմիյէ-
թի՝ Մնանիա վէ Սափիրա՝ վէ զէմանըմըգտա վու-
գո՛ւ պուլան պու միսիլիլ չօգ քէյֆիյէթլէր
հագգընտա տախի պունուն կիպի միւլահաղա էթ-
մէլի իզ: Պու միւլահաղալարը կէօրիւպ, Մլահըն
հարէքէթի նիճէ թէպրիէ օլունապիլիր օլտուղու-
նու թա՛րիֆ էթմէյի՝ ո՛ւմումի խէլաս թա՛լիմաթը-
նը գապուլ էտէնլէրէ պրագըրըզ:

Ս. 13. Փասըգլար իչիւն հագըրլանմըշ էպէ-
տի ճէզայա նազարէն՝ ինսանլար նի՞ճէ հարէքէթ
էթմէլի տիր:

Ձ. Մնիտէ ճիւմլէ կիւնահլարընտան թէվպէ
էտիպ, վէ Յիսուս Քրիստոսա ինանարագ, էօ-
լիւմ՝ շէրա՛աթ վէ էպէտիլիք իչիւն ա՛ղիմ տիգ-
գաթ իլէ թէտարիք կէօրմէլի, վէ էպէտի խէլաս-
լարընը թէէմին էթմէլի տիրլէր: (Ճ)

(Ճ) Բ Պի. Գ. 11-14: Իմտի պունլարըն հէփիսի է-
րիյէճէք իքէն՝ սիզ ա՛ղիզ կէչինմէլէրատ վէ տինտար-
լըգլարտա նէ՞ շէքիլ քիմնէլէր օլմագ կէրէք սինիզ Ալ-
լահըն կիւնիւնիւն կէլմէսին՝ պէքլէյէրէք հասրէթ էթ-

ՊԼԳ 25

Լ-ՌՖ Բ-ԻԿԼԵՐԻ

Ս. 1. Լուծֆ թարիգլէրի տէմէքլէ նէ՞ անկ. լաշլըր :

Ճ. Լլաճըն՝ ինսան գըսմընըն թա՛լիմ՝ իլ-զամ՝ թէվպէքեար՝ վէ ա՛ղիզ օլմասը իչիւն իս-թի՛մալ օլունմաղա թա՛յին էյլէտիյի շէյլէր անկ-լաշլըր :

Ս. 2. Լուծֆ թարիգլէրի Տանկըսար սըր :

Ճ. Պաշլըճալարը շունլար սըր . Ինճիլին վա-զը . Լ՛ղիզ Վիթապլարըն վէ պաշգա մէզճէպ քի-թապլարընըն օգունմասը . Ճէմա՛աթտա՛ Փամիլեա իչինտէ վէ կիչլիտէ օլան տուա՛՛ վաֆթիլ վէ Բապպըն ախշամ թա՛ամընըն սըրըլարը՝ բուճանի սէօճպէթ վէ թէֆէքքիւր՝ եիւրէյի թէֆթիշ էթմէք վէ մէզճէպճէ թէրպիյէ : (1)

մէյիլէ, քի օնտա կէօքլէր աթէշլէնիպ էրիյէճէքլէր, վէ անասրբար եանրպ ճալ օլաճաղար : Ամմա օնուն վա՛տընա կէօրէ եէնի կէօքլէր վէ եէնի եէր պէքլէրիզ, քի օնլարտա սատաղաթ սաքին տիր :

Օնուն իչիւն եա՛ սէվկիւլիւլէր՝ պու շէյլէրի պէքլէմէ իլէ՛ ճէճա էտին, քի օնա սէլամէթ իլէ՛ լէքէսիզ վէ գուսուրսուղ պուլունասընըզ :

Ը-Ի. ԻԱ. 33, 34, 36 : կէօք ճէմ եէր կէչէճէք-լէր . ամմա սէօքլէրիմ՝ ապա կէչմէյէճէքլէր : Աէ քէն-տիլէրինիգի սազընըն քի՛ եիւրէքլէրինիզ պէքրիլիք վէ սէրսօշլուգ վէ տիւնեազի գայլօւլարտա ազրոլանմասըն, վէ օ կիւն՝ իւզէրինիլէ ափանսըզ օղրամասըն : Իմօի սիլ ճէփ պու օլաճազ շէյլէրտէն գուրթուլմաղա վէ Ա-տէմ Օղլունուն Տուգուրունտա տուրմաղա լայրգ օլասը-նըզ տէյիւ՝ ճէր վազըթտա տուա՛ էաէրէք ույանըզ օ-լուն :

(1) Ա կորնի . Ա . 18, 21, 23, 24 : Զիրա խաչըն քէ-լամը ճէլաք օլմուշ քիմսէլէրէ տիվանէլէք տիր, ամմա

պիղ խելաս պուլմուշարա՝ Ալլահըն գուզվէթի տիր :
 Զիրա Ալլահըն ի՛րմինատե՝ տիւնեա՝ ի՛րմին վասիթասի ի-
 լէ Ալլահը պիլմէտիյի սէպէպտէն՝ Ալլահա խօշ կէօ.
 բիւնտիւ քի՛ վա՛ղըն տիվանէլիյի վասիթասի իլէ ինա-
 նանյարը խելաս էատ :

Պիղ իսէ խաչա չըզարբմը քրիստոսու վա՛ղ էտե-
 բիղ . քի Եէհուտիլէրէ թէօբէզ վէ Եուճանիլէրէ տի-
 վանէլիբ տիր , ամմա շօլ տա՛վէթ օյուճմուշ կէրէք
 Եէհուտիլէրէ կէրէք Եուճանիլէրէ՝ Ալլահըն գուզվէթի
 վէ Ալլահըն ի՛րմի քրիստոս տուր :

Եփե . Գ . 11, 12 . Վէ քէնտիսի թա՛յին էրէտի ,
 պա՛ղըլարընը բէսուլէր վէ պա՛ղըլարընը փէյլաճպէրլէր
 վէ պա՛ղըլարընը աւետարանիչլէր՝ պա՛ղըլարընը իսէ չօ-
 պանյար վէ խօճալար , ա՛ղիզլէրին քէմայի իչիւն՝ խըզ-
 մէթ ա՛մլի իչիւն՝ քրիստոսուն թէնիինն մա՛մուր օլ-
 մաուր իչիւն :

Գործ . ԺԷ . 11 : Վէ պունյար՝ Ալլանիքտէ օյանյար-
 տան տաչա ասըյլատէ օլմալէրի իլէ , սէօղիւ ճանի կէօ-
 նիւլտէն գապուլ էտիպ՝ պու շէյլէր պէօյլէ՞ մի տիր
 տէյիւ՝ հէր կիւն քիթապլարը թէֆթիշ էտէրլէր իտի :

Մարթ . Է . 7 : Տիլէյին՝ վէ սիզէ վէրիլէճէք , արա-
 յըն՝ վէ պուլաճազ սընըզ , չալըն՝ վէ սիզէ աչըլաճազ :

Մարթ . ԻԲ . 19 : Իմօի վարբպ՝ հէփ թալիֆէլէրէ
 թա՛լիմ էտին , օնյարը փէտէրին վէ Օղուլուն վէ Ա-
 զիզ Բուհուն աւորնա վաֆթիզ էտին :

Ա կորնթ . ԺԱ . 26 : Զիրա հէր պու էքմէյի եէտի-
 յինիգտէ՝ վէ պու գատէհի իչտիյինիգտէ , Բապպըն էօ-
 լիւմիւնիւ ի՛լան էտէրսինիզ՝ թա կէլէնէտէք :

Դու՛ . ԻԳ . 32 : Վէ պիբի պիբինէ տէտիլէր . Եօլտա
 պիզէ սէօյլէր վէ քիթապլարը պիզէ թէֆթիբ էտէր ի-
 քէն՝ եիւրէյիմիզ իչիմիգտէ եանմա՞զ մը իտի :

Սաւմ . Ա . 2 : Իլլա օնուն հազզ էթտիյի Բապպըն
 Թէվրաթը տրը . վէ օնուն թէվրաթընտա կիւնտիւզ վէ
 կէճէ թէֆէքքիւր էտէր :

Բ կորնթ . ԺԳ . 5 : Քէնտինիզի սընայըն , էյէր ի-
 մանտա իսէնիզ . քէնտինիզի թէճըրիւպէ էյլէյին , Եօխ-
 սա քէնտինիզի թանըմա՞զմը սընըզ քի՛ Յիսուս քրիս-
 տոս սիզտէ տիր , էյէր քի բէտա օլունմուշ տէյիլ
 իսէնիզ :

Բ Օրէն . Զ . 6, 7 : Վէ պէնիմ՝ սանա պու կիւն պու
 թէնպիհ էթտիյիմ՝ պու սէօղլէր եիւրէյինատէ օլարար ,
 Վէ օնյարը օղուլարընա թէլզին էտէտին . հէմ էվինատ
 օթուրտուղունտա՝ վէ Եօլտա կէգտիյին՝ վէ եաթարըն
 վէ զալդարըն զէման՝ օնյարտան էօթիւրիւ սէօյլէյէ՞
 սին :

Ս. 3. Լուծֆ թարիգլէրինին թէէսիրաթը նի՞ճէ օլուր :

Ղ. Ինսանլարըն Փիքրինի թա՛լիմ վէ միւթէէսիր էյլէմէքլէ : Ֆիքր՝ սէպէպլէր վասիթասի իլէ միւթէէսիր օլուր : Քրիսթիանլըղըն ճէմի՛ լուծֆլարը՝ կէրչէքլիյէ մալիք օլմագտան հասըլ օլուրլար : Ելլահ թանըլմատըգճա՝ օնա մուհապպէթ օլմաղ : Կոմօս պիլինմէտիքճէ՝ կիւնահ իչիւն թէվպէ օլամաղ : Քրիստոս անըլմատըգճա՝ օնա իման օլամաղ . Քրիսթիանլարա իհսան օլունաճագ պէրէքէթլէր պիլինմէտիքճէ՝ Քրիսթիանճա իւմիտ օլամաղ : Պիլկի իլէ լուծֆ արասընտա պիր պաղ օլտուղու տէրքեար տըր . եա՛նի՛ ա՛լէսսէվիյէ պիլկիսիղ՝ լուծֆ վէ ա՛ղիղիք օլմաղ : Սէղհէպ թէէսիրաթը օլմայընճա թէվպէքեար եախօտ ա՛ղիղ օլմագ միւմքին տէյիլ տիր : Ետէթա էօյլէ տիր քի , Փիքրէ թա՛լիմ վէ թէէսիր օլմայընճա՝ ա՛մէլու հարէքէթ էթմէղ : Եօյլէ իսէ , լուծֆ թարիգլէրի՛ Փիքրէ կէրչէքլէր՝ վէ կէրչէքլիյէ նաղարէն ա՛մէլ էթմէյէ օնու թահրիք էտէն սէպէպլէր թագտիմ էթմէյիլէ թէէսիր էտէրլէր : (ն)

Ս. 4. Լուծֆ թարիգլէրի՛ քէնտիլէքլէրինտէն եիւրէյին թէճտիտ վէ ա՛ղիղ օլմասընը իճրա եախօտ թէէմին էտէրլէ՞ր մի :

(ն) Սաղմ. ԺԹ. 8 : Բապղըն թէնպիհէրի տօղու տուր , էիւրէյի շաղ էտէր . Բապղըն էմրլէրի փաք տըր , կէօղլէրէ զիյա վէրիւր :

Եբր. Դ. 12 : Զիրա Ելլահըն սէօղիւ տիրի վէ իչէք՝ վէ հէր իքի աղըղը գըլըճտան քէսքին տիր , վէ ճանըն հէմ բուհուն հէմ՝ օյնագլարըն վէ իլէյին թագսիմինէտէք թէսիր էտիճի՛ վէ եիւրէք միւլահաղալարընըն վէ նիյէթլէրինին թէֆթիշ էտիճիսի տիր :

Եբր. ԻԳ. 29 : Սէօղիւմ պէօյլէ՛ աթէշ կիպի տէյիլ մի՛ տէյօր Բապղ , վէ գայայը փարալայան քիւլիւնք կիպի տէյիլ մի :

Ղ. Խայրը : Օնլար՝ Ֆիբրէ ըշտ վէրմէք վէ զամիրէ թէէսիր էթմէք իչիւն Մ'զիզ Րուհուն իս-
 թի'մալ էթտիյի ալաթար սայըմալը տըրլար : Պունլար եիւրէքտէ ա'զիզ արզուլէրէ վէսիլէ օ-
 լուրլար , լաքին հիչ պիր վագըթ սէպէպ օլամագ-
 լար : Մ'խլագի իսքեաթըն՝ եախօտ ալահանի կեր-
 չէքըլի թագտիմ էթմէնին քէնտիլիյինտէն եիւ-
 րէյի թէճտիտ վէ ա'զիզ էթմէյէ գուտրէթի եօգ
 տուր : Իշպու թարիգլէրտէն պիր թէէսիր հասը-
 լա կելմէք իչիւն՝ Մ'զիզ Րուհուն ա'մէլ էթմէսի
 լազըմ տըր : Թարիգլէրին եախօտ վէսիլէլէրին
 խէլաս էտիճի թէէսիրի՝ Մլահըն ա'մէլ էթմէսի-
 նէ պագար : (3)

Ս. 5. Ինսանլարը կէօյէ հազըրլամագ իչիւն ,
 ա'տէթա լութֆ թարիգլէրինին գուլանըմասը թա-
 պիա'թը հալտէն մութլագա իգթիզալը՝ մը տըր :

Ղ. Մութլագա իգթիզալը տէյիլ տիր տէյիւ
 գըյաս օլունուր : Մլահ՝ միւրատ էթտիյի հալտէ
 ա'տէթա լութֆ թարիգլէրինի իսթի'մալ էթմէքսի-
 զին՝ խէլաս էտէճէյի քիմնէլէրին եիւրէքլէրինի
 թէճտիտ վէ ա'զիզ գըմաղա գատիր տիր . մա՝
 սումլարըն խէլասընտա պէօյէ էտէր , վէ լաքին
 ճանը թէճտիտ վէ ա'զիզ էթմէքտէ Մլահըն էք-
 սէրիյէ գուլանտըղը թերթիպ՝ թարիգլէր վասի-
 թասի իլէ տիր : Իմտի պունլար գուլանըմա-
 տըգճա , ա'լէսսէվիյէ՝ նէ իլզամ օլմագ՝ նէ կիւ-

(3) Ա Կրիի . Գ . 6 : Պէն տիքտիմ Ապոդոս սու-
 վարտը , լաքին Մլահ պէօյիւթտիւ :

Ա Պե . Ա . 23 : Զիրա չիւրիւր թօխումտան տէյիլ
 իլա չիւրիւմէզ թօխումտան՝ Մլահըն եաշայան վէ է-
 պէտէն գալան սէօղիւ իլէ թէքրար տօղտունուզ :

Յ . Ա . 18 : Միւրատ էտիպ՝ պիգի կերչէքիք սէօ-
 զիւ իլէ տօղուրտու , քի պիզ ծնուն մախլուգաթընըն
 պիր նէվ՝ թուրֆանտասը օլալըմ :

նահատան տէօնմէք, նէ ա'ղիզ Ռուհուն մէյվէլէ-
րի՝ նէ տէ Վրիստոսուն քիլիսէսինէ տախիլ օլ-
մագ օլապիլիր: Աքքին օլ թարիգլէր գուլանը-
տըղը հալտէ, օնլարըն գուլանըլարընըն նէթի-
ճէլէրի տախի էքսէրիյէ թահսիլ օլունուրլար:

Ս. 6. Իշպու սէպէպու Ֆիի'լ, եախօտ թարիգ
վէ նէթիճէ թա'լիմաթը՝ Ալահըն միւսթագիլ հիւ-
քիւմտարանէ ա'մէլ էթմէսինէ վէ ինսանըն Ալահա
մէրպութ օլուպ ա'մէլ էթմէսինէ խալէլ կէթիրմէզ մի:

Ղ. Թարիգլէր իլէ նէթիճէլէր պէյնիստէ օլան
պաղ՝ հէր նէ գատար սահիհ իսէ տէ, նէ Ալահըն
միւսթագիլ հիւքիւմտարանէ ա'մէլ էթմէսինէ՝ նէ
տէ ինսանըն Ալահա մէրպութ օլուպ ա'մէլ էթմէ-
սինէ հագարէթ եախօտ խալէլ կէթիրիր. հաթ-
թա օլ թա'լիմաթը իսպաթ վէ աշիքեար էտէր:
Ալահ թարիգլէր իլէ ա'մէլ էտէր. վէ պէյլէ
էթմէքտէ՝ թարիգսիլ վէ վասիթասըզ ա'մէլ է-
տէյօր կիպի օնուն ա'մէլ էթմէսի սահիհ վէ հիւ-
քիւմտարանէ տիր: Ինսան տախի Ա'ղիզ Ռուհ-
տան միւթէէսիր օլունտուղու հալտէ եինէ ա-
ղատըզ իլէ հարէքէթ էտէր, վէ պէյլէճէ ին-
սան Ֆիլ հագիգաթ Ալահա մէրպութ՝ հէմ եի-
նէ աղատ պիր Փաի'լ տիր: (2)

Ս. 7. Ղիւմլէ ատէմլէր՝ կերէք կիւնահքեար-
լար վէ կերէք ա'ղիզլէր, լութ թարիգլէրինի իս-
թի'մալ էթմէյէ պօրճը'մու տուրլար:

Ղ. Իշվէթ: Ալահըն օնլարը սըփարըշ էթ-

(2) Ա կրթի. Գ. 7: Շէյլէ քի տիքէն պիր շէյ
տէյիլ տիր, վէ սուվարան պիր շէյ տէյիլ տիր, ել-
լա պէյիւտան Ալլահ:

Փէլէդ. Բ. 12, 13: Քէնտի խէլասընըզը գօրգու վէ
տիթրէմիլիլէ իճրա էյլէյին: Չիրա սիլտէ՝ կերէք իս-
թէմէյի կերէք իշլէմէյի՝ ըիզասընա կէօրէ իշլէյէն Ալ-
լահ տըր:

մէսի, վէ պունլարը իսթի'մալ էթմէքտէն մէնֆա' -
 աթլար հասըլ օլաճաղը, պու շէյի ինսանլարա պիր
 պօրճ էտէրլէր : Ա'զիզլէր կէրչէքլիյին վասի-
 թասի իլէ ա'զիզ օլուրլար. կիւնաճքեարլար տա-
 խի ա'լէսսէվիյէ վասիթալար գուլլանմաղ իլէ թէվ-
 պէյէ կէլիրլէր. Ա'զիզ Վ.իթապտա' ա'գլէ պա-
 լիզ օլան հիչ պիր քիմնէնին լութֆ թարիզլէ-
 րինի գուլլանմայարագ իմանա կէլմիշ օլտուղու
 ասլա զիքր օլունմամըշ տրր : Պու սէպէպտէն,
 լութֆ թարիզլէրինի գուլլանմայանլարտան զի-
 յատէ օնլարը գուլլանմաղա ղայրէթ էտէնլէրին
 խէլաս օլաճաղը իչիւն իւմիտ վար տրր : Պու
 իւմիտ' թէճտիտ օլմամըշլարըն ա'մէլլէրինտէ պիր
 էյի շէյ պուլունտուղունտան տէյիլ տիր, իլա
 թարիզլէր թէէսիրաթը ալթընա կէլմիշ օլտուգ-
 լարընտան վէ էյլէ պիր հալտէ պուլունտուգլա-
 րընտան տրր քի, Ալաճ օնլարըն օ հալինտէ' ճա-
 նը թէճտիտ վէ ա'զիզ գըլմաղա Րուհունու իհ-
 սան էթմէյի ա'տէթ էթմիշ տիր : Ինսանը խէ-
 լաս էթմէքտէ Ալաճ' ա'լէսսէվիյէ գուլլանըլմա-
 սընը էմր պույուրտուղու թարիզլէրինտէն պաշգա
 թարզ իլէ լութֆունու իհսան էթմէզ : Պունուն
 իչիւն կիւնաճքեարլար լութֆ թարիզլէրինի իս-
 թի'մալ էթտիքլէրինէ եախօտ էթմէտիքլէրինէ գը-
 յասէն' ինսանճա' օնլարըն խէլաս օլաճաղը եախօտ
 օլմոյաճաղը իհթիմալ կէօրիւնիւր : Թարիզլէր
 վէ նէթիճէլէր' խէլաս քէյֆիյէթինտէ' Ալաճըն
 ի'նտինտէ պիրիպիրլէրի իլէ պու տէրէճէ պաղ-
 լը օլտուգլարը իչիւն' կէրէք ա'զիզլէրէ վէ կէրէք
 կիւնաճքեարլարա ֆարզ տրր քի, օլ նէթիճէյէ
 մալիք օլմագ իչիւն թարիզլէրի գուլլանսընլար :
 Ղ'աճիլ' ալտանմըշ' ախլաղը պօզուգ վէ եարա-

մազ քիմսէլէրտէն պաշգասը պու պօրճու ին-
քեար էթմէզ : (ճ)

Ս . 8 . Առթֆ թարիգլէրի նիճէ գուլանըլ-
մալը տըրլար :

Ղ . Առլուսի փաք իլէ՝ օնլարըն վասիթասի իւզըէ
իսլահ օլմագ նիյէթի իլէ՝ վէ օնլարտանֆայտէ քէսպ
էթմէք իչիւն Ալլահըն պէրէքէթի իգթիզալը օլ-
տուղունա եիւրէքտէն իսքեաթ օլմաղ իլէ վէ Ալ-
լահ թէէսիրլի էթսին տէյիւ աուա՝ էթմէք իլէ գուլ-
լանըլմալը տըրլար :

(ճ) Գործ . Ի . 32 : Աէ շիմտի սիգի՝ եա՝ դարնտաշ-
լար՝ մամուր էթմէյէ վէ սիզէ հէփ ա՛ղիզէնմիշէրին ա-
րասընտա միրաս վէրմէյէ գատիր օլան Ալլահա վէ օնուն
լութֆուունուն սէօղիւնէ ըամարլարըմ :

Յուճ . Ժ . 17 . Օնլարը կէրչէքլիյին իլէ ա՛ղիզէ .
սէնին քէլամըն կէրչէքլիք տիր

Գործ . Բ . 37 : Իմտի օնլար իշիտինճէ՝ եիւրէքլէրի է-
ղիտի , վէ Պետրոսա հէմ պագի ըեսիւլէրէ տէտիլէր .
եա՝ դարնտաշ առէմլէր՝ նէ էյլէյէլիմ :

Գործ . Բ . 41 : Իմտի օնուն սէօղիւնիւ սէվինճ իլէ
գապուլ էտէնլէր վաֆթիզ օլտուլար , վէ օլ կիւն օն-
լարա իւչ պին ճան գատար զամմ օլտու :

Բ Կորնթի . Ժ . 4 , 5 : Չիւնքի ճէնկիմիզին սիլահլարը
ճիսմանի տէյիլէր , լաքին հիտարլար երգմագ իչիւն՝ Ալ-
լահ իլէ գուվվէթլի տիրլէր : Աէ գուրունթուլարը հէմ
Ալլահըն պիլկիսի իւզէրինէ եիւճէլէնէն հէր եիւքոքլի-
յի երգարըզ , վէ հէր միւլահազայը քրիստոսուն իթա՝
աթընա էսիր էտէրիզ :

Առա՛ . Ը . 33 . 35 : Թէտիպի տինկլէյին , վէ ա՛լիմ՝
օլուն , վէ օնու ըետա էթմէն : Նէ՝ մութլու պէնի տինկ-
լէյիպ՝ հէր կիւն գափուլարըմըն եանընտա պէքլէյէրէք՝
գափու էշէքլէրիմի կէօղէտէն առէմ : Չիրա պէնի պուլան՝
հայաթ պուլուր , վէ Բապպըն ըիզասընը դազանըր :

Առա՛ . ԺԵ . 8 : Փարըղլարըն գուրպանը՝ Բապպա մէք-
րուհ տուր . ամմա տօղրուլարըն աուա՛սը օնուն մաղպու-
լու տուր :

ՊԼԳ 26

Ի'պատէի :

Ս. 1. Ալլահանի ի'պատէի տէմէքլէ նէ՞ անկ-
լաշըլըր :

Ղ. Ալլահըն քեամիլ վէ սէճտէյէ լայրգ թա-
պիա'թընա վաճիպ օլան ա'րգը ո'ւպուտիյէթի եա-
խօտ րայէթի էտա էթմէք անկլաշըլըր : (Տ)

Ս. 2. Ի'պատէի' ախլագի՞ մի, եօխսա էմր օ-
լունմուշ, եա եօխսա հէմ ախլագի հէմ էմր օ-
լունմուշ պիր պօրճ մու տուր :

Ղ. Ի'պատէի' քէնտի քէնտինտէ միւլահազա
օլունտուղու հալտէ' պիր ախլագի պօրճ տուր .
պու սէպէպտէն սնու թապիա'թտան էօյր'նիրիգ .
լաքին Ալլահա ի'պատէի էթմէնին թարղը վէ
վագթի էմր իէ կէօսթէրիլըր պիր քէյթիյէթ
տիր, վէ պունլարը պիղէ եալընըզ Ա'ղիզ Քի-
թապ էօյրէտիր :

Ս. 3. Ալլահ ինսանլարտան նէ՞ կէսնէ իպա-
տէի թալապ էտէր :

Ղ. Ղ'էմաա'թ իլէ' Փամիլեա իչինտէ վէ կիզ-
լիտէ : Իշպու ի'պատէի թարղըսըրընը հէմ թա-

(Տ) Յայր. Դ. 9-11 : վէ հայվանլար' թախթըն իւ-
գէրինտէ օթուրան օլ էպէտլէր էպէտլէրինճէ տիրի օ-
լան Ձաթա համո վէ ի'զգէթ վէ շիքը ա'րգ էտինճէ,
էյիրմի տէօրթ իխթիարլար թախթըն իւղէրինտէ օթու-
րանըն հուղուրունտա տիւշէրլէր, վէ էպէտլէր էպէտ-
լարընը թախթըն էօնիւնէ գօյուպ տէրլէր. Եա' Բապպ'
համօրը վէ ի'զգէթի վէ գուտրէթի ալմազա լայրգ սըն .
զիրա հէր շէյի սէն եարաթտըն, վէ սէնին իրատէթին
իլէ մէվճուտ տուրլար վէ եարաալտըլար :

պիտան հեմ տախի Լյսքի վէ Եննի Լ'հորն
Քիթապարընտան էօրէնիբիզ. վէ պունլար Փա-
զիէթիւ զաթլարըն տուկուլարընա միթապրգ
տըր: (յ)

Ս. 4. Ի'պատէթ ճէմաա'թ իլէ'նէ° վագըթ գը-
լընմալը տըր:

Ղ. Բապպըն կիւնիւնտէ, վէ իգթիզա էթ-
տիսի հալտէ պաշգա կիւնլէրտէ տէ: (ն)

Ս. 5. Ղ'էմա'աթ ի'պատէթինտէ իծրա օլու-
նաճագ խրզմէթլէր նէ° տիր:

Ղ. Լ'զիզ Քիթապարըն օգուճագ՝ Ինճիլի
վա'զ էթմէք՝ տուա' էթմէք՝ իլահիլէր օգուճագ՝
վաթթիզ վէ Բապպըն Լ'իշամ Թաա'մընը իծ-
րա էթմէք: Պու խրզմէթլէր հէր հալտէ անկ-

լաշլոր լիսան իլէ իծրա օլունմալը տըրլար: Պու
տուրէթտէ պա'զը քիլիէլէրին պունա մուզայիր
օլան ա'տէթի աօղըու տէյիլ տիր: (շ)

(յ) Սաղ. 2Գ. 4: 'նէ' միթլու սէնին էվինին սա-
քինլէրինէ, օնլար սանա տայիմա համա էտէճէք:

Սաղ. ՃԼԲ. 7: Օնուն մէքեանլարընա վարալմ՝ ա-
յագլարընըն պասամաղընա սէճտէ գըլալմ:

Յեսու. ԻԳ. 15: Լաքին պէն վէ էվիմ Եհուլայա ի'պա-
տէթ էտէճէյիզ:

Մաթթ. 2. 6: Սէն իսէ տուա' էթտիլինտէ, օտանա
կիր, վէ գափունու գափայըպ՝ կիզլիտէ օլան Փէտէրինէ
տուա' էյիէ, վէ կիզլիտէ կէօրէն Փէտէրին՝ սանա ա-
շիքեարէտէ էօտէյէ:

(ն) Գևա. ԺԲ. 30: Շարաթլարըմը սագլայաւընըզ,
վէ Մագտէտէմէ հիւրմէթ էտէսինիզ. Բապպ պէն իմ:

Յիլէ. Ա. 14: Օրուճ թագաթս՝ էտին, ճէմիլէթ
նիտա էյիէլին. իսթիարլարըն՝ տիլարըն հէփ սաքինլէ-
րինի Ալլահընըզ Բապպըն էվինէ ճէմ՝ էտին, վէ Բապ-
պա Ֆէրեաա էտին:

Սաղ. Ճ. 4: Օնուն գափուլարընա համա իլէ՝ ավ-
լուլարընա շիւքը իլէ վարըն. օնա համա էտին, իսփ-
նէ պէրէթթ օգույուն:

(շ) Գործ. ԺԵ. 21: Զիրա Մովսէսին՝ էքը իտէվը-

Ս. 6. Ղեմա՛աթ ի՛ պատէթինին մէսարիֆինէ
իլհագ օլմագ հէր քէսէ պօօրճ մու տուր :

Ղ. Լ. վվէթ, հէմ փէք էլզէմ պիր պօրճ
տուր : Ինսանլարըն պու տիւնեատա սա՛ատէթի՛
վէ իգպալի վէ էպէտիլէքտէ ըիֆաշը հալլէրի ի-
չիւն իգթիզալը տըր : Լլա՛հըն ի՛ պատէթինի ու-
զուն վագըթ իհմալ էտէն պիր ճէմա՛աթ հիչ
պիր վագըթ ֆագիլէթլի վէ սա՛ատէթլի օլմուշ ,
վէ իշի ըասթ կիթմիշ տէյիլ տիր : Պու՛նտան գա-
թինազար՝ Լլա՛հ՝ Ինճիլին նիզամը մէմուրիյէ-
թինին մէսարիֆինէ էպարմ էթմէյի հէր առէ-
մին իւզէրինէ պօրճ օլմուշ տուր : (*)

լէրտէն պէրու՝ հէր շէհտէ վա՛ղ էտէնլէրի վար . չիւն
հէր շարաթ կիւնիւնտէ ճէթլէթ եէրլէրի տէ օգունուր :

Գորճ . ժԸ . 4 : Աէ հէր շարաթ կիւնիւնտէ ճէթլ-
յէթ եէրինտէ սէօյլէր իտի , վէ Եհնուտիլէրի հէմ
Եունանիլէրի գանարըրը իտի :

Ա Տէ՛ . Բ . 8 : Իմոի իսթէրիմ՝ քի էրքէրլէր հէր
եէրտէ փաք էլլէր գալարարագ՝ ղազապսըզ վէ իշքիւ-
սիգ՝ տուա՛ էտէլէր :

Գալ . Գ . 16 : Քրիստոսուն սէօզիւ՝ սիզտէ ղանիմէթ
իլէ սաքին օլտուն . վէ պիրիպիլինիզէ հէր իլմ՝ իլէթա՛
լիմ՝ ու նասիհատ էտիպ՝ սաղմալար հէմ իլահիլէր վէ
ըուհանի նազմէլէր իլէ՝ Ալլահա եիւրէրլէրինիզտէ լութֆ
իլէ թէպիհ էյլէյին :

Գորճ . Բ . 41, 42 : Իմոի օնուն սէօզիւնիւ սէվինճ
իլէ գազուլ էտէնլէր վաֆթիզ օլտուլար , վէ օլ կիւն
օնլարա իւչ պին ճան գատար ղամմ՝ օլտու : Աէ ըէ-
սուլլէրին թա՛լիմինէ վէ իլհագլըզա վէ էքմէք փարէլէ-
մէսինէ վէ տուա՛լարա տէվամ՝ էթմէքտէ իտիլէր :

(*) Ա Կորնթի . թ . 11 . 14 : Էյլէր պիզ սիզէ Բուհա-
նի շէյլէրի էքտիք իտէ , սիզտէն ճիսմանի շէյլէրի պի-
չէրտէք՝ պէօյիլէր շէյ մի : Բապպ տախի պէօյլէճէ՝ Ին-
ճիլի վա՛ղ էտէնլէր Ինճիլտէն կէչինէլէր տէյիւ թան-
զիմ էյլէտի :

Մարթի . ժ . 9, 10 : Քէմէրլէրինիզտէ ալթուն եա կիւ-
միւշ եա պագըր՝ վէ եօլ իչիւն սաղարճըզ վէ էքի գաֆ-
թան վէ այագ գապլարը վէ տէյնէք էտինմէն . զերա
իշճի քէնտի թաա՛մընա լայըզ տըր :

Ս. 7. Պիր քիմնէ պիլա սեպէպ Մ. լաճըն է-
վինսէն՝ եախօտ ճէմա՛ւթ իլէ օլան ի՛ պատէթ-
տէն կէրի գալտըղը հալտէ սուչսուղ օլո՞ւր մու :

Ղ՛. Խայրօ օլմազ, վէ պու շէյ օնա մազար-
րաթլը օլուր : (ւ)

Ս. 8. Ֆամիլէաճա ի՛ պատէթ՝ նէ՞ վազըթ
իճրա օլունմալը տըր :

Ղ՛. Սապահ վէ ախշամ : Պուսու՛ հէմ ա՛ղլ
հէմ տախի Մ՛ զիզ Քիթապլար էջրէտիր : Քէ-
զալիք սօֆրատա, թա՛ամտան էվվէլ վէ սօնկրա
պիր մուխթասար աուա՛ իլէ Մ. լաճա թէշէքքիւր
էթմէք պիր պօրճ տուր : (պ)

Ա ՏԻ՛. Ե. 18 : Ջիրա քիթապ տէր. Խարման տէօ-
յէն էօքիւզիւն ազղընը պաղլամայասըն. հէմ, Իշճի իւճ-
րէթինէ լայրգ տըր :

Գաղ. Զ. 6 : Աէ քէլամը էջրէնմէքտէ օլան՝ խօճա-
սընը հէք կէօնէ նի՛մէթլէրտէն հիսսէտար էյլէսին :

Հուսի՛. ԺԵ. 27 : Ձիւնքի օնլարա խօշ կէօրիւնտիւ.
հէմ օնլարա պօրճլու տուրլար. զիրա թայիֆէլէր էյէր
օնլարըն բուհանի շէյլէրինէ իլհազ օլտուրլար իսէ, թէ-
նէ ապիր շէյլէրտէ տախի օնլարա խըզմէթ էթմէյէ
պօրճլու տուրլար :

Բ Կորնի. Ը. 13, 14 : Ջիրա զայրիլէրէ բահաթ՝ սիզէ
խէ սըզընթը օլմազ իչիւն տէյիւ, իլլա հալ պիր օ-
լուպ՝ շիմոխքի զէմանտէ սիզին արթըղընըղ օնլարըն էք-
սիքիլի իչիւն օլա. օնլարըն արթըղը տախի սիզին էք-
սիքիլինիզ իչիւն օլա՝ թա քի հալ պէրապէրիլի օլա :

(ւ) Ե՞ր. Ժ. 25 : Աէ քէնտի ճէմ՝ օլմամըղը թէրք
էթմէյէլիմ՝ նիճէ քի պա՛զըլարըն ա՛տէթի տիր :

Սաղ՛. Ժ. 4 : Օնուն գափուլարընա համո իլէ՛
ավլուլարընա շիւքը իլէ վարըն. օնա համո էտին, իս-
փնէ պէրէքէթ օզույուն :

(պ) Սաղ՛. ՂԲ. 1, 2 : Եյի տիր Բապպա համո էթ-
մք վէ սէնին իսմինէ մէզմուր օզումազ եա՛ թա՛ալա,
սապահտան ի՛նայէթինի վէ կէճէլէրտէ հազիգաթընը
խապէր էթմէք :

Սաղ՛. ԺԽԱ. 2 : Նիյազըմ սէնին հուզուրունտա պու-
խար՝ էլիսին գալթըրըմասը ախշամ փէշքէշի կիպի
տօղրուլուն :

Ս. 9. Չիամիլեաճա ի'սպատէթ վազթի'նտէ սա-
պահ վէ ախշամ իճրա օլունաճագ խըզմէթլը
նէ՞ տիր :

Ճ. Ը'զիղ Քիթապը օղումագ՝ մեզհեպճէ
թա'լիմ վերմէք՝ իլահի օղումագ վէ տուա' էթ-
մէք : (Զ)

Ս. 10. Աիզլիտէ օլան ի'սպատէթ՝ նէ՞ վազրթ-
տա իճրա օլունմալը տըր :

Ճ. Շիւպհեսիղ հէր կիւն : Պէլքի սա-
պահ անիտէ եաթագտան գալգաղդտան սօնկրա,
վէ ախշամ եաթամաղտան ա'գապինճէ էվվէլ էն
մինասիպ վազթլար տըր : Պու ի'սպատէթտէ պէր
գարար տէվամ էթմէք դայէթ իգթիզալը տըր :

Ս. 11. Աիզլիտէ ի'սպատէթ էթմէյէ նէ՞ սէ-

Ա Տէ՛. Գ. 3-5 : Քի օնլար էվլէնմէքտէն մէն՝ է-
տէրլէր, վէ թաամլարտան կերի տուրմաղա թէնպին
էտէրլէր, օնլարը քի Ալահ՝ միւմինլէրտէն վէ կերլէք-
լէյի պիլէնլէրտէն թէշէքքիւր իլէ ալընմագ իշիւն եա-
րաթտը : Չիրա Ալահըն հէր մախլուգու էյի տիր,
թէշէքքիւր իլէ ալընաղը թագաիրտէ. վէ րեատ օլու-
նաճագ հիշ պիր շէյ եօղ տուր : Չիրա Ալահըն սէօ-
զիւ իլէ վէ նիյաղ իլէ ա'զիզլէնիր :

(Զ) Գ. Գ. Ժ. 11 : Վէ պունլար՝ Սէլանիքտէ օլան-
լարտան տահա ասըլգատէ օլմալէրի իլէ, սէօղիւ ճանի
կէօնիլտէն գապուլ էտիպ՝ պու շէյլէր պէզլէ՞ մի տիր
աէյի՝ հէր կիւն Քիթապլարը թէֆթիշ էտէրլէր իտի :

Բ Օրէ՛. Ժ. 18, 19 : Վէ պու սէօզլէրիմի էիւրէ-
յինիզէ վէ ճանլարընըղա գօյուն : Օնլարը օղուլարընըղա
էջրէտիպ՝ էվինտէ օթուրտուղունտա վէ եօլտա կէզ-
տիյինտէ վէ եաթաղընտա հէմ գալգաղընտա օնլար-
տան էթիւրիւ սէօյլէյէսինիզ :

Ս. 12. Ղ. 12 : Էյի տիր Բասպա համա էթմէք վէ
սէնին իամինէ մէղմուր օղումագ եա՛ Թա'ալա, սապահ-
տան ի'նայէթինի վէ կէճէլէրտէ հազիզաթընը խապեր
էթմէք :

Փէլէղ. Գ. 6 : Հիշ պիր շէյ իշիւն գայղու յէքմէն,
լաքին հէր շէյտէ տիլէքլէրինիզ Ալահա՛ տուա՛ վէ նի-
յաղ իլէ՛ թէշէքքիւր իլէ պէրապէր իֆատէ օլունսուն :

պէսպէր վար տրո :

Ճ'. Ահլի ի պատէթատ ինսան գըսմը պաշգա
թարզտան զիյատէ սէրպէսթ Վլլահա եազլաշա-
պիլիը, վէ պիւթիւն պիւթիւն եիւրէյինի Վլլահա
աշապիլիը : Պունտան դաթի' նազար, ինսան ի-
լէ Վլլահըն արասընտա պա'ղը մախտուս քէյթի-
յէթլէր օլուը, մէսէլա կիւնահլար իգրար էթմէք'
տէրալէր իւզէրինէ ազլաշմագ վէ լազըմլը օլան
շէյլէրի տիլէմէք, քի պունլարը հէր քէսին հու-
զուրունտա իֆատէ էթմէք մինասիպէթսիզ օլուը :
Պու ի պատէթ ինսանըն ֆիքրինի ի պատէթքեար
էթմէյէ' վէ օնու լութֆտա պէյիլէթմէյէ զա-
յէթլէ մինասիպ տիր : Ահլի ի պատէթ' Վ' զիլզ
Քիթապտա տա էմը օլունմուշ տուը : (—)

Ս. 12. Տուա' նէ° տիր :

Ճ'. Տուա' բիճա թարզընտա մէզհէպճէ պիր
ա'րզ տրո. վէ օնտա' տուա' էտէն զաթըն իհթի-
յաճը' արզուսու վէ իւմիտի մէվճուտ օլուը : (—)

Ս. 13. Տուա' էթմէյէ նէ° մէճպուրիյէթ
վար տրո :

Ճ'. Իշպու տուա' էթմէք պօրճունուն ա'ղլէ
եազըն օլմասը' տուա' էթմէքտէն հասըլ օլան
զաթի մէնֆա'աթ' արզու օլունան պէրէքէթլէրի
իհսան էթտիրմէյէ տուա'նըն գուտրէթի' վէ Վլլա-
հըն թէնպիհի : Պու սէպէպտէն պու միւհիմմ
վէ միւսթագիլ պօրճու իհմալ էթմէք պէյիլք

(—) Մարթ. 2. 6 : Սէն իսէ տուա' էթտիյինտէ,
օտանա կիր, վէ գափունու գափայըպ' կիզիտէ օլան
Փէտէրինէ տուա' էյլէ, վէ կիզիտէ կէօրէն Փէտէ-
րին' սանա աշիքեարէտէ էօտէյէ :

(—) Ղուհ. ԺԸ. 13 : Աէօմիւրճիւ իսէ ուզագտան
տուրուպ' կէօզիւրինի պիլէ կէօյէ գալտըմագ իսթէմէզ
իտի. իլլա կէօքսիւնիւ վուրուպ' տէրիտի. Կա' Վլլահ
պէն կիւնահքեարա մաղֆիթէթ զըլ :

տիվանելիք վէ կիւնաս տրո : (Ը)

Ս. 14. Տուա՛ քիմե՞ սունուլմալը տրո :

Ղ. Լլաճա, եա՛նի Փէտեր՝ Օղուլ վէ Լ՛-
զիզ Բուճա : Պէքիր Մէրեէմէ եախօտ ելլիյա
սայրան ա՛ղիզէրէ, եա մէլէքլէրէ եախօտ պաշգա
եարատրմըզ զաթլարա տուա՛ էթմէք Ճայիզ տէ-
յիլ տիր, զիրա փութփերէսթիլիք օլուր . նէ տէ
Միյանձը կիսի ճնլարըն վասիթասի իլէ Լլաճա
տուա՛ սունուլապիլիք : (Գ)

Ս. 15. Տուա՛ քիմի՞ն իսմի իլէ սունուլմալը
տրո :

Ղ. Քրիստոսուն իսմի իլէ : Լլաճ իլէ ինսա,
նըն արասընտա միյանձը եաընըզ օտուր : Աիւ-
նաս տիւնեայա կիրտիքտէն պերու, ի՛նայէթ
թախթընա պաշգա թարզ իլէ տէյիլ անձագ

Ը) Վ. 9 : Պէն տախի սիզէ տերիմ. Տիլէ-
յին՝ վէ սիզէ վերիլէճէք, արայըն՝ վէ պուլաճագ սընըզ .
չարըն՝ վէ սիզէ աշըլաճագ տրո :

(Գ) Ղ. 2 : Աէ ճնլարա տէտի. Տուա՛ էթտի-
յինիզ զէման՝ տէյին. Եա՛ կէօքլէրտէ օլան Փէտէրի-
միզ՝ ատըն ա՛ղիզ օլսուն :

Բ Վարի. ԺԳ. 14 : Բապզ Յիսուս Քրիստոսուն ի՛-
նայէթի, վէ Ալաճըն մուճապպէթի վէ Ա՛ղիզ Բուճուն
իլհազըզը ճիւմէնիզ իլէ օլսուն :

Գործ. Է. 58 : Աէ Ստեփաննոսու թաշարլար իտի,
քի նիտա էտիպ տեր իտի. Եա՛ Բապզ Յիսուս՝ բու-
ճումու գապուլ էյլէ :

Վալ. Բ. 18 : Քիմնէ սիզի՛ ալլազ կէճնիլլիլէյէ վէ
մէլէքլէր ի՛պատէթինէ բիզա վերերէք՝ իՖթիխար նիշա-
նընըզտան մաճրում՝ զօմասըն, շէջլէ քիմնէ քի օլ
կէօքմէտիյի շէյլէրէ կիրիշիպ՝ քէնտի ճիւմանի ա՛զըն-
տան պօշունա քիպիրլէնիր :

Յայ. ԺԹ. 10 : Աէ ճնուն պաղլարընըն էճնիւնէ
տիւշախում քի՛ ճնա սէճտէ էտէյիմ, վէ պանա տէտի.
Սագըն՝ էթմէյեսին, զիրա սէնին՝ վէ Յիսուսուն շէճա-
տէթինի թութան սէնին գարնաաշարընըն գալաաշը
իմ. Ալաճա սէճտէ էյլէ. զիրա Յիսուսուն շէճատէթի՛
փէյլամպէրիյին բուճու տուր :

պիր Միշանճը վասիթասի իլէ ետզլաշըլապիլիր : (բ)

Ս. 16. Տուա՛յը Ալլահա նէ՞ թարզ իլէ ա՛րզ
էթմէլի :

Ղ. Տուա՛նըն մէ՞Ֆհումունու սագլայարագ ,
բուսում իլէ վէ բայէթ իլէ՛ կիւնահաքեարլըղընը
վէ նալայըզլըղընը տերունտէն տույմագ իլէ , մու-
հապպէթ՝ թէվպէ՛ թէվպի՛ւ՝ իման՝ մէմնունիյէթ
վէ միւտավէմէթ իլէ . վէ Ալլահըն միւրատընա
միւթի՛ւ օլարագ տուա՛յը ա՛րզ էթմէլի : (ց)

Ս. 17. Տուա՛ քիմի՞ն իչիւն սունուլմալը տըր :

Ղ. Քէնտիմիղ՝ տօսթլար վէ տիւշմէնլէրիմիղ
իչիւն , հիւքմտարլար վէ թէպա՛ա իչիւն՝ վաի՛ղէր
վէ ճէմա՛աթլար՝ քիլիսէ վէ տիւնեա իչիւն ,

(բ) Ա ՏԻ՛. Բ. 5 : Ձերա Ալլահ պիր տիր . Ալլահըն
վէ առէմլէրին միշանճըր տախի պիր տիր , առէմ՝
Գրիստու Յիսուս :

ԵԳԻ՛. Բ. 18 : Ձերա իքիմիղ տախի պիր բուհտա
Փէտէրէ իհզար օլմագլըղա օնուն վասիթասի իլէ մա-
լէք իղ :

(ց) ԵԲԻ՛. ԺԲ. 28 : Օնուն իչիւն սարսըլմայան փա-
տիշահլըզ գապուլ էթմէմիղ իլէ , լութֆունուզ օլսուն
քի՛ օնուն վասիթասի իլէ Ալլահա մագպուլանէ՛ էտէպ
վէ տինտարլըզ իլէ ի՛պատէթ էտէլիմ :

Ղ.՝Է. ԺԸ. 13 : Եա՛ Ալլահ՝ պէն կիւնահաքեարա մաղ-
Ֆիրէթ գըլ :

Յ.ՎՆ. Դ. 24 : Ալլահ բուհ տուր . վէ կերէք տիր քի
օնա սէճտէ գըլանլար բուհ իլէ վէ կերչէքլէք իլէ սէճ-
տէ գըլընլար :

ԵԲԻ՛. ԺԱ. 6 : Լարին պիլա իման՝ մագպուլ օլմագ
միւմքինտիղ տիր . զիրա Ալլահա նագըշանա ինանմագ
կերէք տիր քի՛ օ մէվճուտ տուր . վէ օնու արայան-
լարա ի՛վագ վէրիճի տիր :

ԵԳԻ՛. Ձ. 18 : Հէր վագըթտա հէր տուա՛ վէ նիյազ
իլէ բուհտա տուա՛ էյլէյին , վէ հէման պունուն իչիւն
թէքմիլ տէվամ՝ վէ նիյազ իլէ ույանըզ տուրուն՝ հէփ
ա՛ղիղէր իչիւն :

Ղ.՝Է. ԻԲ. 42 : Եա՛ Փէտէր՝ էյէր իսթէրտէն՝ պու
գատէհի պէնտէն կէչիր . լաքին պէնիմ իրատէթիմ
տէյիլ իլլա սէնինքի օլսուն :

Ճիւմլէ շիմտի եաշայան վէ պունտան պէօյլէ եաշայաճագ ատէմլէր իչիւն տուա՝ էթմէք կէրէք տիր . ամմա էօլիւլէր՝ ճէհէննէմտէ օլան կիւնահքեարլար՝ կէօքտէ օլան ա՛ղիղլէր վէ ա՛ֆվ օլունմաղ կիւնահը իչլէմիշ օլանլար իչիւն տուա՝ օլունմաղ : (-)

Ս . 18 . Տուա՝ նէ՞ իչիւն սունուլմալը տրր :

Ճ՛ . Քէնտիլիյինտէն ճօյիզ՝ վէ Ալլահըն ի՛ղլէթինի իլէրի կէօթիւրմէյէ մինասիպ օլան շէյլէր՝ Քիլիսէնին վէ տիւնեանըն մէնֆա՛աթը՝ քէնտիլիյին վէ սայիրլէրին էյլիյինի թահօթիլ էտէն շէյլէր իչիւն տուա՝ սունուլուր :

Ս . 19 . Կէօյիւն ի՛ պատէթի իլէ տիւնեատա օլան ի՛ պատէթին մապէյնինտէ նէ՞ Փարգ վար տրր :

Ճ՛ . Պարգ շու խուսուսլարտա տրր , եա՛նի՛ կէօյիւն ի՛ պատէթի համտ ու թէշէքքիւրլէրտէն ի՛

(-) Ա Տէ՛ . Բ . 1 : Իմտի հէֆիսինտէն էվվէլ եալվարրըմ՝ քի ճիւմլէ ատէմլէր իչիւն նիյաղար՝ տուա՛լար՝ բէճաղար՝ շիւքրլէր ա՛րզ օլունա . հէմ փատիշահլար իչիւն՝ վէ հէֆ մանսուպտա օլանլար իչիւն աաւի , քի թէքմիլ տինտարլըզ վէ էտէպ իլէ՝ ասուտէ վէ բահաթ էօ՛միւր կէչիրէլիմ՝ :

Մարթ . Ե . 44 : Ամմա պէն սիզէ տէրիմ քի՛ Տիւշմէնլէրինիզի սէվին , սիզէ պէտ տուա՝ էտէնլէրէ խայր տուա՝ էտին , սիզտէն իքրահ էտէնլէրէ էյլիք էտին , վէ սիզի ինճիտէնլէր հէմ սիզի գօվալայանլար իչիւն տուա էտին :

Սար՛ . ՃԻԲ . 6 : Երուսաղէմին սէլամէթինի տիլէյին . սէնի սէվէնլէր՝ բահաթլըզ պուլուրլար :

Յար . ԻԲ . 11 : Նահազգլըզ էտէն տահա նահազգլըզ էթսին վէ մուրտար օլան տահա մուրտարլանսըն . վէ սատրգ՝ տահա սատազաթ իչլէսին վէ ա՛ղիղ օլան տահա ա՛ղիղլէնսին :

Ա Յ՛ . Ե . 16 : Եյեր պիր քիմնէ գարնտաշընըն էօլիւմէ օլմայան պիր կիւնահ իչլէտիյինի կէօրիւրսէ , տիլէյէ , վէ օնա՝ եա՛նի էօլիւմէ օլմայան պիր կիւնահ իչլէյէնլէրէ հայաթ վէրէճէք տիր . էօլիւմէ օլան կիւնահ վար . տէմէյօրում՝ քի՛ օնուն իչիւն բէճա էտէ :

պարէթ շուրպ, թէքմիլէն փաք վէ ա՛ղիզ տիր :

Ս. 20. Տիւղիյէ տուա՛յը իճմալ էտէնին Վրիս-
թիան օլմասը իճթիմա՛լ մը տըր :

Ղ. Պէջէ էտէնին Վրիսթիան օլտուղունու
անկլամագ կիւճ տիր : Տուա՛ ճագգճա “Վրիս-
թիանըն նէֆէսի” տէյիւ թէսմիյէ օլունմուշ
տուր : (†)

ՊԼՊ 27

Բահաթի կէնէ-

Ս. 1. Բահաթ կիւնիւ նէ՞ տէմէք տիր :

Ղ. Տիւնեանըն մասլահաթ վէ զէվգ ու սէֆա-
սընտան Փէրաղաթ էտիպ՝ ա՛ղիզ խըղմէթլէրէ տէ-
վամ էթմէնին կիւնիւ տէմէք տիր :

Ս. 2. Բահաթ կիւնիւ ախագտա՞ն մը, եօխսա
Լլահըն էմրի իլէ մի գօնուլմուշ պիր կիւն տիր :

Ղ. Հէմ ախագտան՝ ճէմ Լլահըն էմրի ի-
լէ : Օ, էմանըն պիր գըսմընը ի՛պատէթէ թախսիս
էթմէնին պօրճ օլտուղունու ա՛ղլ իլէ պուլուրուղ-
պու սէպէպտէն պու շէյ պիզէ պիր ախագի պօրճ
տուր : Աքիին իշպու ալահանի ի՛պատէթէ ճանկը
վագըթ վէ նէ գատար թախսիս էթմէք քէյֆիյէ-
թի՛ եալընըղ Լլահըն իլճամը իլէ պէյան օլմուշ
տուր . վէ պու սէպէպտէն Լլահըն էմրինէ մախ-
սուս պիր շէյ տիր :

Ս. 3. Լլահ՝ վագթըն նէ՞ միգտարընը ա՛ղիզ
սագլանմաղա թագսիս էթմիշ տիր :

(†) Գործ. Թ. 11 : վէ Բասպ օնա տէտի. Գալըրպ
Տօղու տէնիլէն սօղաղա վար, վէ Յուգանըն էվիստէ
Թարսուսլու Սօղոս նամ՝ քիսնէյի արա, զիբա իշթե
տուա՛ էտէյօր :

Ճ'. Ազգթըն եկտի փայընըն պիրինի՝ եա՛նի
եկտի կիւնտէ պիր կիւն : (+)

Ս. 4. Բաճաթ կիւնիւ նի՞չիւն ա՛ղիզ սագլան-
մալը տըր :

Ճ'. (1) Նուն իչիւն քի՛ (1) Խսթիրաճաթ էթմէք՝
օգույուպ թէֆէքքիւր էթմէք՝ էվլատլարը տինտար-
լըգտա թա՛լիմ ու թէրպիյէ էթմէք՝ Վրիսթիանա
լայրգ իւլֆէթ վէ ճէմա՛աթ իլէ ի՛պատէթ էթմէք
իչիւն պիր Փուրսաթ տըր :

(2) Չիւնքի՛ կերէք ա՛գլ վէ կերէք թապիա՛ .
թը ճալ պունու թալապ էտեր :

(3) Ա չիւնքի՛ Մլաճ պու կիւնիւն քէնտի խըզ-
մէթի իչիւն տայմա ա՛ղիզ սագլանմասընը էմր էթ-
միշ տիր : (Լ)

Ս. 5. Բաճաթ կիւնիւ նէ՞ վազըթ իճտաս օ-
լունտու :

Ճ'. Եարատըրը թէմամ օլտուղու կիպի :

Ս. 6. Պունա նէ՞ խապթ վար տըր :

Ճ'. (1) Ա՛ղիզ Վիթապլար օլ կիւնիւն օ վա-
զըթ իճտաս օլտուղունու խապէր վէրիրէր :

(2) Պու կիւնիւն մերամ ու նիյէթի՛ եա՛նի
Մլաճըն եարատըրտա պէյան օլունան քէմալի-
յէթլերինի զիբը էյլէմէսի՛ վէ ինսանլարը կէօք

(+) Եւէյ Ի. 8—10 : Շարաթ կիւնիւնիւ ֆիքրինտէ
թութ , քի օնու ա՛ղիզլէյէսին : Աթը կիւն չալըշըպ՝
հէր իշինի իշէ . Ամմա եկտինճի կիւն՝ Ալաճըն Բապպըն
շաբաթը տըր . հիչ իշ իշէմէյէսին , կերէք սէն՝ կերէք
օղուն՝ կերէք գըզըն՝ քէօլէն վէ խալայրըն՝ կերէք տա-
վարըն՝ կերէք գափուլարընտա օլան եապանճըն :

(Լ) Ծննդ . Բ . 3 : Իմտի Ալաճ եկտինճի կիւնիւ միւ-
պարէք գըլաը , վէ օնու ա՛ղիզլէտի . զիրա օնտա՛ Ալաճ
եափըպ եարաթտըրը ճիւմիէ իշինտէն րաճաթլանտը :

Եւէյ Ի. 8 : Շարաթ կիւնիւնիւ ֆիքրինտէ թութ , քի
օնու ա՛ղիզլէյէսին :

ժատիշահ ճղղընա հազար էթմէսի պիր իսպաթ տրո :

Ս. 6. (3) օլ վագրթ վէ օնտան սօնկրա զէմա-
նըն եէտի կիւնտէն ի'պարէթ օլան հաֆթալարա
թագսիմ օլունմասը տախի պիր տիկեր իսպաթ տրո :

Ս. 7. Բահաթ կիւնիւնիւ ա'զիզ սագլամազա'
Խորայէլ օղուլարընա եէնիտէն թէնպիհ օլուն-
տօ՛ւ մու : (8)

Ղ. 1. Կվլէթ. Սինա տաղընտա Բլլահ օն թէն-
պիհի վէրտիյինտէ պունու եէնիտէն էմր էյլէտի : (9)

Ս. 8. Իշպու բահաթ կիւնիւնիւ սագլամազա'
Վրիսթիանլըգտա տախի եինէ իւզէրիմիլէ Փա՛րզ
մը տրո :

Ղ. 1. Կվլէթ : Ղիւմլէ ատէմլէրէ Փարզ օլան
օն թէնպիհլէրին տէօրտիւնճիւսիւ օլտուգտան
պաշգա, բահաթ կիւնիւնիւն սահպի օլան Բապ-
պըն՝ Բեսուլլէրինին վէ իլք Վրիսթիանլարըն
տախի ա'մէլ ու հարէթէթի պունա իսպաթ տրո :
Իմտի բահաթ կիւնիւ պազի գալաճագ պիր գա-
նուն վէ նիզամ օլուպ, Վրիսթիանլըգտա տախի
Փէսի օլունմամըշ տրո. հաթթա հէր վէճհ իլէ
թագվիէթ պուլմուշ տուր : (9 վէ ա)

Ս. 9. Եէհուտիլէրին շաբաթը հաֆթանըն
հա՛նկը կիւնիւնտէ իտի :

Ղ. 2. Հաֆթանըն եէտինճի կիւնիւնտէ իտի :

Ս. 10. Եէհուտիլէրին Շաբաթը եախօտ Բա-
հաթ կիւնիւ նէ գատար վագրթ սիւրտի :

Ղ. Վրիստոսուն էօլիլէրտէն գըյամ էթտի-

(9) Եւէյ Ի. 11 : Ձիրա Բապպ կէօյիւ վէ եէրի՝
տէնիզի՝ վէ օնլարտա հէփ օլանլարը ալթը կիւնտէ եափ-
տը, վէ եէտինճի կիւնտէ բահաթլանտը. պու խուսուս-
տան Բապպ շաբաթ կիւնիւնիւ միւպարէթլէտի, վէ օնու
ա'զիզլէտի :

(9) Եւէյ Ի. 8 : Շաբաթ կիւնիւնիւ Փլէրինտէ թութ :
քի օնու ա'զիզլէյէսին :

յի վագրթա գատար : Աստի Վրիստոս կելիպ՝
 Աէհուտիէր իլէ թայֆէլէրին մայէյնինտէ օլան
 օրթա տիվարը երգըպ շօգ շէյլէրի էվվէլ-
 քի հայլէրինտէ իպգա էտինճէյէտէք սիւրտիւ :
 Վրիստոս քէնտի Վիլիսէսի իչիւն հազօրլատըզ
 րահաթա տէլալէթ օլան Աէհուտի Շարաթընը
 հաֆթանըն իլք կիւնիւնէ թէպտիլ էթտի . Մով-
 սէսին թանզըմաթընտա թէշպիհ օլունան նէսնէլէր
 իճրա օլունուպ , օլ թանզիմաթ խիթամ պու-
 տուգտա Աէհուտի Շարաթը իպթալ օլունտու :

Ս . 11 . Վրիսթիան թանզիմաթընտա րահաթ
 իչիւն հաֆթանըն իլք կիւնիւնիւ հըֆզ էթմէք
 ֆարղ օլտուղունա նէ՞ իսպաթ վար տըր :

Ճ' . (1) Վրիստոս հաֆթանըն իլք կիւնիւ
 էօլիւլէրտէն գըյամ էթտի :

(2) Բէսուլէր վէ իլք Վրիսթիանլար հաֆ-
 թանըն իլք կիւնիւնիւ րահաթ իչիւն սագլարլար
 իտի : Շարաթըն սահիպինին ըիզասը օլմուշ
 օլմասա իտի , օնլար պունու էթմէզլէր իտի . Շա-
 բաթ սահիպինին պու ըիզասը պիր գանուն տուր .
 վէ պու էճիլտէն օնլարըն պու հարաքէթինտէ՞
 պիր գանունուն էախօտ թէնպիհին իգթիզասըն-
 տան օլան նուֆուզ վէ գուվվէթ մէվճուտ տուր : (ա)

(ա) Մարէ . Բ . 28 : Շէյլէ քի՝ Ատէմ Օղու շարա-
 թըն տախի սահիպի տիր :

(Հաֆթանըն իլք կիւնիւ սայիր կիւնիւրտէն թէֆրիգ
 օլունուպ Վիրակի , էանի Բապըն կիւնիւ տէնիլիր ,
 շիւնքի քրիստոսուն գըյամէթինէ պիր էաաիկէար օլուն
 տէյու պըրըմը տըր :)

Յայր . Ա . 10 : Վէ Վիրակի կիւնիւնտէ Բուհտա օլ-
 տում :

(Պու կիւնտէ Բապըն ախչամ թաա՛մը իճրա օլունուր
 իտի վէ Ալլահըն քէլամը վա՛զ օլունուր իտի :)

Պարթ . Ի . 7 : Վէ հաֆթանըն իլք կիւնիւնտէ՞ պիզ
 էքմէք տօղրամաղա ճէմ՝ օլմուշ իքէն , Պօղոս էրթէսի

Ս. 12. Բահաթ կիւնիւ նէ՞ վագրթ պաշար :

Ղ. Պա՛ղըլար ախշամտան, պաշգալարը՛ եա-
րը կէճէտէն, վէ պիր թագրմ քիմէլէր տէ՛ սա-
պահտան պաշար տէյիւ զանն էտէրլէր : Պա՛-
ղըսը տա, պու կիւնիւն պաշանաճաղը վագրթ
պէլիսիզ տիր տէյիւ գըյաս էտէր : Վաքին ճիւմ-
լէսի պիլ իթթիֆագ շու Լֆքեարտէ տիրլէր քի՛
վագրթըն եէտի փայընըն պիրիսի ա՛ղիզ սագլան-
մալը տըր : Քրիսթիանլար պու պտպտէ քէնտի
կիւն հիսապլարընը՛ սաքին օլտուզլարը մահալէր-
տէ ա՛տէթ օլան ուսուլէ թաթպիզ էտէրլէր իսէ,
եօլու վէ մինասիպ էթմիշ օլուրլար :

Ս. 13. Բահաթ կիւնիւ նի՞ճէ սագլանմալը
տըր :

Ղ. Ը՛ղիզ պիր թարզ իւզրէ սագլանմալը
տըր : Օլ կիւն եագլաշտրգտա՛ օնուն իչիւն հա-

կիւնտէ չըգաճագ օլմաղըլա՛ օնլարա սէօյլէր իտի :

(Սատագա պըրաճագ կիւն իտի :)

Ա կարնի. ԺՁ. 2 : Հաֆթանըն իլք կիւնիւնտէ սի-
զին հէր պիրիսիզ էլինտէն կէլաիյինի ճէմ՛ էտիպ՛ եա-
նընտա ալը գօսուն. թա քի պէնիմ՛ կէլաիյիմտէ տէվ-
չիրմէլէր օ զէման օլմասըն :

(Քրիստոս շայիրալէրինէ օլ կիւնտէ պէյան օլուպ օն-
լարը միւպարէքլէտի :)

Յ. Կ. Ի. 1. 19. 26 : Վէ հաֆթանըն իլք կիւնիւն-
տէ՛ տահա գարանլըգ իքէն, սապահլայըն Մագգաղէնալը
Մարիամ՛ մէզարա կէլիպ՛ թաշը մէզարտան գալարըլմըշ
կէօրտիւ :

Իմտի հէման օլ կիւնտէ՛ հաֆթանըն իլք կիւնիւնիւն
ախշամլը, շայիրալէրին ճէմ՛ օլտուզու մահալին գա-
փուլարը տախի Եէհուտիլէրին գօրգուսունտան գափա-
լը իքէն, Յիսուս կէլիպ օրթատա տուրտու, վէ օնլարա
տէտի. Սէլամ սիզէ :

Վէ սէքիլ կիւնտէն սօնկրա՛ եինէ շայիրալէր իչէրի-
տէ իտիլէր, վէ թովմաս պէրապէրլէրինճէ իտի. գա-
փուլար գափալը իքէն՛ Յիսուս կէլիպ օրթատա տուր-
տու, վէ տէտի. Սէլամ սիզէ :

զըրլըզ կէօրիւլմէլի տիր . վէ օնու տուա՛ իլէ պաշ-
լամագ կէրէք տիր : () Լ կիւնտէ՛ խրղմէթտէն վէ
չալըշմագտան , տիւնեալի իշէրտէն , սիւստէն ,
սէֆաաթտան , թէմպէլիքտէն , եօլճուլուզ էթ-
մէքտէն , էվտէն էվէ կէզմէքտէն , սօգաղարտա
քէօյլէրտէ վէ պաղէլէրտէ կէզինմէքտէն , տիւն-
եալի մասլաճաթլար իւզէրի՛նէ սէօճպէթ էթմէք-
տէն , ա՛տէթա վէ ա՛լէլ խուսուս մէզճէպէ վէ
էտէպէ մուղայիր քիթապլար օգուճագտան կէ-
րի տուրմագ Ֆարղ տըր : Բաճաթ կիւնիւնիւ
ա՛ղիղ սագլամագտա շու տախի մէվճուտ տուր
քի , օլ կիւն ճէմա՛աթ՝ Ֆամիլեա վէ մախֆի ի՛-
պատէթլէրտէ եախօտ բուճանի խրղմէթլէրտէ կէ-
շիրիլին : (Բ)

(Բ) Բ Օրէ՛ . Ե . 12—14 : Շարաթ կիւնիւնիւ կէօ-
զէթ քի՛ օնու ա՛ղիղէյէսին , Ալլաճըն՝ Բապպ
սանա թէնպիճ էթտիյի ուպուպ իւզրէ . Ալթը կիւն
չալըշմագ՝ ճէր իշինի իշէ . Ամմա եէտինճի կիւն՝ Ալլա-
ճըն Բապպըն շարաթը տըր . Տիշ իշ իշէմէյէսին , կէ-
րէք սէն՝ կէրէք օզուն վէ գըզըն վէ քէօլէն վէ
խալայըզըն վէ էօքիւզիւն վէ էշէյին վէ ճէր տալարըն՝
վէ կէրէք գափուլարընտա օլան եապանճըն , թա քի քէօ-
լէն վէ խալայըզըն՝ սէնին կիպի բաճաթ էտէ :

Երէ՛ . ԺԵ . 21 , 22 : Բապպ պէօյլէ տէր . Ճանլարը-
նըզա տիգգաթ էտին , վէ շարաթ կիւնիւնտէ եիւք
գալարըման , վէ Երուսաղէմ՝ գափուլարընտան իշէրի կէ-
թիւմէն : Վէ շարաթ կիւնիւնտէ էվլէրինիզտէն տիշա-
րը եիւք չըգարման , վէ ապա իշ իշէմէն՝ իլա շարաթ
կիւնիւնիւ՛ պապալարընըզա էմր էթտիյիմ՝ կիպի՛ թագ-
տիս էյլէյին :

Նէէ՛ . ԺԲ . 15 : Օլ կիւնլէրտէ Յուգատա շարաթ
կիւնիւնտէ ճէնտէրէ սըգանլար վէ տէմա կէօթիւրէն-
լէր ճէմ տէ էշէքլէրի շէրապ իլէ՛ իւզիւմ՝ իլէ վէ ին-
ճիր իլէ վէ ճէր կէօնէ եիւք իլէ եիւքլէտէնլէր կէօր-
տիւմ՝ քի օնլարը շարաթ կիւնիւնտէ Երուսաղէմէ կէ-
թիւրիւր իտի . իմտի գախիրէ սաթտըզլարը կիւնտէ
օնլարը ազարլարմ :

Ե՞պ . ԵԸ . 13 , 14 : Էյէր շարաթտա՛ մուգատտէ

Ս. 14. Բահաթ կիւնիւնտէ մութլագա իղ-
թիզալը եախօտ մերհամէթէ տայիր օլան իշէր
իճրա օլունա՞մազլար մր:

Ճ. 1. յէր պիր պաշգա վագթէ պրազլաճագ
պիր քէյֆիյէթ տէյիլ իսէ՞ օլապիլիր: Մէսէլա.
խասթալարըն խըզմէթլէրինի կէօրմէք, սըզընթը-
տա օլանլարա իմտատ էթմէք. վէ սայիր պու մի-
սիլլիւ մերհամէթէ տայիր վէ իղթիզալը իշէր կէօ-
րիւէպիլիր: (4)

Ս. 15. Քրիսթիանլարըն բահաթ կիւնիւնէ
նէ՞ իսմ վէրիլմէլի տիր:

Ճ. 9/ր միւնասիպէթ իլէ Բապպըն կիւնիւ՝
եախօտ հաֆթանըն իլք կիւնիւ թէսմիյէ օլու-
նուր. հէմ տախի Շարաթ տէնիլէպիլիր քի՝
բահաթ մա՛նասընա տըր:

Ս. 16. Բահաթ կիւնիւ միւհիմմ պիր շէյ
մի տիր:

Ճ. 1. վվէթ. չիւն Վլլահըն պիլկիսինի վէ ի-
պաաէթինի հըֆզ էթմէքտէ, վէ պէօյլէճէ ին-

կիւնիւմտէ՝ միւրատընը էթմէքտէն պազընը տէօնտէ-
րիրտէն, վէ շարաթա ֆէրահըզ՝ Բապպըն մուգատտէ-
սինէ ա՛ղիզ տէրտէն, վէ օնու ա՛ղիզէմէքլէ՝ քէնտի
եօլլարընճա ա՛մէլ էթմէյիպ՝ միւրատընը պուլմագ՝ վէ
քէօթիւ սէօզ սէօյլէմէզտէն, Օ գէման Բապպտա մա-
րուր օրաճագօրն. վէ սէնի եէրին եիւճէ մահալէրինէ
պինտիրէճէյիմ, վէ սանա պապան Յաղարուն միւրաընը
եէտիրէճէյիմ. գիրա Բապպըն ազզը սէօյլէտի:

(4) Մարի. Բ. 27: Շարաթ առէմ իչիւն օլտու, տէ-
յիլ առէմ շարաթ իչիւն:

Ղ. 1. ԺԳ. 15, 16: Իմտի Բապպ օնա ճէվապ վէր-
տի. վէ տէտի. Եա՛ միւրաըն՝ սիզին հէր պիրինիզ շա-
րաթ կիւնիւնտէ եէմիլքտէն եօրիւզիւնիւ եա էշէյինի
չէօզէր տէ՝ կէօթիւրիւպ սուվարմա՞ղ մր: Պու իսէ՝
Արրահամ գըզ՝ իքէն՝ քի օնու իշթէ շէյթան օն սէ-
քիզ երլտան պէրու պաղամըն իաի, շարաթ կիւնիւն-
տէ պու պազտան չէօղիւլմէյէ ճայիզ տէյիլ մի իտի:

սանլարըն տիւնեալի վէ ըուհանի մէնֆա'աթ ու սա'ատէթինի իլէրի կէօթիւրմէքտէ, ճիւմլէ սայիր շէյլէրտէն զիյատէ մէնֆա'աթը օլմուշ տուր :

Ս. 17. Բահաթ կիւնիւ գըյմէթլի սայըմա'ը մը տըր :

Ղ. Ելվեթ. չիւն՝ կերէք քէնտիմիզին կերէք միլէթիմիզին վէ շիմտիքի վէ կէլէճէք նէսլին սա'ատէթի պունա մէրպուլթ տուր. պու էճիլտէն օնուն պօզուլմասընը մէն՝ էթմէք պապընտա հէր վէճճ իլէ ճէհա ու զայրէթ օլունմագ կերէք տիր :

ՊԼՊ 28

ՎԻԼԵ

Ս. 1. Ըլլահըն Վիլիսէսինի պելլի վէ աշիքեար կէօսթէրէն հայլէր նի'ճէ թա'պիր օլունուրլար :

Ղ. Ս'ւմուլի եախօտ Սիւնֆէրիտ, կէօրիւնիւր եախօտ կէօրիւնմէղ, Ղ'էնրլէշէն եախօտ Սիւզաֆֆէր Վիլիսէ տէյիւ թա'պիր օլունուրլար :

Ս. 2. Ս'ւմուլի Վիլիսէ տէմէքլէ նէ' անկաշըլր :

Ղ. Պունուն իքի մա'նասը վար տըր : Ելվելա տիւնեա իւզէրինտէ սաքին օլան հէփ օլ քիմսէլէր անկաշըլր քի՝ Վրիստոսուն տօսթլարը օլտուղլարընը իգրար էտէրլէր, վէ Ըլլահ իլէ հէմ' սնուն գազմը իլէ ո'ւմուլմէն ա'հա քէսիշիշէր տիր : Ելքինճի՝ հէփ օլ քիմսէլէր անկաշըլր քի էն սօնունտա ա'ղիզէնիպ' խէլաօ օլաճագլար տըր : (Կ)

(Կ) Եֆե. Ե. 10. 22, 23 : Թա քի վագրթլարըն թէմամ օլմասընըն թէրթիպինէ կէօրէ հէր շէյի՝ կերէք կէօրլէրտէ կերէք եէր իւզէրինտէ օլան շէյլէրի քրիստոսաա պիր եէրէ կէթիքէ : Աէ հէր շէյի օնուն

Ս. 3. Միւնֆերիտ Քիլիսէ տէմէքլէ նէ՞ անկաշար :

Ճ'. Քրիստոսու իգրար էտէնկերին իչինտէն պիր թագըմ քիմսէլէր անկաշարըր քի՛ Վրիսթիանլըղըն էն պէջիւք վէ էն էլլէմ կերչէքլիքլէրինի գապուլ էտիպ, վէ օլ կերչէքլիքլէրէ մութապըդ սուրէթտէ էյի հալ իլէ եաշայըպ, Վրիստոսուն շերիա՛թլարը՝ գանունլարը վէ էմրլէրի միւճիպինճէ պիրլիքտէ եիւրիւմէյէ ա՛հտ էթմիշէր տիր : Բօմատա, Կորնթոստա, Եփեսոստա, Փիլիպպէտէ, Կոլոսատա, վէ թեսաղոնիկէտէ օլան քիլիսէլէր պէջլէ իտիլէր : (Ե)

Ս. 4. Կէօրիւնիւր քիլիսէ տէմէքլէ նէ՞ անկաշար :

Ճ'. Հէփ օլ քիմսէլէր անկաշարըր քի՛ Մլաշըն էմրինէ կէօրէ՛ սերպէսթ վէ աշիքիար Մլղիզ Քիթապըն մեղճէպինի իգրար էտիպ, Մլաշ իլէ վէ օնուն գավմը իլէ ա՛հտ քէսիշիլէր : (Զ)

Ս. 5. Կէօրիւնմէլ քիլիսէ տէմէքլէ նէ՞ անկաշար :

Ճ'. Հէփ օլ քիմսէլէր անկաշարըր քի՛ կէօրիւնիւր քիլիսէյէ ա՛ղա օլսալար տա օլմասալար տա, Փիլ հագիգաթ իմանա կէլմիշէր տիր. հէմ իսուլուսի փաք վէ կերչէքլիք իլէ Բապպ Յիսուս

այագլարը ալթընա գօտու, վէ օնու հէփ շէյլէրին իւղերինէ քիլիսայէ պաշ էյլէտի, քի օնուն թէնի՛ ճիւմլէյի հէր շէյուէ տօլտուրանըն տօրըլըղու տօլր :

(Ե) Յօդ. Բ. 7: Գուլաղը օլան՝ Բուհուն քիլիսալէրէ նէ սէջլէտիյինի իշիթսին :

(Զ) Ա Կօրնթ. Ա. 2: Ալաշըն Կորնթոստա օլան քիլիսալընա՛ Քրիստոս Յիսուստա ա՛ղիզլէնմիշլէրէ՛ տա՛վէթ օլմուշ ա՛ղիզլէրէ՛ կերէք քէնտիլէրին կերէք պիղիմ՝ օլան Բապպըմըղ Յիսուս Քրիստոսուն աալընա հէր եէրտէ հէփ նիտա էտէնկեր իլէ պերապէր :

Վրիստոսու սեզերիւք : (է)

Ս. 6. Ղենքէլէն քիլիսէ տեմէքէ նէ՞ անկ-
լաշըլըր :

Ղ. Տիւնեա իւզերինտէ օլան ճէմի՛ սահի՛ճ
Վրիսթիանյար անկլաշըլըր քի՛ պու տիւնեատա
թէճրիւպէ թահթընտա պուլունտուզլարը վապթը՛
քէնտի նեֆուէրի՛ կիւնահ՛ շէյթան վէ տիւնեա
իլէ ճէնքէլէյմէքտէ կէշիրիրիւք (ը)

Ս. 7. Սիւզաֆֆէր քիլիսէ տեմէքէ նէ՞ անկ-
լաշըլըր :

Ղ. Ղէմի՛ սահի՛ճ Վրիսթիանլար անկլաշըլըր
քի՛ ճէլիլ հալտէ տիրիւք, եա՛նի կէօյիւն ա՛ղիլ-
լիյի վէ սա՛ատէթինե նայիլ օլմուշար տըր : (ն)

(է) Բ Տէ՛. Բ. 19 : Ամնա Ալլահըն գապի թէմէլի
տուրուր, վէ օնուն պու միւհիւրիւ վար. Բապպ քէն-
տինին օյան քիմսէլէրի պիլիւր :

Ա կարճի. ԺԲ. 12, 13 : Ձիրա նիճէ քի թէն պիր
իքէն՝ չօգ ա՛գասը վար, վէ պիր թէնին հէփ ա՛գասը
չօգ իքէն՝ եինե պիր թէն տիր, պունճիլէյին քրիստոս
տախի : Ձիւնքի պիզ հէփիմիզ պիր Բուհուն վասիթա-
սի իլէ պիր թէն իշիւն վաֆթիզ օյաուզ, Եէհուտի-
լէր տէ՛ Եունանիլէր տէ՛ գուլար տէ՛ ազաալըլար տէ,
հէփիմիզ տէ պիր Բուհու սուվարըլարզ :

(ը) Ա Տէ՛. Ձ. 12 : Իմանըն էյի ճէհտինտէ ճէհտ
էյլէ, էպէտի հայաթա եափըշ, քի օնա տա՛վէթ օլ-
տուն, վէ չօգ շահիտլէրին էօնիւնտէ էյի իզրարը իզ-
րար էյլէտին :

Յայ. ԻԱ. 7 : Ղալիպ օյան՝ պու շէյլէրէ վարիս օ-
լաճագ, վէ պէն օնուն Ալլահը օլաճազըմ՝, օ տա պէնիմ՝
օղլում՝ օլաճագ :

Եֆե. Ձ. 12 : Ձիրա պիզիմ՝ կիւրէշիմիզ գան վէ թէն
իլէ տէյիլ տիր, իլլա սալթանաթլար իլէ՛ հիւքիւմէթ-
լէր իլէ՛ պու ա՛սիրին գարանլղըն տիւնեայր գապթ է-
տէնլէրի իլէ եարամազլըղըն կէօք մահալլէրինտէ Բուհ-
լարը իլէ տիր :

(ն) Յայ. Ե. 9 : Վէ պիր Եէնի թէնպի՛ճ օգուլուպ
տերիւք. քիթապը պլմաղա վէ օնուն միւհիւրիւրիւնի աշ-
մաղա լայրզ սըն. շիւնքի պօղազլանտըն, վէ գանըն իլէ
պիզի Ալլահա՛ հէր գապիլէտէն վէ տիլտէն վէ գապմտան
վէ թայիֆէտէն սաթուն ալտըն :

Ս. 8. Պիր քիլիսէ նէ՞ վէճճ իլէ թէրթիպ վէ
թանդիմ՝ օլունապիլիր :

Ղ. Ը՛հտ էթմէք իլէ : Չիւն հէր ինսան շիր-
քէթինին պիր պիրլիք պաղը , պիր կէօնէ ա՛հտը՝
պիր նէվի շէրիլիք ուսուլի օլմալը տրը :

Ս. 9. Վիլիսէ նէ՞ վագըթ իհտաս օլունաու :

Ղ. Ինսանըն կիւնահա տիւշտիւլիւնտէն պիրաղ
սօնկրա : Ը՛լէսսէվիյէ գըյաս օլունուր քի , Ը-
դամ վէ Նւա թէվպէ էտիպ՝ վա՛տ օլունմուշ
զիւրրիյէթէ իման կէթիրտիլէր : Ը ու սահիհ տիր
քի Ըբէլ միւմին ևա՛նի իմանա կէլմիշ իտի . (ժ)

Ս. 10. Վիլիսէյէ ա՛ղա օլմադ իշիւն նէ՞ շէյ
մաթլուպ օլունուր :

Ղ. Թէճրիւպէ օլունմուշ տինտարըգ , ևախօտ
Ըլլահա մագպուլ պիր էօ՛մր՝ քի թէվպէ վէ ի-
ման տէմէք տիր : (է)

Ս. 11. Ղիւմիէ քիլիսէ ա՛ղալարը պու շէյլէրէ
մալիք մի տիրլէր :

Ղ. Խայրը . պա՛ղըլար միւրայըըգ իլէ Վրիս-
թիանլըղը իգրար էտէրլէր : Իհթիմալ տրը քի
տիւննատա քիւլիյէն թէմիղ պիր քիլիսէ ևօգ
տուր : (Լ)

(ժ) Եբր . ԺԱ . 4 : Իման իլէ՝ Աբէլ Ալլահա կայէնտէն
տահա մագպուլ գուրպան սունտու , քի ծնուն՝ վասի-
թասի իլէ սատըգ օլունաուղունա շէհատէթ վէրիլտի .
չիւնքի ծնուն հէտիյէլէրի իշիւն՝ Ալլահ շէհատէթ էյ-
լէտի . վէ էօլաիւ իսէ տէ՝ ծնուն վասիթասի իլէ տա-
հա սէօյլէյօր :

(է) Գործ . Ը . 37 : վէ Փիլիպպոս տէտի . Եյէր պիւ-
թիւն եիւրէքտէն իման էտէրսէն , ճայիղ տիր :

Գործ . Բ . 41 : Իմաի ծնուն սէօղիւնիւ սէվինճ իլէ գա-
պուլ էտէնյէր վաթթիղ օլտուլար . վէ օլ կիւն ծնա-
րա իւշ պին ճան գատար դամմ՝ օլտու :

Լ) Մարի . ԺԳ . 47 : Եինէ կէօբլէրին փատիշահլըղը՝
տէնիզէ աթըլըպ՝ հէր ճինտտէն ճէմ՝ էտէն աղա պէնկ-
զէր :

Ս. 12. Տիւնեատա քիլիսէ թանդիմ օլուն-
մագտան մերամ նէ՞ տիր :

Ղ'. Մեզ հէպ կերչէքլէքլէրինի հըֆզ վէ նէշո
էթմէք, Ինճիլին այն ու խըզմէթլէրինին իճրա-
սընա միւսպաշիրէթ էթմէք, Ինսանլարըն արասըն-
տա ա'ղիզլէյի վէ սա'ատէթի իլէրիւլէթմէք վէ

Նլլա հըն գալմընը մա'մուր էթմէք տիր : (Խ)

Ս. 13. Քիլիստէնին մախսուս այն ու խըզ-
մէթլէրի հա'նկըւար տրո :

Ղ'. Սաֆթիզ վէ Բապպըն ախշամ թա'ամը
տրո : (Ձ)

Մատթ. է. 21-23 : Պանա հէր՝ եա' Բապպ՝ եա' Բապպ
տէյէն՝ կէօքլէրին փատիշաչըղընա կիրէճէք տէյիլ
տիր, Իլլա կէօքլէքտէ օլան Փէտէրիմին իրատէթինի
իճրա էյլէյէն : Օլ կիւնտէ պանա չօգ քիմնէլէր տէ-
յէճէքլէք. եա' Բապպ՝ եա' Բապպ՝ սէնին ատըն իլէ
փէյղամպէրլիք էթմէտիք մի, վէ ատըն իլէ ճիւնլէր
չըգա'րմատըգ մը, հէմ ատըն իլէ չօգ գուլլէթլի իլլէր
իճրա էթմէտիք մի : Մամա օլ գէման օնլարա իգրար
էտէճէյիմ քի՝ Սիգի ալա պիլլէտիմ, պէնտէն ուղազ
օլուն՝ էյ պինամուսըլուգ իլլէյէնլէր :

(Խ) Եփե. Գ. 11-13 : Աէ քէնտիտի թա'յին էյլէ-
տի, պա'զըլարընը աուաքեալլար վէ պա'զըլարընը փէյ-
ղամպէրլէր վէ պա'զըլարընը աուտարանիլլէր՝ պա'զըլարը-
նը իսէ չօպանլար վէ խօճալար, ա'ղիզլէրին քէմալի Խ-
չիւն՝ խըզմէթ ա'մլի իչիւն՝ Քրիստոսուն թէնինին մա-
մուր օլմասը իչիւն. Թա հէփիմիլ իմանըն՝ վէ Նլլահըն
Օղլունուն պիլկիսիսին պիլլիյինէ՝ քէամիլ ատէմ՝ օլ-
մազա՝ Քրիստոսուն թէքմիլլէյինին պօյունուն էօլիւ-
սիւնէ երէնէտէք :

Եփե. Ե. 27, Քի քէնտիտի քիլիսայը քէնտիսէ լէ-
քէսի եա պիւրիւշիւքիլիւ եա պունլար կիպի պիր շէ-
յի օլմայարազ՝ ի'գգէթլի իճզար էտէ. շէյլէ քի ա'ղիզ
վէ ա'յըպօրըլ օլա :

(Ձ) Մատթ. ԻԸ. 19, Իմօի վարըպ՝ հէփ թայիֆէլէրէ
թա'յիմ էտին, օնլարը Փէտէրին վէ Օղլուն վէ Նլլազ
Բուհուն ատընա վաֆթիզ էտին :

Ս. Կոթի. ԺԱ. 24, 25 : Աէ շիւքը էտիպ փարէլէտի,
վէ տէտի. Նլլան, Էէյին, պու՝ սիգին իչիւն պէնիմ
փարէլէնն թէնիմ տիր. պունու զէքրիմ իչիւն էյլէ-

Ս. 14. Ն'էնբլէշէն քիլիսէ նի՞չիւն թա'յին գրլընմըշ տըր :

Ն'. Բուի գէմինի եախօտ եէրին եիւղիւնիւ տօլտուրմագ տէրէճէսինէտէք արթմագ, վէ տիւն-եանըն սօնունատաք տէվամ էթմէք իչիւն թա'յին գրլընմըշ տըր : (4)

ՊԼՊ 29

ՎՊՆԷ

Ս. 1. Քրիսթիան վաֆթիզի նէ՞ տիր :

Ն'. Բրիստոսուն մախօուս պույուրտուղու պիր ային տիր . վէ Վէտէրին, Օղուլուն վէ Լ'զիզ Բուհուն իսմի իլէ պիր քիմնէնին իւղէրինէ սու գօյմագտան ի'պարէթ տիր : (4)

Ս. 2. Պու սըրը նէ՞ վագըթ թա'յին պույ-րուլտու :

Ն'. Քրիստոս էօլիւլէրտէն գըյամ էթտիքտէն սօնկրա , վէ կէյէ չըգմագտան պիր աղ էվվէլ :

յին : քէզայիք ախշամ թա'ամը էթտիքտէն սօնկրա՝ գատէհի տախի այլպ տէտի . Պու գատէհ' պէնիմ գա-նրմաա եէնի ա'հտ տըր . հէր իչտիյինիզտէ պունաւ պէնիմ զիբրիմ իչիւն էյլէյին :

(1) Ե՞պ . Բ . 2 : Վէ օլա քի սօնկ կիւնլէրտէ՝ Բապպ էվինին տաղը՝ տաղլարըն պաշընտա գայիմ օլաճագ , վէ պայրըլարըն իւղէրինէ գալգաճագ տըր . վէ հէփ թա'յի-Ֆէլէր օնա իւշէճէքլէր :

Մ՞աթ . Ժ. 2. 18 : Լմտի պէն տախի սանա տէրիմ քի՝ Սէն Պետրոս սուն , վէ քիլիսամը պու գայանըն իւ-ղէրինէ պինա էտէճէյիմ , վէ ճէհէննէմին գափուլարը օնուն իւղէրինէ զայիպ օրմայաճագլար :

(4) Մ՞աթ . Ի. 2. 19 : Իմտի վարըպ՝ հէփ թա'յիՖէլէրէ թա'լիմ էտին , օնլարը Փէտէրին վէ Օղուլուն վէ Ա'զիզ Բուհուն աաընա վաֆթիզ էտին :

Պու շէյ Մոխէսին թանգիմամընը աշխեարէ վէ բէամէն Ֆէսիս, վէ Վրիսթիան մէզէպինի Տիքմէն սապիթ էթմէք տիր: Վիլիսէ թէվա բիխինսէ պու շէյ պիր եէնի թարիխ նիշանէսի տիր: (է)

Ս. 3. Ս աֆթիզ նէ՞ կ'օսթէրիր:

Տ. Ա' զիզ Րուհուն փաբլէյիճի վէ ա'զիզէյիճի գուտրէթի իլէ ճանըն կիւնաս վէ մուրտարլըգտան եայգանմաղա միւհթամճ օլտուղունու կէօսթէրիր: Ս աֆթիզ տէրունի վէ բուհանի լութֆուն տիշարտան վէ կէօրիւնէն պիր նիշանէսի տիր: Աէնի տօղուշ տէյիլ տիր: իլա օնուն պիր ա'լամէթի եախօտ իշարէթի տիր: Հէմ տախի կէրէք Ալլասըն թարաֆընտան վէ կէրէք վաֆթիզ օլունան քիմէնին թարաֆընտան լութֆուն ա'հարըն մի. հրիւ տիր: Աէօրիւնիւր քիլիսէյէ տախիլ օլմագ իչիւն թա'յին պուրուլիւշ պիր ա'տէթ տիր, վէ փէտէր՝ Օղուլ վէ Ա'զիզ Րուհ Ալլասա թագտիս օլունմագ տըր: (3)

Ս. 4. Ս աֆթիզի քի՞մ իճրա էթմէլի տիր:

Տ. Ինճիլին պիր խըզմէթճիսի՝ եա'նի՝ լայըգընճա վաֆթիզ վէ բուհանի մէմուրիյէթէնասպ օլունմուշ պիր զաթ օլմալը տըր: պու զաթ իշպու այնի՝ մէմուրիյէթինին իգթիզասընտան իճրա էտէր:

(3) Տե՞ր. Գ. 5: Պիզի՝ իշլէտիյիմիզ սատագաթտա օլան ա'մէլլէր իլէ տէյիլ՝ իլա քէնտի մէրհամէթինէ կէօրէ խէլաս էյլէտի, թէքրար տօղուշ եայգամասը վէ Ա'զիզ Րուհ եէնիլէմէսի վաթիթասի իլէ:

Գործ. Ա. 5: Զիրա կէրչի Յովհաննէս սու իլէ վաֆթիզ էյլէտի, ամմա սիզ՝ պու պիր գաշ կիւնտէն սոնկրա՝ Ա'զիզ Րուհ իլէ վաֆթիզ օլաճագ սընըլ:

Ա. Գե՞ր. Ա. 2: Քի Փէտէր Ալլասըն թագտիրինէ կէօրէ՝ Րուհուն ա'զիզէյիլ իլէ՝ իթա'աթ իչիւն վէ Յիսուս քրիստոսուն գանընըն սէրքիլիլչի իչիւն սէչիլիլչիսիլ:

Ս. 5. Վաֆթիղ օլունաճագ ատէմէր քիմէ
լէր տիր :

Ղ. Հէփ օլ քիմնէլէր տիր քի՛ Վրիստոստա
օլան իմանլարընը վէ իթա՛աթլարընը թագրիր էթ-
միշ տիրլէր . վէ էյեր կէօրիւնիւր քիլիսէյէ ա՛ղա
խսէլէր, հէնուղ ա՛ղլէ պալիղ օլմայան էվլատ-
լարը տախի վաֆթիղ օլունապիլիլլէր :

Ս. 6. Ասրլ վաֆթիղ օլմաղա լայըգ օլանլար՝
իման էտէնլէր տիր տէյիւ նա՛սրլ խապաթ օլու-
նուր :

Ղ. Ա՛ղիղ Վրիթապլարըն ա՛ղլէ պալիղ եա-
խօտ ինանմաղա գատիր օլանլարտան վաֆթիղ օլ-
մագ իչիւն իման թալապ էթմէօինտէն, վէ իման
էտէնլէրին վաֆթիղ օլտուղլարընտան խապաթ օ-
լունուր : Պէնտէկոստէ կիւնիւնտէ իմանա կէլէն
իւչ պին քիչի, Հապէշի խատրմ՝ զընտան պէք-
ճիսի, Վիգիա վէ Սամարիալլար իման էթմիշ
տիրլէր տէյիւ վաֆթիղ օլտուլար : Ա՛ղլէ պալիղ
օլանլարա՛ վաֆթիղ օլապիլլմէք իչիւն ինանմագ
Փարղ օլտուղունու կէօսթէրէն խապաթլար, մա՛-
սում չօճուղլարըն վաֆթիղ օլամաղ օլտուղունա
խապաթ օլամաղլար : Այէր պէօյլէ խապաթ օլուր
խսէ, ճիւմլէ մա՛սումլարըն հէլաք օլաճաղը տախի
օլ մինվալ իւզըն խապաթ օլունմասը լաղըմ կէ-
լիր : Չիւն Վրիթապտա աչիքեարէ եազըլմիշ տըր
քի, իման էթմէյէն հէլաք օլաճագ տըր : Մա՛-
սումլար տախի իման էթմէյէ գատիր օլմատըրլա-
րընտան մէզքիւր պահս միւճիպիւնճէ մութլագա
ճիւմլէսի հէլաք օլմալը տըր : Հալ պու քի՛ պու-
նու քիմնէ խտտիա՛ էթմէզ : Պու խուսուստա շու-
կէրչէք տիր քի Ա՛ղիղ Վրիթապլար՝ վաֆթիղ
եախօտ խէլաս իչիւն իման լաղըմ տըր տէտիրլէ-
րինտէ, եալընըղ ա՛ղլէ պալիղ եա՛նի՛ ինանմաղա

գատիր օլանլար հազգընտա սէօյլէրլէր . իման էթ մէյէ գատիր օլմայան մա'սումլարանազարէն հիչ պիր վէճհ իլէ պունու սէօյլէմէլէր : Ա'գլէ պալիլ օլանլարա՝ վաֆթիլլէ լայրգ օլմագ իչիւն իման իգթիլլա էթտիյի՝ մա'սումլարա վաֆթիլլ օլմագ Ֆարղ օլտուղունա եախօտ օլմատրղ'նա պիր իսպաթ տէյիլ տիր : (2)

Ս . 7 . Աէօրիւնիւր քիլիսէնին ա'ղալարընըն եախօտ ա'հտէշմիլ օլան միւմինլէրին չօճուղլարընա վաֆթիլլ օլմագ կերէք իտիյինէ նէ՞ իսպաթ վար տրը :

Ղ . 1 : Այվէլա պիլմէք կերէք տիր քի , Ա'ղիլ Քիթապտա մա'սումլարը վաֆթիլլ էթմէմէյէ նէ պիր թէնպիհ նէ տէ օնլարըն վաֆթիլլ օլմագ օլտուղունա պիր իսպաթ վար տրը : Ա'հտէշմիլ

12 Սաղ . Ծ . 16 : Ամնա Փարղա Ալլահ տեր քի՞ Սանա՞ նէ քի գանունլարըմը նաղլ էտերօին , վէ ա'հտըմը աղղընա պըրսին :

Գործ . Բ . 41 : Իմտի օնուն սէօղիւնիւ սէվինճ իլէ գապուլ էտէնլէր վաֆթիլլ օլտուլար . վէ օլ կիւն օնլարա իւչ պին ճան գատար զամմ' օլտու :

Գործ . Ը . 37 : Աէ Փիլիպոս տէտի . էյեր պիլթիւն էիւրէքտէն իման էտերսէն , ճայիլ տիր :

Գործ . ԺԶ . 31 . 33 : Աէ օնլար տէտիլէր . Բապղ Յիսուս Քրիստոսա իման կէթիր , վէ քէնտին հէմ էլին խէլաս պուլարընըղ : Աէ օնլարը կէճէնին հէման օսա'աթընտա ալըպ՝ եարալարընը եայդատը . վէ տեր ա'գապ քէնտիսի վէ հէփ օնա միւթա'լիլ օլանլար վաֆթիլլ օլտուլար :

Գործ . ԺԶ . 14 : Աէ Թիւատիր շէհրինտէն իսքըլէթ սաթան՝ աար Ղիլիա՝ Ալլահա իթիգատ էտէն պիր գարը տինկէր իտի , քի Բապղ պունուն էիւրէյինի աչար , քի Պօղոստան սէօյլէնիլէն շէյլէրէ տիղգաթ էտէ :

Գործ . Ը . 12 : Ամնա Ալլահըն փատիշահըլը վէ Յիսուս Քրիստոսուն աար խուսուսունտա միւթաէ էտէն Փիլիպոսա ինանարղլարընտա՝ կերէք էրէքլէր կերէք գարըլար վաֆթիլլ օլտուլար իտի :

միւմինչերին եվատլարընըն վաֆթիզի շու քէյ-
ֆիյէթլէրտէն պահս օլունապիլիբ :

(1) Ալլահըն՝ Աբրահամ իլէ ա՛գտ էթտիյի
ա՛հտտան : Պու պիր ի՛նայէթ ա՛հտը օլարագ՝ տէ-
յիլ եալընըզ Աբրահամա՛ եվատլարընա վէ էվինէ ,
իլլա օնուն ճէմի՛ զիւրրիյէթինէ տախի՛ խուսու-
սիյէ օնուն իմանտան օլան էվատլարընա՛ պիր
էպէտի ա՛հտ միսալի բաճի խտի : Աէհուտի մէզ-
հէպինտէ պու ա՛հտըն միւհրի սիւննէթ օլուպ ,
Աէհուտիլերին վէ իմանա կէլէն թայֆէլէրին եա-
լընըզ էրբէքլէրի իւզէրինէ իճրա օլունապիլիբ խտի :
Քրիսթիան մէզհէպինտէ իսէ , պու ա՛հտըն միւհ-
րի վաֆթիզ օլուպ՝ հէմ էրբէքլէր հէմ գարըւար
հազգընտա իսթի՛մալ օլունմալը տըր . չիւնքի՛ Յի-
սուսա Քրիստոստա հէփիսի պիր տիր : Աէհուտի
մէզհէպինտէ միւմինչերին եվատլարը իւզէրինէ
ա՛հտըն միւհրի օլան սիւննէթ իճրա օլունտուղու
միսիլիւ , Քրիսթիան մէզհէպինտէ տախի միւմին-
չերին եվատլարը իւզէրինէ ա՛հտըն միւհրի օլան
վաֆթիզին իճրա օլունմասը կէրէք տիր : Իմտի
վաֆթիզ ա՛հտըն օնլարա միւթա՛լիզ օլուուղունա
պիր պէշարէթ տիր : Քրիսթիան քիլիսէսի՛ Աէ-
հուտի քիլիսէսինին պիր տէվամը տըր : Պու պէշ-
լէ օլտուղու սուրէթտէ , վաֆթիզ իլէ սիւննէթ՝
աթա վէ էվլատ մապէյնինտէ հէման պիր խու-
սուսա մէպնի օլտուղունտան , վէ ա՛հտա նազարէն
հէման պիր մէրամ ու նիյէթի օլտուղունտան ,
վաֆթիզ սիւննէթէ պէտէլ եախօտ օնուն եէրի-
նէ վաղ՝ օլունմուշ պիր շէյ տիր : Միւհր թէպ-
տիլ օլմուշ իսէ աէ , ա՛հտ հալա օ տուր : (ճ)

(ճ) Ծանոթ . թի . 7 . 9 , 10 , 11 , 12 : Վէ պէնիմ ի-
լէ սէնին պէյնինտէ՛ հէմ սէնտէն սօնկրա տէվրէրին-

ճէ զհւրրիյէթինն պէյնինտէ էպէտի ա՛հտ տէյիւ՝ ա՛հտըմը սապիթ էտէճէյիմ՝ քի սէնին վէ սէնտէն սոնկրա զհւրրիյէթինն Ալլահը օլայրմ : Աէ Ալլահ Աբրահամա տէտի . Իմտի սէն՝ վէ սէնտէն սոնկրա զհւրրիյէթին՝ տէվըլէրինճէ՝ ա՛հտըմը հըֆղ էտէսինիղ : Պէնիմ՝ իլէ սիզին պէյնինիզտէ՝ վէ սէնտէն սոնկրա սէնին զհւրրիյէթինն պէյնինտէ հըֆղ էտէճէյինիղ ա՛հտըմ՝ պու տուր . Սիզտէն հէր էրքէք սիւննէթ օլունսուն : Իմտի զուլֆէնիզին էթինի սիւննէթ էտէսինիղ, վէ պու՝ պէնիմ՝ իլէ սիզին պէյնինիզտէ ա՛հտ նիշանը իչիւն օլա : Աէ սիզտէն հէր սէքիղ կիւնլիւք էրքէք՝ տէվըլէրինճէ՝ էվտէ տօղան վէ սէնին զհւրրիյէթինտէն օլմայրպ ճիւմլէ էճնէպիլէրտէն ազչէ իլէ սաթուն ալընան՝ սիւննէթ օլունսուն :

Ծննդ . ԺԵ . 26, 27 : Հէման օլ կիւնտէ Աբրահամ՝ օղու Իսմայէլ իլէ սիւննէթ օլունսուն : Աէ էվինին ճիւմլէ ատմլէրի՝ էվտէ տօղան վէ էճնէպի քիմսէլէրտէն ազչէ իլէ սաթուն ալընան՝ պիլէսինճէ սիւննէթ օլունսունլար :

Ծննդ . ԻԱ . 4 : Աէ Աբրահամ՝ օղու Իսահակը՝ սէքիղ կիւնլիւք իքէն՝ Ալլահն զնա էմր էթտէյի կիպի սիւննէթ էթտի :

Հուլ . ԺԵ . 8 : Աէ տէրիմ՝ քի Յիսուս Քրիստոս՝ Ալլահն կէրչէքլէյի իչիւն սիւննէթին խրղմէթճիսի օլտու , քի պապալարա օլան վա՛տլարը սապիթ էյլէյէ :

Գաղ . Գ . 17 . 7 . 29 : Աէ պունու տէրիմ՝ քի՝ տէօրթէիզ օթուզ էրլտան սոնկրա օլան նօմս՝ վա՛տի իպթալ էթմէք իչիւն՝ Ալլահտան Քրիստոստա էվվէլտէն սապիթ օլունմուշ ա՛հտը նէսի էտէմէղ : Էօյլէ իսէ պիլին՝ քի իմանտան օլանլար՝ Աբրահամն օղուլարը զնլար տրր՝ Աէ էյէր սիզ Քրիստոսուն իսէնիղ , օլմուշ օլտու քի Աբրահամն զհւրրիյէթի՝ վէ վա՛տ միւճիպինճէ միրասճիլէր սինիղ :

Հուլ . Գ . 11 . 16 : Աէ սիւննէթսիզլիքտէ օլան իմանըն սատագաթը միւհիւրիւ իչիւն՝ սիւննէթ նիշանը ալըր , թա քի սիւննէթսիզլիքտէ հէփ ինանանլարըն պապալար օլա , քի զնլարա տախի սատագաթ սայրլա : Պունուն իչիւն սատագաթ՝ իմանտան տրր , թա քի ինայէթտէն օլա , շէօյլէ քի վա՛տ՝ պիլթիւն զհւրրիյէթէ սահիճ օլա , տէյիլ էալընըղ նօմստան օլանա՝ իլա հէփիմիզին պապալար օլան Աբրահամն իմանընտան օլանա տախի :

Գործ . Բ . 38, 39 : Աէ Պետրոս զնլարա տէտի . Թէվպէ էտին , վէ հէր պիլիսիղ՝ կիւնահլար ա՛ֆվլըզ

(2) Միւմինւերին եվատլարընըն վաֆթիզ օլմասընա պիր զայրի պիւրհան՝ Քրիստոսուն օնլարա օլան հարաքէթի վէ օնլարըն հագգընտա սէջլէտիյի սէօղլէրտէն իսթիհսալ օլունապիլիր: Շաշիրալէրի օնու մէն՝ էթտիլէր իսէ տէ, խայր տուա՝ էթմէք իչիւն չօճուգլարըն քէնտինէ կէթիրիլմէսինէ ըիզա վէրտի: Օնլարըն հագգընտա ա՛ղիմ մուհապպէթ իլէ սէջլէտի. վէ գուճագլայրպ՝ օնլարըն իւզէրինէ խայր տուա՝ էլլէտի. վէ Ալլահըն փատիշահսլոզը եէրտէ լուժֆ հալինտէ, եա-

իչիւն՝ Յիսուս Քրիստոսուն ատընա վաֆթիզ օլուն. վէ Ա՛ղիզ Բուհուն պախշիչինի ալասընըզ: Ձիրա վա՛տ սիզէ վէ եվատլարընըզ՝ վէ հէփ ուզագտա օլանլարա ալը, եա՛նի Ալլահըմըզ Բապպ քիմլերի քի չազըրըրտա: Հո՛ւմ. ՃԱ. 16—20: Աէ էյէր թուրֆանտա ա՛ղիզ իսէ, խամուր տա. վէ էյէր քէօք ա՛ղիզ իսէ, տալլար տախի էյլէ տիր: Աէ էյէր տալլարըն պա՛ղըսը գօփաըրլար տա՝ սէն եապանի զէյթուն աղաճը իքէն օնլար իլէ աշլանտըն՝ վէ զէյթուն աղաճընըն քէօքիւնին վէ սէմիզիլիինին հիսսէտարը օլաուն իսէ, տալլարըն իւզէրինէ էյիւնմէ. ամմա էյէր էյիւնիւր իսէն, սէն քէօքիւ գալտորմայօրտուն. իլլա քէօք սէնի: Իմտի տէյէճէքսին: Տալլար գօփարըրլարը քի՛ պէն աշլանայըմ: Փէք էյի. օնլար իմանսըզըզ իչիւն գօփարըրլարը, վէ սէն իման իլէ տուրույօրտուն:

Եֆէ՛. Գ. 6: Եա՛նի քի թայիջ էլէր Քրիստոստա պէրապէր վարիս վէ պիր վիճիւտտէ վէ վա՛տընըն պէրապէր հիսսէտարլարը օլալար՝ ինճիլին վասիթասի իլէ:

Երէ՛. Լ. 20: Աէ օղուլարը եվվէլքի կիպի օլաճագլար, վէ ճէմա՛ւթը հուզուրումմա գայիմ՝ օլաճագ, վէ օնա սըզլէթ վէրէնի էօզլայաճագըմ:

Ա Կորնթ. Ե. 14: Ձիրա իմանսըզ օլան գօճա՛ գարընըն վասիթասի իլէ ա՛ղիզլէնիլը. վէ իմանսըզ օլան գարը գօճանըն վասիթասի իլէ ա՛ղիզլէնիլը. զիրա էյլէ օլմնագա՝ չօճուգլարընըզ մուրտար օլուրլար իտի, ամմա շիմտի ա՛ղիզ տիրլէր:

Գաղ. Գ. 28: Եէհուտի էօզ՝ եա Եունանի էօզ տուր, գուլ էօզ՝ եա ազապը էօզ տուր. էրքէք եա գարը էօզ տուր. չիւնքի սիզին հէփինիզ Քրիստոս Յիսուստա պիր սինիզ:

խօտ կէօքտէ ճէլալ հալինտէ՝ պէօյլէլէրին՝ օլտու-
ղունու թագրիր էյլէտի: Այլէ խսէ, պիլա շիւպ-
հէ ա՛հտըն պէնտինտէ օլուպ, պու էճիլտէն ա՛հ-
տըն սէլահիյէթլէրինէ վէ օնուն միւհրի օլան վաֆ-
թիդէ հագգլարը վարարը: (Տ)

(3) Պունտան մա՛տա՛ Րէսուլէրին պիր գաջ
Փամիլեալար էվճէ վաֆթիդ էթտիքլէրինտէն՝
մա՛տուվարըն վաֆթիդ օլունապիլիր օլտուղու անկ-
լաշըրը: Պու մատտէ հագգընտա օնլարըն պու
հարէքէթի պիդէ գանուն սայրվալը տըր: Օլն-
տան պէքճիսինին, Աիդիանըն վէ Ստեփաննէսին
Փամիլեալարընըն՝ օլ զաթլարըն իմանընա հիւրմէ-
թէն՝ վաֆթիդ օլտուղու աշիքեար տըր: Պու Փա-
միլեալարտա չօճուգլար եախօա մա՛տուվար տախի
պուլունտուղունու գըյաս էթմէք ա՛գըլտան պա՛խա
տէյիլ տիր: (յ)

(4) Րէսուլէրին կիւնիւնտէն պու անէ տէկին
մա՛տուվարը վաֆթիդ էթմէք ատէթի՝ չօճուգլա-
րը վաֆթիդ էթմէք ճայիդ օլտուղունա պիր պիւր-
հան տըր: Այօթէտէն պէրու պիր միւլթէպէր միւ-
էլլիֆ եօգ տուր քի պու ա՛տէթին մութլագա

(Տ) Ղուկ. ԺԲ. 15, 16: Հէմ օնա՛ մա՛տուվարը տա-
խի կէթիրտիլէր, քի օնլարա տօղանա. վէ շայերտիլը
կէօրիւնճէ, օնլարը ազարլատըլար. Ամա Յիսուս օն-
լարը եանընա չաղըրըպ տէտի. Չօճուգլարը պանա կէլ-
մէյէ պրագըն, վէ օնլարը մէն՝ էթմէն. գիրա Ալահըն
փատիշահլըղը՝ պէօյլէլէրին տիր:

(յ) Գործ. ԺԶ. 33: Աէ օնլարը կէճէնին հէման օ
տա՛թընտա ալըպ՝ եարալարընը եայգատը վէ տէր ա՛գապ
քէնտիսի վէ հէփ օնա միւթա՛լիդ օլանլար վաֆթիդ օլ-
տուլար:

Գործ. ԺԶ. 15: Աէ քէնտիսի հէմ էվի վաֆթիդ օլ-
մաղըլա, եալվարըպ տէտի. Էյէր պէնի Բապագ էմին
սայալընըլ խսէ, էվիմէ կիրիպ գալըն:

Ա Կորնթ. Ա. 16: Հէմ Ստեփաննէսին էվինի տախի
վաֆթիդ էթտիմ:

Քսուլէրտէն օլտուղունու թահգիդ էթմիշ օլմաս-
 արն: Տօքթօր Աւալ նամ զայէթ տինտար՝ ա-
 լիմ վէ տիգդաթլը միւէլլիֆին քիթապլարընտան
 աշիքեար կէօրիւնտիյիւնէ պինտէն, Վրիստու-
 տան 1100 սէնէյէ գատար մա՛սուլարըն վաֆ-
 թիզ օլմասը ճայիզ օլտուղու քէյֆիյէթ ինքեար
 օլունմատը. իմտի պու խուսուսուն ինքեար օլուն-
 մասը հէնուզ վուգո՛ւ պուլմուշ պիր շէյ տիր.
 վէ Մ'գիզ Վիթապլարտան թաստիզ օլունամագ:

(5) Պու թա՛լիմաթը ինքեար էթմէքտէն զու-
 հուրա կէլէն նէթիճէլէրտէն տախի պիր իսպաթ
 թահսիլ օլունապիլիր: Վրիստուսուն վագթինտէն
 պու անէտէք ա՛գլէ պալիզ օլան քիմսէլէր պիրի
 պիր արտըսրու վաֆթիզ օլակէլմէքտէ տիրլէրտէ-
 մէյէ հիշ պիր իսպաթըմըզ եօգ տուր. եա՛նի տէ-
 մէք իսթէրիզ քի՛ սիննի պիւլուղէ վասլ օլտուգ-
 տան սօնկրա վաֆթիզ օլմուշ էօյլէ պիր թադըմ
 քիմսէլէր եօգ տուր քի, տիւզիյէ՝ սիննի պիւ-
 լուղտէ վաֆթիզ օլմուշ քիմսէլէրտէն վաֆթիզ
 օլմուշ օլտունլար: Ա է մատեմ քի եալընըզ մի-
 նասիպ թարղ իւղթէ վաֆթիզ օլանլար վաֆթիլի
 իճրա էտէպիլլըլէր, մա՛սուլարըն վաֆթիլիսի պօ-
 շա չրգարտըղըմըզ հալտէ, վաֆթիզ քիւլլիյէն
 պօշա չրգմըշ օլուր: Պէօյլէճէ իշպու էֆքեար միւ-
 ճիպինճէ շիմտի ասյա վաֆթիզ օլմուշ պիր քիմ-
 սէ պուլունմամագ լաղըմ կէլիր. վէ կէօքտէն եէ-
 նիտէն իլհամ՝ կէլմէյինճէ տէ՝ քիմսէնին վաֆ-
 թիզ օլունամայաճաղը իճայ էտէր: Ա վաֆթիլին՝
 ա՛հայէշմիշ միւմինլէրին էվապարընա միւթա՛լիզ
 օլտուղու՝ իշպու գատար իսպաթլարտան աշիքեա-
 րէ վէ քեամիլէն թաստիզ օլունմագ մը:

Ս. 8. Քիլիսէ ա՛ղալարը օլան Փամիլեա սա-
 հիպլէրինէ էվատ կիպի թէսլիմ օլմուշ եախտ

օնլարըն թա՛լիմ ու թէրպիյէսի թաճթընտա օլան չօճուգլարը վաֆթիզ իլէ Լլաճա թագտիս էթմէք՝ օնլարըն հագգը վէ պօրճօւ մու տուր :

Ճ. Իվվէթ. Ետհուտի մէղճէպինտէ պու մագուլէ չօճուգլար իւղէրինէ ա՛հտըն միւհրի օլան սիւննէթ իճրա օլունուր իտի. շիմտի տէ պէօյէ չօճուգլարա օլ միւհրի՝ եա՛նի վաֆթիզի իճրա էթմէք կերէք տիր. հէմ տախի ա՛գլէ մութապըգ պիր խըզմէթ տիր վէ իհմալ օլունմամալը տրր : (ն)

Ս. 9. Չօճուգլար՝ վաֆթիզ օլմագտան նէ՞ Փայտէ քեսպ էտերլէր :

Ճ. Եւսմօս միւճիպինճէ սիւննէթտէն հէր նէ Փայտէ քեսպ էթտիլէր իսէ, Ինճիլ միւճիպինճէ վաֆթիզտէն տախի օլ Փայտէյի քեսպ էտերլէր : Ս վաֆթիզտէն՝ ա՛գլէ պալիզ օլանլար հէր նէ Փայտէ քեսպ էտերլէր իսէ, չօճուգլար տախի հէման օլ գատար քեսպ էտերլէր : Իշպու իքի քէյֆիյէթին պօրճ օլմասը՝ օնլարտան հասըլ օլաճագ մէնֆա՛ւթտան տէյիլ, իլլա Լլաճըն թէնպիհինտէն նէշաթ էտէր : Իմտի չօճուգլար վաֆթիզ օլունմալը տրըլար. վէ Լլաճըն դաղապընա միւսթահագգ օլմագսրզըն՝ աթալար պունու իհմալ էտէմէղէր : Չօճուղու վաֆթիզ էթմէք՝ տէյիլ չօճուղուն, իլլս աթալարընըն պօրճու վէ իշի տիր :

(ն : Ծննդ. Ժէ. 12, 13. 26, 27. վէ սիզտէն հէր սէքիզ կիւնիւք էրքէք աէվրէրինճէ՝ էվտէ տօղան վէ սէնին զիւրրիյէթինտէն օլմայըպ ճիւմլէ էճնէպիլէրտէն ագլէ իլէ սաթուն ալընան՝ սիւննէթ օլունտուն : Էվինտէ տօղան վէ ագլէ իլէ սաթուն ալընան էլպէթթէ սիւննէթ օլունտուն. վէ ա՛հտըմ թէնինիզտէ էպէտի ա՛հտ իշիւն օլա : Հէման օլ կիւնտէ Արրահամ օլու Իսմայիլ իլէ սիւննէթ օլունտու. վէ էվինին ճիւմլէ ա տէմլէրի՝ էվտէ տօղանլար վէ էճնէպի քիմօէլէրտէն ագլէ իլէ սաթուն ալընան՝ պիլէսինճէ սիւննէթ օլունտուլար :

Իմտի չօճուգլար վաճճիզ օլմագտան նէ ֆայտէ
քեսպ էտէրլէր տէյիւ սիւալ էթմէք՝ Ալլահա գար-
չը ճէվապ էթմէք տիր : Ալլահ էմր էթտիքտէն
սօնկրա՝ ինսանա իթա՛աթ էթմէք տիւշէր : Մա՛-
սումլարըն վաճճիզինի խօր կէօրմէք՝ սիւննէթի
խօր կէօրմէք տիր , սիւննէթ մախթուն օլանլարը
պիւթիւն նօմօսու թութմաղա պօրճլու էթտիյի
կիւի , չօճուգլարըն վաճճիզի տախի օնլարը Ինճի-
լէ իթա՛աթ էթմէյէ պօրճլու էտէր : Պունտան
գաթի՛նազար՝ Ալլահ էմր պույուրտուղու շէյի
միւպարէք էթմէքտէն հազզ էտէր : Պուշէյի ա՛սի-
րիմիղտէ պա՛զը մէվէքէթլէրտէ վուգո՛ւ պուլան
բուհանի ույանըգլըգլարտա կէօրիւրիւղ : Իմանա
կէլէնլէրին չօղու մա՛սումլուգտա էախօտ չօճուգ-
լուգտա վաճճիզ իլէ Ալլահա թագտիս օլանլար
տըր : Իմտի՛ մա՛սումլարըն վաճճիզինտէն նէշաթ
էտէն մէնֆա՛աթ պու տուր :

Ս . 10 . Էլլատլարընը վաճճիզ իլէ Ալլահա
թագտիս էտէն աթալար՝ քէնտիլէրին իւզէրինէ
մախսուս պօրճլար ալըրլա՞ր մը :

Ճ . Էլվէթ : Աթալար Ալլահըն՝ մէլէքլէրին վէ
ինսանլարըն հուգուրունտա , Ալլահըն ա՛հտընըն
միւհրի իլէ իգրարլարընը խաթճ էտէրէք , էվատ-
լարընը Րապպըն թէտիպ ու նասիհաթընտա պէօ-
յիւտիւպ՝ օնլարըն խէլասընա արղուքէշ օլարագ՝
օնլարա Ա՛զիզ Քիթապը օգումայը էօյրէթմէյէ ,
օնուն թա՛լիմլէրինի վէ պույուրտուղու պօրճլարը
թա՛րիֆ էտէրէք՝ օնլար իչիւն վէ օնլար իլէ պէ-
րապէր տուա՛ էթմէյէ , վէ օնլարը միւմքինի մէր-
թէպէ հէր վէճճ իլէ էպէտի հայաթ օլան Յիսուս
Քրիստոսուն պիլկիսինէ կէթիրմէյէ ճէհտ էյլէ-
մէյէ վա՛տ էտէրլէր :

Ս . 11 . Վաճճիզ էթմէնին մինասիպ թարզը
նէ՞ տիր :

Տ՝ Մ' զից Քիթապտա՝ պատրումագ, տէօքմէք
 եախօտ սերփմէք կիպի մախօուս պիր թարզ էմր
 օլունմամըշ տըր : Ս էրիլէն թէնպիճ՝ մախսուս
 թարզընը պէյան էթմէյէրէք՝ վաֆթիզ էտին տէ-
 յիւ հիւքմ՝ էտէր : Թիւրքճէտէ իսթի'մալ օլունան
 վաֆթիզ լուղէթի՝ Աունանիճէ օլարագ՝ Մ՝ հտի
 Տ՝ էտիտտէ սերփմէք իլէ օլսուն վէ պատրումագ ի-
 լէ օլսուն՝ ճիւղի վէ քիւլի սու իլէ ըսլաթմագ
 տէմէք տիր : Պատրումագ լաֆղը՝ Մ' զից Քի-
 թապտա պա՛ղէն գուլանըլըր իսէ տէ, վաֆթիզ
 հագգընտա գուլանըլըր եօգ տուր . վէ լաքին
 սերփմէք լաֆղը պիր գաչ տէֆա՝ Ասքի վէ Աէնի
 Մ՝ հտտա սու վաֆթիզի իլէ թէշպիճ՝ օլունան բու-
 հանի փաքլէնմէք հագգընտա գուլանըլըր տըր :
 Պունտան անկլաշըլըր քի վաֆթիզին թարզը միւ-
 հիմմ՝ պիր շէյ տէյիլ տիր . վէ էկէր վաֆթիզին
 թարզընտա պիր էհէմմիյէթ վար իսէ, պու էհէմ-
 միյէթ սերփմէք իլէ վաֆթիզ էթմէքտէ օլմալը
 տըր : Ս է լաքին սերփմէք, տէօքմէք վէ պատրո-
 մագ թարզարըն հէր պիրի տէ մի'ւթէպէր վէ իս-
 թի'մալէ շայեսթէ տիր տէյիւ զանն օլունուր :
 Իւք Քրիսթիանլարըն վազթինտէ պունլարըն ճէ-
 մի'սինին տէ գուլանըլըր իհթիմալ տըր : (2)

(2) Եսայ . ԾԲ . 15 : Եօլէ չօգ թայիֆէլէք սերփէճէք
 Եւէի . 12 . 25 : Ղէ իւղէրինիլէ փաք սուլար սերփէ-
 ճէյիմ՝, վէ փաքլանաճագսըլ :

ԵՔր . Թ . 13, 14 : Զիրա էյէր պուղալար վէ էքքէճ-
 լէր դանը վէ տանա քիւլիւ նափաքլանմըլարա սերփի-
 ինճէ՝ թէնին փաքլէյի իչիւն թէմիլէրտէ, Քրիստոսուն
 դանը քի՝ օ քէնտինի էպէտի բուհ իլէ Ալլահա լէքէ-
 սիլ սունաու, սիզին զամիրինիլի էօլիւ ամէլէրտէն նէ
 գատար տահա զիյատէ փաքլէյէճէք տիր՝ քի տիրի Ալ-
 լահա թ'պատէթ էտէսինիլ :

ԵՔր . Ժ . 22 : Տօղու էիւրէք իլէ՝ իման թահգիլի-
 յի իլէ էիւրէքլէրիփիլ էարամալ զամիրտէն փաքլէնմիլ

Ս. 12. Յովհաննէսին վաֆթիղի Քրիստիան վաֆթիղի՞ մի իտի:

Ղ. Խայր: Յովհաննէս՝ տէյիլ Փէտերին վէ Օղուլուն վէ Մ'զիզ Բուհուն ատընա, իլլա թէվ պէյէ վաֆթիղ էտէր իտի: Յովհաննէս Քրիստոսու՝ քեահինլիք մանսուպունա նասպ էթմէք իչիւն վաֆթիղ էթտի. օնու՝ Անսլիս իսմինէ վաֆթիղ էտէմէտի. չիւնքի՝ Քրիստոս Անսլիսին պիւրիսի իտի. նէ տէ թէվպէյէ՝ չիւնքի թէվպէ էտէճէք կիւնահը եօզ իտի: Մամա օնու քեահին տէյիւ վաֆթիղ էթտի, վէ պու սէպէպտէն օթուզ եաշընա պալիղ օլտուղունտա վաֆթիղ օլտու: Մօմօս ալթընտա օլան ճիւմլէ քեահինլէր վաֆթիղ օլմաղ իլէ, պու սիննտէ օլ մանսուպա նասպ վէ թա'յին գըլընըլար իտի: Յովհաննէս նօմօս ալթընտա սօն փէյղամպէր օլուպ՝ Քրիստոսուն իսպէրճիսի իտի: Ինճիլի Քիլիսէ՝ անճագ Քրիստոս գըյամ էթտիքտէն սօնկրա թանգիմ գըլընտը: Իմտի Յովհաննէսին վաֆթիղի Քրիստիան վաֆթիղի տէյիլ տիր, վէ Քրիստոսուն վաֆթիղ օլմասը պիղէ էօրնէք տէյիլ տիր: (*)

օլարագ եաղլաշալըմ:

Եբր ժԲ. 24: Վէ եէնի ա'հաըն միյանճըսը Յիսուսա՝ վէ Աբէլինքիստէն տահա է ի շէյլէր սէօյլէյէն սէրփմէք դանընա եաղլաշմըսընըզ:

Ա ՊԵՐ. Ա. 2: Քի Փէտէր Ալլահըն թագաիրինէ կէօրէ՝ Բուհուն ա'զիղլիյի իլէ՝ իթաա'թ իչիւն վէ Յիսուսա Քրիստոսուն դանընըն սէրփիլիշի իչիւն սէչիլիշ սինիզ:

(*) Գործ. ժԲ. 2, 3: Ինանտըղընըգտա Ա'զիղ Բուհ ալտընըզ մը. վէ օնլար օնա տէտիլէր քի՝ Ա'զիղ Բուհ վար օլտուղունու պիլէ իշիթմէտիք: Վէ օնլարա տէտի. Իմտի նէյէ՞ վաֆթիղ օլտունուզ. վէ օնլար՝ Յովհաննէսին վաֆթիղինէ՝ տէտիլէր:

Մորթ. Ա. 4: Յովհաննէս չէօլտէ վաֆթիղ էտէր իտի, վէ կիւնահըլար ա'ֆվըղը իչիւն թէվպէ վաֆթիղի

Ս. 13. Ինձիլին թիւրքձէ թէրճիւմէսինտէ սու-
յա էնտի վէ սուտան չոգտը իսթի'մալ օլունան
քէլամլարտան՝ վաֆթիղին թարղը հագգընտա պիր
պիւրհան իսթիհսալ օլունո'ւր մու :

Ճ. Խայրը : Չիւնքի մէզքիւր մահալլէրտէ
դուլանըլան Եունանի լուղէթլէր՝ տուխուլ եախօտ
խուրուճ էթմէք մա'նասընտա օլտուղլարը իչիւն ,
օլ թա'պիրլէրտէն վաֆթիղին պաթըրմազ իլէ օլ-
մասընա պիր իսպաթ թահսիլ օլունամալ : Պու-
թա'պիրլէրտէն սույա կիրմէք վէ սուտան չագմազ
անկաշըլըր . վէ էկէր սույա կիրմէք վաֆթիղ օլ-
մազ իսէ , խատըմ իլէ պերապէր սույա կիրէն Փի-
լիպպոս , վէ Քրիստոս իլէ սույա կիրէն Յովհաննէս
տախի վաֆթիղ օլմուշ օլուրլար : Իմտի սա-
տէճէ սույա կիրմէք վաֆթիղ օլմատըլը
հալտէ , Փիլիպպոս վէ Յովհաննէս՝ խա-
տըմ վէ Քրիստոս իլէ սույա կիրտիքտէն սօնկրա
օնլարը նէ՞ վէճ՛ իլէ վաֆթիղ էթտիլէր տէյիւ

վա'զ էտեր իտի :

Մատթ. Գ. 14, 15 : Ամա Յովհաննէս՝ Պէն սէնտէն
վաֆթիղ օլունմաղա միւհթաճ իքէն՝ սէ՞ն մի պանա կէ-
լիրսին տէյէրէք՝ օնու մէն՝ էտերիտի : Յիտուա իսէ ճէ-
վապ էտիպ՝ օնա տէտի . Հալա դօյվէր . զիրա պիղէ հէր
սատագաթը թէքմիլ էթմէյէ՝ պէօյլէ կէրէք տիր . օ
զէման օնու դօյվէրտի :

Մատթ. Գ. 1, 2 : Ալէ օլ կիւնլէրտէ վաֆթիղ է-
տիճի Յովհաննէս կէլիպ՝ Եէհուտիսթան չէօլիւնտէ վա'զ
էտիպ՝ տէր իտի . Թէվպէ էտին . զիրա կէօքլէրին փա-
տիշահըլըր եազլաշմըր տըր :

Եւէց Իթ. 4 : Ալէ Ահարոն հէմ օղուլարընը ճէ-
մա'աթ չատըրընըն գափուտունա եազլաշտըրասըն , վէ
օնլարը սու իլէ կայգայասըն :

Եւէց Ա. 19 : Ալէ Ահարոն հէմ օղուլարը օնտան
էլլէրինի վէ այաղլարընը կայգայալար :

Թատոց Գ. 3 : Օթուզ եաշընտան եօզարը էլլի եա-
շընատէք՝ ճէմա'աթ չատըրընտա խըզմէթ էթմէյէ պէօ-
լիյէ ճիւմլէ կիրէնլէրի եօզլայասըն :

սիւալ օլունապիլեր : Ա՛ղիզ Վիթապտա՝ օնլարըն էթտիյի վաֆթիզին պաթըրմա՞գ իլէ մի, եօխսա տէօքմէք եախօտ սէրփմէք իլէ մի օլտուզու թա՛րիֆ օլունմամըշ տըր :

Ս. 14. Բօմալըլարա օլան մէքթուպուն ալթըն- ճը Պապընտա պուլունան՝ «Վ՛օլիւմէ վաֆթիզին վասիթասի իլէ օնուն իլէ կէօմիւլաիւք» սէօզէրի իլէ նէ՞ անկլաշըլըր :

Ղ՛. Պու սէօզէրին մա՛նասը օլ Պապտէ պու- լունան «Վ՛օլիւմիւնիւն էմալինէ տիքիլմիշ ֆիտան» վէ «Պէրապէր խաչա չըգարըլտը» սէօզէրին մա՛- նասընա պէնկզէր Պու սէօզէր իսթիա՛րէ իւզըէ գուլանըլմըշար տըր . վէ միւմիւնէրին՝ կիւնասա վէ ճիւմիէ ճիսմանի արզուլէրէ՝ մէյլ ու իւմիալէ- րէ գարըը էօլմիւշ օլտուզլարընը եախօտ էօլմիւշ օլմալարը կէրէք իտիյինի կէօթէրիլէր . նիճէ քի պիր կէօմիւլմիւշ՝ տիքիլմիշ վէ խաչա չըգմըշ քիմ- սէ հէր հալտէ պու տիւնեանըն մասլասաթլարընա էօլմիւշ տիր : Վէլամլարը եազան Բէսուլ Ա՛ղիզ Բուհ իլէ օլան վաֆթիզին սէմէրէսինի՝ քի եէնի տօղուշ տէմէք տիր, անկլաթմագ իսթէր, լաքին օլ սէօզէրին սու իլէ օլան վաֆթիզին թարպընա հիչ պիր կէօնէ մինասիպէթի եօգ տուր : Վ՛րիս- տոս պօղուլմագլէ էօլմիւշ օլսա իտի, օնուն էօ- լիւմիւ իլէ պաթըրմագլէ օլան վաֆթիզ արասըն- տա պիր միւշապէհէթ օլմուշ օլուր իտի . հալ պու քի Վ՛րիստոս խաչ իւզէրինտէ էօլտիյիւ իչիւն, պու թարղ էօլիւմ իլէ պաթըրարագ վաֆթիզ էթմէք պէյնինտէ հիչ պիր կէօնէ մինասիպէթ եօգ տուր :

Ս. 15. Ա՛ղիզ Վիթապտա գէրբի կէչմիւշ օ- լան իլք Վ՛րիսթիան վաֆթիզի հա՞նկըսը տըր :

Ղ՛. Պէնտէկոստէ կիւնիւնտէ՝ Բէսուլուն վա՛-

զը իլէ իմանա կէլէն իւչ պին քիշինին վաֆթիղի տիր : (ւ)

Ս. 16. (Ն)լար նէ՞ թարղ իլէ վաֆթիղ օլտուլար :

Ղ. Աերփմէք եախօտ տէօքմէք իլէ վաֆթիղ օլտուլարը հեր վէճճ իլէ իճթիմալ տիր : Պուքէյֆիյէթ Արուսաղէմ շէհրինտէ վազի՞ օլտու , քի՞ տաղ իւզերինտէ պինա օլմուշ օլուպ՝ եազընընտա նէ կէօլ , նէ ըրմաղ , նէ տէ տէնիղ վար իտի վէ Աիլօամ տէնիլէն հափուզտան մա՞տա սուլազ մաճալ եօգ իտի : Պունտան գաթ՞ինազար՝ Րհսուլէրին՝ պիր կիւնտէ պունլարըն ճիւմլէսինի պաթըրըպ վաֆթիղ էթմէլէրի մուհալ գապիլինտէն իտի :

Ս. 17. Պօղոս Առաքեալ նի՞ճէ վաֆթիղ օլտու :

Ղ. Աերփմէք եախօտ տէօքմէք իլէ վաֆթիղ օլմուշ օլմալը տըր : Չիւն կէօրիւնիւր քի , Ղամասիոս շէհրինտէ Յուդա նամ պիր քիմէսնէնին էվինտէ վաֆթիղ օլտու : (յ)

Ս. 18. Օլ զընտան պէքճիտի վէ ֆամիլեասը նի՞ճէ վաֆթիղ օլտուլար :

Ղ. Պիլա շիւսիճէ սերփմէք իլէ , շիւն եարը կէճէտէ զընտանտա վաֆթիղ օլտուլար . հէմ էվտէն տիշարը չըգմըշ օլտուլարընըն զիբրի եօգ

(ւ) Գործ . Բ . 41 : իմտի օնուն սէօղիւնիւ սէվինճ իլէ գապուլ էտէնլէր վաֆթիղ օլտուլար , վէ օլ կիւն օնլարա իւչ պին ճան գատար գամմ՞ օլտու :

(յ) Գործ . Թ . 11 , վէ ԻԲ . 16 : վէ Բապոյ օնա տէտի . Բապոյ՞ Տօղրու տէնիլէն սօգաղա վար , վէ Յուդանըն էվինտէ Թարսուսը Աօղոս նամ քիմէսնէն արա . զիրա իշթէ տուա՞ էտէյօր : վէ շիմտի նէ կէճէքիբսին . գապ , վաֆթիղ օլ , վէ օնուն սարնա նրտա էտիպ՞ կիւնաշլարընտան եայգան :

տուր: (Զ)

Ս. 19. Կուռնէլիոսուն էվինտէ իմանա կէլէն-
լէր նի՞ճէ վաֆթիզ օլտուլար:

Ղ. ԻՆժիմայէն՝ սերփմէք եախօտ տէօքմէք ի-
լէ. շիւնքի, Պետրոսուն՝ «Պու քիմնէլէր վաֆ-
թիզ օլմայալար տէյիւ պիր քիմսէ սույու մէն՝ է-
տէպիլի՞ր մի» տէտիյի սէօլէրին աչոգ մանասը
պու տուր. եա՛նի՛ օնլարըն վաֆթիզի իշիւն սու-
յուն կէթիրիլմէսինի մէն՝ էտէպիլի՞ր մի: (ւ)

Ս. 20. Սերփմէք եախօտ տէօքմէք՝ վաֆթիզ
էթմէնին լայրզլը թարզը օլտուղունա տաճա պաշ-
գա իսպաթլար վա՞ր մը տըր:

Ղ. Պունու սապիթ էտէն պա՛ղը քէյֆիյէթ-
լէր տաճա վարտըր: Վաֆթիզ՝ ճէմա՛ւթ ի՛ պա-
տէթինին պիր ա՛մէլի օլտուղու իշիւն, օնուն իճ-
րասը ի՛ պատէթ մաճալինտէ օլմագ կերէք տիր:
Ը՛ղիզ Քիթապտա զիրը օլունմամըշ տըր քի՛
վաֆթիզ իճրա էթմէք զուհուր էթտիյի ճալ-
տէ, միւմինէր ի՛ պատէթ մաճալինտէն պաշ-
գա պիր եերէ կիտերլէր իտի, պիլ ա՛քս վաֆ-
թիզ ի՛ պատէթ էթտիքլէրի եախօտ իմանա կէլ-
տիքլէրի եերտէ իճրա օլունուր իտի կիպի ի՛ ֆա-
տէ օլունուր: Է՛մ տախի՛ Ը՛ղիզ Քիթապտա՛
սուտա տէյիլ իլա սու իլէ վաֆթիզ օլտուլար
տէնիլիր:

Թէքրար՝ պաթըրմագ վաֆթիզի հէր վագըթ
էտէպ վէ միւնասիպէթ իւզըէ իճրա օլունամալ.

(Զ) Գործ. ԺԸ. 30. 33: Վէ օնլարը տիշարըյա կէ-
թիրիպ տէտի. Եա՛ էֆէնտիլէր՝ պանա նէ՞ էթմէք կէ-
րէք տիր քի՛ խէլաս պուլայըմ՝: Վէ օնլարը կէճէնին
հէման օ սաաթընտա ալըպ՝ եարալարընը եպգատը, վէ
տէր ա՛գապ քէնտիսի վէ հէփ օնա միւթալիզ օլանլար
վաֆթիզ օլտուլար:

(ւ) Պագ Գործ. Պապ Ժ:

Տէմ պա՛ղը մէ՛կէքէ՛ծլէրտէ սու տօնմուշ օլտու-
 զունտան, սէնէնին չօգ գըսմընտա իճրասը միւմ-
 քին օլամազ. պա՛ղը վազըթ տախի վաֆթիզ օ-
 լամազ քիմսէլէրին խասթալըզը եախօտ զախ՝Ֆի-
 յի սէպէպինտէն իճրա օլունամազ: Ա՛մա սերփ-
 մէք եախօտ տէօքմէք լլէ օլան վաֆթիզ՝ Տէր վա-
 զըթ էտէպ վէ միւնասիպէթ իլէ, Տէր իգլիմտէ,
 սէնէնին Տէր էյամընտա վէ վիճուտուն Տէր հա-
 լինտէ իճրա օլունապիլիբ:

Պու պիւրհանլարտան աշիքեար տէյի՛լ մի տիր
 քի. Վիլիսէնին օլ Ա՛ղիմ՝Պաշը պու քէյֆիյէթ-
 լէրէ ալեհաճ օլարագ, վաֆթիզ Տէր հալտէ պա-
 թըրմագ իլէ իճրա օլունտուն տէյիւ էմր պույուր-
 մուշ օլամազ:

Ս. 21. Ա՛աֆթիզ թէքրարլանապիլիբ մի:

Ղ. Խաջը: Ա՛ղիզ Վիթապտա թէքրարլան-
 մասը իշիւն պիր թէնպիճ եախօտ բուխասթ եա-
 խօտ պիր էմալ եօգ տոր: Ա՛աֆթիզ այնը-
 նըն մէֆհումու տախի պունու եասագ էտէր:
 Ա՛աֆթիզին թէքրարլանմասը՝ Ա՛ղիզ Րուհուն
 վաֆթասի իլէ եիւրէյին պիր տէֆա՝ թէճտիտ օ-
 լունմասը խէլասա քիֆայէթ էթմէտիյինէ տէլա-
 լէթ օլմուշ օլուր. պու իսէ՝ Խէլաս էտիճիմի-
 զին ի՛թիպարընա խալէլ կէթիրմէք տիր: Վիճէ
 քի սիւննէթ պիր քիմսէյէ եալընըզ պիր տէֆա՝
 իճրա օլունուր իաի իսէ, էօյլէ տէ վաֆթիզ՝ պիր
 տէֆա՝ իճրա օլունմալը տըր: Ա՛ղլէ պալիզ օլան ա-
 տէմին վաֆթիզինտէ օլտուզու կիպի պիր մա՛սումուն
 վաֆթիզինտէ տախի սու՝ Ա՛ղիզ թէսլիսին ատընտա
 գուլանըլըր: Իմտի էյէր մա՛սումուն վաֆթիզի-
 նին ի՛թիպարը եօգ իսէ, իմանա մալիք օլմատըլն-
 տան տըր. վէ էյէր իմանըն օլմամասը մա՛սում վաֆ-
 թիզինի իպթալ էտէր իսէ, եինէ իմանըն օլմամասը

ա՛գլէ պալիղ օլանըն վաֆթիղինի տախի իպթալ էտեր : Ա՛ է մատեմ քի պա՛ղը քիմսէլէր իման թագրիրլէրինի միւրայրլըգ իլէ էտերլէր , պու քէյֆիլէթ եօգարքի էֆքեար իւղրէ օնլարըն վաֆթիղինի իպթալ էթմիշ օլուր . պու պէօլէ օլտուղու սուրէթտէ՛ օնլար սօնկրա սահիհէն իմանա կէլտիրլէրի թագտիրտէ , թէքրար վաֆթիղ օլմաղա պօրճու օլուրլար : Աշթէ պու մինվալ իւղրէ վաֆթիղին թէքրար պէ թէքրար իծրա օլունմասը լաղըմ կէլիպ , ասլա սօնու կէլմէղ , վէ տիւնեատա քիմ վաֆթիղ օլմուշ՝ քիմ օլմամըշ տրր տէյիւ մա՛լիւմ օլմատրղընտան , պիր Վիլիսէ իհտաս վէ թանղիմ էթմէք տէ միւմքին օլմաղ :

Իտի կէր՝ ք մա՛սումըուգտա վէ կէր՝ք քէմալտէ վաֆթիղ օլմուշ օլանլարը թէքրար վաֆթիղ էթմէք զայէթլէ մինասիպէթսիղ՝ վէ Մըղիղ Վիթապըն մէֆհուսունա մուղայիր տիր :

Ս . 22 . Ա վաֆթիղին թարղը նէ օլտուղու վէ օնա լայրգ օլան քիմ օլտուղու հազգընտա զիւիւ՛մլէր պիր օլմատրղընտան , պու քէյֆիլէթ՝ պիր Բապպ վէ Աֆէնտիմիղ Յիսուս Վրիստոսուն քիլիսէլէրինին վէ օնլարըն աղալարընըն պիրիպիրի իլէ իլհապըգ էթմէլէրինէ մանի՛ սէպէպ օլապիլի՛ր մի :

Ճ՝ . Խայրը . զիրա պու շէյի պիր միւմանա՛աթ սայմապ ա՛գլ ու իտրաքէ՛ Վրիսթիան մուհապպէթինէ վէ Մըլսհըն Վէլամընա մուղայիր տիր : (ս)

(ս) Ա կորնթ . Ժ . 17 : Ձիւնքի պիղ չօգ իքէն , պիր էքմէք՝ պիր թէն իղ . զիրա հէփիմիղ օլ պիր էքմէքտէն հիսսէտար օլուրուգ :

Ա կորնթ . ԺԲ . 12, 13 : Ձիրա նիճէ քի թէն պիր իքէն՝ չօգ ա՛ղասը վար , վէ պիր թէնին հէփ ա՛ղասը չօգ իքէն՝ եինէ պիր թէն տիր , պունճիլէյին Քրիստոս տախի . Ձիւնքի պիղ հէփիմիղ պիր Բուհուն վասիթասի իլէ պիր թէն իչիւն վաֆթիղ օլտուգ , Եհհուտիլէր տէ՛

Բապպըն ախշամ Թա'ամը

Ս. 1. Բապպըն ախշամ Թա'ամը տէմէքլէ նէ՞
անկլաշըլըր :

Ճ'. ()Լ ա'ղիզ ային տիր քի , ընունլա Վրիստոսուն սիյասէթլէրի վէ էօլիւմիւ զիբը օլունուր :

Ս. 2. Պու ային քիմի՞ն էլի իլէ վէ նէ՞ վա-
գըթ իհտաս օլունտու :

Ճ'. Յիսուս Վրիստոսուն էլէ վերիլտիյի օլ
հիյակէթլու կէճէտէ՞ ընուն էլի իլէ իհտաս օլուն-
տու : (Վ)

Ս. 3. Պու քէյթիյէթտէ իսթի'մալ օլունան
նէսնէլէր նէ՞ տիր :

Ճ'. Լչքմէք վէ շարապ տըր : (Վ)

Ս. 4. Պունլար նէյէ՞ թէշպիհ տիրլէր :

Ճ'. Փարէլէնէն էքմէք վէ տէօքիւլէն շարապ՝
Վրիստոսուն խաշտա ինսանլարըն կիւնահլարը ի-
չիւն էօլտիւյիւնտէ փարէլէնմիշ օլան թէնի'նէ վէ
տէօքիւլմիւշ օլան գանընա թէշպիհ տիրլէր : (Վ)

Ս. 5. Բապպըն ախշամ Թա'ամընտա օլան էք-
մէք վէ շարապա Վրիստոսուն սահիհ թէնի վէ

Նունանիլէր տէ՞ գուլլար տէ՞ ազատլըլար տէ , հէփիմիզ
տէ պիր Բուհա սուվարըլարգ :

(Վ) Ա կ'րի'ն . ժԱ . 23—25 : Զիրա պէն Բապպտան՝
սիղէ տախի թէսլիմ էթտիյիմի ալտըմ , քի Բապպ Յի-
սուս՝ էլէ վերիլտիյի կէճէտէ էքմէք ալտը , վէ շիւքը
էտիպ փարէլէտի , վէ տէտի . Ալըն , եէյին , պու՝ սիգին
իչիւն պէնիմ փարէլէնէն թէնիմ տիր . պունու զիբըիմ
իչիւն էյլէյին : Քէզպիբ ախշամ Թա'ամը էթտիքտէն
սօնկրա՝ գատէհի տախի ալըպ տէտի . Պու գատէհ՝ պէ-
նիմ գանըմտա եէնի ա'հտ տըր . հէր իչտիյինիգտէ պու-
նու պէնիմ զիբըիմ իչիւն էյլէյին :

գանը տըր տէյիւ ի'թիպար օլունմալը՞ մը տըր :

Ղ. Խայրո. Ֆագաթ օնլարա նուսուսէ տէյիւ նազար օլունմալը տըր : Թէպտիլի զաթ թա'լիմաթը, եա'նի' էքմէք վէ շարապ Ֆիլհագիգաթ Գուրթարըճընըն սահիհ թէն վէ գանընա թէպտիլ օլուր տէյիւ իտտա'ա էտէն թա'լիմաթ՝ գապուլ օլունուպ վա'զ օլունան պաթըլըզլարըն էն պէօյիյիւ տիր : Վրիստոսուն ասըլ ինսանի ճէսէտի օնպին եերտէ պիրտէն հազըր պուլունուր տէյիւ գըյաս էթմէք պաթըլիյէթին սօն տէրէճէսի տիր :

Ս. 6. Վրիսթիանլըղըն իշպու ա'տէթինէ պաշգա նէ՞ իսիմլէր վէրիլիր :

Ղ. Իշպու Րապպըն Լիշամ թա'ամը "Սըրը", "Իլհագլըգ", "Լչքմէք փարէլէմէք", "Համա" եախօա "Թէշէքքիւր" տախի թէսմիյէ օլունուր :

Ս. 7. Նի՛շիւն պու իսիմլէր իլէ թէսմիյէ օլունուր :

Ղ. Րապպ քէնտիսի թա'յին էթտիյի իշիւն, քէնտի զիքրինէ իճրա օլտուղունտան վէ ճանա էլգէմ վէ զանի զիյաֆէթ օլտուղունտան Րապպըն Լիշամ թա'ամը թէսմիյէ օլունուր : Միւսիլէրին պիրիպիլէրի իլէ վէ Վրիստոս իլէ օլան րուհանի իլհագլըղըն ա'զիլ նիշանէսի օլտուղունտան՝ Իլհագլըգ տախի թէսմիյէ օլունուր : Վրիստոսուն խաչտա փարէլէնմիշ թէնինէ թէշպիհէն էքմէյին փարէլէնմէսինտէն՝ Լչքմէք փարէլէնմէսի տախի տէնիլիր : Վրիստոսուն իշպու այնի իհտաս էյլէտիյի վագըթ համա ու թէշէքքիւր սունտուղու էճիլտէն, վէ Վրիսթիանլարըն պունու իճրա էթտիլէրի թագտիրտէ, Գուրթարըճընըն էօլիւմիւնիւ մէմնունիյէթլէ զիքր էտէրէք թէշէքքիւր արղ էյլէտիլէրի իշիւն՝ Համա

եախօտ թէչէքքիւր թա'սիր օլունմուշ տուր:

Ս. 8. Բապպըն Լ'իշամ թա'ամընըն թապի-
ա'թը վէ մէրամ ու նիյէթի նէ՞ տիր:

Ղ'. Օկեր, իլհագլըզ վէ մուա'հէտէ նէվի'ն-
տէն պիր ային օլուուղու էճիլտէն՝ Քրիսթիան-
լար պէյնիտէ պիրլիք պաղը վէ Քրիստոսա
շայիրտ օլմանըն պիր նիշանը տըր: Քրիստոսուն
վէ սնուն գավը թարաֆընտան լուժֆ ա'հտընըն
պիր միւհըրիւ տիր: Երա'ամ իչիւն Քրիստո-
սուն իքիսճի զուհուրինէ տէկին միւտէմ գալաճագ
պիր ային տիր: Իշպու այնըն մախուս մէրամ
ու նիյէթի՝ միւպարէք Գուրթարըճըմըզոն փիւր
մէմնունիյէթ ու ա'շգ օլան զիքրինի հըֆը էթմէք
տիր: Հաքէզա Քրիստոսուն էօլիւմիւնիւն եա-
տիկեարը տըր, հէմ տախի ինսանըն գապահատ-
լը վէ միւճըրիմ հալինի վէ խէաս օլմասընտա Լ'ը-
լահըն ի'նայէթինի պէյան էտէր: (ա)

Ս. 9. Բապպըն Լ'իշամ թա'ամընըն իճրա-
սընը ֆարզ էտէն քէյֆիյէթլէր նէ՞ տիր:

Ղ'. Մէմնունիյէթ, զաթի մէնֆա'ամ, Քրիս-
տոսուն շան ու թէնպիհի հէմ տախի Քեսուլէրին վէ
էվվէլքի Քրիսթիանլարըն ատէթի պունուն իճրա-
սընը ֆարզ էտէր: Ղիւմլէ ատէմլէր պու այինէ
իլհագ օլմազա պորճու տուրլար: Իշպու քէյֆի-
յէթ օնլարա ֆարիզէյի զիմմէթ վէ ալիմ քէրէճ

(ա) Ա. Կորնթ. ԺԱ. 25—26: Հեր իչտիյինիզտէ պունու
պէնիմ զիքրիմ իչիւն էյլէյին: Ձիրա հէրպու էքմէյի
էտտիյինիզտէ՝ վէ պու գատէհի իչտիյինիզտէ, Բապ-
պըն էօլիւմիւնիւ իլան էտէրսինիզ թա կէյէնէտէք:

Ա. Կորնթ. Ժ. 16, 17: Միւպարէքլէտիյիմիզ պերէ-
քէթին գատէհի՝ Քրիստոսուն գանընըն իլհագլըզ տէ-
յի'լ մի. փարէլէտիյիմիզ էքմէք՝ Քրիստոսուն թէնի-
նին իլհագլըզ տէյի'լ մի: Ձիւնքի պիզ շօք իքէն, պիր
էքմէք՝ պիր թէն իզ. զիրա հէֆիմիզ օլ պիր էքմէքտէն
հիստէտար օլուրուզ:

ու ի՛նայեթ տիր : (բ)

Ս. 10. Բապպըն Ախշամ Թա՛ամը քիսկէրէ
Թագսիմ օլունմալը տրր :

Ճ՛. Մա՛սու՛լարա, փէք նատան վէ ճահիլ
քիսսէլէրէ, պուտալալարա, աշիքեարէն միւլ-
Տիւտէրէ վէ Թէվպէսիպէրէ վէրիլմէսի ճայիղ տե-
յիլ տիր : Իլլա ճիւմլէ իմանա կէլմիշ տէյիւ իւ-
միտ օլունուպ Ալլահ ի է վէ օնուն գազմը իլէ ա-
շիքեարէն ա՛հտ էթմիշ օլանլարըն ճիւմլէսինէ վէ-
րիլմէսի վաճիպ տիր : Վիլիսէնին իլճաղըղնտա
օլան կէրէք էրքէք վէ կէրէք գարը՝ ըէսմէն Վրիս-
Թիան օլանլար իշիւն պու ային իճտաս օլունմուշ
տուր : Ա է պու սէպէպտէն տէյիլ եիւրէյի Թէպ-
տիլ էտիճի՛ իլլա ՎրիսԹիանլարը մա՛մուր էտիճի
պիր ային տէյիւ օնա նալար օլունմալը տրր : (ց)

(բ) Մաղ՛. ՃԹԶ. 12, 13 : Բապպա՛ պանա օլան ճիւմլէ
իճասնընա պէտէլնէ՞ մուգապիլ վէրէյիմ՛ : Խէլասըն քեա-
սէսինի ալայըմ՛, վէ Բապպըն իսմինէ նիտա էտէյիմ :

Մաղբ. Ժ. 32, 33 : Իմտի պէնի ատէմլէրին էօնիւն-
տէ հէր քիմ իզրար էտէրսէ, պէն տախի օնու կէօք-
լէրտէ օլան Փէտէրիմին էօնիւնտէ իզրար էտէճէյիմ :
Վէ պէնի ատէմլէրին էօնիւնտէ քիմ ինքեար էտէրսէ,
պէն տախի օնու կէօքլէրտէ օլան Փէտէրիմին էօնիւնտէ
ինքեար էտէճէյիմ :

Ղաւ. ԻԲ. 11 : Պունու պէնիմ զիքրիմ իշիւն էյլէյին :

Գաղճ. Ի. 7 : Վէ հաֆթանըն իւք կիւնիւնտէ՛ պիզ
էքմէք տօղրամազա ճէմ՛ օլմուշ իքէն, Պօզոս էրթէսի
կիւնտէ չըգաճազ օլմաղըլա՛ օնլարա սէօյլէր իտի :

(ց) Ելէց ԺԲ. 48 : Վէ էանընտա պիր էապանճը մի-
սաֆիր օլուպ՛ Բապպա պասէք էտէճէք օլուր իսէ, օնուն
հէր էրքէյի սիւննէթ օլունա, վէ օլ զէման օնու էյ-
լէմէյէ էազրաշա, վէ տիյարըն էէրիսի կիպի օլա. աւ-
մա հիչ պիր սիւննէթսիզ՛ օնտան էէմէյէ :

Եսայ. ԽԳ. 5 : Պիրի՛ Պէն Բապպըն իմ տէյէ, պի-
րի տախի Յակոբուն ատը իլէ չարըլա, վէ պիրի էլի
իլէ Բապպա էազըլա, վէ Իսրայէին ատը իլէ լազըպլանա :

Մաղբ. Ժ. 32, 33 : Իմտի պէնի ատէմլէրին էօնիւն-
տէ հէր քիմ իզրար էտէրսէ, պէն տախի օնու կէօք-

Ս. 11. Պիր քիմնէ նէ՞ իսպաթա մալիք օլ-
մալը տըր քի՛ էնլի մէղճեպ օլտուղունա վէ իշպու
Րապպըն սօֆրասընա եագլաշմաղա սէլահիյէթի
օլտուղունա քէֆալէթի եա էմնիյէթի օլտուն :

Ճ՛. Սահիճ Վրիսթիան օլտուղունա վէ Մ՛-
զիզ Րուհտան եէնիլէնմիշ օլմատրղընտան զիյա-
տէ՛ եէնիլէնմիշ օլտուղունա զայէթլէ դու՛վէթի
իսպաթը օլմալը տըր : Շ իւպճէսիզ սահիճլիյէ
պ՛քլէնմէլի տէյիլ տիր : Իսպաթլարըն եախօտ սա-
Տիճլիյին տերէճէլերի Տէր Վրիսթիան Տագգըն-
տա պիր տէյիլ տիր :

Ս. 12. Րապպըն Մխշամ Թա՛ամընա նէ՞ Քիքր
իլէ իլճագ օլմագ կերէք տիր :

Ճ՛. Թէվպէ, իման, Թէվազի՛ւ, մէմնուն՛իյէթ,
իւմիտ, սէվինճ վէ գարընտաշ մուհապպէթի իլէ
իլճագ օլմագ կերէք տիր :

Ս. 13. Րապպըն Մխշամ Թա՛ամընա իլճագ

լէրտէ օյան Փէտերիմին էօնիւնտէ իզրար էտէճէյիմ՝
Վէ պէննի ատէմլէրին էօնիւնտէ քիմ՝ ինքեար էտերտէ,
պէն տախի օնու կէօքլէրտէ օյան Փէտերիմին էօնիւնտէ
ինքեար էտէճէյիմ :

Բ Կօրնի . Զ. 14—16 : Իմանսըզլար իլէ պիր պօյուն-
տուրուղա կիրմէն . զիրա սատագաթըն նահագգըզ իլէ
նէ՞ Տիսսէտարըզը՝ վէ ըշըըն գարանըզ իլէ նէ՞ իլճագ-
լըզը վար : Վէ Քրիստոսուն Բելիար իլէ նէ՞ իթթիֆա-
զը, եախօտ միւմնին՝ իմանսըզ իլէ նէ՞ Տիսսէսի վար :
Վէ Ալլահըն Տէյքէլինն՝ փութլար իլէ նէ՞ մինասիպէ-
թի վար . զիրա սիզ՝ տիրի Ալլահըն Տէյքէլի սինիզ,
նիճէ քի Ալլահ տէտի . Օնլարըն արասընտա սաքին օլ-
ճաղըմ, վէ արալարընտա կէզէճէյիմ, վէ օնլարըն Ալլահը
օլճաղըմ, վէ օնլար գալմիմ՝ օլճաղըզար :

Սալ՛. Ծ . 16 : Ամմա Փասրղա Ալլահ տէր քի՛ Սանա
նէ քի՛ գանուելարըմը նագլ էտերսին, վէ ա՛հարըմը աղ-
զընա ալըրըն :

Ատ՛. ԺԵ . 8 : Փասրղարըն գուրպանը Րապպա մթ-
բուհ տուր, ամմա տօղրուլարըն տուա՛սը՝ օնուն մաղ-
պուլու տուր :

օլանլարտան՝ օնա լայրգրնճա եագլաշմագ իչինն
նէ՞ մաթլուպ օլունուր :

Ճ՝. ()նլարտան մաթլուպ օլունուր քի՛ քէն-
տիլէրինի թէֆթիշ էյլէսինլեր, վէ Վրիսթիանա
լայրգ ֆալիլէթլէրինի տերէճի քէմալտէ իճրա
էթմէյէ ճէհտ ու զայրէթլէրի օլունն : Բապպըն
Լիշամ թա՛ամընտան կերէք էվվէլ կերէք օնա
իլհագ օլտուգլարը էանատէ վէ կերէք սօնկրա՛ օ-
նա մինասիպ թէֆէքքիւրլէրէ մէշղուլ օլալէրի
ճայիլ տիր : (-)

Ս. 14. Լայրգսրը թարղ իլէ եէմէք վէ էլմէք
նէ՞ տէմէք տիր :

Ճ՝. Բապպըն սօֆրասը հուզուրունտա իքէն
Վրիստոսուն զաթը, ըլ-թպէսի վէ մէմուրիյէթի
հագգընտա, եախօտ Բապպըն Լիշամ թա՛ամը-
նըն թապիա՛թը վէ մէրամ ու մագսէտի խուսու-
սունտա տօղրու ֆիքրտէ օլմամագ, եախօտ օլ վա-

(-) Ա. Կորնթ. Ժ. 21 : Բապպըն սօֆրասընտան հէմ
շէյթանլարըն սօֆրասընտան հիսսէտար օլմագա զատիր
օլմամագսընը :

Ա. Կորնթ. Ե. 7, 8 : Էգքի մայայը կիտերին, քի եէ-
ն խամուր օլասընը, նիճէ քի խամուրսուլ սունւլ .
չիւնքի պասեքիմիլ քրիստոս՝ պիզիմ՝ իչինն գուրպան օ-
լունտու : Իմօի պայրամ էտէլիմ՝, տէյիլ էսքի մա ա
իլէ վէ տէյիլ քէօթիւլիւք վէ եարամաղլըգ մայասը ի-
լէ՛ իլլա խուլուսի փաք վէ կերչէքիլք խամուրսուլու իլէ :

Ա. Կորնթ. ԺԱ. 28 : Իմօի ատէմ՝ քէնտինի սընասըն,
վէ պու վէճճ իլէ էքմէքտէն եէսին, վէ զատ հտէն իչինն :

Բ. Կորնթ. ԺԳ. 15 : քէնտինիլի սընայըն, էյէր ի-
մանտա իսէնիգ . քէնտինիլի թէճրիւպէ էյլէյին, եօի-
սա քէնտինիլի թանըմա՞ղ մը սընըլ քի՛ Յիսուս քրիս-
տոս սիզտէ տիր, էյէր քի ըէտա օլունմուշ տէյիլ ի-
սէնիլ :

Մարթ. Ե. 16 : Ըշղընըլ ատէմլէրին էօնիւնտէ պէօյ-
լէ պտընըլ վէրսին, թա քի սիզին էյի ա՛մէլէրինիլի
կէօրէլէր, վէ կէօրլէրտէ օլան ֆէտերինիլէ շիւքր է-
է էլէր :

դրթտա կիւնաս՝ Խելաս էտիճիմիզ վէ պու Վրիս-
թիանըդ սօրճու վէ իմթիազը հագգընտա սողրու
սույուչարա մալիք օլմամագ տէմէք տիր :

Ս. 15. Բապպըն Միշամ թա'ամընտան լա-
յըգսրզ թարզ իլէ եէմէք վէ իշմէքտէն նէ՞ նէ-
թիճէլէր հուսուլէ կէլիր :

Ճ'. Օխյաֆէթին ա'ղիմ սահիպի օլան Վրիս-
տոսա մագպուլ օլմամագ, վէ Հագգ թա'ալանըն
ղաղապընա մալհար օլմագ :

Պու էյէրչի ա'ղիմ պիր կիւնաս իսէ տէ, թէվ-
պէ օլունտուղու թագտիրտէ՝ ա'վվ օլունմագ կիւ-
նաս տէյիլ տիր : Ա'ղիզ Վրիթապտա՝ Վայըգսրզ
թարզ իլէ եէյէն վէ իչէն քէնտինէ հիւքմիւ ա'-
ղապ եէր վէ լչէր՝ իսթիմալ օլունան սէօլէր տէ-
մէք իսթէր քի, հիւրմէթսիղլիք իլէ վէ աղիզ շէյի
թէֆրիգ էթմէյէրէք եէյէն վէ իչէն՝ Ալասըն
կորչմ' ու զաղապընա միւսթահագգ օլուր : Պու
կիւնասա տիւչար օլան՝ Ալասըն՝ գապահաթլը
գազմընը թէտիպ էթմէք իչիւն իսթիմալ էթտիյի
տիւնեալի պէլա վէ միւսիպէթլէրէ միւպթէլա օ-
լուպ, թէվպէսիղ գալտըղը հալտէ, էնճամ էպէտի
հիւքմի ա'ղապա տիւչար օլուր : (†)

Ս. 16. Իշպու Բապպըն Միշամ թա'ամը
սրրընը իճրա էթմէյէ մէմուր օլան զաթլար քիմ-

(†) Ա Կորնթ. ժԱ. 27. 29, 30, 34: Շէգյէ քի՝ հէր
քիմ քի լայըգսրզ թարզ իլէ պու էքմէյի եէրտէ, ես
Բապպըն գատէհինի իչէրտէ, Բապպըն թէնինէ վէ գա-
նընա սուչու օլուր : Ձիրա լայըգսրզ թարզ իլէ եէյէն
վէ իչէն՝ Բապպըն թէնինի ֆարզ էթմէտիյինտէն՝ քէն-
տինէ հիւքմի ա'ղապ իչիւն եէր վէ իչէր : Պու սէպէպ-
տէն արանըգտա չօգ զայի՝ֆլէր վէ իսսթալար վար, վէ
վաֆիր քիմնէլէր վէֆաթ էտէրլէր : Ամնա էյէր պիր
քիմնէ աճ իսէ, էվտէ եէսին, թա քի հիւքմի ա'ղապ
իչիւն ճէմ՝ օլմայաընը :

է՞ր տիր :

Ղ. Նիղամը վէճճ իլէ նասպ ու թա՛յին օլուն-
մուշ Ինճիլին խրղմէթճիլէրի տիր : Պունլար իշպու
խրղմէթի իճրա էթմէքտէ՛ Վրիստոսուն իսմի իլէ
վէ հասէպ էլ մէմուրիյէթ ա՛մէլ էտէրլէր :

Ս. 17. Բապպըն Լխշամ թա՛ամը իճրասըն-
տա՛ Լ՛ղիղ Վրիթապտա պույրուլմուշ օլան ի՛պա-
տէթ վէ ա՛տէթլէր նէ՞ տիր :

Ղ. (1) Տուա՛ իլէ էքմէյի միւպարէքլէմէք,
վէ օնու փարէլէյիպ՝ իլհագ օլաճագ քիմսէլէրին
քեաֆֆէսինէ թագսիմ էթմէք :

(2) Տուա՛ իլէ շէրապը միւպարէքլէմէք, վէ օ-
նու քեասէյէ տօլտուրուպ՝ իլհագ օլաճագ զէվա-
թըն ճիւմլէսինէ վէրմէք. վէ՛

(3) Պիր իլահի օգուճագ :

Լ՛ղիղ Վրիթապտա պու խուսուս իչիւն մախ-
սուս պիր թէնպիճ պուլունմաղ իսէ տէ, իշպու
այնը իճրա էտէն քիմսէնին, քէյֆիյէթին խի-
թամընտա, Բէսուլէրին պերէքէթ տուա՛սը տէ-
նիլէն տուա՛յը օգուճասը մինասիպ կէօրիւնիւր : (+)

Ս. 18. Բապպըն Լխշամ թա՛ամընը՝ նէ՞,
թավը ու հիյէթտէ տուրուպ ախղ էթմէլի :

Ղ. Օնա մախսուս պիր թավը ու հիյէթ թէն-

(+) Մատթ. ԻԶ. 26—30 : Աէ օնլար եեր իքէն, Յի-
սուս էքմէյի ալար, վէ պերէքէթ օգույուպ փարէլէտի,
վէ շայիրտլէրէ վէրիպ տէտի. Ալըն, եէյին, պու՛ թէ-
նիմ տիր : Աէ դատէհի ալըպ՝ շիւքը էթաիքտէն սօնկ-
րա, օնլարա վէրիպ տէտի. Հէփինիղ պունտան իչին.
Զիրա պու՛ գանըմ՝ տըր, շօլ եէնի ա՛հտըն գանը քի՛
չօղլար իչիւն կիւնահար ա՛ֆվլըրնա տէօրիւլիւր : Աէ
սիղէ տէրիմ քի՛ շիմտէն սօնկրա արթըգ ասմանըն պու
մահսուլունտան իշմէյէճէյիմ, թա օլ կիւնէտէք քի՛
օնու Փէտէրիմին փատիշահըրնտա սիղէն իլէ եէնի ի-
չէճէյիմ : Անտէն օնլար իլահի օգույուպ՝ զէյթիւլիք
ասղընա չըգտըլար :

պի՛Տ գըլընմըշ տէյիլ տիր . լաքին՝ օթուրուր իբէն
 ախղ էթմէք մինասիպ տիր : Փափայա թապի՛ օ-
 լանլար՝ էքմէյէ վէ շէրապա սէճտէ գըլմագ ֆիբ-
 րի իլէ տիզ չէօքերլէր : Փրօթէսդանթլարըն պա՛-
 զըսը պու Տիյէթտէ տուրուպ ախղ էտէրլէր իսէ
 տէ , պէօյէ պիր ֆիբրէ մէպնի տէյիլ տիր :

Ս . 19 . Բապպըն Լխշամ թա՛ամը կիւնիւն
 Տա՞նկը վագթինտէ իճրա օլունմալը տըր :

Ճ՛ . Ս ագըթտա պիր պէիա եօգ տուր : Լ՛ղիզ
 Վրիթապլար պու պապտէ պիր մէճպուրիյէթ
 կէօսթէրմէտիյի իչիւն , Տալ ու քէյֆիյէթլէրին
 իգթիզասընա կէօրէ օլապիլիր : Վրիստոս օնու
 ախշամ իւսթիւ իճրա էթմիշ օլտուղու սէպէպտէն ,
 պիզ տախի ախշամ եախօտ ախշամա եագըն իճրա
 էթմէլի իզ տէնիլտիյի Տալտէ , պունա գարշըլըգ
 շու պահսը կէթիրէպիլիրիզ քի , իլք տէֆա՛սը
 իւսթ գաթ օտատա վէ օն իքի քիշիյէ վէրիլմիշ
 օլտուղու իչիւն , շիմտի տէ իւսթ գաթ օտատա վէ
 օն իքի քիշիյէ վէրիլմէք լաղըմ՝ կէլմէլի տիր :
 Պու սօն խուսուսա կէօրէ ա՛մէլ էթմէյէ , իլք
 խուսուս Տագգընտա օլտուղու գատար իսպաթլար
 վար տըր : Լխշամ թա՛ամը թէսմիյէ օլունտու-
 ղունտան՝ օնուն ախշամ իւսթիւ իճրա օլմասը
 ֆարղ իտիյինէ պիր իսպաթ թաճսիլ օլունամազ :
 Լչքի վագըթլարտա կիւնտէ իքի տէֆա՛ թա՛ամ
 օլունուր իտի , վէ պաշլըճա թա՛ամ՝ ախշամա
 օլուր իտի : Լաքին Բապպըն Լխշամ թա՛ամը
 կերէք էօյլէին , կերէք ախշամա , կերէք Տէր նէ
 վագըթ օլուր իսէ օլտուն , իճրա օլունապիլիր :

Ս . 20 . Պու ային նէ՞ գատար սըգ իճրա օ-
 լունսա կերէք տիր :

Ճ՛ . Լ՛ղիզ Վրիթապլար պու պապտէ մախուս
 պիր թէնպի՛Տ վէրմէմիշէր տիր : Վիլիսէլէրին Տիւս-

նի ընդասընա պրաղըլմը կէօրիւնիւր : Մէսուլէ-
րին պունու հաֆթատա պիր տէֆա՝ իճրա էյլէ-
տիքէրի իհթիմալ տըր : Պու. քէյֆիյէթ իհթի-
մալէն՝ Վրիսթիանլըղը նէշը էթմէքտէ, քիլիսա-
լէրի գուրմագտա վէ եէրտէն եէրէ եօլճուլուգ
էթմէքտէ մէշղուլ պուլունտուգլարընտան նէշաթ
էթտի : Պէլքի շիմտի Վրիսթիան մէմլէքէթլէ-
րինտէ այտա պիր՝ եախօտ իքի այտա պիր տէֆա՝
օլմասը մինասիպ տիր : (օ)

ՊԼՊ 31

Վիլիսէնին իտարէսի վէ ինթիզամը :

Ս. 1. Վիլիսէնին իտարէսի վէ ինթիզամը
տէմէքլէ նէ՞ անկլաշղըր :

Ղ. Վիլիսէնին ըուհանի մասլահաթլարընը ի-
տարէ էթմէքտէ ուսուլ վէ նիզամը անկլաշղըր :

Ս. 2. Պունլար՝ նէ՞րէտէ թէնպիհ պույրուլ-
մուշ տուր :

Ղ. Պիր ա՛լէսսէվէ վէճհ իլէ Մ՛ղեղ Վիթապ-
տա թէնպիհ գըլնմըշ տըր : Վիլիսէնին նիզամը
ինսանտան տէյիլ, իլլա Մլլահտան տըր : Վիլիսէ-
ճէ մասլահաթլարտա շէրիա՛թը պէլէտիյէ վէ փօ-
լիթիգիյէյէ նազար գըլընմալը տէյիլ տիր : Վրիս-
թիանլար հէր հալտէ՝ Մլլահըն Վէլամընտա պու-
լունան ու՛մումի գանուն վէ գայի՛տէլէրէ կէօրէ վէ
իգթիզաի հալէ նազարէն՝ Վիլիսէնին իտարէսի
վէ ինթիզամընըն ասըլ թարղընա գարար վէրմէլի

(օ) Գործ. Ի. 7 : Վէ հաֆթանըն էլք կիւնիւնտէ՝
պիղ էքմէք տօղրամաղա ճէմ՝ օլմուշ իքէն, Պօղոս . . .
օնլարա սէօլէր իտի :

Ճ. Քէնտի Գանուն պաղայրճըսը վէ փա-
տիշահը օլան Քրիստոստան ալըր : (բ)

Ս. 6. Պիր Քիլիսէ՝ քէնտի մէմուրլարընը ին-
թիխապ էթմէյէ վէ քէնտի մասլահաթլարընը ի-
տարէ էթմէյէ օլան դուտրէթ , իմթիազ վէ սե-
լահիյէթինի պաշգասընա թէսլիմ էտէպիլիօր մի :

Ճ. Քէնտի Գանուն պաղայրճըսը վէ փա-
տիշահը օլան Քրիստոսա խային օլմագսըլըն է-
տէմէզ :

Ս. 7. Պիր քիմնէ՝ պիր Քիլիսէյէ նա՞սըլ չօ-
պան նասպ օլունուր :

Ճ. Իւզէրինէ չօպան օլաճաղը Քիլիսէտէն
չօպանլըզ մէմուրիյէթինէ ինթիխապ օլունուր ,
օլ ինթիխապը քէնտի դապուլ էտէր վէ ա՛տէթ
իւզրէ նասպ վէ թա՛յին գըլընըր :

Ս. 8. Իշպու չօպանլըզ մէմուրիյէթինէ նասպ
ու թա՛յին օլմագ նէ՞ վէճճ իլէ վէ քի՞մլէրին էլի
իլէ իճրա օլուր :

Ճ. Չեա՛նաբրո-նի-ն իլէ , եա՛նի Ինճիլին րես-
մի իրըվէթճիլէրինին տուա՛սը վէ իւզէրինէ էլ
դօմասը իլէ իճրա օլունուր : (գ)

(բ) Եսայ . Թ . 6 , 7 : Չիրա պիզէ էվլատ տօղտու ,
պիզէ օղուլ վէրիլտի , վէ հիւքիւմէթ օնուն օմուզուն-
աա տըր . վէ օնուն իսմինէ Ա՛ճայրպ՝ Միւշիր՝ Գատիր Ալ-
լահ՝ Էպէտի Փէտէր՝ Սէլամէթ Սէրվէրի չաղըրլաճազ :

Գառիթին թախթը իւզէրինտէ վէ օնուն փատիշահ-
լըզը իւզէրինտէ՝ օնուն հիւքիւմէթինին արթմասընըն
վէ սէլամէթին նիհայէթի եօզ տուր , քի օնու շիմտիտէն
թա էպէտէ տէք հազզ իլէ վէ սատագաթ իլէ գայիմ՝
էտիպ մուզարրէր գըլա :

Եսայ . 14 . 22 : Չիրա պիզիմ՝ շերա՛թճըմըզ Բապպ
տըր , գանուն պաղայրճըմըզ Բապպ տըր , փատիշահըմըզ
Բապպ տըր . պիզի օ գուրթարաճազ :

(գ) Ա Տէ՛. Գ . 14 : Սէնտէ օլան պախշիշի իհմուլ
էթմէ , քի օ սանա՛ փէյղամպէրլիք վասիթասի իլէ ին-

Ս. 9. Վիլիսանին չօպանը՝ Ա՛զիզ Վիթապտա նի՞չիւն տիւրլիւ խիմլէր իլէ՛ մէսէլա եպիսկոպոս, չօպան, խըզմէթճի, պէքչի, իսթիար, խօճա, քէտիսիւտա վէ էլէի խիմլէրի իլէ թէսմիյէ օլունուր :

Ղ՛. Մեմուրիյէթինին տիւրլիւ պօրճլարընը պէյան էթմէք իչիւն, եա՞նի էտէճէյի նապարէթ իչիւն՝ եպիսկոպոս, վէրէճէյի բուհանի թա՛ամ իչիւն՝ չօպան, իճրա էտէճէյի խըզմէթ իչիւն՝ խըզմէթճի, օնուն զաթընտա պուլունմասը լազըմ կէլէն ույանըզզ իչիւն՝ պէքչի, կէօսթէրէճէյի վազարը վէ ա՛զըլը ի՛պր՛թ իչիւն՝ իսթիար, վէրէճէյի թա՛լիմ իչիւն՝ խօճա, թէվզի՛ էտէճէյի կէօնա կէօն ի՛նայէթլէր իչիւն՝ քէտիսիւտա, օնա էմանէթ օլունան սուհ Վէ պարը խըզմէթի իչիւն՝ էլէի թէսմիյէ օլունուր : (դ)

Ս. 10. Ինճիլին խըզմէթճիսինին պաշլըճա

թիարլար մէճիսինին սէնին իւզէրինէ էլլէր գօմսը իլէ վէրիլիշ աիր :

Գործ. Ժ. Գ. 2, 3 : Վէ օնլար Բապպա խըզմէթ էտիպ՝ օրուճ թուլթարլար իքէն, Ա՛զիզ Բուհ տէտի. Հալա Բառնաբասը վէ Սօդրու պանա պըրըն՝ օնլարը տա՛վէթ էթտիյիմ իշ իչիւն : Օ զէման օնլար օրուճ թուլթուպ՝ տուա՛ էթտիքտէն սօնկրա, էլլէրինի օնլարըն իւզէրինէ գօտուլար, վէ սալը վէրտիլէր :

(դ) Ա Տե՛. Գ. 1 : Պու սեօզ էմին աիր. Էյէր պիր քիմնէ եպիսկոպոսըլուզա հալէս էտէրսէ, էյի ա՛մէլ արզուլէր :

Երե՛. Գ. 15 : Վէ խիզէ՛ Եիւրէյիմճէ չօպանլար վէրէճէյիմ, վէ սիզի ի՛լմ իլէ վէ Ֆէհմ իլէ կիւտէճէքլէր :

Ա Կորնթ. Գ. 1 : Պիզի պիր ատէմ պէօյլէ՛ եա՞նի քրիստոսուն խըզմէթքէարլարը վէ Ալա՛ըն սըրըբարընըն վէքիլիարճարը կիպի սայսըն :

Ե՛. Գ. 17 : Եա՛ ատէմ օլու՛ սէնի Իսրայէլ էվիւնէ պէքչի գօտում :

Ա Գր. Ե. 1 : Արանըզտա օլան իսթիարլարա եալվարըրըմ, պէն քի օնլար կիպի իսթիար :

պօրճլարը նէ՞ տիր :

Ճ՝ Ինճիլի վա՛ղ էթմէք , ճէմա՛ւթ տուա՛ւ սրնտա գուլաղուղ օլմագ , սրորլարը՝ եա՛նի՛ վաֆթիղ վէ Բապպըն Բ.խշամ թա՛ամընը իճրա էթմէք , խասթալարը՝ զիյարէթ էթմէք , ճէնագէ գալտորմագտա՛ վէ նիքեաճ գըլմագտա՛ վաճիպ օլան այնը իճրա էթմէք , ճէմա՛ւթըն վէ մախտուսէն չօճուղարըն ըուհանի թա՛լիմինէ տիգգաթ էթմէք վէ գավմըն ճիւմլէ ըուհանի մաղահաթլարընա նա. զարէթ էթմէք տիր : (Ե)

II. 11. Ինճիլ իրզմէթճիլէրինին՝ Բլաճըն Քէլամընը վա՛ղ վէ պինլէրինի իճրա էթտիքլէրի գավմտան մէա՛շ ալմաղա հագգլարը վա՛ր մը տըր :

Ճ՝ Ի՛վվէթ վար տըր : Իշգու մէա՛շ՝ սատագա եախօտ իհսան կիպի տէյիլ , իլա հագգանիյէթ վէ նամուս իւզրէ էտա օլունաճագ պիր պօրճ կիպի սայրմալը տըր : Պիր գավմըն պու պօրճու իհմալ էթմէյէ սերպէսթիյէթի վէ ըուխասթը եօգ տուր . զիրա Բլաճ՝ պունու իւզերլէրինէ ֆարզ էթմիշ տիր . վէ օնու իհմալ էթմէք՝ պիլա կիւնաճ օլամաղ : ()նուն էմէքլէրինին մէնֆա՛ւթընա ճիւմլէ իլհագ օլանլար՝ օնուն կէչինմէսինէ եարտըմ՝ էթմէյէ պօրճու տուրլար : (շ)

Եփե . Դ . 11 : վէ թա՛յին էյլէտի . . . պա՛զըլարընը . . . խօճալար

Բ Կօրէի . Ե . 20 : Իմտի Ալաճ պիզիմ՝ վասիթամըզ իլէ եալվարըր կիպի՝ քրիստոսուն թարաֆընտան էլ իլիք էտէրիզ , քրիստոս իչիւն բէճա էտէրիզ , Ալաճ իլէ սուհ օլուն :

(Ե) Բ Տէ՛ . Դ . 2 : Սէօզիւ վա՛ղ էյլէ , վագըթը վէ վագըթսըգ՝ հագըր տուք , թա՛ղիր էյլէ , թէքտիր էյլէ , էյիլթ վէր՝ թէքմիլ սապր իլէ վէ թա՛լիմ իլէ :

(շ) Մաթի . Ժ . 9 , 10 : քէմէրլէրինիլտէ ալթուն եա կիւմիւշ եա պագըր՝ վէ եօլ իչիւն տաղարճըզ վէ իբէ գաֆթան վէ այագ գապարը վէ տէյնէք էտինմէն . զէրա իշճի քէնտի թա՛ամընա լայլոց տըր :

Ս. 12. Քիչիսէլէրին սարկաւազլարը իւզէրինէ էլ գօմազ (Յեռնադրէլ) լազր՝ մ' մը տրր :

Ճ. 1. Վէլէթ. հէր պիր սարկաւազ' էվվէլտէն ինթիխապ օլունտուղու մէմուրիյէթէ' իւզէրինէ չօպանըն էլ գօմասը վէ տուա' իլէ րէսմէն նասպ վէ թա'յին գըլլնմալը տրր : (է)

Ս. 13. Սարկաւազլարըն պօրճլարը նէ՞ տիր :

Ճ. Բապպըն Լիշամ թա'ամը իլհազըղ նտա (հաղարդ-նիւն) էքմէք վէ շէրասըր տաղըթմաղա, Փուզարա վէ միւհթաճ օլանլար իշիւն ճէմ' օլան սատազար ախղ էտ' պ թագսիմ էթմէյէ, Քիչիսէնին ճիւմլէ տիւնեազի մասլահաթլարընա նա-

Ա զ-րն. թ. 7. 11. 14. քէնտի մատրաֆը իլէ հիչ ճէնկէ կիտէն օլը՞ր մնւ. քի՞մ պաղ տիքէր տէ' օնուն մահասուլունտան եէմէզ. եօխաս քի՞մ սիւրիւ կիւտէր տէ' սիւրիւնիւն սիւտիւնտէն եէմէզ : Եյէր պիզ սիւզէ բուհանի շէյլէրի էքտիք իտէ, սիզտէն ճիւմանի շէյլէրի պիտէրտէք' պէօյիւք շէյ' մի : Բապպ տախի պէօյլէճէ' Աւետարանը վա'ղ էտէնլէր աւետարանտան կէշինէլէր տէյիւ թանգիմ էյլէտի :

Ա ՏԻ՛. Ե. 18 : Չիրա քիթապ տէր. Խարման տէօյէն էօրիւզիւն ազգընը պաղլամայասըն :

Գաղ. Ձ. 6 : Վէ քէլամը էօյրէնմէքտէ օլան' խօճաւընը հէր կէօնէ նի՛մէթլէրտէն հիստէտար էյլէսին :

Ե) Գաթ. Ձ. 2-6 : Վէ օն իքիլէր շայիրայէրին ճէմաթընը շաղըրըպ տէտիլէր. Ալլահըն քէլամընը թէրք էտիպ' սօֆրալար խըզմէթ էթմէմիզ խօշ տէյիլ տիր : Իմտի էա գարնասաշար' արանըզտան էյի շէհատէթ օլունմնւշ' Ազիզ Բուհ իլէ վէ իլմ' իլէ տօլու եէտի աւտէմլէր սէշին, քի օնլարը պու մասլահաթըն իւզէրինէ նասպ էտէյիմ' : Պիզ իտէ տուա'յա վէ օէօզիւն խըզմէթինէ տէվամ' էտէյիմ' : Վէ պու սէօզ' պիւթիւն ճէմաթըն հուզուբունտա խօշ կէօրիւնաիւ. վէ իման իլէ հէմ' Ազիզ Բուհ իլէ տօլու օլան Ստեփաննոս նամ քիմնէյի' վէ Փիլիպոսու վէ Պարսրոսու վէ Նիկանօբու վէ Տիմոթիւս վէ Պարմենայր վէ Անթաքիալը տէօնմէ Նիկողայոսու սէչտիլէր : Վէ օնլարը Բէսիւլէրին հուզուբունտա տուրտուրտուլար, վէ տուա' էտիպ' էլէլէրինի օնլարըն իւզէրինէ գօտուլար :

գար էթմէյէ վէ Ապիսկոպոսա՝ հէր մինասիպ թա-
րիգ իլէ՝ մէզհէպ խուսուսլարընըն իլէրիւլէմէսի ի-
շիւն եարտըմ էթմէյէ թա՛յին գըլընմըշար տըր :

Ս. 14. Վիլիսէ իտարէսինտէ՝ Վրիստոսուն
շէրիա՛թ վէ գանունլարընը Ֆիլի՛լէ կէթիրմէք գուտ-
րէթի քի՛մլէրէ մախսուս տուր :

Ղ. Իւ՛միւմիւ Վիլիսէյէ, եախօտ Վիլիսէնին
պու իշէ վէքիլ էթտիյի մուրախխասլարա մախ-
սուս տուր : (§ Է Լ)

Ս. 15. Վիլիսէնին հիւքմ ու գարարլարընտա
րէյ վ՛րիպ՝ ա՛մէլ էթմէք գարըլարա ճայիզ վէ
մինասիպ մի տիր :

Ղ. Խայըր : Պու շէյլէր Վիլիսէնին էրքէք
ա՛գալարընա մախսուս տուր. նիճէ քի Ալահըն
քէլամընըն թա՛լիմաթընտան մա՛լիւմ տիւր .
Վրիստոսուն վէ օնուն Ի՛հսուլէրինին վագթինտէ
վէ Աէհուտի մէզհէպի նիզամը իւզըէ տէ՝ Ալա-
հըն գազմընըն ա՛տէթինտէն վէ օնտան պերի հէր
տէհրտէ՝ հիւսնի նիզամ իւզըէ իտարէ օլունան
ճէմի՛ Վիլիսալէրին ա՛տէթինտէն մա՛լիւմ տիւր .
հէմ տախի Տէվլէթ մասլահաթլարընտա տերքետար
օլան ա՛տէթէ միւթապըգ տըր : Աքին Վիլիսէնին
տիշէհլի ա՛գալարը իլէ մէշվէրէթ էթմէք մինասիպ
վէ օնլարա բայէթ էթմէք կէրէք տիր . հէմ տա-
խի Վիլիսէնին ա՛մէլէրինէ վէ սիճիլէրինէ մա՛-
լիւմաթլարը օլմազա հագգլարը օլտուզունտան,
օլ մասլահաթլարըն՝ օնլարըն տախի խօշնուտ՝յէ-
թի իլէ օլմասը արզուլէնէճէք պիր քէյֆիյէթ
տիր : (ը)

Է Ա կորնի Ժ. Գ. 34, 35 : Գարըլարընը՛ քիլիսէլէրտէ
սիւքիւթ էթսինլէր . զիրա օնլարա՛ սեօյլէմէյէ բուխ-
ոսաթ եօզ տուր, իլլա միւթի՛ւ օլալար՝ նօմօսուն տախի
աէտիյի կիպի : Ամմա էյէր պիր շէյ եօյրէնմէք

Ս. 16. Վրիլիսէնին ճէմի՛ մասլահաթլարը
հագգընտա էքսերիյէթին ըէյ վէ գարարը թու-
թուլմալը՞ մը տըր :

Ղ. Լլվլէթ . լաբին ա՛մմէնին ըէյի իլէ օլմա-
սը տայիմա արգու էտէճէք շէյ տիր :

Ս. 17. Ըզըզ թարաֆը Վրիլիսէնին գարար-
լարը հագգընտա նի՛ճէ հարաքէթ էթմէլի տիր :

Ղ. Ըզըզըն մուխալիֆէթ էթմէսի՛ մուհապ-
պէթ՛ թէվաղիւ վէ գըլնան գարարա բազի օ-
լան պիր բուհ իլէ օլմալը տըր : Պու թարղ հա-
րաքէթ չօգ ֆէնալըզլարը մէքս էտէր :

Ս. 18. Վրիլիսէնին՝ քէնտինէ ա՛ղա օլմաղա
թալիպ օլանլարըն լիյագաթընը թէֆթիշ էտիպ՛
մինասիպ սայտըղը կ՛պի օնլարը գապուլ եա ըէտտ
էթմէյէ սէլահիյէթի վա՛ր մը տըր :

Ղ. Ըլպհէսիզ վար տըր : Վրիստոս օնլարա
պու սէլահիյէթի վէրիպ իւզէրլէրինէ Փարզ էթ-
միշ տիր : ()նլար պու մատտէտէ օնուն վէքիլի
կիպի ա՛մէլ էթմէլի տիրլէր :

Ս. 19. Թալիպ օլան քիմսէլէր՝ Վրիլիսէյէ գա-
պուլ օլունմազտան Խնճիլին թա՛լիմաթլարը՛ վէ
քէնտիլէրին պիզգաթ տինտարըզլարը խուսու-
սունտա թէֆթիշ օլունմալը՞ մը տըրլար :

Ղ. Փէք աշիքեար տըր քի, ի՛ւմիւմի Վրիլի-
սէտէն հախօտ օնուն մէմուրլարընտան , եախօտ
պունա մախսուս թա՛յին օլունմուշ պիր մէճլիստէն
թէֆթիշ օլունմալը տըրլար : Վրիլիսէնին գապու-

իթ էրլէքսէ , էվտէ քէնաի գօճալարընա սիւալ էթսին-
լէր . զերա քիլիսէտէ սէջլէմէք գարըլարա ա՛յըպ տըր :

Ս Տի՛ . Բ . 11, 12 : Գարը թէքմիլ իթաա՛թլէ սիւ-
քիւթ իլէ էջրէնսին : Ամնա գարըյա՛ էջրէթմէյէ եա-
խօտ էրքէյին իւզէրլինէ հիւքիւմէթ սիւրմէյէ իզին վէր-
մէմ , իլա քի սիւքիւթ օլա :

լարը պէօյլէճէ հըֆզ օլունմաը տըր քի, քէն-տինտէ օլան իւմիտտէն էօթիւրիւ ճէվապ վերմէ-յէ գատիր եախօտ րազի օլմայան պիր քիմսէ օ-նա տախիլ օլմասըն : Իմանտա զա'յիֆ օլան ա-տէմ իսէ, մուհապպէթ իլէ գապուլ օլունմագ կերէք տիր : (Բ)

Ս. 20. Վիլիսէ ա'ղալարընըն պիրի պիրինէ օլան պօրճլարը նէ՞ տիր :

Ղ. Լյլիք իչիւն պիրի պիրինէ նազար էտիպ' իգթիղա էթախյի հալտէ օնլարը թա'ղիլ' թէք-տիր վէ նասիհաթ էթմէլի տիրլէր : Լաքին միւթ-թէհիմ օլանլարա տիւնեալի ա'ղապ ու էզիյէթ իճրա օլունմամագ կերէք տիր : Վիլիսէնին թէք-տիրի պիւթիւն պիւթիւնէ թարզը ախէր, եա'նի' րուհանի տիր : (Ժ)

Ս. 21. Վիլիսէ ա'ղալարը նէ՞ սէպէպլէրտէն թէտիպէ միւսթահագգ օլուրլար :

Ղ. Լտէպ ու էրքեանա մուղայիր հարաքէթ-լէրի' վէ շերետիկոսլուգ թա'լիմլէրի սէպէպլին-տէն : (Է)

(Բ) Ա. Գե. Գ. 15 : Լաքին եիւրէքլէրինիցտէ Գապպ Ալլահը ա'ղիզէյին. վէ սիցտէ օլան իւմիտտէն էօթիւ-րիւ սիզտէն հէփ ճէվապ թալապ էտէնլէրէ՝ մահճուպ-լուգ իլէ վէ գօրգու իլէ ճէվապ վերմէյէ տայիմա հազըր օլասընըլ :

Հուլ. ԺԳ. 1 : Վէ իմանտա զա'յիֆ օլանը գապուլ էտին, շիւպհէլի միւպահէսէլէր իչիւն տէյիլ :

(Ժ) Ա. Տե. Ե. 20 : Գապահաթ էտէնլէրէ՝ հէփիսի-նին էօնիւնտէ թա'ղիլ էյլէ, թալլէրի գալանլարըն տա-խի գօրգուսու օլա :

Գուլ. 2. 1 : Եա' գարնտաշար' էյէր քի պիր ատէմ գապահաթտա անկօրզըն թութուլուրսա, սիզ րուհա-նիլէր պէօյլէ քիմսէյի մահճուպլուգ րուհու իլէ իսլահ էտին. վէ քէնտինի կէօգէթ, օլմայա քի սէն տախի թէճրիւպէյէ տիւշէսին :

(Է) Ա. Կր. Ե. 11 : Ամա հալա սիզէ եազտըմ քի՝

Ս. 22. Վրիստոս՝ Վիլիսէ թէէտիպի իչին պիր բէսմի գանուն վէրմի՞ն մի տիր :

Ղ՝. Լ, վլէթ. Մատթէոս Լնճիլինին օն սէքի-
զինճի դապընտա վէրմիշ տիր : (Լ)

Ս. 23. Պու գանուն՝ թէէտիպէ միւսթահազգ
օլան ճիւմէ մատտէլէրէ տայի՞ր մի տիր :

Ղ՝. Մաստուսէն կիզլիտէ օլան թէօհմէթլէրէ
միւթա՛ալիգ իսէ տէ, սայիր խուսուպարտա տա
կէօղէտիլմէսի մինասիպ տիր : Թէէտիպ՝ իլք վէ
իքինճի տէֆա՛ Վիլիսէտէն պիր Վօմիսիօն մա՛-
րիֆէթիլլէ իճրա օլունտուղու հալտէ, մէզքիւր
գանունուն բուհու մուհաֆաղա օլունապիլիր :

Ս. 24. Թէօհմէթլի օլանլար իսլահի նէֆս օլ-
տուգտա՛ Վիլիսէնին հուգուգ ու իմթիաղսրընա
թէքրար գապուլ օլունապիլիրլէ՞ր մի :

Ղ՝. Մինասիպ պիր իգրար վէրտիքտէն սօնկ-
րա գապուլ սլունապիլիրլէր : (Խ)

գարըմայսարնըզ, էյեր գարնտաշ անկըլան պիր քիմնէ
զինտքեար եա թամա՛քեար եա փութփէրէսթ եա սէօ.
յիւճիւ եա պէքրի եա գափըճը օլուրսա, պէօյլէ քիմնէ
իլէ պերապեր թաա՛մ պիլէ եէմէյեսինիզ :

Տի՞ր. Գ. 10: Հերեաթիկոս առեմի՛ պիքինճի վէ իքին-
ճի նասիհաթտան սօնկրա թէքր էլլէ :

(Լ) Մարթ. ԺԸ. 15—17: Ղէ էյեր գարնտաշն սանա
խաթա էտէրսէ, կիթ, վէ օնու՛ սէնին իլէ օնուն պէյ-
նինտէ թէնհաճա թա՛ղիր էլլէ. էյեր սէնի տինկլէրսէ,
գարնտաշընը գապանտըն: Ամմա էյեր տինկլէմէզսէ, քէն-
տին իլէ պերապեր պիր՝ եախօտ իքի քիշի տահա ալ,
թա քի իքի եա իւշ շահիտին աղընտան հէր սէօզ սա-
պիթ օլունա: Ղէ էյեր օնլարը տինկլէմէզսէ, ճէմիյէ-
թէ սէօյլէ, վէ էյեր ճէմիյէթի տախի տինկլէմէզսէ, օ-
նու էճնէպի թայիֆէտէն՝ վէ կէօմիւկիճիւ կիպի սոյ :

(Խ) Բ. Կրնթ. Բ. 6—8: Պէօյլէ քիմնէյէ՛ չօզ քիմնէ-
լէրտէն օլան պու թէքրտիր եէթէր : Շէօյլէ քի պեր ա՛քս՝
սիզ տահա զիյատէ պաղըշայըպ թէսէլլի վէրմէք կէրէք
սինիզ, քի պու միսիլլիւ քիմնէ փէք գասալէթտէն եու-
տուլմայա: Օնտան էօթիւրիւ սիզէ եարլարըրըմ քի՛ օ-
նա մուհապպէթ մուգարրէր էտէսինիզ :

Ս. 25. Պու իգրար նա՞սըլ պիր իգրար օլմա-
լը տըր :

Ղ. Սուհաքէմէ թաճթընտա օլան մատտէյէ
մախսուս աշիքեար՝ քեամիլ վէ ո՛ւմումէն օլմագ
կերէք տիր :

Ս. 26. Վիլիսէտէն րէտտ օլունմագ նէ՞ տե-
մէք տիր :

Ղ. Վիլիսէնին ճիւմլէ հուգուգ ու իմթիագ-
լարընտան գաթ՝ օլունմագ տէմէք տիր. վէ պու
տախի իճրա էտէն Վիլիսէնին վէ գաթ՝ օլունան
զաթըն ինտինտէ փէք մուհիմմ վէ հիյպէթլու
պիր շէյ սայրուս կերէք տիր : (ծ)

Ս. 27. Վիլիսէ ա՛ղալարընըն՝ րէտտ օլունմուշ
պիր ատէմ իլէ գօնուշմասը եախօտ պերապէր
եէմէսի ճայի՞գ մի տիր :

Ղ. Պայաղը իշէրտէ վէ մասլահաթլարտա ճա-
յիգ տիր. լաքին մախսուս իւլֆէթ վէ տօսթլուգ
թարզընտա եախօտ իգթիղա էթմէյէն իխթիլաթ
իլէ օլմամալը տըր : Վիլիսէտէն րէտտ օլմանըն թէ-
էսիրաթը՝ էօ՛մրիւն թապիի՛, Փամիլեաճա վէ միլ-
լէթճէ օլան հուգուգլարա տօգանմաղ :

Ս. 28. Պիր Վիլիսէ ա՛ղասը պիր քիմնէյէ
թէօհմէթ էթմիշ օլտուգու հալտէ, օլ քիմնէնին՝
միւթթէհիմին քէնտինի խօշնուտ էթտիյի վագը-
թէտէք՝ Րապպըն Լիշամ թա՛ամընտան կերի

(ծ) Ա կորնի. Ե. 4, 5 : Բապպըմըզ Յիսուս Քրիստոս-
տուն տար իլէ սիզ հէմ պէնիմ՝ բուհում ճէմ՝ օլուպ՝
Բապպըմըզ Յիսուս Քրիստոստուն գուգվէթի իլէ պէջլէ
քիմնէյի թէնին հէլաքի իշիւն՝ շէյթանա թէպիմ է-
տէսինիզ, քի Բապպ Յիսուստուն կիւնիւնտէ բուհ իտե-
լաս պուլա :

Ա Տի՛. Ա. 20 : Քի Օնլարտան Հիմնոս վէ Աղէք-
սանդրոս տուր, Օնլարը քի շէյթանա թէպիմ էթտիմ,
թա քի քիւֆը էթմէմէք իշիւն թէրպիյէ օլալար :

տուրմասը ճայի՞ց մի տիր :

Ղ. Էիջ պիր վեճճէ ճայից տէյիլ տիր : Այլից Քիթապըն Տիջ պիր մահալինտէ պունուն էմնալի եօգ տուր. վէ ասլա իսթիհսան օլունմազ : Բապպըն Ախշամ թա'ամընա օլան իլճաղըգ՝ պիր վիւճուտ կիպի՝ պիւթիւն Քիլիսէ իլէ, տէյիլ օնուն այրը այրը ա'գալարը իլէ իճրա օլունուր :

Ս. 29. Թէօճմէթլի առեմ նէ՞ հարէքէթ էթմէլի տիր :

Ղ. Ինճիթտիյի քիմնէյէ կիտիպ՝ սուչունու իգրար էտերէք թէվպէսինի պէյան էթմէլի վէ ա'ֆիլըգ տիլէմէլի տիր : (4)

Ս. 30. Միւթթէհիմին թէվպէ էթտիյի թագտիրտէ, ինճինմիշ օլան քիմսէնին օնա պօրճու նէ՞ տիր :

Ղ. Թէվպէսի խալիս կէօրիւնտիւյիւ հալտէ, սուչունու պաղըչայըպ, օնունլա էթմէմիշ կիպի մուա'մէլէ էթմէլի տիր : (5)

Ս. 31. Քիլիսէ թերպիյէսինին մերամ ու մագսուտու նէ՞ տիր :

Ղ. Միւթթէհիմէրի իսլահ էթմէք, Քիլիսէյի այրպտան գուրթարմագ, վէ պաշգալարըն եիւրէյինտէ թէօճմէթ իչիւն պիր գօրգու փէյտա էթմէք տիր. եախօտ ու'մումէն Քիլիսէնին միւթէսէլի վէ մա'մուր օլմասը, վէ խուսուսիլէ թէէտիպ օլունանլարըն ֆայտէմէնա օլմասը տըր : (3)

(1) Յ. Ե. 16 : Պիրի պիրինիզէ սուչարընըղը իգրար էտին, վէ պիրի պիրինիզ իչիւն տուա՝ էյլէյին, թա քի շիֆա պուլասընըգ :

(4) Մ. Բ. 21, 22 : Օլ գէման Պեարու օնուն եանընա կէլիպ տէտի. եա՛ Բապպ՝ գարնտաշըմ՝ գա՞ջ քերրէ պանա խաթա էտերսէ օնա ա'ֆիլ էտէյիմ, եէտի՞ քերրէյէտէք մի : Յիսուս օնա տէտի. Սանա տէմէմ եէտի քերրէյէտէք, իլլա եէթմիշ քերրէ եէտիյէտէք :

(3) Ա. Կ. 5 : Պէօյլէ քիմնէյի թէնին հէլա-

ՊԼՊ 32

Պին եւլլւէ էյա՞

Ս. 1. Պին երլ թա՛պիր օլունան էյամ նէ՞ տէմէք տիր :

Ղ. Ըլլահըն Քիլիսէսինին պու տիւնեատա՛ շիմտիյէ գատար մալիք օլտուղու մէրթէպէտէն չօգ զիյատէ՛ իգպալ ու սա՛ատէթէ մալիք օլաճաղը վէման տէմէք տիր . էյամը մէղքիւրէտէ տիւնեանըն ճիւմլէ խանէտանը , գապիլէ վէ միլլէթլէրի Քրիստոստա միւպարէքլէնէճէքլէր տիր :

Ս. 2. Պէջլէ պիր էյամըն օլաճաղընա նէ՞ իսպաթ վար տլը :

Ղ. Պու խուսուստա Ըլլահըն քէլամընտա պուլունան մախուս վէ աչըգ փէյղամպէրլիքլէր : (2)

քի իչիւն՝ շէյթանա թէպիմ էտէսինիզ , քի Բապպ Յիսուսուն կիւնիւնտէ բուհ խէլաս պուլա :

Ղ. Յայ . Ի . 2 , 3 : Վէ Իպլիս վէ Շէյթան օլան աժտէրհայը՝ օլ գատիմ երլանը թուլթուու , վէ օնու պին երլ պաղլատը : Վէ օնու տիպսիզլիյէ աթուը , վէ գափայլպ՝ իւսթիւնտէն միւհիւրլէտի , թա քի պին երլ թէմամ օլունճայատէք՝ արթըգ թայիֆէլէրի ալտաթմայա . վէ օնտան սօնկրա պիրազ վազըթ չէօզիւլտէ կէրէք :

Սաղ . Բ . 8 : Պէնտէն տիլէ , վէ սանա միրաս իչիւն թայիֆէլէր՝ վէ սանա միւլք իչիւն եէրին նիհայէթլէրինի վէրէճէյիմ :

Սաղ . ՀԲ . 8-11 : Վէ տէնիզտէն տէնիզէ՛ վէ Ըրմապտան թա եէրին ուճլարընատէք հիւքիւմթ սիւրէ : Չէօլիւն սաքինլէրի օնուհ հուզուրունտա տիլ չէօքէլէր . վէ տիւլմէնլէրի թօփրազ եայայար , թարսիսին վէ առալարըն փատիշահլարը փէշքէշ կէթիւրէլէր . Շարանըն վէ Սարանըն փատիշահլարը հէտիյէ սունալար : Հէմ ճիւմլէ փատիշահլար օնա սէճտէ գըլալար . հէփ թայիֆէլէր օնա գուլլուգ էտէլէր :

Եայ . Բ . 2 : Վէ վազի՛ օլա քի սօն կիւնլէրտէ՛ Բապպ է-

Ս. 3. Օ՛րդ Կին Երբն նէ՞ պաշլըճա մախսու-
սիյէթլէրի օլաճագ տրը :

Ղ. (1) Ը՛ղիզ Բուհուն Ղանիմէթլէ տէօրիւլ-
մէսի :

(2) Բուհանի րշեղ վէ պիլկինին իզտիատ պուլ-
մասը իլէ՛ ինսան ա՛գլընըն գարանլըղը վէ Եանկ-
լըշլեղլարընըն տէֆ՝ օլմասը :

(3) Աւմուժի մուհապպէթ՝ տօսթլուգ՝ սէլամէթ
վէ իթթիֆագ :

(4) Տին թա՛լիմաթլարը՝ պօրճլարը՝ նիլամլարը
հէմ ատէթլէրի հագգընտա պիրլիք :

(5) Ը՛ղիմ տէրէճէտէ զապթի նէֆս՝ մէսրու-
րիյէթ վէ սա՛ատէթ :

(6) Նէր՝ Ղանիմէթլէ մահսուլ վէրիպ՝ Ինճի-
լին գանունունա միւթի՛ւ օլան պիր գավմտան
մէմլու օլաճագ տրը, վէ՛

վինին տաղը՝ տաղլարըն պաշընտա գայիմ օլաճագ, վէ
պայրըլարտան Եօղարը գալգաճագ տրը. վէ հէփ թայի-
ֆէլէր օնա իւշէճէքլէր :

Մաղտ. Ա. 11 : Զիրա կիւնէշին տօլտուղու Եեր-
տէն թա օնուն պաթտըղը Եերտէք՝ թայիֆէլէրաէ ա-
տըմ պէօյիւք օլաճագ, վէ հէր մահալտէ ասըմա քիւն-
լիւք վէ փաք փէշքէշ սունուլաճագ. զիրա ատըմ թա-
լիֆէլէրաէ պէօյիւք օլաճագ՝ տէյօրա՛նքէրլէրին Բապպը
Գա՛ն. Բ. 34, 35 : Սէն կէօրիւյօրսուն, թա քի պիր
թաշ քէսիլտի, ամմա էլլէրլէ տէյիլ, վէ օլ սուրէթին
տէմիրտէն վէ պալըրգտան օլան այագլարընա վուրտու,
վէ օնլար էզիլտի : Օլտէմ տէմիր՝ պալըրգ՝ պագըր՝ կիւ-
միւշ վէ ալիսուն պէրապէր էզիլիպ՝ Եաղ խարմանլարը-
նըն սաման ուֆաղը կիպի օլտուլար, վէ Եէլ օնլարը
կէօթիւրտիւ, վէ օնլարըն ասլա մահալի պուլունմասը.
ամմա սուրէթի վուրան թաշ պիր պէօյիւք տաղ օլ-
տու, վէ ճիւմլէ Եերի տօլտուրտու :

Յայր. ԹԱ. 15 : Վէ Եէալինճի մէլէք պօրույու
չալար, վէ կէօրտէ պէօյիւք սէսլէր օլտու, քի տէրլէր
իտի. Տիւնեանըն փատիշահլըղը՝ Բապպըմըրըն վէ օնուն
Քրիստոսունուն օլտու, վէ Եպէտլէր Եպէտլէրինճէ փա-
տիշահլըգ սիւրէճէք :

(7) Ղիւմլէ միլէթլեր՝ (էյեր ճիւմլէ ատէմլեր տէօնմէղսէտէ) Վրիստոսուն կերչէքլէքլերինէ վէ խէլասլնա տէօնէճէքլեր : (8)

(2) Եւոյ . ԽԴ . 3—5 : Ջիրա սուսուզուն իւզէրինէ սուլար՝ վէ գուրագ եերին իւզէրինէ սէլլեր տէօքէճէյիմ՝ . սէնին զիւրրիյէթինին իւզէրինէ Բուհումու՝ վէ էվլատլարընըն իւզէրինէ պերէքէթիմի տէօքէճէյիմ՝ : Վէ օնլար օթլար արասլնտա կիպի՝ սու աղընթըսարը եանընտա սէօյիլթլեր կիպի պիթէլլեր : Պիրի՝ Պէն Բապպըն իմ տէյէ , պիրի տախի Յակոբուն ասը իլէ չաղըրըլա , վէ պիրի էլի իլէ Բապպա իմզալանա վէ Խարայէլին էմի իլէ լազըպլանա :

Երե՛ . ԱԱ . 34 : Վէ արթըդ հիչ քիմսէ գօնշուսունա՝ վէ հիչ քիմսէ գարնտաշընա՝ Բապպը պիլ տէյերէք թալիմ՝ էթմէյէճէք . իլա հէփիսի օնլարըն քիւչիւյիւնտէն պէօյիլինէ վարընճայատէք պէնի պիլէճէքլէր՝ տէյօր Բապպ . զիրա եարամազլըզլարընը ա՛ջ վէ տէճէյիմ՝ , վէ կիւնահլարընը արթըդ խաթըրմա կէթիրմէյէճէյիմ՝ :

Եւոյ . ԻԵ . 7 : Վէ պու տաղտա հէփ գազմլէրին իւզէրինէ եայըմըլ էօթիւնիւն եիւզիւնիւ՝ վէ ճիւմլէ թալիֆէլէրին իւզէրինէ սերիլիչ փերաէյի հէլաք էտէճէք տիր :

Եւոյ . Լ . 26 : Վէ Բապպ գազմլընըն եարասընը պաղլաւարը՝ վէ պերէսինի սաղալթաղը կիւնտէ , պըն բըղը կիւնէչին բըղը կիպի՝ վէ կիւնէչին բըղը եէտի գաթ զիյատէ օլուպ՝ եէտի կիւն բըղը գատար օլաճազ :

Եւոյ . Բ . 4 : Վէ թայիֆէլէրին արասընտա շերաւթ կէօրէճէք , վէ չօդ գազմլէրի թէքտիր էտէճէք . վէ օնլար գըլըճլարընը սափանլարա՝ վէ մըղրաղլարընը թըրփանլարա տէօյէճէքլէր . թայիֆէ թայիֆէյէ գըլըճ գալտըրմայաճազ , վէ արթըդ ճէնք էօյրէնմէյէճէքլէր :

Եւոյ . ԺԱ . 6—9 : Վէ գուրա գուզու իլէ սաքին օլաճազ , վէ գափլան օղլաղըն պիլէսինճէ եաթաճազ , հէմ՝ տանա վէ կէնճ արալան վէ պէպի տավար պիրիլքտէ օլաճազ , վէ օնլարը պիր քիւչիւք չօճուգ սիւրէճէք : Վէ ինէք այը իլէ օթլարպ՝ եալրուլարը պիրիլքտէ եաթաճաղլար . հէմ՝ արոլան սըղըր կիպի սաման եէյէճէք տիր : Մէմէտէ օլան մա՛սուճ տախի սաղըր երլանըն տէլիհի իւզէրինտէ օյնայաճազ , վէ սիւտտէն քէսիլիչ՝ էլինի պույնուզու երլանըն ինի իւզէրինէ գոյաճազ տըր : Օնլար պէնիմ՝ մուգատտէս տաղըմտա զարար վէ ֆէսաա էթմէյէճէքլէր . զիրա եեր՝ սուլար տէնիզի գափլատըղը

Ս. 4. Պու պին երլ թա'պիր օլունան էյամ' Քրիստոսուն իլք գըյամէթտէն օլանլար իլէ պերապեր եերտէ հիւքիւմէթ սիւրէճէյի զէմա'ն մը տըր :

Ն. 1: Վիվէթ. ամմա պունտան Քրիստոսուն' պիզզաթ կէօրիւնիւպ' եերտէ փատիշահլըգ սիւրէճէյի անկլաշըլմազ : Չիւնքի, պունու էթմէք քէնտինի սէմավի ի'զզէթինտէն սոյուպ' ատէմին էտնա հալինէ պէնկզէթմէք օլուր. զիրա ատէմին

կիպի' Բապղըն պիկիսինտէն տօլաճազ տըր :

Եփե. Գ. 5. 13. 15: Բապպ պիր' իման պիր' վաֆթիզ պիր տիր : Թա հէփիմիզ իմանըն' վէ Ալլահըն Օղլունուն պիկիսինին պիրիւյինէ' քեամիլ ատէմ' օլմաղա Քրիստոսուն թէքմիլիւյինին պօյունուն էօլլիւսիւնէ էրէնէտէք. Իլլա մուհապպէթ իլէ կերչէք սէօյլէյերէք' հեր շէյի օնտա արթըրալմ', քի օ' եա'նի Քրիստոս պաշ տըր :

Եսայ. ԻԵ. 6 : Աէ ա'սերլէրին Բապղը պու տաղտա ճիւմլէ գավմլարա սէմիղլէր զիյաֆէթի' սաֆի շերապլէր իլէ եաղ վէ իլիքլէ տօլու շէյէր իլէ սաֆի սիւզիւլմիւշ շերապ իլէ զիյաֆէթ էտէճէք տիր :

Եսայ. ԾԵ. 12 : Զիրա շազ լըզ իլէ չըգաճազսընըզ, վէ սէլամէթ իլէ դուլաղուզանաճագսընըզ. տաղլար վէ պալլըրլար էօնիւնիւզտէ ալգըշ գօփարաճաղլար, վէ գըրըն հէփ աղաճլարը էլ չարփաճաղլար :

Զա+. Ը. 12 : Զիրա թօխում' սէլամէթ պուլաճազ ամմա մէյվէսինի վէրէճէք, վէ եեր մահսուլունու վէրէճէք, վէ կէօրլէր չիհինի վէրէճէքլէր, վէ պունլարըն ճիւմլէսինի' պու գավմըն պաղիյէսինէ զապթ' էթաիւրէճէյիմ' :

Եսայ. 1Գ. 24 : Աէ սաքին օլան' խասթալանտըմ' տէմէսին. օնտա սաքին օլան գավմըն եարամազլըզը ա'ֆվ օլունաճազ տըր :

Եսայ. Լ. 23 : Աէ եերէ' եքաիյին կքինինէ եաղմուր' վէ եերին մահսուլունտան էքմէք վէրէճէք, վէ պօլ հէմ' սէմիզ օլաճազ. օլ կիւնտէ սիւրիւլէրին կէնիշ մէրա' տա օթլանաճաղլար :

Ծանոք. Թ. 1 : Աէ Ալլահ Նոյու հէմ օղուլարընը պերէթէթլէյիպ' օնլարա տէտի. Մէյվէտար օլուպ չօզալըն, վէ եերի տօլտուրուն : Պազ (չ) :

շիմտիքի ճիսմանի թապիա՝ թընաա՝ օնու սէմալի ճէլալինտէ կէօրմէք եախօտ օնուն իլէ իւլֆէթ էթմէք միւլքիւն տէյիլ տիր: Օնուն ճէլալէ նա- յիլ օլմուշ հալի՝ պիզգաթ եէրտէ կէօրիւ- նիւալ՝ հիւքիւմէթ սիւրէճէյինի իճթիմալտէն խա- րիճ էտէր: Վրիստոսուն պու տիւնեատա սիւրէ- ճէյի հիւքիւմէթ բուհանի օլաճագ տրր: Պին սէ- նէյէտէկին քէնտի Րուհու վասիթասի իլէ առէս- լէրին եիւրէքլէրի վէ է՝ օմրլէրինտէ Փիլ հագիգաթ փատիշահըզ սիւրէճէք տիր: Իլք գըյամէթ տա- իի բուհանի օլաճագ տրր: Տիւնեատա սաքին օ- լանլարրն արասընտա տինտարըզ՝ պիր եէնի սալ- թանաթ վէ Փիւթուհաթ պուլաճագ տրր: Ոլ էյամըն Վրիսթիանլարրնտա՝ էսքի շէհալէրին բուհու, Յուլհաննէստէ՝ Աղիանըն բուհու պու- լունառուղու միսիլիւ թէքրար մէվճուտ պուլունա- ճագ տրր: (Տ)

Ս. 5. Պու պին երլտա ճիւմլէ Վրիսթիան- լար թէքմիլէն ա՛ղիզ օլուրլա՞ր մը, եախօտ կիւնահ էթմէզ քէմալիյէթէ էրէրլէ՞ր մի:

Ձ՛. Խայըր. օլ զէման տախի շիմտիքի կիպի

(Տ. Յայ. Ի. 4—6: Վէ թախթլար կէօրտիւմ՝ վէ օնլարրն իւզէրինտէ օթուրտուլար, վէ օն արա շէրա՛ւթ հիւքիւմէթ վէրիլտի. վէ Յիսուսուն շէհատէթի իչիւն վէ Ալահըն սէօղիւ իչիւն պաշը քէսիլիշ քիմնէլէրի կէօրտիւմ, օնլար քի ճանալարա վէ օնուն սուրէթինէ սէճտէ էթմէտիլէր, վէ առնլարրնտա հէմ էլլէրի իւզէ- րինտէ տամիպը պլմատըլար. վէ օնլար եաշայըպ՝ Քրիս- տոս իլէ պէրապէր պին երլ փատիշահըզ սիւրտիւլէր: Ամմա էօլիւլէրին պագիլէրի տիրիլմէտիլէր՝ թա օլ պին երլ թէմամ օլանատէք. պաւ՝ իլք գըյամէթ տիր: Իլք գըյամէթտէ հիստէսի օլան քիմնէ՝ սասա՛տէթլու վէ ա՛- զիզ տիր. իքինճի էօլիւմիւն՝ պու քիմնէլէրին իւզէ- րինէ հիւքիւմէթի եօզ աուր. իլա օնլար Ալահըն հէմ Քրիստոսուն քէահիւլէրի օլաճագլար, վէ օնուն իլէ պէ- րապէր պին երլ փատիշահըզ սիւրէճէքլէր:

օլուպ' "եաշայրպ' կիւնաս էթմէյէն եօզ տուր"
տէնիլէն սէօզ կէրչէք օլուր. ամմա կիւնաս իղ-
տիատ պուլուպ' զալիպ օլմայաճագ տրր: (յ)

Ս. 6. (Ն) զէմանտէ չօճուզլար շիմտիքի կի-
պի պօզուզ թապիա'թտա սօղաճա՞գ մը:

Ճ'. Լչվվէթ. պիւթիւն ինսան ճինսինին տիւշ-
միւշ ատէմին թապիա'թրնա իլհագ օլմասը՝ Լւ-
լահըն պույուրաուզու թանդիմաթա մուվաֆըզ
տրր: (ն)

Ս. 7. Պին երլ էյամընտա աղըր վէ գասալէթ
օլաճա՞գ մը տրր:

Ճ'. Լչվվէթ. ճիւմէսինէ ազ չօգ իղթիրապ
վուզո՛ւ պուլաճագ տրր. պէլալար վէ սրգընթը-
լարտան խալի օլմագ իմթիհան հալինէ ույզուն
տէյիլ տիր: (շ)

Ս. 8. Պին երլտա ա'յինլէրին իճրասը վէ Լն-
ճիլին վա՞գ օլունմասը իղթիղա էտէճէ՞ք մի տիր:

Ճ'. Լչվվէթ. օլ վագըթ շիմտիքի կիպի՝ Լն-
ճիլին վա՞ղը ատէմլէրին եիւրէքլէրինի թէճտիտ
ու թագտիս էտէն էքսերիէ վասիթա օլաճագ տրր:
Բապպըն Լխշամ թա'ամը Քրիտտոսուն շէրա'աթ
իչիւն իքինճի տէֆա՞ զուհրինէտէք իճրա օլուն-
տուզու միսիլիւ՝ վաֆթիղ տախի շիմտիքի կիպի
Քիլիսէյէ տախիլ օլմագ իչիւն իճրա օլունան
այն օլաճագ տրր: (ո)

(յ) Ժօւ. է. 20: Հագզան եերտէ սաարգ ատէմ եօզ
տուր քի էյիլք էալիպ կիւնաս էթմէյէ:

(ն) Յ՝Վ. Գ. 6: Թէնտէն սօղան՝ թէն տիր. վէ
Բուհտան սօղան՝ բուհ տուր:

(շ) Յ՝Ք ԺԳ. 4: Նափաքտէն փաք քի՞մ չըզարապի-
լիք. հիչ քիմնէ:

(ո) Մ՝ՊԻ. ԻԸ. 19: Իմտի վարըպ, հէփ թայիֆէլէրէ
թա'լիմ էտին. օնարը Փէտերին վէ Օղուլուն վէ Ա՝-
զիզ Բուհուն սարնա վաֆթիղ էտին:

Ս. 9. Իշպուս պին երււլոգ էյամ նէ՞ վագըթ պաշայաճագ տրը :

Ճ'. Պիւթիւն տիւնեատա լութֆ թարիգէրի իսթի'մալ օլունուպ' օնլարտան մերամ օլունան նէթիճէ թահսիլ օլունտուղու վագըթ պաշայաճագ տրը : Պաշամասընըն մախտուս կիւնիւ եալստ սէնէսինէ պիր գարար վէրիլէմէղ իսէ տէ, տիւնեա եէտինճի պին սէնէյէ կիրմէզտէն էվվէլ պաշայաճաղը զաննը զալիպ տիր : Դանիէլ ֆէյգամպէր վէ Յովհաննէս Լուաքեալըն փէյղամպէրլէքլէրի պունա տէլալէթ էտէրլէր : Օլ վագըթ՝ Նէհուտիլէր իլէ թայֆէլէր տէօնիւպ' բուհանի ըէիսլէրի օլան Քրիստոսուն թահթը սալթանաթընտա եէք վիւճիւտ օլուպ պիրլէշէճէքլէր : Օլ վագըթ Քիլիսէնին սօն կիւնլէրտէքի ճէլալի' եա'նի' պին երլ էյամընըն պաշայաճաղը՝ փէյղամպէրլէքլէրին էն ա'լիւմ միւֆէասիրլէրինին զիւյիւմլէրինէ մութապըգ տրը : (ւ)

Ա կորնի. ՃԱ. 26 : Զիրա հէր պու էքմէյի եէտիլինիգատէ՝ վէ պու գատէհի իշտիլինիգատէ Բապպըն էօլիւմիւնիւ իլան էտէրսինիգ՝ թա կէլէնէտէք :

(ւ) Դաս. է. 25 : Վէ թասալայա գարը սէօղլէր սէօլլէյիճէք, վէ թասալանըն մուգատտէպլէրինէ սրգլէթ վէրէճէք. զէմանլար հէմ գանունլար տէյիշթիրմէյէ տիւշիւնէճէք, վէ օնլար պիր երլա վէ իքի երլա վէ եարըմ երլատէք օնուն էլինէ վէրիլէճէքլէր :

(Եա'նի գըրգ իքի այ. քի օթուգար կիւնտէն հիսապ օլարագ պին իքի եիւզ ալթմըշ կիւն. եա'նի, կիւնէ պիր սէնէ սայըլըրոս փէյղամպէրլիք հիսապընա կէօրէ) պին իքի եիւզ ալթմըշ սէնէ տէմէքտիր Է)

Յայր. ՃԱ. 2 : Վէ հէյքէլին տիշարըսընտա օլան ալլույու տիշարըյա պրագ, վէ օնու էօլլմէ, զիրա թալիֆէլէրէ վէրիլտի, վէ ա'զիզ շէհրի գըրգ իքի այ ալթմընա ալսճալար :

Նգի. ԼԶ. 24. 28 : Վէ սիզի թայիֆէլէրտէն ալաճաղըմ, վէ սիզի ճիւմլէ տիշարըրտան տէվէրէճէյիմ, վէ սիզի եերլինիզէ կէթիրէճէյիմ : Վէ պապալարընը-

Ս. 10. Պու էյամ նէ՞ գատար սիւրէճէք տիր :

Ճ. Ղալիպա թէմամէն պին սէնէ : Պա՛ղըսը
իսէ , զանն էթմիչէր տիր քի , փէյղամպէրլիք
Տիսապը իւզրէ պին սէնէ սիւրէճէք տիր . եա՛նի՛
Տէր կիւնիւ պիր սէնէ սայմագ գանու՛նու իւզրէ
սէնէյի 360 կիւն սայմաղ իլէ միւտտէթի 360,000
սէնէ օլուր :

Ս. 11. Պու պին երլըն Տալի սա՛ատէթի նէ՞
վասիթալար իլէ վասլ օլաճագ :

Ճ. Ինսանլարըն՝ Ալլահըն պէրէքէթի իլէ պէ-
րապէր ճահտ ու զայրէթլէրի վասիթասը իլէ :

Ս. 12. Պու պէյլէ օլտուղու սուրէթատ՝ ա՛-
սիրիմիզին խայրխահըղա օլան ճէհտ ու զայրէթլէ-
րինէ նի՞ճէ ՚իթիպար օլունմալը տըր :

Ճ. Վագի՛ օլաճագ էյլիյէ նիշանէ տէյիւ՛
օնլարա ի՛թիպար օլունմալը տըր . Ա՛ղիզ Վի-
թապ՝ թա՛լիմ ու թէրպիյէ՛ վա՛ղը Ինճիլ՛ կիրա-
կի մէքթէպի՛ վէրէսայլէ շիրքէթլէրի պիլա շիւպ-
Տէ պին երլ էյամընը վասլ էթտիրմէք իչիւն ա՛-
ղիմ վասիթալար օլմալը տըր :

զա վէրտիյիմ տիյարտա սաքին օլաճագսընըզ , վէ սիզ
պէնիմ գավմըմ՝ օլաճագսընըզ , պէն տէ սիզին Ալլահը-
նըզ օլաճագըմ՝ :

Եսայ . ժԱ . 12 : Վէ թայիֆէլէրէ պայրագ գալտըրա-
ճագ , վէ Իսրայէլին սիւրկիւնլէրինի աեվէիբէճէք . Տէմ
Յուդանըն տաղըմբըլարընը եէրին աեօրթ քէօշէսին-
տէն ճէմ՝ էաեճէքաիբ :

Զուսի . ԻԱ . 24 : Վէ գըլըճ աղզը իլէ աիւշէճէլէր ,
վէ Տէֆ թայիֆէլէրէ էսիբ սիւրիւլէճէլէր . վէ Երուսա-
ղէմ՝ թայիֆէլէրտէն չիյնէնմէքաե օլաճագ , թա թայի-
ֆէլէրին վաղըթլարը թէքմիլ օլանատէք :

Զուսի . ժԱ . 25 : Զիրա եա՛ գարընտալար՝ իսթէմմ՝
քի՛ սիզ պու սըրըը պիլմէյէսինիզ . թա քի քէնտինի-
զին ինստինտէ ա՛գըլըլար օլմայասընըզ , քի Իսրայէլին
պիր գըմընա գաթըլըզ վագի՛ օլտու , թա թայիֆէլէրին
տօլըլըզու կիրէնէտէք :

Ս. 13. Պին երըն խիթամընտա նէ՞ վագի՞ օլաճագ տըր :

Ղ. Շէյթանըն աղ վագըթ իչինն չէօղիւլմէսի վագի՞ օլաճագ տըր : (ա)

Ս. 14. Շէյթանը պաղլամագ վէ չէօղմէք սէօղէրինին Մըղիզ Քիթապտա նէ՞ մա՛նասը վար տըր :

Ղ. Իսթի՛արէ իւզրէ գուլանըլըր քէլիմէլէր օլուպ՝ շէյթանըն ինսանը իղվա վէ իսքէնճէյէ սալմագ խուսուսունտա՛ Մըլա՛հըն օնու մէն՝ ու մէքս չէթմէսի՛ եախօտ օնա իղն վէ ըուխսաթ վէրմէսի տէմէք տիր :

Ս. 15. Նէտի պին սէնէնին խիթամընտա նէ՞ վուգո՛ւ պուլաճագ տըր :

Ղ. Տիւնեա՛ պիր Տիյպէթլու վէճճ իւզրէ նի՛Տայէթ պուլուպ՛ եանաճագ տըր :

Քրիստոս կէօքտէն ա՛ղիմ գուլվէթ վէ ճէլալ իլէ զաճիր օլուպ՛ մէլէքլէրին վէ ատէմլէրին Տիւքմիւ իչինն ա՛ղամէթ թախթընտա օթուրաճագ՝ վէ էպէտի էճր ու իվազլարընը թագսիմ էտէճէք տիր : Պու ա՛ղիմ վէ Տիյպէթլու նէսնէլէր՝ պու տիւնեանըն ճիւմլէ վուգո՛ւլաթլարընա խիթամ վէրէճէքլէր տիր : (Զ)

(ա) Յայր . Ի . 7, 8 : Վէ պին երլ թէմամ՝ օլտուղու զէման՝ շէյթան քէնտի Տապընտան չէօղիւլէճէք . վէ եէրին տէօրթ քէօչէսինտէ օլան թայիֆէլէրի ալաթմագա չըգաճագ, եա՛նի Վոգու վէ Մագոգու քի՛ օնլարը ճէնկէ ճէմ՛ էտէ, քի օնլարըն սայըսը տէնիղին գումնու գատար տըր :

(Զ) Բ. Պետր . Գ . 10 : Ամմա Բապղըն կիւնիւ՛ խըրըզ կիպի կիլէճէք, քի օնտա կէօքլէր՝ կիւրիւլթիւ իլէ կէչէճէքլէր, վէ ա՛նտարըլար եանըպ էրիյէճէք տիր, վէ եէր Տէմ՝ օնտա օլան ա՛մէլէր եանաճագլար :

Բ. Թեա . Ա . 7—10 : Վէ սիղ սըղլէթ չէքէնլէրէ պիլէմիզճէ ըաճաթլըզ ի՛վազը վէրէ, օ զէման քի Բապղ

Ս. 16. Պու պին երլլըզ էյամա տայիր
Քրիսթիանյարըն պօրձու նէ՞ տիր:

Ճ. Ըրդու իլէ ծնու պէրլէմէք վէ տուա՛ իլէ
իղթիտարլարընա կէօրէ ծնուն կէլմէսինէ եարտըմ
էտէն ճիւմլէ վասիթալարը իսթի՛մալ էթմէք Քրիս-
թիանյարըն պօրձու տուր:

Յիսուս քէնտի դուվլէթինին մէլէքլէրի իլէ կէօրտէն
աշիքեար օլաճագ՝ աթէշ ալէվի իլէ, քի Ալլահը պիլմէ-
յէնլէրտէն՝ վէ Բապպըմըզ Յիսուս Քրիստոսուն աւե-
տարանընա իթաաթ էթմէյէնլէրտէն ինթաղամ՝ ալա.
Քի ծնլարըն ա՛ղապը՝ Բապպըն կիւնիւնտէն վէ ծնուն
գուվլէթինին ճէրլայինտէն եպէտի հէլաքըզ օլաճագ: Օլ
կիւնտէ եանի ա՛ղիզլէրին արաւընտա ի՛զզէթլէնմէյէ
վէ հէփ ինանանլարըն պէյնինտէ մուա՛զգամ օլունմա-
ղա կէլտիյի զէման. չիւնքի շէ հատէթիմիզ սիգաէ ի-
նանըլար:

Թ. Լ. Մ. Ը. Մ

İBB Atatürk Kitaplığı

* 1 4 0 4 8 8 *

Handwritten blue ink mark, possibly a stylized letter 'J'.

Faint, illegible handwritten text in blue ink.

Handwritten number '11-900' in blue ink.

Handwritten text '11-900' and '01' in blue ink, partially obscured by a tear.

